

RAAD VOOR BETWISTINGEN INZAKE **STUDIEVOORTGANGSBESLISSINGEN**

UITSPRAKEN WERKJAAR 2015
STUDIEBETWISTINGEN DEEL 5

Inhoud

[Zitting van 13 oktober 2015](#)

rolnummer 2015/307

rolnummer 2015/336

rolnummer 2015/347

rolnummer 2015/401

rolnummer 2015/409

rolnummer 2015/411

[Zitting van 20 oktober 2015](#)

rolnummer 2015/391

rolnummer 2015/396

rolnummer 2015/397

rolnummer 2015/399

[Zitting van 29 oktober 2015](#)

rolnummer 2015/410

rolnummer 2015/421

rolnummer 2015/428

rolnummer 2015/433

rolnummer 2015/435

rolnummer 2015/440

rolnummer 2015/447

rolnummer 2015/455

rolnummer 2015/457

rolnummer 2015/458

rolnummer 2015/469

[Zitting van 10 november 2015](#)

rolnummer 2015/407

rolnummer 2015/413

rolnummer 2015/418

rolnummer 2015/424

rolnummer 2015/426

rolnummer 2015/441

rolnummer 2015/442

rolnummer 2015/443

rolnummer 2015/459

rolnummer 2015/461

[Zitting van 12 november 2015](#)

rolnummer 2015/408

rolnummer 2015/422

rolnummer 2015/439

rolnummer 2015/460

rolnummer 2015/460bis

Zitting van 13 oktober 2015

Arrest nr. 2.438 van 13 oktober 2015 in de zaak 2015/307

In zake: [REDACTED]

Tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 15 september 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de institutionele beroepscommissie van 3 oktober 2014 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond werd verklaard en waarbij de weigering tot inschrijving werd bekrachtigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 13 oktober 2015.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoekende partij werd geweigerd om zich in te schrijven in academiejaar 2014-2015.

Verzoekende partij stelde een intern beroep in bij de institutionele beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de institutionele beroepscommissie op datum van 3 oktober 2014 werd het intern beroep ongegrond verklaard en werd de weigering tot inschrijving voor het academiejaar 2014-2015 bekrachtigd.

De interne beroepsbeslissing stelde dat uit een vergelijking van het aantal verworven studiepunten met het aantal opgenomen studiepunten blijkt dat de studente sinds de start van haar studieloopbaan geen studievoortgang heeft geboekt en dat de norm die het OER hanteert voor de beoordeling van de vraag of uit de gegevens van het dossier manifest blijkt dat het opleggen van bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren, werd overschreden.

De beslissing op intern beroep werd niet aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 15 september 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij stelt dat het dossier van verzoekende partij opnieuw werd voorgelegd aan de institutionele beroepscommissie, waarna deze commissie op 22 september 2015 heeft beslist om de weigering ongedaan te maken en de studente alsnog toelating te geven tot inschrijving, zij het onder de bindende voorwaarde dat ze moet slagen voor de helft van de opgenomen studiepunten, zoniet zal ze in het academiejaar 2016-2017 niet opnieuw ingeschreven kunnen worden voor de opleiding die ze thans volgt. Verwerende partij merkt op dat verzoekende partij zich opnieuw heeft ingeschreven zodat het beroep zonder voorwerp is geworden.

In haar schrijven van 7 oktober 2015 volgt verzoeker verwerende partij hierin.

Deze mededeling kan worden begrepen als een afstand van het beroep; er is geen reden om deze afstand niet toe te kennen.

Het beroep is derhalve zonder voorwerp.

BESLISSING

De Raad stelt de afstand van beroep vast.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 13 oktober 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Daniël Cuypers	bijzitter
Jan Geens	bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnterpreteerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.462 van 13 oktober 2015 in de zaak 2015/336

In zake: [REDACTED]

tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 16 september 2015, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 1 september 2015 en van de beslissing van de voorzitter van de interne beroepscommissie van 11 september 2015 waarbij het intern beroep onontvankelijk werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 13 oktober 2015.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding Bachelor in de Rechten.

Voor dit academiejaar kreeg zij de studievoortgangsbewakingsmaatregel opgelegd dat zij diende te slagen op alle vakken van het eerste deliberatiepakket.

Verzoekster voldeed niet aan die voorwaarde, waarop haar verdere inschrijving aan verwerende partij bij beslissing van 1 september 2015 werd geweigerd.

Dit is de eerste bestreden beslissing.

Tegen deze beslissing stelde verzoekster op 3 september 2015 het voorziene intern beroep in. Bij beslissing van 11 september 2015 verklaart de voorzitter van de interne beroepscommissie dit beroep onontvankelijk, bij gebrek aan ondertekening.

Dit is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Met een e-mail van 18 september 2015 meldt verzoekster aan de Raad dat zij van de voorzitter van de interne beroepscommissie bericht heeft ontvangen dat het door haar ingestelde intern beroep alsnog ten gronde zal worden behandeld.

Beoordeling

De Raad beschouwt de mededeling van verzoekster als een afstand van het beroep.

Er zijn geen redenen om deze afstand niet toe te kennen.

BESLISSING

De Raad stelt de afstand vast.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 13 oktober 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Henri Verhaaren	bijzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

Freya Gheysen

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnterpreteerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.465 van 13 oktober 2015 in de zaak 2015/347

In zake: [REDACTED]

tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 16 september 2015, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 7 september 2015 en van de beslissing op intern beroep van 11 september 2015.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 13 oktober 2015.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding Bachelor in de Verpleegkunde.

Verzoekster omschrijft het voorwerp van haar beroep als volgt:

“Ik kan een vak niet tolereren omdat ik niet geslaagd ben voor meer dan 50% van mijn studiepunten. Ik wist al van voordien dat ik dit niet ging halen omdat ik niet heb deelgenomen aan stage, eindwerk en portfolio wegens ziekte tijdens het schooljaar. Ik was ziek van 23 april 2015 tot en met het einde van het schooljaar. Ik vind het dus niet kunnen dat ik mijn herexamen niet kan tolereren (9/20) wegens een tekort aan slagen van een aantal studiepunten, wegens ziekte. Doktersattest is in orde voor de volledige periode.”

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

In de *antwoordnota* stelt verwerende partij dat verzoekster geen intern beroep heeft ingesteld tegen de initiële studievoortgangsbepaling, en dat zij een e-mail naar de trajectbegeleider en het antwoord van de trajectbegeleider ten onrechte beschouwt als een interne beroepsprocedure.

Verwerende partij is derhalve van oordeel dat het beroep bij de Raad onontvankelijk is.

Beoordeling

Verzoekster richt zich tegen een studievoortgangsbepaling.

Overeenkomstig artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs heeft een student die oordeelt dat een ongunstige studievoortgangsbepaling is aangetast door een schending van het recht, toegang tot een interne beroepsprocedure.

Krachtens artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs kan de Raad enkel uitspraak doen nadat de student voorafgaand de voormelde interne beroepsprocedure heeft uitgeput.

De stelling van verwerende partij dat te dezen de interne beroepsprocedure bij het instellen van het beroep bij de Raad niet was uitgeput, wordt door verzoekster niet tegengesproken.

Integendeel meldt verzoekster met een e-mail van 25 september 2015 aan de Raad dat zij haar ‘klacht’ wil intrekken.

Beoordeling

De Raad beschouwt de kennisgeving van verzoekster als een afstand van beroep.

Er zijn geen redenen om die afstand niet toe te staan.

BESLISSING

De Raad stelt de afstand vast.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 13 oktober 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Henri Verhaaren	bijzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen	secretaris
---------------	------------

De secretaris

Freya Gheysen

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnterpreteerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.463 van 13 oktober 2015 in de zaak 2015/401

In zake: [REDACTED]

tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 16 september 2015, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 1 september 2015 en van de beslissing van de voorzitter van de interne beroepscommissie van 22 september 2015 waarbij het intern beroep onontvankelijk werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 13 oktober 2015.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekster is gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding Bachelor in de Rechten.

Voor dit academiejaar kreeg zij de studievoortgangsbewakingsmaatregel opgelegd dat zij ten minste 50% van de studiepunten waarop haar diplomacontract in het academiejaar 2014-2015

betrekking zou hebben, diende te verwerven en dat zij bovendien diende te slagen op het eerste deliberatiepakket.

Verzoekster behaalt geen credit voor twee opleidingsonderdelen van het 1ste bachelorjaar.

In zitting van 1 september 2015 beslist de examencommissie dat de bindende voorwaarden niet zijn vervuld en dat de verdere inschrijving voor de studierichting bachelor in de Rechten wordt geweigerd.

Dit is de eerste bestreden beslissing.

Tegen deze beslissing stelde verzoekster op 3 september 2015 het voorziene intern beroep in.

In dit beroep wijst verzoekster op een moeilijke thuissituatie met betrekking tot het aanvangen van haar studies, de noodzaak om te gaan werken om de studies te bekostigen, het verlies van leefloon omwille van inkomsten uit arbeid, een noodzakelijke vordering in onderhoudsgeld, de stress die dit alles met zich bracht en de vermoeidheidsaandoening waaraan zij lijdt.

Bij beslissing van 11 september 2015 verklaart de voorzitter van de interne beroepscommissie dit beroep onontvankelijk, bij gebrek aan ondertekening.

Vervolgens oordeelt verwerende partij dat de beroepsmodaliteiten voor het intern beroep niet volledig waren meegedeeld, zodat het intern beroep van verzoekster alsnog ten gronde wordt behandeld op de zitting van 22 september 2015.

De beslissing van de interne beroepscommissie van die datum luidt als volgt:

“De studente werd behoorlijk opgeroepen om gehoor te worden maar was niet aanwezig op de zitting van 22 september 2015. De interne beroepscommissie beoordeelt het verzoekschrift dan ook in haar afwezigheid.

De interne beroepscommissie hoort de voorzitter van de examencommissie Bachelor in de Rechten, prof. dr. [T.].

De studente vraagt de heroverweging van de beslissing van de examencommissie tot weigering van haar herinschrijving in de opleiding bachelor in de rechten. Zij haalt hiervoor haar moeilijke thuissituatie aan alsook de zware combinatie van werken en studeren en haar medische achtergrond.

Voor overmacht is een gebeurtenis vereist die een onoverkomelijk beletsel uitmaakt tot nakoming van de bindende voorwaarden. Wanneer de nakoming van de bindende voorwaarden moeilijker, doch niet onmogelijk wordt gemaakt door bepaalde omstandigheden, is er geen sprake van overmacht.

Ofschoon de commissie begrip heeft voor de situatie waarin de studente verkeert, maken de door de studente aangehaalde feiten het moeilijker doch niet onmogelijk de bindende voorwaarden na te komen. De commissie is daarom van oordeel dat er geen sprake is van overmacht.”

Dit is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Middelen

Eerste middel

Verzoekster neemt een eerste middel uit een schending van het vertrouwensbeginsel en van de hoorplicht.

Standpunt van partijen

Verzoekster zet uiteen dat zij na het indienen van haar intern beroep aan de secretaris van de beroepscommissie de vraag heeft gesteld of haar aanwezigheid op de hoorzitting gewenst was en of het gebruikelijk was dat een student zich mondeling kwam verdedigen, een vraag waarop verzoekster een negatief antwoord stelt te hebben gekregen.

Zij meent thans in de bewoordingen van de tweede bestreden beslissing te moeten opmaken dat haar afwezigheid op de hoorzitting in haar nadeel heeft gespeeld.

Verwerende partij stelt in de *antwoordnota* dat verzoekster behoorlijk werd opgeroepen, en dat de bewering dat de secretaris van de beroepscommissie het door verzoekster aangehaalde antwoord zou hebben gegeven, wordt tegengesproken door de uitnodiging die uitdrukkelijk vermeldt dat verzoekster wordt “verzocht aanwezig te zijn”.

Verwerende partij zet verder uiteen dat er buiten de uitnodiging, die verzoekster erkent te hebben ontvangen, geen verdere telefonische of elektronische communicatie is geweest met de secretaris van de beroepscommissie.

De vaststelling in de bestreden beslissing van verzoeksters afwezigheid ten slotte, heeft volgens verwerende partij geen enkele negatieve connotatie.

In de *wederantwoordnota* komt verzoekster op het middel niet meer terug.

Beoordeling

Verzoekster werd bij brief van 18 september 2015 uitgenodigd voor de hoorzitting van de interne beroepscommissie, en werd verzocht hierop aanwezig te zijn. Verzoekster ontkent niet deze brief te hebben ontvangen.

Van de mondelinge communicatie zoals die volgens verzoekster vervolgens heeft plaatsgehad met de secretaris van de beroepscommissie, wordt geen bewijs voorgebracht en verwerende partij ontkent deze communicatie formeel.

Zelfs indien zou worden aangenomen dat aan verzoekster werd meegedeeld dat zij niet aanwezig hoefde te zijn, of dat de aanwezigheid van de student niet gebruikelijk is, dan nog kan dit gegeven niet de vernietiging van de bestreden beslissing wettigen. Verzoekster was op de hoogte van haar recht om aanwezig te zijn en de uitoefening van dat recht werd haar niet verhinderd.

Het eerste middel is ongegrond.

Tweede middel

Verzoekster steunt een tweede middel op een schending van het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster voert aan dat de omstandigheden waarmee zij geconfronteerd werd, wel degelijk als overmacht moeten worden beschouwd. Zij erkent dat het niet verstandig was om de studies aan te vatten in de situatie waarin zij verkeerde, maar zij is van oordeel dat de specificiteit van de omstandigheden deze keuze verschoonbaar maakte, onder meer omwille van de noodzaak om onmiddellijk een inschrijving in het hoger onderwijs te nemen met het oog op het bekomen van onderhoudsgeld.

Daarnaast argumenteert verzoekster dat de door de beroepscommissie gemaakte overweging inzake de moeilijkheid dan wel werkelijke onmogelijkheid om aan de maatregel van studievoortgangsbewaking te voldoen, moet worden beoordeeld vanuit het perspectief van een ‘normale student’ in dezelfde omstandigheden. Ter zake wijst verzoekster er op dat zij vaak de lessen niet kon bijwonen en niet over notities beschikte en dat het geen twijfel kan lijden dat de omstandigheden zich voordeden buiten haar wil.

Ten slotte geeft zij aan dat de studies – zij volgt voorlopig de lessen mee – thans beter verlopen nu de financiële en emotionele omstandigheden verbeterd zijn.

In haar *antwoordnota* repliceert verwerende partij dat de bestreden beslissing afdoende heeft gemotiveerd dat er van overmacht geen sprake is, en dat deze beoordeling in de lijn ligt van de invulling van het begrip die wordt gegeven in de rechtspraak van de Raad.

Verwerende partij zet verder uiteen dat de moeilijke thuissituatie en de combinatie van leren en werken voor de beroepscommissie geenszins werden onderschat, maar dat die omstandigheden geen overmacht uitmaken en het studeren wel moeilijker, maar niet onmogelijk hebben gemaakt. Zij wijst erop dat verzoekster het aantal opleidingsonderdelen in het studietraject had kunnen beperken of bij aanvang van het academiejaar had kunnen

aangeven dat de bindende voorwaarden omwille van de aangehaalde omstandigheden moeilijk naleefbaar zouden zijn.

Verwerende partij besluit dat verzoekster in de loop van de twee voorbije academiejaren ook bij geen enkele instantie haar problemen heeft gemeld.

Verzoekster harerzijds werpt in de wederantwoordnota nog op dat zij pogingen heeft ondernomen om uit te schrijven voor het opleidingsonderdeel economie om de studielast af te bouwen, maar dat dit slechts kon tot 25 januari, op een ogenblik dat er nog maar een of twee lessen zijn gegeven, en dat haar ten onrechte was meegedeeld dat zij ook in april 2015 nog kon uitschrijven.

Verder stelt zij dat verwerende partij zich moeilijk een correct beeld kan vormen van de omvang en de ernst van de gevolgen en van de druk die de situatie op verzoeksters schouders heeft gelegd. Zij betwijfelt ook of het eerder meedelen van haar preciaire situatie tot een andere beslissing zou hebben geleid en zij wijst erop dat haar studiesituatie is verbeterd sinds zij uitsluitel kreeg over het verdere verloop van de procedure met betrekking tot het onderhoudsgeld, met goede examenresultaten voor enkele vakken tot gevolg. Verzoekster bevestigt dat zij de specifieke omstandigheden eerder had kunnen melden, maar dit wijzigt volgens haar niets aan de interpretatie van het begrip ‘overmacht’.

Verzoekster meent dat zij zonder notities van de lessen – die zij stelt vruchteloos te hebben gezocht – geen werkelijke kans op slagen had voor alle opleidingsonderdelen, en dat de slaagcijfers die zij wel behaalde aantonen dat zij de gekozen studie wel aankan.

Ten slotte wijst verzoekster op de nood aan een afdoende ruime inschrijving met het oog op het bekomen van een leefloon, en de noodzaak om te gaan werken om alle kosten te kunnen betalen.

Beoordeling

Wat betreft de pogingen die verzoekster stelt te hebben ondernomen om nog uit te schrijven voor het opleidingsonderdeel economie teneinde de studielast te verminderen, moet de Raad vaststellen dat het een nieuw argument betreft dat voor het eerst werd opgeworpen in de wederantwoordnota en derhalve onontvankelijk is. Bovendien legt verzoekster van deze

pogingen geen bewijs voor, en rijst de vraag of het volgen van de hoorcolleges nodig is opdat de student zich een voldoende beeld zou kunnen vormen van de studiedruk die met het opleidingsonderdeel gepaard gaat.

In de beoordeling van de feitelijke omstandigheden en de afweging of zij al dan niet overmacht uitmaken, beschikt de hogeronderwijsinstelling over een ruime discretionaire bevoegdheid, waarover de Raad slechts een marginaal toetsingsrecht kan doen gelden in het licht van, onder meer, de beginselen van behoorlijk bestuur.

Op grond van artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs zoals deze bepaling toen luidde, heeft verwerende partij aan het eind van het academiejaar 2013-2014 aan verzoekster een maatregel van studievoortgangsbewaking opgelegd, zoals bovenstaand omschreven.

Verzoekster heeft tegen het opleggen van deze maatregel geen beroep ingesteld. De bijzondere omstandigheden die zij als overmacht beschouwt, troffen verzoekster evenwel op dat ogenblik reeds een academiejaar, en op basis van de feitelijke situatie zoals verzoekster die schetst, waren er toen geen redenen om een onmiddellijke verbetering van die omstandigheden te doen verhoppen.

Met oog voor de omstandigheden die verzoekster uiteenzet en die als dusdanig door verwerende partij niet worden tegengesproken, is de Raad van oordeel dat de beroepscommissie gewis een minder streng oordeel had kunnen vellen. De Raad kan een student evenwel niet tegen strenge beslissingen beschermen, maar enkel tegen onwettige of kennelijk onredelijke beslissingen.

Zoals de Raad al talloze malen heeft overwogen in het raam van de beroepen strekkende tot teruggave van leerkrediet, is ‘overmacht’ “een gebeurtenis die niets van doen heeft met verzoeker, en die niet voorzien, verhinderd of overwonnen kon worden.” (RvS 15 maart 2011, nr. 212.044, Gazan).

Ter zake stelt de Raad vast dat de ‘gebeurtenis’ – te dezen het geheel van omstandigheden zoals verzoekster ze heeft geschetst – niet geheel vreemd is aan verzoekster, aangezien de moeilijke omstandigheden reeds gekend waren bij het nemen van de eerste inschrijving, en er zelfs rechtstreeks verband mee houden. Vervolgens kan ook niet *prima facie* worden

aangenomen dat de door verzoekster aangevoerde ‘overmacht’ onvoorzien of onvoorzienbaar was, nu de aanvang van de studies zich reeds als moeilijk aankondigde en de omstandigheden nagenoeg twee academiejaren hebben aangehouden.

Tegen deze achtergrond is de Raad van oordeel dat de beoordeling die de bestreden beslissing maakt, ertoe strekkende dat overmacht niet is aangetoond en dat verzoekster niet in de strikte onmogelijkheid verkeerde om aan de vereisten van de studievoortgangsbewakingsmaatregel tegemoet te komen, mogelijk streng is, maar niet kennelijk onredelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 13 oktober 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Henri Verhaaren	bijzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen	secretaris
---------------	------------

De secretaris

Freya Gheysen

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.466 van 13 oktober 2015 in de zaak 2015/409

In zake: [REDACTED]

Tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Verzoekende partij tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbepaling d.d. 26 augustus 2015 waarbij de verzoekende partij niet geslaagd werd voor de module '[REDACTED]' en de beslissing op intern beroep d.d. 14 september 2015 waarbij het intern beroep ontvankelijk maar ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 13 oktober 2015.

Bestuursrechter Jim Deridder vraakt zich voor de behandeling van de zaak. Dit wordt ter zitting aan partijen meegedeeld.

Bestuursrechter Karla Van Lint wordt opgeroepen om te zetelen. Partijen maken geen bezwaar.

Plaatsvervangend kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Advocaat [REDACTED], die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is tijdens het schooljaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding “Gegradueerde Verpleegkunde”.

Het beroep betreft de studievoortgangsbepaling d.d. 26 augustus 2015 waarbij de verzoekende partij niet geslaagd werd voor de module ‘.....’ en de beslissing op intern beroep d.d. 14 september 2015 waarbij het intern beroep ontvankelijk maar ongegrond werd verklaard.

Bij aangetekend schrijven van 25 september 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

De Raad onderzoekt (ambtshalve) of voorliggend beroepschrift ingesteld tegen een beslissing genomen door het ‘.....’ binnen zijn bevoegdheid valt.

Uit het samenlezen van de artikelen II.285 en II.291 Codex Hoger Onderwijs en uit de algemene doelstelling van de betreffende Codex en meer bepaald het hoofdstuk III van titel V “De rechtspositie en medezeggenschap van de student” volgt dat de Raad enkel bevoegd is om kennis te nemen van beroepen tegen studievoortgangsbepalingen betreffende het hoger onderwijs, ingesteld door studenten of daarmee gelijkgestelden. Uit het toepassingsgebied en het begrippenkader in de artikelen I.2., I.3,59° en 69° van de Codex Hoger Onderwijs volgt bovendien dat enkel beslissingen van hogescholen en universiteiten en de erkende instellingen voor het post-initieel hoger onderwijs (art.I.2§3) een studievoortgangsbepaling zijn.

Verder stelt de Raad vast dat het Decreet betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs van 30 april 2009 (B.S. 20 juli 2009) in artikel 50 bepaalt dat een opleiding van het hoger beroepsonderwijs wordt aangeboden in het kader van een samenwerkingsverband waar ook een hogeschool deel van uitmaakt als inhoudelijk coördinerende instelling. De administratief beherende instelling is steeds het centrum voor volwassenenonderwijs of een secundaire school. De student schrijft zich in aan de administratief beherende instelling. Het samenwerkingsverband, zoals bepaald in artikel 51 van hetzelfde decreet, staat in voor de gezamenlijke organisatie van opleidingen in het hoger beroepsonderwijs als ook het vastleggen van de gezamenlijke onderwijs- en examenregeling en het evaluatiereglement voor deze opleidingen.

Uit de bijgevoegde stukken blijkt dat de examenbeslissing is genomen door de klassenraad en niet door de hogeschool.

Aangezien het voorliggend beroep klaarblijkelijk gericht is tegen een examenbeslissing van het “.....”, een beslissing genomen door een school van het voltijds secundair onderwijs in het kader van het hoger beroepsonderwijs, een onderwijsinstelling die niet onder het systeem van rechtsbescherming van de Codex Hoger Onderwijs valt, is de Raad niet bevoegd.

Het bij de Raad ingestelde beroep is onontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 13 oktober 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	plaatsvervangend kamervoorzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter
Henri Verhaaren	bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

Freya Gheysen

De voorzitter

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.464 van 13 oktober 2015 in de zaak 2015/411

In zake: [REDACTED]

tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 25 september 2015, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 10 september 2015 en van de beslissing van de interne beroepscommissie van 21 september 2015.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 13 oktober 2015.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekster en [REDACTED] en advocaat [REDACTED], die verschijnen voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding Bachelor na bachelor Zorgmanagement.

Voor het opleidingsonderdeel '[REDACTED]' behaalt verzoekster in de tweede examenkans een examencijfer van 9/20 – het is het enige opleidingsonderdeel dat zij nog diende af te leggen.

Dit is de eerste bestreden beslissing.

Op 14 september 2015 tekent verzoekster tegen dit examencijfer intern beroep aan.

De interne beroepscommissie hoort verzoekster in zitting van 15 september 2015, en komt tot de volgende beslissing:

“Uw bezwaar handelt over de toegekende score (9/20) voor het organisatiegebonden project. Na grondige beraadslaging en heroverweging van het administratief dossier heeft de examencommissie beslist de eerder genomen beslissing te handhaven.

De score is tot stand gekomen volgens het vooropgestelde beoordelingsproces en is voldoende gemotiveerd. De motivering kreeg u reeds mondeling en wordt u nu ook in bijlage bezorgd. De beroepscommissie hoopt dat dit voor u verduidelijkt waarom dit werk alsnog tekortschoot. Bijkomend gaat de beroepscommissie hieronder kort in op een aantal bezwaren die u in uw verzoekschrift naar voor bracht:

- De commissie begrijpt dat een laattijdig kennen van het uur van de verdediging, alsook het verlaat starten vervelend voor u was, maar dit heeft geen implicaties gehad op uw score;
- Het onderwerp is afgesproken met uw externe promotor maar u doende dit zelf ook aan uw intern promotor te bezorgen;
- De link met lean management stond wel degelijk verwoord in de opdracht;
- De score van uw extern promotor (zij diende te scoren op het luik zelfwerkzaamheid) werd wel degelijk mee in rekening genomen bij de evaluatie.”

Dit is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Middelen

Eerste middel

Verzoekster neemt een eerste middel uit de motiveringsplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt dat niemand tot op heden een antwoord heeft gegeven op de vraag wat de puntenweging was van de schriftelijke neerslag ten opzichte van de mondelinge voorstelling bij de eerste examenkans.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat verzoekster de onvoldoende na de eerste examenkans niet heeft betwist, en dat de grieven ter zake niet relevant zijn voor de beoordeling van het verloop van de tweede examenkans.

Verzoekster harerzijds, gaat in de *wederantwoordnota* nog uitvoerig in op het verloop van de eerste examenkans.

Beoordeling

De Raad merkt samen met verwerende partij op dat verzoekster tegen de beoordeling van de eerste examenkans geen beroep heeft ingesteld.

De termijn om tegen die beoordeling nog grieven te doen gelden, is thans lang verstreken.

De kritiek die verzoekster heeft met betrekking tot het verloop van de eerste examenkans, kan derhalve tegen de hier bestreden beslissing niet meer dienstig worden ingeroepen.

Het middel is derhalve niet ontvankelijk.

Tweede middel

Verzoekster steunt een tweede middel op het zorgvuldigheidsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel en de motiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoekster voert vooreerst aan dat zij voor de herkansing een onderwerpkeuze heeft besproken met de externe promotor en dat zij in de veronderstelling verkeerde dat bijgevolg ook de interne promotor met die keuze akkoord zou zijn. Er was haar niet meegedeeld dat het onderwerp ook aan de interne promotor moest worden doorgegeven. Tussen beide promotoren blijkt er achteraf weinig of geen communicatie te zijn geweest.

Inhoudelijk stelt verzoekster dat er wel degelijk een verband met ‘lean management’ blijkt in het verbeterproject, ook al werd deze link niet uitgeschreven (wat volgens verzoekster ook niet was gevraagd) maar wel mondeling toegelicht. Van dit laatste ziet verzoekster geen weergave in het evaluatiedocument.

Dat de focus bij de herkansing onder meer lag bij de onderwerpkeuze, werd volgens verzoekster noch mondeling, noch schriftelijk meegedeeld.

De kritiek dat er te weinig concrete gegevens werden gebruikt en te veel interpretaties, gaat voor verzoekster voorbij aan het feit dat het in een tijdspanne van een maand, tijdens de vakantieperiode, niet haalbaar was om veel concrete metingen uit te voeren. Wat een gebrek aan relevante literatuur betreft, wijst verzoekster er op dat het niet de bedoeling was om ook nog een literatuurstudie te maken, en dat zij literatuur ouder dan vijf jaar niet als relevant beschouwt.

Verzoekster stelt zich ervan bewust te zijn dat de herkansingsopdracht veel uitgebreider en kwalitatief beter kon, maar dat zij het project omwille van de voormelde korte tijdsspanne en haar voltijdse tewerkstelling sterk heeft moeten afbakenen.

Zij heeft er nog steeds vragen bij in hoeverre de puntenbespreking en puntentoekenning zijn gebeurd overeenkomstig het bundel rond de managementstage. Waar er werd meegedeeld dat wel degelijk een score van de externe promotor in rekening werd gebracht, repliceert verzoekster dat zijzelf van haar externe promotor nog geen score heeft ontvangen.

Verwerende partij repliceert in de *antwoordnota* vooreerst dat de motieven voor het toegekende examencijfer duidelijk zijn weergegeven in het desbetreffende verslag (stuk 6

administratief dossier), dat ook met verzoekster werd besproken de dag na de bekendmaking van het examenresultaat en dus vóór de indiening van het intern beroep. Kopie van dit stuk werd bovendien bij de beslissing op intern beroep gevoegd. Deze motieven volstaan volgens verwerende partij om de beslissing te schragen.

Van een gebrekkige communicatie tussen de interne en de externe promotor is volgens verwerende partij geen sprake. Bovendien komt het overeenkomstig het opleidingsdocument duidelijk aan de studenten toe om hun interne promotor op de hoogte te houden, zodat ter zake niet op de externe promotor beroep moet worden gedaan.

De motivering van het examencijfer steunt verder niet op een kritiek op het onderwerp op zich, maar wel op de uitwerking ervan, voornamelijk in combinatie met het gebrek aan 'lean management'. Wat dit laatste betreft, wijst verwerende partij erop dat hier in de herkansingsopdracht uitdrukkelijk naar werd verwezen.

Wat de aanpak van het proces aangaat, stelt verwerende partij dat aan die focus ook in de tweede examenkans onvoldoende was voldaan, zoals is toegelicht in het verslag. Verwerende partij wijst er op dat de Raad ter zake slechts over een marginaal toetsingsrecht beschikt, en dat verzoekster niet aantoont dat de beoordeling kennelijk onredelijk is. De onderwerpkeuze op zich is overigens niet het grote pijnpunt bij de beoordeling.

Vervolgens wijst verwerende partij erop dat verzoekster niet betwist dat er te weinig concrete gegevens zijn gebruikt, maar dit toeschrijft aan de beperkte tijd en haar arbeidssituatie. Verwerende partij repliceert dat alle studenten, ook in de tweede examenkans, over eenzelfde tijd beschikken, en dat zij begrip kan opbrengen voor de combinatie tussen studie en werk in hoofde van verzoekster, maar dat dit geen reden kan zijn om haar geslaagd te beschouwen wanneer zij niet voldoet aan de verwachtingen en competenties.

Bovendien, zo stelt verwerende partij, had verzoekster voor het verbeterproject geen goedkeuring van de Commissie voor medische ethiek nodig, zolang patiënten niet bevraagd werden. Van verzoekster werd bovendien niet verwacht om méér gegevens in te zamelen, maar om de verworven kennis over opleidingsonderdelen heen te integreren en toe te passen. Ter zake verwijst verwerende partij naar een vragenlijst die verzoekster bij de medewerkers heeft afgenomen, maar dat er tot op de mondelinge presentatie geen terugkoppeling is van de resultaten, die bovendien niet op een correcte wetenschappelijke wijze zijn verwerkt.

Inzake de quoterings door de externe promotor wijst verwerende partij erop dat deze promotor enkel punten toekent voor de zelfwerkzaamheid, de mondelinge voorstellen en het beantwoorden van vragen, waarbij de schriftelijke neerslag enkel door de interne promotor wordt beoordeeld.

De externe promotor kon op de presentatie niet aanwezig zijn en heeft haar beoordeling vooraf doorgegeven. De door haar toegekende score van 16/20 voor zelfredzaamheid werd als erg hoog beschouwd, maar niettemin in de berekening van het totaal behouden. Op de mails van de externe promotor werd bovendien volgens verwerende partij wel degelijk geantwoord.

Ten slotte stelt verwerende partij omtrent de literatuur, dat verzoekster wel relevante theorie en verwijzing diende toe te voegen en dan ook correct diende te verwijzen naar de bronnen. Bij de gebruikte steekkaarten werd geen bron vermeld, hoewel ze letterlijk zijn overgenomen.

In haar *wederantwoordnota* gaat verzoekster vooreerst in op het probleem inzake de communicatie tussen de promotoren. Zij stelt dat het gaat om de beslissing over welke herkansingsopdracht zij zou krijgen; de interne promotor zou onmiddellijk na de eerste verdediging hebben gezegd dat zij samen met de externe promotor, die toen ook aanwezig was, een passende herkansingsopdracht zou zoeken. Nadien is er tussen beide promotoren geen communicatie meer geweest.

Het opleidingsdocument waar in de antwoordnota naar wordt verwezen is volgens verzoekster van toepassing op de eerste zitting en vermeldt niets over de tweede zitting, terwijl bovendien haar opdracht op verschillende punten afweek. Bovendien staat in de opdrachtschrijving van de tweede zitting niet vermeld dat het onderwerp nog moest worden doorgegeven en was er op de onderwerpkeuze op zich volgens de antwoordnota geen kritiek.

Inzake 'lean management' stelt verzoekster dat er ter zake wel degelijk uitleg werd gegeven tijdens de mondelinge verdediging, wat niet staat vermeld in het evaluatieverslag. De vermelding in dat verslag dat er geen extra of aanvullende informatie werd gegeven tijdens de presentatie is volgens verzoekster onjuist.

Wat de verwerking van gegevens betreft, zet verzoekster uiteen dat zij bij haar verbeterproject geen patiënten heeft kunnen betrekken, zodat zij geen concrete metingen heeft kunnen

uitvoeren. Zij blijft erbij dat zij de goedkeuring van de Commissie voor medische ethiek behoefde, en wijst op de concrete uitwerking, ook tijdens de mondelinge toelichting.

Inzake het proces en de wijze van aanpak, stelt verzoekster in het evaluatieverslag geen uitvoerige toelichting te vinden. Zij acht haar aanpak logisch en duidelijk.

Omtrent de literatuur en de bronvermelding verwijst verzoekster naar de opgenomen referenties; de instructiekaarten werden bij gebrek aan tijd overgenomen uit eerder werk van verzoekster en niet van een website, maar zonder vermelding van de bron die daarvoor initieel was gebruikt.

Ten slotte stelt verzoekster met betrekking tot de beoordeling dat zij zich bewust is van de beperkte beoordeling door de externe promotor, maar dat zich haar grieven richt op de wijze waarop de punten zijn toegekend. Verzoekster stelt dat de score werd toegekend op basis van interpretatie van een via mail verzonden verslag van de interne promotor, waarbij geen gebruik is gemaakt van het beschikbare verslagdocument.

Beoordeling

In de beoordeling van de tweede examenkans door de jury (stuk 6 administratief dossier) wordt geen melding gemaakt van een gemis aan communicatie omtrent het gekozen onderwerp, zodat evenmin lijkt te kunnen worden gesteld dat de toegekende score daarvan afhankelijk was. De tweede bestreden beslissing verwijst weliswaar naar de plicht van verzoekster om de interne promotor op de hoogte te brengen van de onderwerpkeuze, maar voor zover de Raad kan nagaan is dit enkel een repliek op verzoeksters stelling in haar intern beroep dat beide promotoren in samenspraak een gepaste herkansingsopdracht zouden zoeken.

Mede gelet op het gegeven dat er op de onderwerpkeuze zelf geen kritiek wordt gegeven in de tweede bestreden beslissing, is de Raad van oordeel dat dit onderdeel in verzoeksters kritiek zonder relevantie is bij de kritiek op het toegekende examencijfer.

Wat de verwerking van ‘lean management’ betreft, vermeldt de opdracht voor de herkansing uitdrukkelijk:

“- opdracht uitwerken volgens PDCA (plan-do-check-act) waarbij je zelf het initiatief neemt tot één verbeterproject in het kader van leanmanagement (meerdere pijnpunten/verspillingen –(n=60) werden aangegeven, waarvan er 4 werden uitgewerkt)
- je werkt de opdracht uit volgens de PDCA (en niet volgens de principes van projectmanagement) – in bijlage artikel over de verschillende stappen van de PDCA, maar zie ook jou[w] literatuurstudie! Er wordt geen theoretische onderbouw meer verwacht (enkel indien je dit zelf nodig acht om je uitvoering te onderbouwen met extra informatie/onderzoek).
- focus ligt op het proces en de wijze waarop jij het project aanpakt (als leidinggevende van dit project)
(...)”

De Raad stelt vast dat er duidelijk naar ‘leanmanagement’ werd verwezen in de opdracht voor de herkansing. Een gebrek aan verwerking hiervan in het schriftelijk deel van de herkansing, kan dan ook alleszins binnen de grenzen van de redelijkheid aan verzoekster worden tegengeworpen. Verzoekster stelt dat zij hieromtrent mondeling toelichting heeft gegeven, maar dit blijkt niet uit de voorliggende stukken. Waar verzoekster aanvoert dat het evaluatieverslag daar ten onrechte geen melding van maakt, wijst de Raad erop dat die loutere bewering niet kan volstaan om te doen twijfelen aan de waarachtigheid van dat verslag.

Wat de beoordeling door de externe promotor betreft, betwist verzoekster noch de toegekende beoordeling, noch de omvang van wat de externe promotor te beoordelen had. Dat verzoekster in die omstandigheden kritiek heeft op enkel de vorm waarin de externe promotor omtrent de toegekende beoordeling heeft gecommuniceerd, kan niet tot de vernietiging van de tweede bestreden beslissing leiden.

Inzake de cijfermatige beoordeling van het werk, steunend op de opmerkingen die door de jury werden vermeld, is de Raad van oordeel dat verzoekster er niet toe komt aan te tonen waarom het examencijfer kennelijk onredelijk zou zijn, of kennelijk onevenredig aan de kwaliteit van het geleverde werk.

De Raad overweegt hierbij ook dat verzoekster zelf aangeeft dat haar tweede examenkans veel uitgebreider en kwalitatief beter kon. In de mate dat zij het falen ter zake toeschrijft aan een tekort aan tijd en problemen in de combinatie met haar arbeidsprestaties, wordt aan de zijde van verwerende partij voldoende overtuigend en alleszins niet kennelijk onjuist geantwoord dat alle studenten over eenzelfde hoeveelheid tijd beschikken, dat bepaalde

bijkomende gegevens wel degelijk konden worden verzameld en vooral verwerkt, en dat de professionele omstandigheden van verzoekster begrijpbaar zijn, doch niet van aard om een onvoldoende prestatie alsnog in een slaagcijfer om te zetten.

Dat het niet opnemen van een bronvermelding negatief afkleurt op de eindbeoordeling, wordt door verzoekster niet betwist.

Het tweede middel is ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 13 oktober 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Henri Verhaaren	bijzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris
Freya Gheysen

De voorzitter
Jim Deridder

Zitting van 20 oktober 2015

Arrest nr. 2.507 van 20 oktober 2015 in de zaak 2015/391

In zake: [REDACTED]

Tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 21 september 2015, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 8 september 2015 waarbij aan de verzoeker een score van 8 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘Masterproef’ en de beslissing van de examencommissie van 16 september 2015 waarbij het intern beroep van verzoeker onontvankelijk werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verzoekende partij heeft een nota ingediend n.a.v. een mail van verwerende partij d.d. 6 oktober 2015. Op 19 oktober 2015 diende verzoekende partij nog een aanvullende nota in n.a.v. de beslissing van de interne beroepsinstantie van 8 oktober 2015 waarbij het intern beroep onontvankelijk, maar ongegrond werd verklaard. Aangezien laatst vermelde nota laattijdig is ingediend, mag de Raad hier geen acht op slaan, temeer nu de verwerende partij niet met de neerlegging ervan heeft ingestemd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 20 oktober 2015.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en mr. [REDACTED], die verschijnen voor de verzoekende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding “Master in de interieurarchitectuur”.

Voor het opleidingsonderdeel “Masterproef” bekommt verzoekende partij een examencijfer van 8/20.

Verzoekende partij stelde een intern beroep in bij de examencommissie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de examencommissie op datum van 16 september 2015 werd het intern beroep onontvankelijk verklaard.

De beslissing op intern beroep werd aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 21 september 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Met een e-mail van 6 oktober 2015 meldt verwerende partij aan de Raad dat de voorzitter van de examencommissie terugkomt op zijn eerdere beslissing om het initieel intern beroep onontvankelijk te verklaren. Na nazicht van het dossier is immers gebleken dat het verzoek wel degelijk ontvankelijk is. Het intern beroep zal voor een oordeel over de gegrondheid ervan aan de examencommissie voorgelegd worden.

Verzoekende partij merkt op dat verwerende partij enkel de tweede bestreden beslissing heeft ingetrokken en niet de eerste bestreden beslissing, zodat het beroep bij de Raad op dit punt niet zonder voorwerp is komen te vallen.

Beoordeling

De Raad stelt vast dat verzoekende partij beroep aantekent tegen enerzijds de examenbeslissing meegedeeld op 8 september 2015 en anderzijds de beslissing op intern beroep van 16 september 2015.

Op basis van artikel 25.3 van het Onderwijs- en examenreglement 2014-2015 van verwerende partij, is de examencommissie bevoegd om, in voorkomend geval de oorspronkelijke beslissing te herzien. Dit betekent volgens de vaste rechtspraak van de Raad dat de beslissing

op intern beroep de initiële studievoortgangsbeslissing uit het rechtsverkeer doet verdwijnen, zodat deze niet het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad.

Bovendien heeft de intrekking van de tweede bestreden beslissing tot gevolg dat er hic et nunc geen beslissing op intern beroep meer voorligt, bij gebreke waaraan de Raad overeenkomstig de bepalingen van de Codex Hoger Onderwijs niet bevoegd is.

Zelfs in zoverre rekening zou worden gehouden met het standpunt van verzoekende partij zoals uiteengezet in de voormelde nota, dan nog stelt de Raad vast dat verzoekende partij geen belang heeft om de beslissing strekkende tot intrekking van de tweede bestreden beslissing in vraag te stellen. Verzoekende partij heeft daarbij immers geen belang, nu die beslissing aan verzoekende partij verleent wat zij met haar beroep bij de Raad beoogde, namelijk het uit het rechtsverkeer verwijderen van de tweede bestreden beslissing.

Ten slotte meent de Raad uit de voorgebrachte argumentatie te kunnen begrijpen dat er ondertussen inderdaad een nieuwe beslissing op intern beroep is genomen, die op haar beurt het voorwerp kan uitmaken van een nieuw beroep bij de Raad.

Het beroep van verzoekende partij wordt derhalve onontvankelijk verklaard bij gebrek aan voorwerp.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 20 oktober 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
-------------------	-----------------

Jan Geens	bijzitter
-----------	-----------

Henri Verhaaren	bijzitter
-----------------	-----------

bijgestaan door

Melissa Thijs	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïntinventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.506 van 20 oktober 2015 in de zaak 2015/396

In zake: [REDACTED]

Tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 23 september 2015, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 11 september 2015 waarbij de verzoekende partij niet geslaagd wordt verklaard omwille van het onvoldoende resultaat dat zij behaalde voor het opleidingsonderdeel '[REDACTED]' (8/20) en de beslissing van de interne beroepscommissie van 18 september 2015 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 20 oktober 2015.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

De heer [REDACTED], die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding "Master in de Ingenieurswetenschappen: Architectuur".

Voor het opleidingsonderdeel "[REDACTED]" bekomt verzoekende partij een examencijfer van 8/20 en daardoor wordt zij niet geslaagd verklaard voor de opleiding.

Verzoekende partij stelde een intern beroep in bij de interne beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepscommissie op datum van 18 september 2015 werd het intern beroep ontvankelijk doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat de studente uitgenodigd was voor een persoonlijk gesprek waarin ze haar argumenten verder kon toelichten, dewelke in de beslissing zelf worden aangehaald. De interne beroepscommissie stelt verder dat de beslissing over het al dan niet slagen van een student en over het toekennen van eventuele uitzonderlijke toleranties tot de verantwoordelijkheid van de examencommissie behoort zodat eventuele uitspraken van individuele docenten hierover niet bindend zijn. Daarnaast wordt verwezen naar art. 81 OER en wordt gesteld dat de studente niet aan de voorwaarden om geslaagd te worden verklaard op basis van dit artikel voldeed. Ook vindt de interne beroepscommissie dat de studente niet aan alle leerdoelstellingen heeft voldaan en stelt ze dat er geen bijzondere omstandigheden waren die de examencommissie mee in rekening had moeten nemen in haar beslissing.

De beslissing op intern beroep werd op 18 september 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 23 september 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij stelt dat volgens art. 81 OER één onvoldoende, zijnde een 9/20, getolereerd kan worden indien de student onderscheiding behaald heeft. Zij merkt op dat ze voor het opleidingsonderdeel '.....' in augustus een 8/20 behaald heeft, maar dat ze reeds eerder een 9/20 behaald heeft, nl. de eerste keer dat ze dit examen meedeed. Volgens haar zou het hoogste resultaat moeten meetellen zodat ze dus wel geslaagd kan worden verklaard.

Verder stelt verzoekende partij dat ze tijdens haar opleiding bewezen heeft wel een goede student te zijn en dat ze zeer actief is geweest in ettelijke verenigingen.

Verwerende partij stelt dat bij de beslissing om een student geslaagd te verklaren op basis van art. 81 OER de examencommissie enkel rekening kan houden met de examenresultaten zoals die voorliggen op het moment van de beslissing. Zij verwijst naar art. 89 OER en stelt dat het eerst behaalde resultaat als beste jaarresultaat behouden blijft, als dit hoger is dan het resultaat dat de student behaalde in de volgende examenperiode van hetzelfde academiejaar. Verwerende partij benadrukt dat er geen enkele bepaling is die het behoud van dit beste resultaat garandeert over academiejaren heen zodat de examencommissie bij haar beslissing naar aanleiding van de derde examenperiode 2014-2015 dan ook geen rekening kon houden met het onvoldoende resultaat (9/20) dat de student behaalde in januari 2013.

Verder stelt verwerende partij dat verzoekster door de verwijzing naar andere opleidingsonderdelen en extracurriculaire activiteiten niet aantoont dat zij voldaan heeft aan alle leerdoelstellingen van het opleidingsonderdeel of van de masteropleiding. Zij merkt ook op dat verzoekende partij tijdens het intern beroepsgesprek zelf verklaarde dat geen enkel ander opleidingsonderdeel uit haar programma qua inhoud overlapt met '.....'.

In haar wederantwoordnota verwijst verzoekende partij vooreerst naar de leerdoelstellingen van de masteropleiding, en meer bepaald naar de eerste leerdoelstelling, zijnde 'een grondige kennis op het vlak van bouwtechnieken en ontwerpen'. Zij merkt op dat het opleidingsonderdeel slechts 3 studiepunten telt zodat het objectief gezien minder zwaar doorweegt dan andere technische en ontwerpvakken die ze wel succesvol heeft afgelegd zodat ze meent wel aan alle leerdoelstellingen van de masteropleiding te voldoen. Daarnaast stipt ze aan dat het niet relevant is in welk academiejaar ze de score van 9/20 heeft behaald.

Beoordeling

De Raad herinnert er vooreerst aan dat hij zijn appreciatie niet in de plaats mag stellen van de bevoegde instanties van verwerende partij. De Raad doet de beoordeling – *in casu* over de vraag of verzoeker kan slagen voor de opleiding niettegenstaande een tekort voor een opleidingsonderdeel - niet over. Hij mag enkel nagaan of de beslissing op een wettige wijze is tot stand gekomen en de bevoegde instanties, binnen de grenzen van hun beoordelingsbevoegdheid, niet kennelijk onredelijk hebben gehandeld.

Verzoekende partij klaagt er in essentie over dat ze niet geslaagd werd verklaard voor haar masteropleiding terwijl ze, volgens haar, voldoet aan de criteria vooropgesteld in art. 81 OER (2014-2015) van de verwerende partij.

De Raad leest in artikel 81, §2, b) OER het volgende:

“Een student slaagt voor een masteropleiding of de specifieke lerarenopleiding als hij voldoet aan de beide volgende voorwaarden:

- hij behaalt voor de opleiding als geheel ten minste 68% als gewogen percentage;
- hij behaalt slechts één onvoldoende van 9/20 op een opleidingsonderdeel dat niet de stage of de masterproef is.”.

De Raad stelt vast dat verzoekende partij aan de eerste voorwaarde voldoet. Wat de tweede voorwaarde betreft, merkt de Raad op dat verzoekende partij in de derde examenperiode augustus-september slechts één onvoldoende, namelijk een score van 8/20 voor het opleidingsonderdeel ‘.....’, behaald heeft. Op het eerste gezicht voldoet verzoekende partij aldus niet aan de voorwaarden zoals vooropgesteld in art. 81 OER.

Voordien had verzoekende partij echter wel reeds een score van 9/20 voor dit opleidingsonderdeel behaald, met name in januari 2013. Verzoeker meent dat om te beoordelen of zij de in art. 81 OER bedoelde tolerantie kan genieten deze eerste behaalde score in aanmerking moet genomen worden.

De Raad dient aldus te onderzoeken of deze score toch niet in aanmerking kan worden genomen voor de toepassing van art. 81 OER in academiejaar 2014-2015. Hierbij stelt de

Raad vast dat art. 90, §1 OER, dat betrekking heeft op het hernemen van examens voor niet-geslaagde opleidingsonderdelen over academiejaren heen, het volgende bepaalt:

“Het eerder behaalde resultaat voor het te hernemen opleidingsonderdeel wordt als niet meer bestaand beschouwd en de resultaten van het lopende academiejaar komen in de plaats van het voorgaande.”.

Op basis hiervan is de Raad van oordeel dat verwerende partij bij het bepalen of verzoekende partij geslaagd is of niet in academiejaar 2014-2015 op basis van art. 81 OER enkel rekening kan houden met de scores die zij in dit academiejaar behaald heeft, en niet met scores die behaald werden in het vorige dan wel in een van de vorige academieja(a)r(en).

Naar het oordeel van de Raad kan in het hem voorgelegde geval geen toepassing worden gemaakt van art. 89, § 2, laatste lid OER. Het betreft immers het behoud van examenresultaten bij herkansing in hetzelfde academiejaar. Meer in het bijzonder luidt deze bepaling als volgt:

“In het geval een student een onvoldoende herneemt in hetzelfde academiejaar, blijft het eerst behaalde resultaat voor het opleidingsonderdeel behouden als het hoger is dan het resultaat dat de student behaalt in de volgende examenperiode”.

Verder stelt verzoekende partij dat zij een goede student is, zowel in de technische vakken, alsook in de creatieve opdrachten en dat ze een aantal extracurriculaire activiteiten heeft gedaan. De Raad ziet niet in hoe deze elementen de onredelijkheid van de beslissing ten aanzien van verzoekende partij kunnen aantonen.

Ten overvloede merkt de Raad op dat, zo verzoeker hiermee wenst aan te geven dat zij de beslissing van de examencommissie – bevestigd door de interne beroepsinstantie -, haar het diploma niet toe te kennen in strijd acht met de in art. 81, § 5 OER bedoelde mogelijkheid een student geslaagd te verklaren die niet voldoet aan de in art. 81, § 1 en § 2 OER bedoelde voorwaarden, hetgeen op zijn minst niet eenduidig uit het verzoekschrift blijkt, deze elementen niet tot het oordeel leiden dat de verwerende instantie onredelijk zou hebben gehandeld door deze niet als de in § 5 bedoelde bijzondere individuele omstandigheden te kwalificeren. Evenmin treft de Raad in het dossier elementen aan die de redelijkheid van de aangevochten beslissing in het licht van het in art. 81, § 5 OER bedoelde behalen van de

vooropgestelde leerresultaten voor het geheel van de opleiding op de helling zetten. Dat het opleidingsonderdeel waarvoor verzoeker niet slaagde een gewicht van 3 studiepunten heeft, hoeft niet te betekenen dat het niet essentieel kan zijn voor de leerresultaten van de opleiding. Evenmin heeft het slagen voor andere door verzoeker in de wederantwoordnota aangehaalde opleidingsonderdelen de onredelijkheid van het niet geslaagd verklaren van verzoeker op grond van art. 81, § 5 OER tot gevolg. De door verzoeker niet weersproken weergave van haar verklaringen in het kader van het intern beroep in de antwoordnota van verwerende partij ondersteunen *in casu* dit besluit. De beslissing om de student geslaagd te verklaren behoort tot de bevoegdheid van de examencommissie die hierbij niet gebonden is door – *in casu* beweerde - verklaringen van een individuele docent uit de opleiding.

Het middel is ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 20 oktober 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Jan Geens	bijzitter
Henri Verhaaren	bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs	secretaris
---------------	------------

De secretaris
Melissa Thijs

De voorzitter
Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.505 van 20 oktober 2015 in de zaak 2015/397

In zake: [REDACTED]

Tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 24 september 2015, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 10 september 2015 waarbij aan de verzoeker een 9 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel '[REDACTED]' en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 21 september 2015 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft geen wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 20 oktober 2015.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

De heer [REDACTED], die verschijnt voor de verzoekende partij, en de heer [REDACTED], die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding "[REDACTED]".

Voor het opleidingsonderdeel "[REDACTED]" bekomt verzoekende partij een examencijfer van 9/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 12 september 2015 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 21 september 2015 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat het de mening van de docent is dat verzoekende partij niet het niveau bereikte dat vereist is om te slagen voor het examen van '.....'.

In vraag 3 wordt een korte termijn prijszetting situatie beschreven en dienden de studenten de minimale verkoopprijs van 1 liter sportlimonade te bepalen. In een korte termijn prijszetting situatie mag de verkoopprijs enkel marginale ('relevante') kosten omvatten, geen verzonken ('irrelevante') kosten. De docent stelt dat de correcte oplossing is dat vijf relevante kosten geïdentificeerd/berekend konden worden, resulterend in een maximale score van 5. Het scoringssysteem van de docent kent 1 punt toe voor elke relevante kost die correct geïdentificeerd én berekend is, kent 0,25 punt toe voor elke relevante kost die correct geïdentificeerd maar foutief berekend is en trekt 0,5 punt af indien studenten 'de vergoeding betaald aan de consulting firma' vermelden, een irrelevante verzonken kost die expliciet in de vraag vermeld was. Verzoekende partij identificeerde vijf relevante kosten, maar berekende één ervan foutief ($= 4 \times 1 + 1 \times 0,25$) en vermeldde de vergoeding betaald aan de consulting firma ($= -0,5$). Dit geeft aanleiding tot een score van 3,75/5. De docent benadrukt dat het volstrekt billijk is om punten af te trekken indien studenten irrelevante kosten vermelden. Relevante van irrelevante kosten onderscheiden is immers de kern van deze examenvraag. Verder stelt de docent dat zij ervan overtuigd is dat vraag 3 minder complex is dan de oefeningen gemaakt tijdens de les. De docent besluit dat verzoekende partij een billijke score kreeg voor vraag 3.

In vraag 1a dienden de studenten een bepaald type van managementcontrole en evaluatiesysteem aan te bevelen dat geschikt is voor een R&D-afdeling. Het idee dat managementcontrolesystemen moeten aangepast zijn aan de context waarin zij functioneren, is volgens de docent niet enkel vermeld in de contingency-sectie van het boek, maar ook in twee artikels die beschikbaar zijn op Toledo. Het lezen van deze artikels was zelfstudie. De artikels zijn samengevat op de slides en werden kort toegelicht tijdens de les. Het contingency-idee werd tijdens de les uitgelegd. Indien studenten al deze informatie integreren, verwerken en erover reflecteren, kan vraag 1a volgens de docent niet als 'breed' of 'vaag' worden beschouwd. Het scoringssysteem van de docent kent 0,875 punt toe per gepaste

suggestie. Vier gepaste suggesties geven aanleiding tot de maximale score van 3,5. Het is niet vereist dat studenten de woorden ‘contingency’ of ‘contextueel’ vermelden, ze moeten enkel vier gepaste suggesties geven. Los van het contingency-perspectief, gaf verzoekende partij volgens de docent een pover antwoord. De lijst van concepten is zeer beperkt. Bovendien tonen de antwoorden aan dat verzoekende partij zich niet bewust is van contingency-kwesties. Als een eerste suggestie, vermeldde verzoekende partij output/resultaat controle. Verzoekende partij reproduceerde de theorie, maar zette niet de volgende stap om meer context-specifiek te zijn. Als tweede suggestie vermeldde de student feedback controle, maar dit is geen nieuw element. De output/resultaat controle die verzoekende partij eerder had aangehaald omvat feedback controle. Als derde suggestie vermeldde verzoekende partij gedragsmatige/actie controle en meer in het bijzonder de observatie van de daden van werknemers. Dit type van controle is volgens de docent niet geschikt voor kenniswerkers in een R&D-afdeling. De docent is ervan overtuigd dat 0,8/3,5 een eerlijke score is voor dit antwoord: de student vermeldde slechts 1 gepast controlesysteem (financieel resultaat/output controle), maar paste haar antwoord niet aan aan de context.

Met betrekking tot de cursusinhoud waar de examenvragen betrekking op hadden, stelt de docent dat zij steeds poogt de volledige cursusinhoud te omvatten doorheen de twee examenperiodes, in lijn met de algemene evaluatievoorschriften van de faculteit. De inhoud van het opleidingsonderdeel ‘.....’ wordt samengevat in de ECTS-fiche en omvat vier pijlers. Het examen van augustus 2015 omvat onderwerpen van elk van de vier pijlers. Het examen van juni 2015 omvatte bijna alle overblijvende onderwerpen. Specifiek met betrekking tot vraag 1a stelt de docent dat deze betrekking heeft op kerndoelstelling 4c van het MIBEB/B masterprogramma. De docent besluit dat verzoekende partij zeer hard gewerkt heeft voor het examen, maar er desondanks niet in geslaagd is om het vereiste niveau van reflectie, integratie (vragen 1a en 2) en precisie (vragen 1b en 3) te behalen. De docent heeft het belang van deze vaardigheden tijdens de les en in de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel benadrukt.

De interne beroepsinstantie stelt verder dat punten aftrekken voor volstrekt incorrecte onderdelen van een antwoord een gangbaar en correct scoringssysteem is binnen universiteiten. Dit kan aanleiding geven tot een min-score toegekend binnen een vraag en tot een totale score van nul voor de desbetreffende vraag. De interne beroepsinstantie heeft tevens aan de betrokken docent gevraagd om een kopie van de examens van het

opleidingsonderdeel ‘.....’ van andere studenten over te maken, teneinde na te gaan of de docent deze examens ook op een gelijkaardige wijze heeft beoordeeld. De interne beroepsinstantie stelt vast dat de docent dit scoringssysteem ook toepaste op de examens van andere studenten. De grief van verzoekende partij dat de docent het min-systeem enkel toepaste bij de verbetering van haar examen is dus niet correct.

In het licht van het scorepatroon, beslist de interne beroepsinstantie dat, vanuit een procedureel oogpunt, het beoordelingsproces van het examen heeft plaatsgevonden op een correcte en billijke wijze, foutloos en volledig in lijn met de voorschriften van de faculteit. Bijgevolg is de totale score van 9/20 vanuit procedureel oogpunt niet verrassend, in het licht van de individuele beoordeling door de docent. Na zorgvuldige overweging van alle elementen van het beroep tegen het examenresultaat voor het opleidingsonderdeel ‘.....’, alsook de informatie bezorgd door de betrokken docent, beslist de interne beroepsinstantie om het beroep af te wijzen. Het is de mening van de interne beroepsinstantie dat de docent het werk op een behoorlijke en gerechtvaardigde manier heeft beoordeeld en het resultaat dat verzoekende partij behaalde voor het opleidingsonderdeel ‘.....’ op een onbevooroordeelde en correcte wijze heeft gemotiveerd.

De beslissing op intern beroep werd aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 24 september 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij stelt dat zij zeer bezorgd is om de verbetering van haar examen ‘.....’ door de betrokken docent. Verzoekende partij geeft aan dat dit examen haar derde poging betreft. Tijdens haar eerste twee pogingen was zij ziek, en de universiteit is van deze situatie op de hoogte. Verzoekende partij stelt dat zij bij haar tweede poging hulp zocht bij de ombudspersoon, maar dat men helemaal niet behulpzaam was en haar examen ‘.....’ op dezelfde dag plande als een ander examen, hoewel zij ziek was en van ver diende te komen.

Met betrekking tot haar derde poging in augustus/september 2015, is verzoekende partij ervan overtuigd dat haar behaalde resultaat van 9/20 niet billijk is, rekening houdend met de antwoorden die zij in het examen gaf. Verzoekende partij is van oordeel dat haar examenresultaat niet billijk is, omwille van twee specifieke redenen.

Ten eerste klaagt verzoekende partij over de verbeterwijze van de betrokken docent. Hierbij verwijst zij naar de laatste examenvraag, waarbij de verkoopprijs van een product moest bepaald worden. Studenten dienden de relevante kosten en baten van het product te identificeren. Verzoekende partij stelt dat de docent zelf aangaf in de feedback dat bijna alles van haar antwoord voor deze vraag correct was. Het enige foutieve in haar antwoord was dat zij één getal als relevante kost vermeldde, terwijl deze irrelevant was. Verzoekende partij stelt dat, gezien dit getal inderdaad irrelevant was, zij zou begrijpen dat zij bijgevolg geen punten krijgt voor dit onderdeel van de vraag. Zij is echter van oordeel dat een puntenaftrek van -0,5 hiervoor niet billijk is. Zij stelt dat haar redeneerwijze en de wijze waarop zij aantoonde dat zij deze complexe materie begreep, duidelijk genoeg was om een mogelijke fout in haar redeneren te tolereren. Zij stelt dat er hier, in tegenstelling tot een meerkeuze examen, immers geen sprake kan zijn van een giscorrectie. Zij geeft ook aan dat de vraag van een hogere moeilijkheidsgraad was dan de gelijkaardige oefening tijdens de les. Ze stelt ook dat de docent nooit uitdrukkelijk haar scoringssysteem heeft uitgelegd aan de studenten. Zij stelt dat, indien alle studenten kennis zouden hebben van deze regel, zij allen zouden verkiezen om een vraag die zij niet weten niet te beantwoorden, in de plaats van iets te schrijven om punten te winnen. Zij stelt dat de betrokken docent ooit zelf heeft gezegd dat het beter is een vraag te beantwoorden om punten te winnen dan deze onbeantwoord te laten. Verzoekende partij benadrukt tevens dat geen van haar andere docenten ooit deze regel heeft toegepast. Verzoekende partij stelt dat, indien zij de redenering van de docent doortrekt, de docent punten moet aftrekken voor elk verkeerd antwoord, ook in andere delen van haar examen. Zij stelt dat haar begrip van de materie en haar redeneerwijze als bewijs moet worden gezien dat

zij de inhoud van de cursus beheerst. Zij vereist dan ook dat de docent 0,5 punt toevoegt aan haar examenscore. Bovendien vraagt verzoekende partij om de andere examens te zien waar de docent ook 0,5 punt heeft afgetrokken.

De tweede reden heeft betrekking op de eerste examenvraag, die ging over de evaluatie van prestaties. Verzoekende partij stelt dat de docent de vraag zodanig vaag en breed had geformuleerd dat er talrijke antwoorden mogelijk waren. De vraag peilde naar bepaalde managementcontrolesystemen in een R&D afdeling. Tijdens de feedback stelde de docent dat de vraag duidelijk genoeg was, gezien sommige studenten makkelijk de link met de contingency-theorie hadden geraden. Verzoekende partij stelt dat hierover slechts enkele regels in het boek staan vermeld, terwijl ganse grote delen van de cursus tijdens het examen zelfs niet aan bod kwamen. Verzoekende partij stelt echter dat studenten geen antwoorden horen te ‘raden’, maar moeten nadenken over praktische en duidelijke vragen.

De docent stelde de vraag naar controles toepasselijk in het geval van R&D. Verzoekende partij geeft aan dat ze twee types van controle gaf die inderdaad van toepassing zijn: output/resultaatcontrole en feedback controle. Verzoekende partij stelt dat, in tegenstelling tot wat de docent beweert, dit wel degelijk verschillende noties zijn. Verzoekende partij stelt dat uit niets in de vraag voortvloeit dat noodzakelijk de contingency-theorie diende te worden vermeld. Zij stelt dat de vraag dan ook niet duidelijk was. Bovendien stelt de contingency-theorie enkel dat indien men effectieve management controlesystemen wil ontwerpen, men rekening dient te houden met de omstandigheden waarin deze zullen worden gebruikt. Hoewel het hieraan misschien gelinkt is, beantwoordt dit volgens verzoekende partij niet de gestelde vraag inzake specifieke types van controle. Indien de vraag breed is, dient de docent ook ruime antwoordmogelijkheden te verwachten. Verzoekende partij voegt ook een aantal wetenschappelijke bronnen toe teneinde haar claim te ondersteunen dat gedragsmatige controle in R&D organisaties een relevant controlesysteem is. Verder stelt verzoekende partij dat er tijdens de les talrijke uren werden besteed aan andere belangrijke onderwerpen, die helemaal niet aan bod komen tijdens het examen. Verzoekende partij vraagt dan ook dat de docent haar antwoord op deze vraag billijk quoteert, wat volgens haar $0,875 \text{ punt} \times 3 \text{ controle-elementen}$ (output/resultaat controle, feedback controle en gedragscontrole) waard is, zijnde 2,625 punten.

Verzoekende partij geeft aan dat de docent zelf benadrukt dat zij een goede student is, wat niet overeenstemt met het examencijfer dat zij voor dit opleidingsonderdeel behaalde. Verzoekende partij stelt dat zij ervan overtuigd is dat haar examen geen onvoldoende waard is en dat de score op een onbillijke wijze werd toegekend. Na dit te hebben besproken met andere studenten die geslaagd zijn voor het examen, is verzoekende partij ervan overtuigd dat haar antwoorden ten minste een 10 waard zijn.

Verzoekende partij geeft nog aan dat zij teleurgesteld is omdat haar tijdens de interne beroepsprocedure werd gezegd dat er binnen 2 weken een beslissing zou genomen worden, gezien alles zorgvuldig zou worden onderzocht. Verzoekende partij kreeg echter een antwoord binnen de 2 dagen. Verzoekende partij stelt dat dit een aanwijzing is dat het niet op een redelijke wijze met de docent werd besproken, ter verdediging van de rechten van de student en niet de docent. Verzoekende partij vreest dan ook dat haar intern beroep vooral tijdverspilling was.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat, zoals blijkt uit de toegevoegde stukken, de betrokken docent bij de verbetering van het opleidingsonderdeel “.....” wel degelijk een correcte verbetermethode heeft toegepast. Verzoekende partij heeft op de vraag in kwestie een deels foutief antwoord gegeven. Voor deze foutieve beantwoording werd een min score in rekening gebracht bij de desbetreffende vraag. Deze verbetermethode is volgens verwerende partij wel degelijk gerechtvaardigd en conform het Reglement van de Faculteit. Bijgevolg moet de score van verzoekende partij niet aangepast worden. Indien verzoekende partij geen correct antwoord op een bepaalde vraag gegeven zou hebben, maar enkel een foutief antwoord, dan zou zij in deze situatie een nul score op deze vraag gekregen hebben. In elk geval zou er geen min score als totaalscore op de desbetreffende vraag gegeven zijn, hetgeen wel het geval kan zijn bij een meerkeuzevraag. Verwerende partij stelt dat de verbetering van de examens gebeurt zonder acht te slaan op de identiteit van de student. Ook wordt voor elke student dezelfde verbetermethode toegepast. De verbetering gebeurt volgens verwerende partij dus op een objectieve manier.

Verwerende partij stelt verder dat verzoekende partij in haar huidig bezwaarschrift ook extra argumenten aanhaalt. Met name lijst verzoekende partij hierin een aantal wetenschappelijke bronnen op die haar examenantwoord op vraag 1 zouden moeten staven. Deze bronnen werden grondig nagelezen door de betrokken docent. Deze wetenschappelijke bronnen

bevestigen volgens verwerende partij het standpunt van de docent, met name (1) dat het examenantwoord van verzoekende partij (i.v.m. het antwoordonderdeel action/behavior control, maar ook i.v.m. de andere antwoordonderdelen) veel te algemeen is en de nodige detaillering en contextualisering mist, en (2) dat het examenantwoord van verzoekende partij in totaliteit veel te eenzijdig is. In bijlage 4 van verwerende partij licht de betrokken docent de fouten nogmaals toe naar aanleiding van het beroep bij de Raad. Verwerende partij stelt dat verzoekende partij een faire score heeft gekregen voor haar antwoord. In het huidig verzoekschrift haalt verzoekende partij volgens verwerende partij geen argumenten aan op basis waarvan een hoger examenresultaat voor het desbetreffende opleidingsonderdeel gerechtvaardigd zou zijn.

Beoordeling

De Raad herinnert eraan dat hij zijn appreciatie niet in de plaats mag stellen van de bevoegde instanties van verwerende partij. De Raad doet de beoordeling niet over. De Raad gaat enkel na of de beslissing op een wettige wijze is tot stand gekomen en of de bevoegde instanties, binnen de grenzen van hun beoordelingsbevoegdheid, niet kennelijk onredelijk hebben gehandeld.

Bij de meeste vormen van evaluatie, *in casu* een schriftelijk examen met open vragen, is er ruimte voor persoonlijke appreciatie bij de evaluatie van de prestatie van de geëvalueerde. De puntentoekenning steunt hierbij op de veronderstelde deskundigheid van de evaluator. Slechts wanneer blijkt dat de evaluatie niet volgens de vooropgestelde evaluatiecriteria is verlopen of kennelijk onredelijk is, zal de Raad tussenkomen. De Raad merkt op dat de verzoekende partij geen opmerkingen maakt betreffende voormelde deskundigheid en treft in het dossier geen elementen aan die hem in redelijkheid toelaten twijfels te uiten bij voormelde veronderstelde deskundigheid.

In casu bestaat er betwisting over de naleving van de evaluatiecriteria in vraag 3a. Tevens wordt de redelijkheid van de quoterings van 0.8/3.5 op vraag 1a in het licht van de gegeven antwoorden betwist. Verzoekende partij betwist specifiek de vraagstelling en de beoordeling van de in functie daarvan door haar gegeven antwoorden op deze vraag.

Verzoekende partij is met name van oordeel dat haar examen voor het opleidingsonderdeel '.....' niet op een correcte wijze zou zijn beoordeeld en verbeterd, met name omdat de betrokken docent bij de beoordeling van een vraag punten in mindering bracht voor foutieve onderdelen van een antwoord binnen deze vraag. Daarnaast stelt ze dat de docent op de eerste examenvraag, die verzoekende partij als vaag en breed omschrijft, evenzeer diverse mogelijke antwoorden kon verwachten en hiermee bij de toekenning van de score geen rekening heeft gehouden.

Wat betreft de eerste grief van verzoekende partij inzake de gehanteerde verbeterwijze voor vraag 3a, stelt de Raad op basis van de bijgebrachte examenkopij van verzoekster vast dat verzoekende partij voor deze examenvraag een totale score van 3.75/5 kreeg. In de interne beroepsprocedure lichtte de betrokken docent toe dat er in deze vraag vijf “relevante” kosten correct moesten worden geïdentificeerd en berekend, wat tot de maximale score van 5/5 leidt. De som van deze kosten gaf de minimumprijs voor een sportlimonade. In het verbeterstelsel van de docent wordt er 1 punt toegekend voor elke “relevante” kost die correct geïdentificeerd én berekend wordt, wordt er 0.25 punt toegekend voor elke “relevante” kost die correct geïdentificeerd maar foutief berekend wordt en wordt er 0.5 punt afgetrokken indien studenten ‘de vergoeding betaald aan de consultingfirma’ vermelden, een in de examenopgave vermelde “irrelevante” kost die niet in rekening mocht worden gebracht. *In casu* stelt de betrokken docent dat verzoekende partij 5 “relevante” kosten heeft geïdentificeerd, maar 1 ervan verkeerd heeft berekend ($= 4 \times 1 + 1 \times 0.25$). Tevens heeft verzoeker ten onrechte de vergoeding betaald aan de consultingfirma vermeld ($= - 0.5$). Hierdoor berekende verzoekende partij een minimumprijs die te hoog uitkwam en nam zij uiteindelijk ook een verkeerde managementbeslissing (met name dat het niet winstgevend zou zijn om de limonade te lanceren). De docent geeft aan dat deze fout aantoont dat verzoekende partij onvoldoende affiniteit heeft met de leerstof. Voor deze fout heeft de docent dan ook 0.5 punt afgetrokken. Dit resulteerde in een score van 3.75/5 voor deze examenvraag.

De Raad merkt op dat verzoekende partij niet betwist dat zij inderdaad verkeerdelijk een “irrelevante” kost heeft vermeld. Zij is echter van oordeel dat dit niet mag leiden tot een puntenaftrek van -0.5 en geeft aan dat het betrokken examen geen multiple-choice vragen betrof, waar er eventueel sprake kan zijn van de toepassing van een giscorrectie.

De Raad treedt verwerende partij bij in de stelling dat het gebruikte verbeterstelsel van de betrokken docent fundamenteel verschillend is van een bij een examen met meerkeuzevragen gehanteerde giscorrectie. De totaalscore voor een bepaalde examenvraag kan bij het examen voor het opleidingsonderdeel '.....' nooit negatief worden, wat wel het geval kan zijn bij een multiple choice vraag. Toegepast op de betwiste examenvraag 3a betekent dit dat 0/5 de minimumscore voor deze vraag is, ook indien de student alleen maar foutieve (irrelevante) kosten zou vermelden.

Verzoekende partij geeft zelf aan dat zij op vraag 3a een deels foutief antwoord heeft gegeven. Een puntenaftrek voor een foutief onderdeel van het antwoord op een examenvraag is naar het oordeel van de Raad in de hem voorgelegde betwisting niet onredelijk. Dergelijke verbetermethode kan immers nooit leiden tot een negatieve totaalscore voor de desbetreffende examenvraag, gezien 0 in ieder geval de ondergrens is, ook bij een volledig foutief antwoord.

De Raad acht het niet onredelijk om irrelevante of zelfs foutieve antwoorden te penaliseren met een minscore binnen een examenvraag. De Raad is dan ook van oordeel dat de gegeven score van 3.75/5 niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk, is.

In dit kader wenst de Raad op te merken dat de betrokken examenvraag precies tot doel had naar de kennis van verzoeker betreffende het begrip en de inhoud van 'relevante' kosten te peilen. Bijgevolg kan het bezwaarlijk als onredelijk aangemerkt worden dat een antwoord waaruit blijkt dat de verzoeker de afbakening van het begrip ten aanzien van 'irrelevante' kosten niet beheerst wordt gesanctioneerd. Het spreekt voor zich dat, door het foutieve antwoord waaruit *in casu* onmiskenbaar blijkt dat de student de leerstof minder goed beheerst dan de correcte delen van het antwoord op de vraag te kennen geven, de score behaald met deze correcte delen wordt verminderd. Uit het dossier blijkt immers dat de docent op een zorgvuldige en transparante wijze een globaal oordeel geeft van de kennis en competenties die ze met de vraag wenst te toetsen. De Raad kan de verzoekende partij geenszins bijtreden in de stelling dat het vermelde verkeerde antwoord slechts een irrelevant element is waaromtrent de scoring neutraal dient te blijven.

Dat de scoring, waarbij een duidelijk foutief antwoord bij de beantwoording van een vraag tot een vermindering van de door de andere elementen van het antwoord op de vraag verdiende punten leidt, niet vooraf aan de verzoeker is meegedeeld, maakt de sanctie niet onredelijk.

Zoals reeds toegelicht betreft het geen giscorrectie, waarbij de student er moet worden op gewezen dat een foutief antwoord op een vraag ertoe kan leiden dat hij voor de vraag een negatieve score krijgt teneinde het gokken bij de beantwoording tegen te gaan, maar een uitdrukking van de globale evaluatie van de bereikte competenties waarvan het antwoord op de examenvraag in zijn totaliteit blijkt geeft. Het scoringssysteem is aldus begrepen niet ongewoon, wel integendeel het vertrekt vanuit een holistische beoordelingswijze, wat het doel is van open vragen. Het kan in redelijkheid dan ook niet worden aangenomen dat de scoring in het concrete aan de Raad voorgelegde dossier van aard is een student te verrassen. Evenmin kan een student in redelijkheid beweren dat het systeem haaks staat op een strategie die erin bestaat bij twijfel veeleer een antwoord te geven op een vraag in de hoop punten te verdienen dan deze onbeantwoord te laten uit vrees punten te verliezen. De Raad is van oordeel dat een student zich in redelijkheid aan dergelijke evaluatie kan verwachten. Verwerende partij geeft aan dat de docent de betrokken scoring bij alle studenten toepaste en de Raad ziet in het dossier geen elementen om aan te nemen dat de scoring slechts bij de correctie van het examen van verzoeker is toegepast.

Wat de tweede grief van verzoekende partij betreft, met betrekking tot haar behaalde score op vraag 1a, stelt de Raad op basis van de examenkopij vast dat verzoekende partij voor deze examenvraag een totale score van 0.8/3.5 behaalde. In de interne beroepsprocedure lichtte de betrokken docent toe dat haar verbetersysteem 0.875 punten toekent aan een degelijk voorstel. Vier degelijke voorstellen leiden tot de maximumscore van 3.5 punten.

Vraag 1a vroeg naar geschikte managementcontrolesystemen en prestatie evaluatiesystemen voor een R&D afdeling. De Raad stelt, samen met verwerende partij, vast dat verzoekende partij 3 systemen suggereerde in haar examen:

1. Output/resultaatcontrole
2. Feedback controle
3. Gedrags/actiecontrole: observatie van acties

De betrokken docent licht in haar brief van 4 oktober 2015 toe dat verzoekende partij in haar examen enkel het diagnostische aspect van controle belicht, en het belang van het interactieve aspect negeert. Verzoekende partij is zich niet bewust van de noodzakelijke wisselwerking tussen beide systemen in een R&D afdeling. Bovendien ontbreekt in het antwoord van verzoekende partij elke noodzakelijke detaillering bij het diagnostische aspect, zijnde bij

output en gedragscontrole. Verzoekende partij vermeldt ‘observatie van acties’ in haar examen. De betrokken docent licht echter toe dat dit *in casu* geen geschikte vorm van gedragscontrole is. Indien verzoekende partij geschikte vormen van gedragscontrole had vermeld, had zij hiervoor punten gekregen. Het antwoord van verzoekende partij is veel te algemeen en mist de nodige contextualisering. In haar examenantwoord vermeldt verzoekende partij bovendien zowel onder punt 1 als onder punt 2 het concept ‘feedback’. De docent geeft aan dat dit geen nieuw element is en dat zij bijgevolg geen extra punten geeft voor punt 2 (feedback controle). Bovendien geeft de docent aan dat feedforward controle minstens even belangrijk is een R&D afdeling. Deze vorm van controle wordt evenwel niet vermeld door verzoekster. Verder geeft de docent aan dat verzoekster punt 1 (output/resultaatcontrole) slechts zeer algemeen bespreekt. Verdere detaillering en contextualisering acht de docent evenwel cruciaal. Gezien verzoekende partij slechts 1 geschikt controlesysteem vermeldt (financieel resultaat/outputcontrole) en haar antwoord niet heeft gecontextualiseerd, is de docent ervan overtuigd dat 0.8/3.5 voor deze examenvraag een billijke score is.

Verder is de betrokken docent van oordeel dat verzoekende partij de leerstof uit de verschillende onderdelen van de cursus ‘.....’ onvoldoende heeft geïntegreerd en verwerkt. De Raad merkt hierbij samen met verwerende partij op dat deze competentie expliciet wordt vermeld in de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel ‘.....’:

“ (...)

*The exam consists of 4 or 5 open questions. These questions do not only test whether students are able to make accurate and relevant calculations. The questions **primarily** test whether students can interpret (own or given) calculations (with sense of criticism) and propose suitable managerial actions. Students must be able to critically assess statements and situations and provide solutions.*

Insights from different parts of the course (different book chapters, slides & articles) should be integrated/combined.

(...)”

De Raad is van oordeel dat van een student, zeker in een masteropleiding, mag worden verwacht dat deze zelf antwoorden formuleert die verder gaan dan de loutere reproductie van theorie en om zodoende niet enkel van zijn kennis maar ook van zijn inzicht met betrekking tot de samenhang tussen de verschillende delen van de cursus blijkt te geven. In het licht van

de met het opleidingsonderdeel blijkens de ECTS-fiche beoogde competenties kan de Raad verzoekende partij niet bijtreden waar zij stelt dat op een ‘brede’ examenvraag evenzeer een breed antwoord mag worden verwacht.

De Raad stelt vast dat de examenvraag verwijst naar de onderzoeks- en ontwikkelingsafdeling van een farmaceutisch bedrijf. Voor de afdeling moet de student aanbevelingen doen inzake “management control and performance evaluation”. De student wordt gevraagd welk type systeem hij voor deze afdeling zou aanbevelen.

De Raad ziet na lectuur van deze vraag de beweerde onredelijkheid niet in van een verbetering die rekening houdt met de mate waarin het antwoord op de in de examenopgave geschetste context is toegespitst. De Raad stelt trouwens vast dat uit het intern beroep blijkt dat de student de ‘contingency’-theorie, waaromtrent benevens het handboek het aan de student ter beschikking gesteld zelfstudiemateriaal handelde, niet als dusdanig diende te vermelden. *In casu* gaf het antwoord van verzoeker geen blijk van contextualisering.

De Raad merkt op dat de uit de bijgevoegde wetenschappelijke bijdragen geputte argumenten niet door verzoeker in het kader van het intern beroep zijn ontwikkeld en dat de docent er, zonder hieromtrent te zijn tegengesproken, op wijst dat deze bijdragen niet in tegenspraak zijn met haar evaluatie. Zij geven, volgens de docent, weliswaar het nut van gedragscontrole in een onderzoeks- en ontwikkelingsafdeling aan, maar niet van de door de verzoekende partij in haar antwoord gegeven vorm.

Op basis van de elementen van het dossier acht de Raad de beoordeling van het antwoord van de student op vraag 1, inzonderheid

- de beoordeling van het antwoord m.b.t. ‘output/result control’ als niet gecontextualiseerd;
- de beoordeling van het element ‘feedback’ als een niet nieuw element;
- de beoordeling van de suggestie ‘observatie’ als vorm van ‘behavioral action/controle’ als niet geschikt voor kenniswerkers in een R&D-afdeling,

niet onredelijk. De Raad houdt hierbij rekening met de vraagstelling, het studiemateriaal waarover verzoeker beschikte en de met het opleidingsonderdeel beoogde competenties.

Dat het thema ‘contingency’ slechts beknopt aan bod komt in het leerboek van de verzoeker voert de Raad niet tot een ander besluit, omwille van het zelfstudiemateriaal waarover de verzoeker beschikte en het feit dat de ‘contingency’-problematiek als dusdanig niet behandeld diende te worden in de betwiste examenvraag.

De Raad kan niet ontkennen dat de betwiste vraag wellicht meerdere goede antwoorden toeliet. Omgekeerd kan de Raad de verzoeker niet bijtreden in de stelling dat de formulering van de vraag de beoordeling van het *in concreto* door de verzoeker gegeven antwoord onredelijk zou maken.

Ook het argument dat bepaalde thema’s die in de lessen uitvoerig aan bod zijn gekomen niet aan bod zijn gekomen tijdens het examen kan de Raad, acht slaand op het examen, niet tot de conclusie brengen dat het examen op een kennelijk onredelijke wijze de met het opleidingsonderdeel beoogde competenties zou hebben getoetst. Zonder hieromtrent te zijn tegengesproken stipt de interne beroepsbeslissing aan dat het examen elk van de vier pijlers van de inhoud van het opleidingsonderdeel – zoals weergegeven in de ECTS-fiche – behandelt. De bewering dat het examen vanuit dit oogpunt onredelijk is, kan bijgevolg geenszins stand houden.

Tenslotte is de door de docent ten aanzien van de student uitgesproken appreciatie niet van aard de redelijkheid van de beoordeling van het betwiste examen in het gedrang te brengen.

Het middel is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 20 oktober 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Henri Verhaaren	bijzitter
Jan Geens	bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs

secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.508 van 20 oktober 2015 in de zaak 2015/399

In zake: [REDACTED]

Tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 24 september 2015, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 21 september 2015 waarbij aan de verzoeker enkel de toelating wordt verleend om in te schrijven voor een studieprogramma van maximaal 45 studiepunten.

II. Verloop van de rechtspleging

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 20 oktober 2015.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding “Bachelor in de toegepaste economische wetenschappen”.

Voor academiejaar 2015-2016 ontvangt hij enkel de toelating om in te schrijven voor maximaal 45 studiepunten.

Bij aangetekend schrijven van 24 september 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Met een e-mail van 6 oktober 2015 meldt verwerende partij aan de Raad dat de betrokken facultaire instantie de bestreden beslissing heeft ingetrokken en vervangen heeft door een voor verzoeker gunstige beslissing waardoor het verzoekschrift zonder voorwerp wordt.

Uit een daaropvolgende mail van verzoekende partij d.d. 7 oktober 2015 blijkt dat zij blij is met de herziene beslissing en dat zij zich heeft ingeschreven voor 51 studiepunten.

Beoordeling

De Raad beschouwt de kennisgeving van verzoekende partij als een afstand van beroep.

Er zijn geen redenen om die afstand niet toe te staan.

BESLISSING

De Raad stelt de afstand vast.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 20 oktober 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Jan Geens	bijzitter
Henri Verhaaren	bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris
Melissa Thijs

De voorzitter
Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 29 oktober 2015

Arrest nr. 2.541 van 29 oktober 2015 in de zaak 2015/410

In zake: [REDACTED]

tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 25 september 2015, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 5 juni 2015 en de beslissing van de beroepsinstantie van 4 september 2015 waarbij het intern beroep ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 29 oktober 2015.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en advocaat [REDACTED], die verschijnt voor verzoeker, en advocaat [REDACTED], die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven als doctoraatsstudent aan de faculteit Economische en Sociale Wetenschappen.

Op 13 april 2015 legt verzoeker zijn doctoraatsproefschrift neer, ten einde toegelaten te worden tot de interne verdediging. Voordat de geplande interne verdediging kan plaatsvinden, ontvangt de decaan van twee leden van de doctoraatsjury een melding van mogelijk plagiaat.

Het centraal reglement van de instelling schrijft voor dat de kandidaat binnen vijf kalenderdagen volgend op het vermoeden van wetenschappelijk wangedrag wordt gehoord door de decaan.

In toepassing hiervan hoort de decaan verzoeker op 5 juni 2015. Per aangetekend schrijven dezelfde dag meldt de decaan vervolgens aan verzoeker dat hij van oordeel is dat er sprake van wetenschappelijk wangedrag. De beslissing luidt als volgt:

“Ik baseer mij daarbij onder meer op de volgende documenten:

- U neemt in grote delen van uw proefschrift tekst van ander auteurs over, weliswaar met bronvermelding maar zonder gebruik van aanhalingstekens waar het om een letterlijke overname gaat;
- U verwijst regelmatig in uw proefschrift naar bronnenmateriaal waar u de overgenomen tekst en bronvermelding letterlijk overneemt uit secundaire bronnen;
- U neemt regelmatig in uw proefschrift tekstfragmenten over van andere auteurs, al dan niet letterlijk, zonder bronvermelding;
- U neemt regelmatig in uw proefschrift tekstfragmenten over van andere auteurs, al dan niet met bronvermelding, met geringe en/of misleidende tekstaanpassingen.

Elk van deze elementen werd u tijdens de hoorzitting toegelicht met een voorbeeld.

Gelet op de aard en de omvang van de vastgestelde feiten, het manifest intentioneel karakter en uw ervaring met de academische regels voor een correct gebruik van bronmateriaal, tref ik de volgende sanctie:

- **de afwijzing van het doctoraatsproject en de uitsluiting van de doctorandus: de doctorandus wordt niet toegelaten tot het indienen of verdedigen van een proefschrift over hetzelfde of een sterk aanverwant onderwerp en krijgt het verbod om zich opnieuw in te schrijven aan de universiteit voor een periode van drie academiejaren.**

Deze beslissing wordt u meegedeeld bij aangetekend schrijven of tegen ontvangstbewijs. De beslissing wordt ook meegedeeld aan de voorzitter van de Commissie voor de Doctoraatsopvolging. U kan binnen de vijf kalenderdagen na kennisname van deze beslissing beroep indienen bij de voorzitter van de Commissie voor de Doctoraatsopvolging.”

Dit is de eerste bestreden beslissing.

Met een aangetekend schrijven van 9 juni 2015 stelt verzoeker via een brief van zijn raadsman het voorziene intern beroep in. Het beroep is gesteund op de volgende middelen:

“(…)

Mijn cliënt, die onderhavig schrijven mee ondertekent, **stelt bij deze hoger beroep in tegen deze beslissing**, dit overeenkomstig art. 23 van het Centraal reglement voor de toekenning van de academische graad van doctor, zoals goedgekeurd door de Raad van Bestuur op 4 maart 2014.

Dit beroep is, zonder thans reeds exhaustief te zijn, onder meer gesteund op volgende grieven:

- er is in casu geenszins sprake van plagiaat in de zin van art. 23, 2^e lid van voornoemd reglement;
- er ligt geen schriftelijke klacht voor ingediend door de promotor(en), zoals nochtans vereist door art. 23, 3^e lid van voornoemd reglement;
- er werd niet overgegaan tot het voorafgaandelijk horen van alle betrokkenen zoals vereist door art. 23, 4^e lid van voornoemd reglement, aangezien copromotor prof. dr. [J.K.] niet werd gehoord;
- mijn cliënt niet op voorhand werd ingelicht over de aard van de aantijgingen en kon ook niet op voorhand de stukken inzien nopens enigerlei klacht, noch werd hem tijdens het onderhoud met de decaan (waarbij niemand anders aanwezig was en waarvan ook geen schriftelijke weerslag aan mijn cliënt werd overhandigd) duidelijk toegelicht wat hem wordt verweten; aldus werd het hem onmogelijk gemaakt zich naar behoren te verdedigen;
- aansluitend bij het voorgaande moet worden opgemerkt dat mijn cliënt aan de decaan heeft voorgesteld om het doctoraat te overlopen en elke aantijging van plagiaat concreet te weerleggen, wat werd geweigerd;
- de wijze van horen en de beperkte motivering van de beslissing wijzen op vooringenomenheid bij het nemen van die beslissing;
- subsidiair: de opgelegde sanctie is de zwaarst mogelijke en is volstrekt disproportioneel aan de (volgens mijn cliënt niet bewezen) aantijgingen.

Ik weet u dank om:

- mij kopie te bezorgen van het integrale dossier, uiteraard met inbegrip van de schriftelijke aantijgingen, zodat mijn cliënt zijn verdediging kan voorbereiden;
- mij op de hoogte te brengen van plaats en tijdstip waarop mijn cliënt, bijgestaan door mijzelf, gehoord kunnen worden over dit hoger beroep. Indien de beroepsgrieven op voorhand moeten overgemaakt worden, verneem ik dat eveneens graag.”

Nadat eerst per e-mail van 15 juni 2015 aan verzoeker wordt meegedeeld dat de interne beroepsinstantie zal samenkomen op 19 juni 2015, dat verzoeker alsdan kan worden gehoord en dat de beroepsinstantie vervolgens binnen een termijn van vijftien dagen na het instellen van het beroep haar beslissing zal betekenen, wordt op 17 juni 2015 na protest van verzoekers raadsman meegedeeld dat de zitting van 19 juni een inleidingszitting zal zijn waarop niet wordt gepleit, maar de voorzitter de agenda voor de volgende hoorzittingen zal bepalen en aan verzoeker de nodige stukken zullen worden overgemaakt.

Van deze inleidende zitting wordt een verslag opgesteld, waarin melding wordt gemaakt van de verhoren die zullen plaatsvinden en de datum voor de hoorzitting in overleg met verzoeker en zijn raadsman wordt bepaald op 3 juli 2015.

Op 19 juni 2015 worden [M.J.], voorzitter van de doctoraatsjury, [L.D.M.], promotor, [J.B.], decaan en [D.B.], jurylid, door de beroepsinstantie gehoord. Voor de inhoud van de verklaringen verwijst de Raad naar de stukken 10, 11, 12 en 13 van het administratief dossier. Vervolgens wordt op 26 juni 2015 [K.J.], copromotor, door de beroepsinstantie gehoord. De Raad verwijst ter zake naar stuk 18 van het administratief dossier (de datum vermeldt ten onrechte ‘juli’).

Op 3 juli 2015 vindt de hoorzitting van de beroepsinstantie plaats. Verzoeker legt een schriftelijke conclusie neer en licht deze toe, waarna de commissie nog verschillende vragen stelt. Voor de neerslag daarvan verwijst de Raad naar stuk 15 van het administratief dossier.

Op 4 september 2015 komt de beroepsinstantie tot de volgende beslissing:

“[...]”

Gelet op artikel 23, 3de lid van het Centraal Reglement voor de Toekenning van de Academische Graad van Doctor, goedgekeurd door de Raad van Bestuur op 4 maart 2014:

“Ingeval van een ernstig vermoeden van wetenschappelijk wangedrag door de doctorandus gepleegd tijdens de voorbereiding van of in het neergelegde proefschrift dient door de promotor(en) onmiddellijk en schriftelijk te worden gemeld aan de Decaan.”

- de procedure voldoende gevolgd is aangezien Professor [REDACTED] (promotor) werd uitgenodigd door de Decaan alvorens deze overging tot een beslissing;
- de melding door de promotor, die geen bezwaar formuleerde, hierdoor voldoende werkt gedekt;
- de schriftelijke melding slechts een formele vereiste is waarvan het ontbreken geen belangenschade toebrengt aan de Betrokkene.

Om deze redenen beschouwt de Commissie de klacht **ontvankelijk**.

Betreffende het verloop van de procedure in beroep stelt de Commissie:
Gelet op artikel 23,7^{de} lid van het artikel 23 van het Centraal Reglement voor de Toekenning van de Academische Graad van Doctor, goedgekeurd door de Raad van Bestuur op 4 maart 2014:

“De beslissing in toepassing van het vijfde lid van dit artikel wordt aan de doctorandus ter kennis gebracht binnen een termijn van vijftien kalenderdagen, die ingaat de dag na deze waarop het beroep is ingesteld.”

- deze termijn de organisatie van verhoren in volle examenperiode zwaar bemoeilijkt;
- er melding werd gemaakt van de werkwijze en de termijnverlenging op de inleidende zitting door de voorzitter en de raadsman van Betrokkene geen bezwaar heeft geuit en het akkoord over de datum heeft bevestigd per email van 19 juni 2015;
- de verslagen van alle verhoren naar de Betrokkene en zijn raadsman werden verzonden;
- de mogelijkheid werd geboden aan de Betrokkene partijen opnieuw te horen;

Om deze redenen het recht van verdediging niet werd geschonden en de procedure van artikel 23 van het Centraal Reglement voor de Toekenning van de Academische Graad van Doctor, goedgekeurd door de Raad van Bestuur op 4 maart 2014 werd gevolgd.

Betreffende de grond van de klacht stelt de Commissie dat:

Gelet op artikel 23, 4de lid van het artikel 23 van het Centraal Reglement voor de Toekenning van de Academische Graad van Doctor, goedgekeurd door de Raad van Bestuur op 4 maart 2014:

“Binnen de vijf kalenderdagen volgend op het vermoeden van wetenschappelijk wangedrag worden alle Betrokkenen vooraf gehoord door de Decaan. De Decaan oordeelt of er al dan niet sprake is van wetenschappelijk wangedrag en beslist over de te treffen sanctie. De Decaan neemt na verhoor van alle Betrokkenen onverwijld een beslissing en deelt de beslissing bij aangetekend schrijven of tegen ontvangstbewijs mee aan de doctorandus. Hij deelt ook de beslissing mee aan de voorzitter van de (Interdisciplinaire) Commissie voor de Doctoraatsopvolging.”

- de Decaan de Betrokkenen volgens de procedure van artikel 23 heeft gehoord;
- de stukken ter beschikking werden gesteld tijdens de verhoren;
- de downloaddatum op bepaalde stukken geen indicatie geeft met betrekking tot het gebruik ervan en derhalve niet uitsluit dat deze stukken eerder geconsulteerd werden.

Gelet op het artikel 23, eerste lid van het Centraal Reglement voor de Toekenning van de Academische Graad van Doctor, goedgekeurd door de Raad van Bestuur op 4 maart 2014:

“De doctorandus dient zich te onthouden van het plegen van om het even welke vorm van wetenschappelijk wangedrag, waaronder plagiaat zoals hieronder gedefinieerd:

Plagiaat is het gebruik maken van formuleringen van anderen, al dan niet in bewerkte vorm, zonder nauwkeurige bronvermelding. Het is een vorm van fraude en een inbreuk op de wetenschappelijke integriteit.”

- gelet op het ‘Turnitin’ rapport (stuk 1) en de voorbeelden zoals aangehaald (stuk 3);

- de overtuigingsstukken (stuk 15) en de verklaringen afgelegd door de Betrokkene tijdens zijn verhoor (stuk 13) geen afdoende verklaring bieden voor de tekstuele overeenkomsten in het proefschrift zoals uitgewerkt in de verschillende voorbeelden (stuk 3);

- De “ethische code van het wetenschappelijk onderzoek in België”, onder “Betrouwbaarheid” vermeldt:

“5. De algemene principes betreffende intellectuele eigendom worden gerespecteerd. De onderzoeker stelt geen veldwerk, data en resultaten die door anderen werden verricht of bekomen, als de zijne voor; hij plagieert de publicaties van anderen niet. Personen die meewerkten aan een onderzoek worden op correcte wijze vermeld; enkel zij die meewerkten aan het onderzoek, worden als (mede)auteur opgegeven.

6. Het gedachtegoed van collega’s en wetenschappers wordt gerespecteerd en men eigent zich niet onterecht hun ideeën toe. Dit geldt vooral bij nieuwe onderzoeksonderwerpen, theorieën of technologieën die nog in een ontwikkelingsstadium zijn.” (eigen nadruk)

- In tegenstelling tot het verweer van de Betrokkene dat hij de gebruiken van zijn discipline volgt (p. 13 Verhoor [verzoeker] - stuk 13), verwijst “the Journal of Finance” naar Elsevier voor de definities van inbreuken op wetenschappelijke integriteit. Op de website van Elsevier wordt plagiaat als volgt beschreven:

“Plagiarism is committed when one author uses another work (typically the work of another author) without permission, credit, or acknowledgment. Plagiarism takes different forms, from literal copying to paraphrasing the work of another. In judging whether an author has plagiarized, the following definitions may be instructive:

Literal copying

Literal copying is reproducing a work word for word, in whole or in part, without permission and acknowledgment of the original source. Literal copying is obvious plagiarism and is easy to detect by comparing the papers in question.

Substantial copying

Substantial copying is reproducing a substantial part of a work, without permission and acknowledgment of the original source. In determining what is “substantial,” both the quantity and the quality of the copied content are relevant. Quality refers to the relative value of the copied text in proportion to the work as a whole. Where the essence of a work has been reproduced, even if only a small part of the original work, plagiarism may have occurred. For example, a relatively short extract from a piece of music may be instantly recognizable and may constitute a substantial part.

In addition to judging the quantity and quality of the copied content, you should consider the following question: Has the author benefited from the skill and judgment of the original author? The degree to which the answer to this question is “yes” will indicate whether substantial copying has taken place.

Paraphrasing

Copying may take place without reproducing the exact words used in the original work, i.e. without literal or substantial copying. This type of copying is known as paraphrasing, and it can be the most difficult type of plagiarism to detect.

To determine whether unacceptable paraphrasing has occurred, you should apply a test similar to that for substantial copying: Look at the quantity and quality of what has been taken and also at whether the second author has benefited from the skill and judgment of the first author. If it seems clear, on a balance of probabilities, that the second author has taken without permission or acknowledgment all or a substantial part of the original work and used it to create a second work, albeit expressed in different words, then such use amounts to plagiarism.”

Deze definitie en beschrijving wijkt volgens de Commissie niet af van deze zoals beschreven in artikel 23, eerste lid van het Centraal Reglement voor de Toekenning van de Academische Graad van Doctor, goedgekeurd door de Raad van Bestuur op 4 maart 2014.

- de definities zoals gehanteerd door de Decaan in de initiële behandeling van de klacht wijken volgens de Commissie dan ook niet af van de definities zoals beschreven door Elsevier.

4. Besluit

Deze overwegingen aangevuld met bepaalde elementen, zoals

- De beperkte kennis over het voortraject van de Betrokkene aan de [andere instelling];
- De verdediging van Prof. [K.J.] in het voordeel van de Betrokkene;
- Mogelijke onduidelijkheden bij het begeleidingsproces van het doctoraat:

Leidt de Commissie tot het besluit dat :

- **De Betrokkene artikel 23 van het Centraal Reglement voor de Toekenning van de Academische Graad van Doctor, goedgekeurd door de Raad van Bestuur op 4 maart 2014, heeft overtreden.**

Dit wetenschappelijk wangedrag aanleiding geeft tot de examentuchtsanctie:

De verplichting het doctoraatsproefschrift zodanig te herwerken zodat het proefschrift geen plagiaat meer omvat.”

Dit is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij stelt dat het beroep slechts ontvankelijk kan zijn in zoverre het is gericht tegen de tweede bestreden beslissing. Immers, zo stelt verwerende partij, blijkt uit het verzoekschrift niet alleen dat enkel ten aanzien van deze beslissing middelen worden ontwikkeld, bovendien kent het intern beroep *in casu* een devolutieve werking, zodat de tweede bestreden beslissing in de plaats van de eerste bestreden beslissing is gekomen en deze uit het rechtsverkeer heeft verwijderd.

In de *wederantwoordnota* doet verzoeker gelden dat het inderdaad juist is dat hij zich verzet tegen de sanctie die door de tweede bestreden beslissing werd opgelegd, maar dat er wel op wordt gewezen dat hij in zijn verzoekschrift grieven formuleert omtrent de gehele procedure, met inbegrip van de wijze waarop de zaak initieel bij de decaan aanhangig werd gemaakt.

Beoordeling

Artikel 23 van het centraal reglement voor de toekenning van de academische graad van doctor (verder: het centraal reglement) luidt, in zoverre hier relevant, als volgt:

“Artikel 23

(...)

Binnen de vijf kalenderdagen (vervaltermijn die ingaat de dag na deze waarop de doctorandus heeft kennis genomen van de beslissing) kan de doctorandus een beroep indienen bij de voorzitter van de (Interdisciplinaire) Commissie voor de Doctoraatsopvolging. Aan de (Interdisciplinaire) Commissie voor de Doctoraatsopvolging als beroepsinstantie worden met raadgevende stem toegevoegd: de Ombudspersoon voor doctorandi en een vertegenwoordiger van de Rector onderlegd in onderwijs- en examenregeling. De doctorandus wordt uitgenodigd om gehoord te worden. De interne beroepsprocedure leidt tot:

- De gemotiveerde afwijzing van het beroep door de voorzitter van de (Interdisciplinaire) Commissie voor de Doctoraatsopvolging op grond van onontvankelijkheid ervan;
- Een beslissing van de (Interdisciplinaire) Commissie voor de Doctoraatsopvolging, genomen in bijzondere zitting, die de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze bevestigt, of herzielt.

(...)”

Uit deze bepaling blijkt dat de interne beroepsinstantie over volheid van bevoegdheid beschikt, en zij haar beslissing in de plaats kan stellen van de in eerste aanleg door de decaan

genomen beslissing. In voorkomend geval verdwijnt deze laatste beslissing uit het rechtsverkeer.

Te dezen behelst de tweede bestreden beslissing een hervorming van de eerste bestreden beslissing; deze laatste is daarvoor uit het rechtsverkeer verdwenen zodat zij niet meer op ontvankelijke wijze voor de Raad kan worden aangevochten.

Aangezien de tweede bestreden beslissing ook uitspraak doet over verzoekers grief met betrekking tot de vraag of de procedure op regelmatige *c.q.* ontvankelijke wijze voor de decaan is ingeleid, en verzoeker zijn grieven ter zake derhalve ook tegen de tweede bestreden beslissing kan aanvoeren, is het beroep enkel ontvankelijk in de mate dat het is gericht tegen de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing).

V. De middelen

Eerste middel

Verzoeker steunt een eerste middel op artikel 23 van het centraal reglement van verwerende partij en op een schending van het beginsel van objectieve en onbevooroordeelde behandeling.

Standpunt van partijen

Verzoeker voert aan dat artikel 23 van het centraal reglement voorschrijft dat in geval van een ernstig vermoeden van wetenschappelijk wangedrag door de doctorandus gepleegd tijdens de voorbereiding van of in het neergelegde proefschrift, dit onmiddellijk en schriftelijk door de promotor(en) moet worden gemeld aan de decaan.

Verzoeker leidt hieruit af dat de tuchtprocedure enkel door de promotor of de copromotor kan worden geïnitieerd. *In casu*, zo vervolgt verzoeker, ligt er van de promotor of copromotor evenwel geen schriftelijke klacht voor, zodat de tuchtprocedure niet op ontvankelijke wijze is opgestart. Integendeel blijken het twee juryleden te zijn die zich tot de decaan hebben gewend.

De letterlijke lezing en toepassing van het voormelde artikel 23 is volgens verzoeker logisch, aangezien enkel de (co)promotor voldoende kan inschatten of er al dan niet sprake is van plagiaat en het aan hem/haar toekomt om te beslissen of er al dan niet een klacht wordt ingediend. De (co)promotor beschikt aldus over de bevoegdheid tot ‘seponering’. De decaan zelf kan zijnerzijds niet ambtshalve tot het openen van een tuchtdossier beslissen, te meer nu hij, gelet op zijn beslissingsbevoegdheid, onmogelijk tegelijk vervolger en rechter kan zijn.

De bestreden beslissing, die besloot tot een ontvankelijke rechtsingang omdat copromotor [L.D.M.] door de decaan werd gehoord alvorens deze zijn beslissing heeft genomen, kan volgens verzoeker niet overtuigen omdat de decaan geen contact heeft opgenomen met de andere copromotor, [K.J.], die overigens van oordeel is dat er van plagiaat geen sprake is.

Uit de vraag van een lid van de beroepsinstantie in de zitting van 3 juli 2015 (*“Het wordt meer en meer een reputatiekwestie voor de [verwerende partij] om plagiaat vast te stellen. Hoe kan dat volgens u opgelost worden?”*) leidt verzoeker af dat er sprake is van vooringenomenheid.

In haar *antwoordnota* betwist verwerende partij de lezing die verzoeker geeft aan artikel 23 van het centraal reglement. Zij stelt meer bepaald dat uit de relevante passus geenszins kan worden afgeleid dat *enkel* de promotor een melding *kan* doen bij de decaan. Integendeel, zo betoogt verwerende partij, moet de bepaling aldus worden gelezen dat de promotor bij een ernstig vermoeden bij de decaan melding *moet* doen. De individuele vermelding van de (co)promotor is volgens verwerende partij logisch omdat deze het dichtst bij het onderzoek van de student staat, maar dit sluit volgens haar niet uit dat ook andere wetenschappers die bij het doctoraat betrokken zijn, onregelmatigheden kunnen melden.

Dat enkel de (co)promotor zou kunnen inschatten of er van plagiaat sprake is, kan naar oordeel van verwerende partij evenmin worden aangenomen: elke wetenschapper met expertise in het betrokken domein kan een dergelijke vaststelling doen. De stelling van verzoekende partij dat de (co)promotor over een ‘sepotbevoegdheid’ beschikt kan volgens verwerende partij niet overtuigen: enerzijds volgt dit niet uit artikel 23, anderzijds zou het eerder om een veto dan om een seponering gaan, wat niet verenigbaar is met de beoordeling door een jury. Nog minder kan de bepaling aldus worden gelezen dat elke copromotor een dergelijk vetorecht zou hebben.

Verder zet verwerende partij uiteen dat de decaan geenszins als vervolger en rechter optreedt, aangezien hij niet zelf enig initiatief heeft genomen.

Ondergeschikt stelt verwerende partij dat alleszins de bestreden beslissing moet worden bijgetreden dat de procedure regelmatig is verlopen door de copromotor te horen alvorens de decaan tot een beslissing is gekomen.

In zijn *wederantwoordnota* dupliceert verzoeker dat artikel 23 betrekking heeft op elk wetenschappelijk wangedrag en niet enkel op plagiaat, zodat de mogelijkheid van andere wetenschappers om plagiaat vast te stellen hen niet meteen de bevoegdheid verleent om de tuchtvordering in te stellen.

Dat een toepassing van artikel 23 zoals hij dit leest niet leidt tot de onmogelijkheid om plagiaat te bestraffen is volgens verzoeker onjuist, omdat de leden van de jury in het raam van de voorverdediging ook kunnen beslissen om het proefschrift niet tot een openbare verdediging toe te laten.

Verzoeker blijft aldus bij zijn standpunt dat het instellen van de tuchtvordering moet gebeuren door de (co)promotor, en dat te dezen bijgevolg de tuchtprocedure niet op regelmatige wijze is opgestart, zodat zelfs voor het horen van de copromotor geen rechtsgrond voorhanden was.

Ten slotte wijst verzoeker erop dat de promotor niet uitdrukkelijk de wens heeft geuit dat een tuchtvervolgning zou worden ingesteld en dat bovendien de copromotor niet werd gehoord, zodat er van het horen van de promotor geen sprake kan zijn: promotor en copromotor handelen volgens verzoeker bovendien als één promotor, zodat zij samen dienen te worden gehoord – te meer nu uit niets blijkt dat de decaan de keuze zou hebben om de ene promotor te horen en de andere niet.

Beoordeling

Artikel 23 van het centraal reglement luidt als volgt:

“De doctorandus dient zich te onthouden van het plegen van om het even welke vorm van wetenschappelijk wangedrag, waaronder plagiaat zoals hieronder gedefinieerd:

Plagiaat is het gebruik maken van formuleringen van anderen, al dan niet in bewerkte vorm, zonder nauwkeurige bronvermelding. Het is een vorm van fraude en een inbreuk op de wetenschappelijke integriteit.

Vastgesteld wetenschappelijk wangedrag door de doctorandus gepleegd in het neergelegde proefschrift dient door de promotor(en) onmiddellijk en schriftelijk te worden gemeld aan de Decaan.

Vastgesteld wetenschappelijk wangedrag door de doctorandus gepleegd in het neergelegde proefschrift kan aanleiding geven tot een sanctie. Deze sanctie kan bestaan uit de effectieve stopzetting van het doctoraatsproject.

Binnen de vijf kalenderdagen volgend op het vaststellen van wetenschappelijk wangedrag worden alle betrokkenen vooraf gehoord door de Decaan. De Decaan oordeelt of er al dan niet sprake is van wetenschappelijk wangedrag en beslist over de te treffen sanctie. De Decaan neemt na verhoor van alle betrokkenen onverwijld een beslissing en deelt de beslissing bij aangetekend schrijven of tegen ontvangstbewijs mee aan de doctorandus. Hij deelt ook de beslissing mee aan de voorzitter van de (Interdisciplinaire) Commissie voor de Doctoraatsopvolging.

Binnen de vijf kalenderdagen (vervaltermijn die ingaat de dag na deze waarop de doctorandus heeft kennis genomen van de beslissing) kan de doctorandus een beroep indienen bij de voorzitter van de (Interdisciplinaire) Commissie voor de Doctoraatsopvolging. Aan de (Interdisciplinaire) Commissie voor de Doctoraatsopvolging als beroepsinstantie worden met raadgevende stem toegevoegd: de Ombudspersoon voor doctorandi en een vertegenwoordiger van de Rector onderlegd in onderwijs- en examenregeling. De doctorandus wordt uitgenodigd om gehoord te worden. De interne beroepsprocedure leidt tot:

- De gemotiveerde afwijzing van het beroep door de voorzitter van de (Interdisciplinaire) Commissie voor de Doctoraatsopvolging op grond van onontvankelijkheid ervan;
- Een beslissing van de (Interdisciplinaire) Commissie voor de Doctoraatsopvolging, genomen in bijzondere zitting, die de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze bevestigt, of herziet.

In geval van beroep wordt de beslissing van de Decaan, bepaald in het vierde lid van dit artikel, opgeschort tot op het ogenblik dat de (Interdisciplinaire) Commissie voor de Doctoraatsopvolging bij beroep beslist over het vastgestelde wetenschappelijke wangedrag.

De beslissing in toepassing van het vijfde lid van dit artikel wordt aan de doctorandus ter kennis gebracht binnen een termijn van vijftien kalenderdagen, die ingaat de dag na deze waarop het beroep is ingesteld. De beslissing wordt meegedeeld aan de Rector en de Ombudspersoon voor doctorandi.

De doctorandus mag zich steeds laten bijstaan tijdens de bovenstaande procedure.

Vaststelling van wetenschappelijk wangedrag na de openbare verdediging van een doctoraatsproefschrift leidt tot de intrekking van de uitgereikte titel van doctor.

Bij vaststelling van wetenschappelijk wangedrag wordt er toepassing gemaakt van het Orde- en Tuchtreglement. Ingeval dat de doctorandus eveneens een personeelslid is van de VUB wordt er toepassing gemaakt van het AP-reglement.”

Vooreerst zij vastgesteld dat de decaan te dezen is opgetreden nadat hem melding werd gemaakt van onregelmatigheden met betrekking tot het doctoraatsproefschrift van verzoeker.

De decaan is derhalve niet ambtshalve opgetreden en heeft zich niet opgesteld als tuchtvervolger en rechter. In dat opzicht is het middel ongegrond.

Waar artikel 23 van het centraal reglement in het derde lid voorschrijft dat vastgesteld wetenschappelijk wangedrag onmiddellijk en schriftelijk door de promotor(en) aan de decaan moet worden gemeld, is de Raad van oordeel dat dit moet worden beschouwd als een gebodsbepaling ten aanzien van de promotor(en), en niet als een formeel procedurevoorschrift dat uitsluit dat de tuchtprocedure enkel met tussenkomst van de promotoren op ontvankelijke wijze zou kunnen worden ingeleid.

Gelet op het belang dat de bepaling beoogt te dienen, moet met verwerende partij worden aangenomen dat aan de promotor(en) geen ‘vetorecht’, noch een ‘sepotrecht’ toekomt om een tuchtonderzoek te verhinderen, hetzij passief door een weigering de decaan te vatten, hetzij actief door het verhinderen van een tuchtsanctie door de loutere ontkenning van het bestaan van onregelmatigheden die door andere betrokkenen aan de decaan werden gemeld.

Evenmin, bijgevolg, kan aan de kwestieuze bepaling de strekking worden toegeschreven dat in geval van verschillende promotoren, deze eensgezind als ‘college’ zouden moeten optreden bij het melden van een onregelmatigheid.

Dat de copromotor het te dezen niet eens is met de kwalificatie van plagiaat, raakt aan de grond van de zaak en heeft geen invloed op de regelmatige instelling van de tuchtprocedure.

De Raad is derhalve van oordeel dat artikel 23 van het centraal reglement niet in de weg staat dat onregelmatigheden met betrekking tot een neergelegd proefschrift door andere personen dan de promotor(en) aan de decaan worden gemeld. Aangezien het *in casu* ging om leden van de doctoraatsjury – waaronder de voorzitter – kan worden verondersteld dat zij over de vereiste kennis en inzichten beschikten om de zwaarwichtigheid van de door hen vastgestelde feiten afdoende correct te kunnen inschatten.

Alleszins kan in redelijkheid niet worden aangenomen dat enkel de promotor in staat zou zijn om plagiaat te ontdekken. Integendeel blijkt uit voorliggend dossier dat andere leden van de doctoraatsjury – te dezen de voorzitter – in staat zijn om plagiaat te ontdekken, zelfs zonder gebruik van software, met name wanneer zij teksten van eigen hand herkennen.

Of het voorschrift van artikel 23 tot een andere toepassing moet leiden wanneer een andere onregelmatigheid dan plagiaat in het geding is, is te dezen niet relevant aangezien het hier om plagiaat gaat.

Bovendien blijkt de decaan op 3 juni 2015 weldegelijk contact te hebben gehad met promotor [L.D.M.] alvorens hij de beslissing heeft genomen om verzoeker voor een hoorzitting uit te nodigen. De procedure is bijgevolg niet geheel buiten de promotor om gevoerd.

Het vormvoorschrift dat de melding aan de decaan schriftelijk dient te gebeuren is niet op straffe van onontvankelijkheid voorgeschreven.

Ofschoon het gewis van meer nauwgezetheid had getuigd om de vermoede onregelmatigheden schriftelijk aan de decaan over te maken, heeft de mondelinge mededeling, waarvan het bestaan en de inhoud zijn bevestigd in de tegensprekelijke procedure op intern beroep (stukken 10 en 13 administratief dossier), evenmin de onontvankelijkheid van de instelling van de tuchtprocedure tot gevolg.

De tuchtvervolgning is derhalve op regelmatige wijze ingesteld.

Waar verzoeker meent dat er sprake is van vooringenomenheid, moet de Raad vaststellen dat de ter zake door verzoeker aangehaalde passage (*“Het wordt meer en meer een reputatiekwestie voor de [verwerende partij] om plagiaat vast te stellen. Hoe kan dat volgens*

u opgelost worden?’’) niet voorkomt in het verslag van de hoorzitting van 3 juli 2015 (stuk 16 verzoeker), zodat het middel in dat opzicht feitelijke grondslag mist.

Alleszins kan uit het stellen van een dergelijke vraag naar oordeel van de Raad geen vooringenomenheid worden afgeleid.

Het eerste middel is ongegrond.

Tweede middel

Verzoeker steunt een tweede middel op een schending van de rechten van verdediging.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat hij geen eerlijk proces heeft gekregen, omwille van vooringenomenheid in hoofde van de decaan en door het feit dat het horen van de betrokkenen niet tegensprekelijk is gebeurd.

Wat dit laatste betreft zet verzoeker uiteen dat hij geen kennis heeft kunnen nemen van de omstandigheden waarin de hoorzittingen plaatsvonden, noch van de mimiek van de vraagsteller en van de verhoorde persoon. Verzoeker stelt dat hij in de onmogelijkheid verkeert om de weergave van vraag en antwoord te controleren met de werkelijkheid en dat hij evenmin de getuigen zelf heeft kunnen bevragen of confronteren met andere getuigen.

Verzoeker wijst er ten slotte op dat geen enkele getuige werd geconfronteerd met het standpunt van copromotor [K.J.], niettegenstaande hij een geheel andere visie heeft.

Ten slotte betwist verzoeker dat deze werkwijze werd ingegeven door de drukke examenperiode en de termijn van vijftien dagen om uitspraak te doen. Ter zake wijst verzoeker erop dat hijzelf en zijn raadsman op 19 juni 2015 aanwezig waren en dus de verhoren konden bijwonen, dat de termijn van vijftien dagen niet werd gerespecteerd en dat het horen van getuigen in afwezigheid van de verdediging blijkbaar gebruikelijk is.

Verwerende partij stelt hier in haar *antwoordnota* tegenover dat verzoeker geen bewijs van zijn stelling voorlegt.

Zij zet uiteen dat een tegensprekelijk debat omtrent de verklaringen van getuigen geen deel uitmaakt van de rechten van de student in het raam van een interne beroepsprocedure, en zij verwijst naar rechtspraak van de Raad ter zake.

Meer nog, zo stelt verwerende partij, werd *in casu* zelfs aan verzoeker de mogelijkheid geboden om de betrokken getuigen zelf te ondervragen, een mogelijkheid waarvan verzoeker geen gebruik heeft willen maken. Verzoeker heeft aldus geen belang bij het middel.

Voor het overige werpt verwerende partij tegen dat de bestreden beslissing niet steunt op de bewuste getuigenverklaringen, daar uit de motieven van de beslissing blijkt dat zij teruggaat op andere elementen in het dossier.

In zijn *wederantwoordnota* stelt verzoeker dat de door verwerende partij aangehaalde rechtspraak van de Raad niet relevant is, aangezien het in dat geval ging om een examenbeslissing, terwijl het hier een tuchtbeslissing betreft die een sanctie is in de zin van artikel 6 van het EVRM. Verzoeker meent dat in geval van een tuchtprocedure, de weigering om aanwezig te zijn bij getuigenverhoren alleszins gestaafd moet worden met gegronde redenen.

Verzoeker betwist dat hij geen belang bij het middel zou hebben doordat hij niet is ingegaan op de mogelijkheid om getuigen de (her)verhoren; ter zake stelt verzoeker dat hij na een niet-tegensprekelijk verhoor onmogelijk *post factum* nog kan nagaan hoe dat verhoor is verlopen, met inbegrip van de mimiek van de betrokkenen.

Dat de bestreden beslissing niet zou steunen op de getuigenverklaringen is ten slotte volgens verzoeker onjuist, aangezien er minstens is gesteund op de verklaring van de decaan.

Beoordeling

In de mate dat het middel steunt op een beweerde vooringenomenheid van de decaan, moet de Raad vaststellen dat verzoeker in gebreke blijft om concreet aan te tonen waarin die vooringenomenheid is gelegen.

De Raad heeft reeds meermaals geoordeeld dat wordt uitgegaan van een objectieve beoordeling en een bejegening zonder vooringenomenheid door de aangestelden van een hogeronderwijsinstelling, en dat de partij die aanvoert dat zulks niet het geval is, daarvan concrete bewijzen dient voor te leggen.

Er is geen reden om het hier anders te zien. In dat opzicht kan het middel niet worden aangenomen.

Evenmin kan het middel overtuigen waar wordt aangevoerd dat de getuigen niet werden geconfronteerd met de getuigenis van copromotor [K.J.].

Uit de stukken blijkt immers dat de getuigen allen individueel werden gehoord en dat zij niet op de hoogte waren van elkaars verklaringen. Verzoeker maakt niet aannemelijk waarom dat met betrekking tot de verklaringen van de copromotor anders had moeten verlopen. Het volstaat – onverminderd de rechten van verzoeker, waarop onderstaand wordt ingegaan – dat de beroepsinstantie die de beslissing dient te nemen, van alle verklaringen op de hoogte is.

Wat het horen van getuigen betreft, betoogt verzoeker met recht dat dit in het raam van een tuchtprocedure tegensprekelijk dient te gebeuren.

De vraag of een bestuur dat zich over een intern beroep moet uitspreken getuigen moet horen en hoe deze procedure dient te verlopen, moet in de eerste plaats worden beoordeeld aan de hand van de toepasselijke procedurevoorschriften. Noch uit het centraal reglement, noch uit enige andere normatieve tekst waarop de Raad vermag acht te slaan, blijkt hoe het getuigenverhoor in de hier voorliggende interne beroepsprocedure is geregeld. Bijgevolg gelden de beginselen van behoorlijk bestuur.

De rechtsleer met betrekking tot ambtenarentuchtrecht bevestigt het beginsel dat de betrokkene niet enkel aanwezig moet kunnen zijn bij het horen van getuigen, maar ook de mogelijkheid moet hebben om zelf vragen te stellen (I. OPDEBEEK en A. COOLSAET,

Ambtenarenrecht. Rechtspositieregeling. Algemene beginselen van ambtenarentuchtrecht, Brugge, die Keure, 2011, 402) en de Raad ziet geen reden waarom er in een tuchtprocedure ten aanzien van een student anders zou moeten over worden geoordeeld.

Ten onrechte, bijgevolg, heeft de voorzitter van de beroepsinstantie op de zitting van 19 juni 2015 aangekondigd dat de getuigen zouden worden verhoord in afwezigheid van verzoeker. Eveneens ten onrechte is dienovereenkomstig gehandeld bij de verhoren die vervolgens op 19 juni en 26 juli 2015 hebben plaatsgevonden.

Of zulks de rechten van verdediging heeft geschaad, dient evenwel te worden beoordeeld op het ogenblik dat de bestreden beslissing tot stand is gekomen. Uit het dossier (stuk 17 administratief dossier) blijkt dat de voorzitter van de beroepsinstantie na de hoorzitting van 3 juli 2015, in repleik op een grief die verzoeker in zijn besluiten voor de beroepsinstantie had opgeworpen, in een e-mail van 6 juli 2015 aan verzoeker de mogelijkheid heeft geboden om zelf getuigen op te roepen – hetzij de reeds gehoorde personen, hetzij nieuwe getuigen – en dat in voorkomend geval een nieuwe zittingsdatum zal worden vastgelegd.

Hierop heeft de raadsman van verzoeker met een e-mail van 10 juli 2015 geantwoord dat – de Raad parafraseert – enerzijds dit de reeds eenzijdig gehouden getuigenverhoren niet kan goedmaken en anderzijds alle relevante getuigen reeds werden gehoord en het niet mogelijk is om deze personen nog nuttig opnieuw te verhoren in aanwezigheid van verzoeker, aangezien de getuigen reeds standpunt hebben ingenomen en het weinig waarschijnlijk is dat zij daarop nog zouden terugkomen.

De Raad is van oordeel dat niet *a priori* kan worden aangenomen dat de getuigen hun standpunt niet zouden wijzigen wanneer zij door verzoeker zouden worden bevestigd. Zo had verzoeker de mogelijkheid te baat kunnen nemen om aan de getuigen andere vragen te stellen of het te confronteren met welbepaalde stukken of verklaringen.

Het initieel niet-tegensprekelijk horen van de getuigen is een misstap, maar deze was voldoende herstelbaar door de kans op verhoor die aan verzoeker werd geboden. Nu verzoeker de verslagen van de getuigenverhoren niet van valsheid beticht en evenmin anderszins de verklaringen in twijfel trekt, had het op verzoekers weg gelegen om de getuigen

tot andere inzichten te brengen aan de hand van gegevens die hijzelf nog wenste bij te brengen. Aan deze mogelijkheid heeft verzoeker verzaakt.

Terwijl kan worden aangenomen dat de *perceptie* die door het niet-tegensprekelijke verhoor werd gecreëerd niet meer volledig ongedaan kon worden gemaakt, moet erop worden gewezen dat de beroepsinstantie niet oordeelt op basis van perceptie maar op basis van stukken. Nog in dat opzicht, is de Raad van oordeel dat niet de mimiek, maar de inhoud van de verklaringen van belang is. Die inhoud had verzoeker kunnen pogen bij te sturen door de getuigen zelf te ondervragen.

In deze omstandigheden is de Raad van oordeel dat het middel ongegrond is. de redenen waarom de beroepsinstantie initieel meende geen tegensprekelijke getuigenverhoren te moeten of kunnen organiseren, is daarbij niet relevant.

Het tweede middel is niet gegrond.

Derde middel

In een derde middel steunt verzoeker zich op een schending van artikel 23 van het centraal reglement wat de termijnen betreft, en op het beginsel *patere legem quam ipse fecisti*.

Standpunt van partijen

Verzoeker voert aan dat artikel 23 van het centraal reglement voorschrijft dat de uitspraak binnen vijftien kalenderdagen, volgend op het aantekenen van het intern beroep, aan de betrokkene ter kennis moet worden gebracht.

Verzoeker stelt dat hij akkoord was om de zitting van de beroepsinstantie te verdagen naar 3 juli 2015, maar niet met het verder uitstellen van de eindbeslissing tot 4 september 2015, noch met de uiteindelijke kennisgeving daarvan op 18 september 2015.

In de *antwoordnota* doet verwerende partij gelden dat verzoeker geen belang heeft bij het middel, omdat hij uit een nietigverklaring op deze basis geen voordeel kan halen.

Bovendien, zo vervolgt verwerende partij, is de termijn van artikel 23 een termijn van orde en niet van verval, te meer nu ook de in artikel II.284 van de Codex Hoger Onderwijs voorziene termijn een ordetermijn is.

De bestreden beslissing is volgens verwerende partij derhalve niet onregelmatig, ook al omdat rekening moet worden gehouden met de specifieke complexe context van het beroep.

In zijn *wederantwoordnota* werpt verzoeker tegen dat hem geen belang bij het middel kan worden ontzegd, omdat dit tot gevolg zou hebben dat geen enkele termijnoverschrijding dan ooit nog een gevolg zou hebben.

Daarnaast is verzoeker van oordeel dat in een voor hem ‘belangwekkende beslissing’ des te meer zorg zou moeten worden gedragen voor de eerbiediging van de redelijke termijn. Verzoeker stelt ter zake nog dat hij zijn doctoraatstraject zelf financiert en dat het uitblijven van een beslissing voor hem ook in dat opzicht grievend is.

Beoordeling

De bestreden beslissing is een examentuchtbeslissing, en derhalve een studievoortgangsbepaling in de zin van artikel I.3, 69° van de Codex Hoger Onderwijs. Voor beroepen tegen deze beslissingen regelt de Codex de termijnen, zodat de bepalingen van de interne reglementering van de hogeronderwijsinstelling niet relevant zijn.

Artikel II.284, tweede lid van de Codex schrijft voor dat de beslissing op intern beroep aan de student ter kennis gebracht binnen een termijn van 15 kalenderdagen, die ingaat op de dag na deze waarop het beroep is ingesteld. Het is vaste rechtspraak van de Raad dat het hier een termijn van orde, en niet van verval betreft.

Dit betekent evenwel niet dat aan de voormelde termijn geen enkel rechtsgevolg is verbonden. Artikel II.294, §1 van de Codex luidt immers als volgt:

§1. De beroepen bij de Raad worden ingesteld binnen een vervaltijd van 5 kalenderdagen, die ingaat de dag na die van kennisname van de in artikel II.284, eerste lid bedoelde beslissing.

(...)

Bij het uitblijven van een tijdige beslissing van de interne beroepsinstantie binnen de termijn zoals bepaald in artikel II.284, tweede lid, dient in voorkomend geval het beroep bij de Raad binnen de vervaltijd van 5 kalenderdagen na het verstrijken van deze termijn te worden ingesteld, tenzij vóór het verstrijken van de termijn waarover de interne beroepsinstantie beschikt, deze aan de student meedeelt op welke latere datum zij uitspraak zal doen. In dat geval gaat de vervaltijd van 5 kalenderdagen voor het beroep bij de Raad in de dag na die datum.

Indien de vijfde of dertigste dag van de in het eerste lid respectievelijk tweede lid bedoelde termijn een zaterdag, zondag of wettelijke feestdag is, wordt de termijn verlengd tot de eerstvolgende werkdag waarop de postdiensten open zijn.

Uit het dossier blijkt dat het verzoekschrift op intern beroep is gedateerd op 9 juni 2015. In de veronderstelling dat het beroep diezelfde dag is ingesteld, diende de interne beroepsprocedure haar beslag te kennen met een kennisgeving van de beslissing op intern beroep aan verzoeker op uiterlijk 24 juni 2015.

In geval van het uitblijven van een beslissing uiterlijk die datum, diende verzoeker zich in principe binnen een termijn van vijf kalenderdagen tot de Raad te wenden. Het huidige beroep is dan manifest laattijdig.

De Codex voorziet in één uitdrukkelijke mogelijkheid om het beroep later in te dienen, met name wanneer de instelling vóór het verstrijken van de termijn aan de student meedeelt op welke latere datum zij uitspraak zal doen. In dat geval verstrijkt de beroepstermijn vijf kalenderdagen na die datum.

Uit de communicatie tussen partijen blijkt dat verzoeker akkoord was met een overschrijding van de normale beslissingstermijn, nu werd ingestemd met een zitting van de beroepsinstantie op 3 juli 2015. Deze datum is evenwel door de beroepsinstantie niet meegedeeld als de ‘latere datum’ waarop zij uitspraak zou doen in de zin van het voormelde artikel II.294, §1 van de Codex, zodat de vraag rijst wat de rechtsgevolgen van dit akkoord zijn in het licht van de beroepstermijnen, die wel termijnen van verval zijn.

Indien verzoeker de termijnen om tot een beslissing op intern beroep te komen in zijn concreet dossier wil zien als termijnen van verval, dan ziet de Raad niet spontaan in welk

belang verzoeker bij dit middel kan hebben. In deze hypothese had verzoeker zich immers tot de Raad moeten wenden binnen een vervaltermijn van vijf kalenderdagen na 3 juli 2015, wat hij kennelijk niet heeft gedaan. In die lezing van de termijnen, zou verzoekers beroep thans onontvankelijk zijn *ratione temporis*.

In dit specifieke dossier, en mede in acht genomen de complexiteit van de te beoordelen feiten, neemt de Raad aan dat tussen partijen een akkoord tot stand is gekomen dat over het intern beroep op een niet nader genoemde latere datum uitspraak zou worden gedaan. In dat opzicht is het middel niet gegrond.

De Raad is verder van oordeel dat te dezen de redelijke termijn als dusdanig evenmin is overschreden, nu verzoeker na zijn e-mail van 10 juli 2015 op geen enkele wijze lijkt te hebben aangedrongen op het nemen van een beslissing op intern beroep, tot deze uiteindelijk op 4 september 2015 is tussengekomen en op 18 september 2015 is toegezonden.

Het derde middel is, in zoverre ontvankelijk, niet gegrond.

Vierde middel

Verzoeker steunt een vierde middel op een schending van de materiële motiveringsplicht en de zorgvuldigheidsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoeker werpt op dat hij het bestaan van plagiaat blijft betwisten. Bovendien steunt de bestreden beslissing op elementen die niet aan tegenspraak zijn onderworpen, met name een definitie van ‘plagiaat’ die door de *Journal of Finance* zou worden gehanteerd, maar die volgens verzoeker in werkelijkheid niet door deze publicatie wordt gebruikt.

Verder wijst verzoeker op de verklaringen van zijn copromotor en van de verwijzing van de bestreden beslissing naar “*de mogelijke onduidelijkheden bij het begeleidingsproces van het doctoraat*”. In deze omstandigheden meent verzoeker dat hij het voordeel van de twijfel had dienen te krijgen en dat geen tuchtbeslissing kon worden opgelegd.

In de *antwoordnota* werpt verwerende partij tegen dat de beroepsinstantie over een discretionaire bevoegdheid beschikt bij het beoordelen van een examentuchtfeit en dat de Raad ter zake slechts over een marginaal toetsingsrecht beschikt.

Ten gronde stelt verwerende partij dat artikel 23 van het centraal reglement zelf een definitie van plagiaat bevat, en dat uit de stukken blijkt dat het door verzoeker ingediende proefschrift daaraan beantwoordt. De visie van verzoeker, die een en ander herleidt tot een discussie omtrent ‘opzet’, overtuigt verwerende partij niet. Zij wijst nog op het uitvoerig onderzoek dat is gevoerd en dat van bij aanvang aan verzoeker duidelijk is gemaakt dat dit onderzoek plagiaat betreft. De vaststelling van plagiaat wordt niet verhinderd door de bewering dat bepaalde juryleden delen van het proefschrift niet begrepen. De visie van de copromotor verandert aan dit alles niets, te meer nu deze zich met de strekking van de uiteindelijke sanctie akkoord heeft verklaard.

In zijn *wederantwoordnota* herneemt verzoeker zijn grief dat de bestreden beslissing steunt op elementen die niet aan tegenspraak werden onderworpen; dit gegeven, waarvan verzoeker opmerkt dat het door verwerende partij niet werd beantwoord, volstaat om de bestreden beslissing te vernietigen. Verzoeker verwijst ter zake naar het algemeen rechtsbeginsel van het recht op tegenspraak, op grond waarvan geen enkele rechter kan beslissen op basis van eigen onderzoek dat niet aan tegenspraak is onderworpen.

Verder betwist verzoeker dat ‘plagiaat’ en ‘opzet’ los van elkaar kunnen worden gezien wanneer het een tuchtbeslissing betreft. Hij verwijst ook naar de verklaringen van de copromotor, die volgens hem duidelijk maken dat er niet gaat om een tuchtvergrijp maar om onvolkomenheden die binnen de normale werking van de doctoraatsbegeleiding hadden kunnen en moeten zijn rechtgezet.

Beoordeling

De beroepsinstantie is een orgaan van actief bestuur en geen rechtscollege. Het beginsel van recht op tegenspraak zoals door verzoeker aangehaald, met een verbod op eigen onderzoek buiten de partijen om, is op de beroepsinstantie niet van toepassing.

In dat opzicht kan het middel niet worden aangenomen.

Wat de beoordeling van het plagiaat betreft, wijst verwerende partij er met recht op dat deze appreciatie toekomt aan de beroepsinstantie, en dat de Raad ter zake slechts over een marginaal toetsingsrecht beschikt. Dit betekent dat slechts in geval van kennelijke onredelijkheid tot vernietiging kan worden besloten, wat inhoudt dat is aangetoond dat geen enkele andere zorgvuldig handelende beroepsinstantie tot eenzelfde beslissing zou kunnen komen.

De bestreden beslissing is als volgt gemotiveerd:

“Gelet op het artikel 23, eerste lid van het Centraal Reglement voor de Toekenning van de Academische Graad van Doctor, goedgekeurd door de Raad van Bestuur op 4 maart 2014:

“De doctorandus dient zich te onthouden van het plegen van om het even welke vorm van wetenschappelijk wangedrag, waaronder plagiaat zoals hieronder gedefinieerd:

Plagiaat is het gebruik maken van formuleringen van anderen, al dan niet in bewerkte vorm, zonder nauwkeurige bronvermelding. Het is een vorm van fraude en een inbreuk op de wetenschappelijke integriteit.”

- gelet op het ‘Turnitin’ rapport (stuk 1) en de voorbeelden zoals aangehaald (stuk 3);
- de overtuigingsstukken (stuk 15) en de verklaringen afgelegd door de Betrokkene tijdens zijn verhoor (stuk 13) geen afdoende verklaring bieden voor de tekstuele overeenkomsten in het proefschrift zoals uitgewerkt in de verschillende voorbeelden (stuk 3);
- De “ethische code van het wetenschappelijk onderzoek in België”, onder “Betrouwbaarheid” vermeldt:
“5. De algemene principes betreffende intellectuele eigendom worden gerespecteerd. De onderzoeker stelt geen veldwerk, data en resultaten die door anderen werden verricht of bekomen, als de zijne voor; hij plagieert de publicaties van anderen niet. Personen die meewerkten aan een onderzoek worden op correcte wijze vermeld; enkel zij die meewerkten aan het onderzoek, worden als (mede)auteur opgegeven.
6. Het gedachtegoed van collega’s en wetenschappers wordt gerespecteerd en men eigent zich niet onterecht hun ideeën toe. Dit geldt vooral bij nieuwe onderzoeksonderwerpen, theorieën of technologieën die nog in een ontwikkelingsstadium zijn.” (eigen nadruk)
- In tegenstelling tot het verweer van de Betrokkene dat hij de gebruiken van zijn discipline volgt (p. 13 Verhoor [verzoeker] - stuk 13), verwijst “the Journal of Finance” naar Elsevier voor de definities van inbreuken op wetenschappelijke integriteit. Op de website van Elsevier wordt plagiaat als volgt beschreven:
“Plagiarism is committed when one author uses another work (typically the work of another author) without permission, credit, or acknowledgment.

Plagiarism takes different forms, from literal copying to paraphrasing the work of another. In judging whether an author has plagiarized, the following definitions may be instructive:

Literal copying

Literal copying is reproducing a work word for word, in whole or in part, without permission and acknowledgment of the original source. Literal copying is obvious plagiarism and is easy to detect by comparing the papers in question.

Substantial copying

Substantial copying is reproducing a substantial part of a work, without permission and acknowledgment of the original source. In determining what is “substantial,” both the quantity and the quality of the copied content are relevant. Quality refers to the relative value of the copied text in proportion to the work as a whole. Where the essence of a work has been reproduced, even if only a small part of the original work, plagiarism may have occurred. For example, a relatively short extract from a piece of music may be instantly recognizable and may constitute a substantial part.

In addition to judging the quantity and quality of the copied content, you should consider the following question: Has the author benefited from the skill and judgment of the original author? The degree to which the answer to this question is “yes” will indicate whether substantial copying has taken place.

Paraphrasing

Copying may take place without reproducing the exact words used in the original work, i.e. without literal or substantial copying. This type of copying is known as paraphrasing, and it can be the most difficult type of plagiarism to detect.

To determine whether unacceptable paraphrasing has occurred, you should apply a test similar to that for substantial copying: Look at the quantity and quality of what has been taken and also at whether the second author has benefited from the skill and judgment of the first author. If it seems clear, on a balance of probabilities, that the second author has taken without permission or acknowledgment all or a substantial part of the original work and used it to create a second work, albeit expressed in different words, then such use amounts to plagiarism.”

Deze definitie en beschrijving wijkt volgens de Commissie niet af van deze zoals beschreven in artikel 23, eerste lid van het Centraal Reglement voor de Toekenning van de Academische Graad van Doctor, goedgekeurd door de Raad van Bestuur op 4 maart 2014.

- de definities zoals gehanteerd door de Decaan in de initiële behandeling van de klacht wijken volgens de Commissie dan ook niet af van de definities zoals beschreven door Elsevier.”

Deze beoordeling en de stukken waar zij naar verwijst en op steunt samen lezend, in het bijzonder de vaststellingen van de leden van de doctoraatsjury zelf, de resultaten gegenereerd

aan de hand van ‘Turnitin’, de omvang van de teksten met een externe oorsprong en de repliek van verzoeker bij de vaststellingen (stuk 4 administratief dossier), is de Raad van oordeel dat het aanhouden van de kwalificatie van ‘plagiaat’, afgemeten aan de definitie in artikel 23 van het centraal reglement, niet kennelijk onredelijk of manifest onjuist voorkomt.

Dat de copromotor te dezen blijkbaar een andere visie is toegedaan, brengt de Raad niet tot een ander oordeel. Zonder zich te mengen in het debat ten gronde, lijkt de copromotor een visie omtrent citeren, verwijzingen en dupliceren van teksten te hebben die in aanzienlijke mate afwijkt van deze van de leden van de academische overheid waarbij verzoeker zich heeft ingeschreven.

Uit het feit dat de bestreden beslissing de initiële tuchtsanctie herleidt, en verzoeker toegelaten wordt tot een herwerking van zijn proefschrift, kan niet worden afgeleid dat er geen sprake is van plagiaat. Ook de bestreden beslissing handhaaft die tenlastelegging, en beperkt enkel de rechtsgevolgen in de sanctie omwille van een aantal elementen waarvan de beroepsinstantie meent dat zij in het voordeel van verzoeker kunnen gelden.

Het vierde middel is ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 29 oktober 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Henri Verhaaren	bijzitter
Daniël Cuypers	bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris
Melissa Thijs

De voorzitter
Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnterpreteerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.542 van 29 oktober 2015 in de zaak 2015/421

In zake: [REDACTED]

tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 28 september 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de beroepsinstantie van de faculteit Psychologie en Educatiewetenschappen van 17 september 2015 waarbij het intern beroep ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 29 oktober 2015.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleidingen Bachelor of science in de Psychologie en Master of science in de Psychologie.

Zij was eerder reeds ingeschreven voor deze opleiding, met name sinds het academiejaar 2010-2011. Na het academiejaar 2013-2014 werd aan verzoekster een bindende maatregel van studievoortgangsbewaking opgelegd, ertoe strekkende dat zij bij een volgende herinschrijving voor minstens de helft van de studiepunten credits diende te verwerven.

Tegen deze beslissing stelde verzoekster geen beroep in.

In het academiejaar 2014-2015 behaalt verzoekster binnen de bacheloropleiding slechts 3 van de 12 opgenomen studiepunten. Zij behaalde bovendien geen credit voor het opleidingsonderdeel '.....', dat zij reeds voor de derde maal had opgenomen.

Op 10 september 2015 beslist de examencommissie om verzoekster de verdere inschrijving te weigeren. Dit wordt aan verzoekster meegedeeld op 11 september 2015.

Op 14 september 2015 tekent verzoekster intern beroep aan tegen de weigering tot herinschrijving.

Op 17 september 2015 beslist de interne beroepscommissie, na verzoekster te hebben gehoord, om het intern beroep ontvankelijk doch ongegrond te verklaren.

Dit is de thans bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij werpt een exceptie van onontvankelijkheid op. Zij stelt vast dat verzoekster haar verzoekschrift niet heeft ondertekend en dat de ondertekening op straffe van nietigheid is voorgeschreven.

Artikel II.294, §2, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs schrijft voor dat het verzoekschrift dat bij de Raad wordt ingediend, op straffe van nietigheid moet zijn ondertekend door de verzoekende partij of haar raadsman.

Samen met verwerende partij stelt de Raad vast dat het verzoekschrift van verzoekende partij niet is ondertekend.

Deze vaststelling volstaat om de exceptie gegrond te verklaren en tot de onontvankelijkheid van het beroep te besluiten.

Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 29 oktober 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Henri Verhaaren	bijzitter
Daniël Cuypers	bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris
Melissa Thijs

De voorzitter
Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnterpreteerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.540 van 29 oktober 2015 in de zaak 2015/428

In zake: [REDACTED]

tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 28 september 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de beroepsinstantie van de faculteit Psychologie en Educatiewetenschappen van 17 september 2015 waarbij het intern beroep ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 29 oktober 2015.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat [REDACTED], die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is sinds het academiejaar 2011-2012 bij verwerende partij ingeschreven in de opleiding Bachelor of science in de Psychologie.

Na het academiejaar 2012-2013 wordt aan verzoekster een maatregel van studievoortgangsbewaking opgelegd, ertoe strekkende dat zij bij een volgende herinschrijving voor minstens de helft van de studiepunten credits diende te verwerven, waaronder de opleidingsonderdelen '[REDACTED]' en '[REDACTED]'.

In het academiejaar 2013-2014 behaalt verzoekster in dezelfde opleiding 30 van de 61 studiepunten waarvoor zij zich had ingeschreven. Zij behaalt geen credit voor het opleidingsonderdeel '.....'.

De herinschrijving voor het academiejaar 2014-2015 wordt vervolgens geweigerd bij beslissing van 12 september 2014. Tegen deze beslissing tekent verzoekster intern beroep aan. Bij beslissing van 19 september 2014 wordt het beroep ingewilligd; hierbij wordt verzoekster opnieuw toelating tot inschrijving verleend, met oplegging van een nieuwe maatregel van studievoortgangsbewaking, die luidt als volgt:

“U dient bij een volgende inschrijving via diplomacontract voor dezelfde opleiding voor minstens de helft van de opgenomen studiepunten credits te verwerven, waaronder het betrokken opleidingsonderdeel (.....). Wanneer u niet aan deze bindende voorwaarde voldoet, wordt de inschrijving via een diplomacontract voor dezelfde opleiding geweigerd.”

Verzoekster schrijft zich vervolgens voor een vierde maal in voor de opleiding Bachelor of science in de Psychologie. Verzoekster behaalt credits voor 38 van de 62 opgenomen studiepunten en voldoet aan de eerste van de bindende voorwaarden; zij behaalt evenwel geen credit voor het opleidingsonderdeel '.....'. Tijdens de eerste examenzitting is zij gewettigd afwezig, bij de tweede examenkans behaalt zij een examencijfer van 3/20.

Op 10 september 2015 beslist de examencommissie om verzoekster de verdere inschrijving te weigeren. Dit wordt aan verzoekster meegedeeld op 11 september 2015.

Op 12 september 2015 wordt niet alleen aan alle studenten aan wie bindende voorwaarden werden opgelegd na het academiejaar 2014-2015, maar ook aan alle studenten aan wie geen verdere inschrijving werd toegestaan, een e-mail verzonden met de mededeling dat er bij een herinschrijving bindende voorwaarden zouden worden opgelegd. Het betreft volgens verwerende partij een vergissing, die ten aanzien van verzoekster daags nadien, op 13 september 2015, wordt rechtgezet.

Op 15 september 2015 tekent verzoekster intern beroep aan tegen de weigering tot herinschrijving. Hierbij doet verzoekster het volgende gelden:

“Mijn herinschrijving voor de opleiding Psychologie wordt dit jaar geweigerd omdat ik niet heb voldaan aan de bindende voorwaarden die me werden opgelegd in het academiejaar 2013-2014. Ik diende bij een volgende inschrijving (2014-2015) voor minstens de helft van de opgenomen studiepunten credits te verwerven, waaronder voor Ik was ingeschreven voor 62 studiepunten en ik heb meer dan de helft van de opgenomen aantal studiepunten verworven, maar is door omstandigheden niet gelukt. Bij deze wens ik in beroep te gaan op de beslissing omtrent mijn studievoortgang omwille van de volgende belangrijke redenen.

De laatste twee jaar heb ik te kampen met voor mij belangrijke familiale moeilijkheden die een grote impact hebben gehad op mijn studies. Daarom vraag ik u deze zeker mee te nemen in uw beslissing.

Mijn broertje en zusje struikelen de laatste twee jaar erg met hun gezondheid. Zij kampen met voornamelijk psychische symptomen en naargelang de tijd vorderde werd het alleen maar erger. Mijn oudere zus wordt [het] laatste jaar ook begeleid door een psycholoog omdat de problemen in huis haar te veel werden. Mijn ouders zijn niet echt geschoold en bekijken deze problemen vanuit een ander perspectief. Meestal werd een imam uitgenodigd, na suïcidale gedachten of een hysterische en/of een angstaanval of pogen zij haar louter te kalmeren. Daarom was ik genoodzaakt om in te grijpen als oudere zus.

Tijdens de eerste zit was mijn zusje uiteindelijk tot een suïcidale poging overgegaan. Dit was een zeer moeilijke periode voor ons. Het was wellicht midden in de examenperiode en ik kon mij onmogelijk inzetten voor mijn examen. Ik was emotioneel niet in staat om te studeren of een examen af te leggen. Voor fysiologie heb ik toen wel een inhaalexamen gevraagd, maar de professor kon tijdens de eerste zittijd geen examen meer inplannen.

Mede door bovengenoemde redenen heb ik twee jaar geleden het ouderlijk huis verlaten om soms toch wat afstand te nemen van de problemen. Maar dit jaar, na de eerste zittijd moest ik mijn kot verlaten. Ik heb daarom onmiddellijk naar een privékot gezocht, maar ik mocht pas één september de kamer betreden. Daarom heb ik bij mijn ouders thuis gestudeerd tijdens mijn tweede zit, tot één september. Mijn zusje is bij mij achtergebleven omdat ze niet mee op vakantie kon. Ik heb gedurende deze maanden in zeer moeilijke omstandigheden [vertoefd]. Ik was de enige in het land van de familie en ik kon nergens terecht wanneer er zich een hysterische aanval voordeed. De psychiater was op vakantie en ik kon enkel bij [onze] huisarts gaan uithuilen omdat ik zelf niet wist wat ik kon doen. Twee dagen voor het afleggen van het vak zat ik in zeer dramatische omstandigheden met mijn zusje. Ik kon noch deftig studeren noch mij concentreren op het examen [de] dag zelf.

Tot hier heb ik getracht in grote lijnen uit te leggen, waarin ik mij bevond tijdens mijn examenperioden. Ik heb werkelijk van elk moment gebruik gemaakt om toch enkele vakken af te leggen. Naast mijn huurwaarborg en mijn kot staat er veel op het spel voor mij. Daarom hoop ik op een laatste [kans] om mij dit academiejaar in betere omstandigheden te focussen op mijn studies. Ik voel mij zowel op

[verwerende partij] als in de richting psychologie helemaal thuis. Het is voor mij daarom ondenkbaar om een andere opleiding aan te vatten. Uw beslissing is zeer bepalend voor mij.”

Op 17 september 2015 beslist de interne beroepscommissie om het intern beroep ontvankelijk doch ongegrond te verklaren. Deze beslissing is als volgt gemotiveerd:

“[Verzoekster] haalt in het verzoekschrift ernstige familiale problemen aan waardoor ze het vak niet heeft kunnen verwerven.

Beoordeling

De interne beroepscommissie heeft begrip voor de familiale omstandigheden, maar stelt toch een te beperkte studievoortgang vast over de vier academiejaren en in het bijzonder voor het vak

Algemeen

Overeenkomstig artikel II.264 Codex Hoger Onderwijs wordt in artikel 85 van het Onderwijs- en examenreglement 2014-2015 het opleggen van bindende studievoorwaarden voor studenten gekoppeld aan een minimaal te leveren relatieve studiestatistiek (50% van de opgenomen studiepunten) en het slagen voor een of meerdere opleidingsonderdelen waarvoor driemaal een inschrijving is genomen zonder hiervoor een creditbewijs te behalen. Ingeval een student niet voldoet aan deze bindende voorwaarden kan het academiejaar nadien een inschrijving worden geweigerd.

In casu stelt de interne beroepscommissie vast dat de faculteit een bindende voorwaarde heeft opgelegd aan de student nadat zij in het academiejaar 2013-2014 zes examenkansen had opgenomen voor het opleidingsonderdeel zonder hiervoor een creditbewijs te behalen. Dit na een beroepsprocedure ingesteld na afloop van academiejaar 2013-2014. Deze bindende voorwaarde luidde, dat de student minstens de helft van de opgenomen studiepunten diende te behalen en bij de eerstvolgende inschrijving diende te slagen voor

De student behaalde in het academiejaar 2014-2015 geen creditbewijs voor De studievoortgangcommissie beslist om de herinschrijving te weigeren op grond van het niet voldoen aan de bindende voorwaarde.

De interne beroepscommissie stelt op basis van het dossier vast dat de student reeds sinds het academiejaar 2010-2011 ingeschreven is in een bacheloropleiding van 180 studiepunten en dat de student na 4 academiejaren nog steeds 42 studiepunten moet verwerven. De interne beroepscommissie stelt ook vast dat de student reeds bindende voorwaarden werden opgelegd zodat de student afdoende gewaarschuwd was dat zij voldoende studievoortgang diende te maken teneinde een weigering voor het academiejaar 2015-2016 te ontlopen. De commissie stelt vast dat er na 4 academiejaren nog steeds geen credit is verworven voor het studiedeel

Rekening houdend met de zeer gebrekkige studievoortgang van de student de voorbije jaren, meent de commissie dat het niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk is om deze eerder door de studievoortgangsc commissie genomen weigeringsbeslissing te herbevestigen.”

Dit is de thans bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep. De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambthalf te doen.

Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

Verzoekende partij steunt een enig middel op de motiveringsplicht en het redelijkheidsbeginsel.

Eerste middelonderdeel

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt dat zij met een e-mail van 12 september 2015 bericht had gekregen dat zij nieuwe bindende voorwaarden opgelegd zou krijgen, waaromtrent zij een afspraak diende te maken met het studiebegeleidingscentrum. Zij stelt in navolging daarvan een afspraak te hebben gemaakt voor 17 september 2015, afspraak die vervolgens werd geannuleerd. Verzoekster is aldus dagen lang in het ongewisse gebleven omtrent haar eventuele verdere inschrijving.

In de *antwoordnota* repliceert verwerende partij dat de e-mail van 12 september 2015 een materiële vergissing betreft die daags nadien werd rechtgezet zodat verzoekster niet ‘dagenlang’ in het ongewisse bleef. Zij zet uiteen dat verzoekster aan deze materiële

vergissing geen rechten kan ontlenen. Bovendien werd dit argument volgens verwerende partij niet opgeworpen in de interne beroepsprocedure, zodat het nu niet ontvankelijk is.

In haar *wederantwoordnota* stelt verzoekster dat zij inderdaad daags na de e-mail van 12 september een rechtzetting ontving met de mededeling dat een er een bepaalde code moest hebben gestaan op het puntenblad, maar dat de puntenbladen pas na het weekend beschikbaar waren, zodat er wel degelijk sprake is van ‘meerdere dagen’.

Beoordeling

Verwerende partij dient te worden bijgevalen in haar exceptie dat het middel niet werd opgeworpen in het intern beroep en thans niet voor het eerst op ontvankelijke wijze kan worden aangevoerd in de procedure voor de Raad.

Het middelonderdeel bevat bovendien geen kritiek op de bestreden beslissing zelf, zodat het niet tot de nietigverklaring ervan kan leiden.

Het middelonderdeel is onontvankelijk.

Tweede middelonderdeel

In wat kan worden beschouwd als een tweede middelonderdeel stelt verzoekster dat de bestreden beslissing eraan voorbijgaat dat zij voor het opleidingsonderdeel ‘.....’ niet alle voorbij examenkansen heeft benut door een effectieve deelname aan het examen. Zij stelt dat zij integendeel van de zeven examenkansen er vijf niet heeft benut.

Tevens wijst verzoekster erop dat zij de oorzaken daarvan reeds heeft toegelicht in haar intern beroep dat heeft geleid tot de beslissing van 19 september 2014 waarbij verzoekster, na initiële weigering, alsnog toelating werd gegeven om opnieuw in te schrijven voor de betrokken opleiding. Verzoekster acht het onredelijk dat nu opnieuw naar deze afwezigheden wordt verwezen.

Verder stelt verzoekster dat er per examenzittijd maar twee afwezigheden kunnen worden gewettigd, waardoor zij verschillende ongewettigde afwezigheden heeft, maar voor het opleidingsonderdeel werd de afwezigheid wel gewettigd.

Ten slotte wijst verzoekster erop dat zij van de docent van het betrokken opleidingsonderdeel geen feedback heeft gekregen.

In de *antwoordnota* repliceert verwerende partij dat het onbenut laten van verschillende examenkansen bezwaarlijk in het voordeel van verzoekster kan worden ingeroepen.

Verwerende partij doet gelden dat dit middelonderdeel niet werd opgeworpen in het interne beroep, zodat het niet ontvankelijk is.

Wat de afwezigheden in het verleden betreft, wijst verwerende partij erop dat de bestreden beslissing nergens de afwezigheden voor het examen vermeldt, en dat enkel wordt vastgesteld dat verzoekster na vier academiejaren voor dit opleidingsonderdeel nog steeds geen credit heeft verworven. Bovendien beschikt de beroepsinstantie over een discretionaire bevoegdheid om na het academiejaar 2014-2015 opnieuw over het dossier te oordelen.

Beoordeling

De kritiek die verzoekster formuleert met betrekking tot de afwezigheden op examens in vorige academiejaren en de voor haar gunstige beslissing van 19 september 2014 is gericht tegen de motieven van de bestreden beslissing zelf, zodat aan verzoekster bezwaarlijk kan worden verweten dat zij het middel in die zin niet eerder heeft opgeworpen.

Dat de betrokken docent geen inhaalexamen kon inplannen, werd overigens wel reeds in het verzoekschrift op intern beroep opgeworpen.

In de mate evenwel dat verzoekster zich beroept op een gebrek aan feedback van de docent, betreft het een nieuw middel dat in de interne beroepsprocedure door verzoekster niet aan de orde is gesteld, en derhalve thans niet meer op ontvankelijke wijze voor het eerst kan worden opgeworpen.

De exceptie dient in de aangegeven mate te worden verworpen.

Ten gronde stelt de Raad vooreerst vast dat de bestreden beslissing geen steun zoekt in de slechte examencijfers die verzoekster voor het opleidingsonderdeel zou hebben behaald, doch enkel aanstipt dat verzoekster na vier academiejaren voor dit opleidingsonderdeel nog steeds geen credit heeft behaald. De juistheid van die vaststelling wordt door verzoekster niet tegengesproken.

Verder overtuigt verzoekster de Raad er niet van dat het *ipso facto* kennelijk onredelijk zou zijn om, los van het aantal effectieve deelnames en de bij deelname behaalde examencijfers, tot een weigering van verdere inschrijving te besluiten op grond van de vaststelling dat verzoekster reeds vier academiejaren – in principe dus acht examenkansen, de dezen zeven – vruchteloos poogt een credit te behalen voor een opleidingsonderdeel.

Het gegeven dat de beroepscommissie op 19 september 2014 aan verzoekster een kans op vierde inschrijving heeft gegeven, heeft overigens niet tot gevolg dat de feitelijke elementen met betrekking tot de voorgaande academiejaren uit verzoeksters dossier verdwijnen, of dat die elementen verzoekster daarna opnieuw een recht op verdere inschrijving zouden verlenen.

Het middelonderdeel is, in zoverre ontvankelijk, ongegrond.

Derde middelonderdeel

Standpunt van partijen

In een derde middelonderdeel wijst verzoekster op de financiële zorgen in het verleden en de bijzondere familiale omstandigheden waarmee zij tijdens de eerste zitting van het academiejaar 2014-2015 werd geconfronteerd. Zij brengt tevens de omstandigheden in herinnering die het haar onmogelijk maakten om zich voor het examen voor te bereiden tijdens de tweede examenzitting.

Daarnaast stelt verzoekster dat het betrokken opleidingsonderdeel voor vele studenten een moeilijk opleidingsonderdeel is en dat vele studenten verschillende kansen hebben gekregen om het met succes af te leggen en soms ook met deliberatie geslaagd zijn verklaard.

Verwerende partij werpt in de *antwoordnota* tegen dat verzoekster zelf aangeeft dat de financiële problemen ondertussen zijn ondervangen. Wat de door verzoekster aangehaalde familiale moeilijkheden betreft, stelt verwerende partij dat daarvoor in de bestreden beslissing begrip werd opgebracht, maar dat verzoekster in gebreke blijft om argumenten aan te voeren waaruit blijkt dat zij bij een eventuele herinschrijving in een volgend academiejaar wél kansen op slagen zou hebben. Verwerende partij wijst er ter zake op dat verzoekster ook na het academiejaar 2013-2014 reeds op ‘betere omstandigheden’ voor het volgende academiejaar had gealludeerd, maar dat dit niet heeft geleid tot het voldoen aan de opgelegde bindende voorwaarden.

Wat betreft de moeilijkheidsgraad van het opleidingsonderdeel stelt verwerende partij dat het dossier van elke student afzonderlijk wordt beoordeeld, en dat dit middel bovendien in de interne beroepsprocedure niet werd opgeworpen zodat het onontvankelijk is.

Beoordeling

Het gegeven dat verzoekster het niet-slagen voor het opleidingsonderdeel enerzijds relateert aan de moeilijkheidsgraad ervan en anderzijds stelt dat verschillende examenkansen en zelfs het delibereren van een tekort niet ongebruikelijk zijn, had verzoekster kunnen opwerpen als argument in haar intern beroep.

Zij heeft zulks evenwel niet gedaan, zodat verwerende partij met recht doet gelden dat deze grief thans niet meer op ontvankelijke wijze voor het eerst kan worden opgeworpen in de procedure voor de Raad. In dat opzicht is het middelonderdeel onontvankelijk.

Wat de financiële situatie betreft, lijkt verzoekster geen specifieke argumenten te hebben ontwikkeld in haar intern beroep. Voor zover aldus dienstig, wordt de opmerking van verwerende partij dat de financiële toestand grotendeels is genormaliseerd door verzoekster in haar wederantwoordnota niet tegengesproken.

Aan verzoekster werden in de studievoortgangsbewakingsmaatregel van 19 september 2014 twee bindende voorwaarden opgelegd. Zij diende enerzijds credits te verwerven voor minstens de helft van de in het academiejaar 2014-2015 opgenomen studiepunten, en anderzijds een credit te verwerven voor het opleidingsonderdeel Deze laatste voorwaarde lijkt zich tevens te laten lezen als een plicht om dit opleidingsonderdeel in het curriculum op te nemen.

Verzoekster behaalde credits voor 38 van de 62 opgenomen studiepunten, en voldeed derhalve ruimschoots aan de eerste voorwaarde. De weigering tot verdere inschrijving kan derhalve enkel gesteun vinden in het feit dat verzoekster niet aan de tweede voorwaarde heeft voldaan, en geen credit heeft behaald voor het opleidingsonderdeel

In haar intern beroep haalt verzoekster verschillende concrete elementen aan, die volgens haar uitzonderlijke omstandigheden uitmaken die ertoe hebben geleid dat aan de tweede voorwaarde niet werd voldaan.

Zo heeft verzoekster aangevoerd dat zij aan de eerste examenzitting niet heeft kunnen deelnemen omdat haar zus suïdepoging heeft ondernomen. In de aanloop naar de tweede examenzitting diende verzoekster naar haar zeggen als enig beschikbaar familielid in te staan voor de zorg voor haar zorgbehoevende zus, en kon zijzelf bij gebrek aan andere medische ondersteuning enkel bij de huisarts terecht. In deze omstandigheden, zo stelt verzoekster, was een normale voorbereiding van het examen en een afdoende concentratie tijdens het examen niet mogelijk. In relatie tot het behaalde examencijfer van 3/20 heeft verzoekster bij haar intern beroep een medisch attest van de huisarts d.d. 18 augustus 2015 neergelegd, waarin wordt geattesteerd dat verzoekster wegens overmacht op 15 en 16 augustus 2015 niet in staat was zich afdoende voor te bereiden voor haar examen op 17 augustus 2015.

De Raad stelt vast dat verwerende partij de waarachtigheid van deze feitelijke omstandigheden niet betwist. Ook in de bestreden beslissing worden zij niet in twijfel getrokken; integendeel betuigt de interne beroepsinstantie haar begrip voor de aangevoerde familiale omstandigheden.

De bestreden beslissing geeft er evenwel ook geen blijk van op deze omstandigheden nader in te gaan: meer bepaald blijkt uit de bestreden beslissing geen onderzoek naar – en bijgevolg

evenmin van een motivering van – de impact van de voormelde omstandigheden op verzoeksters studievoortgang.

Wat specifiek het opleidingsonderdeel betreft, komt de bestreden beslissing daarbij tekort aan de plicht tot een afdoende motivering.

Het motief dat de bestreden beslissing vervolgens wel uitvoerig uiteenzet en beargumenteert, namelijk dat er een te beperkte studievoortgang vast te stellen is over de vier academiejaren, kan de bestreden beslissing niet schragen nu verzoekster aan dat aspect van de studievoortgangsbewakingsmaatregel van 19 september 2014 is tegemoet gekomen door meer dan de helft van de ingeschreven studiepunten te behalen.

Mogelijk ziet de interne beroepscommissie gegronde redenen om te oordelen dat verzoekster spijs de door haar aangehaalde omstandigheden binnen de grenzen van de redelijkheid niet tot een bijkomende inschrijving kan worden toegelaten, maar die motieven blijken vooralsnog onvoldoende uit de thans bestreden beslissing. Voor zover verwerende partij in de antwoordnota ter zake bijkomende overwegingen voorbrengt, komen deze te laat en kunnen zij in het raam van de formele motiveringsplicht niet in aanmerking worden genomen.

In de mate dat het middelonderdeel steunt op de formele motiveringsplicht, is het gegrond.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepscommissie van 17 september 2015.

2. Het daartoe bevoegde orgaan neemt een nieuwe beslissing en doet zulks uiterlijk op 16 november 2015.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 29 oktober 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Henri Verhaaren	bijzitter
Daniël Cuypers	bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs

secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.556 van 29 oktober 2015 in de zaak 2015/433

In zake: [REDACTED]

Tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 28 september 2015, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 9 september 2015 waarbij aan de verzoeker een score van 9 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘I[REDACTED]’ en een score van 6 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘[REDACTED]’ en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 24 september 2015 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 29 oktober 2015.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

De partijen zijn niet verschenen.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding “[REDACTED]”.

Voor het opleidingsonderdeel “[REDACTED]” bekomt verzoekende partij een examencijfer van 9/20 en voor het opleidingsonderdeel “[REDACTED]” bekomt verzoekende partij een examencijfer van 6/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 10 september 2015 een intern beroep in bij de examencommissie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de examencommissie op datum van 24 september 2015 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

Wat het opleidingsonderdeel '.....' betreft, stelt de interne beroepsbeslissing dat het examen verlopen is conform de instructies die hieromtrent vooraf werden gegeven en is het een competentie gerichte evaluatie. Volgens het verslag van de docent was het afgelegde examen enerzijds door de zwakke vraagbeantwoording en gebrekkige materiaal-technische kennis in het algemeen, en anderzijds door de niet-diepgaande rapportering van dien aard dat er te weinig kwantitatieve en kwalitatieve vooruitgang was om de vereiste eindcompetenties te halen.

Wat het opleidingsonderdeel '.....' betreft, stelt de interne beroepsinstantie dat enige onduidelijkheid rond het al dan niet inrichten van een tweede zittijd voor dit opleidingsonderdeel tijdig werd uitgeklaard zodat de studieperiode voor de tweede zit nooit in het gedrang is gekomen. Verder stelt de betrokken docent in zijn verslag dat het eerste deel van het examen tien vragen omvatte, dit deel met een negatieve markering beoordeeld werd en er maximaal 8 punten werden toegekend. De vragen uit dit deel zijn afkomstig uit een groter aantal vragen die op voorhand in het academiejaar aan de studenten werden gegeven. Volgens de docent heeft de student van dit deel (met tien vragen) zeven vragen niet ingevuld en één vraag foutief beantwoord zodat het met geen enkele quoteringsmethode mogelijk is om voldoende punten te halen.

De beslissing op intern beroep werd bij schrijven van 24 september 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 28 september 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Met een e-mail van 14 oktober 2015 meldt verwerende partij aan de Raad dat de betrokken facultaire instantie de bestreden beslissing heeft ingetrokken en vervangen heeft door een nieuwe beslissing zodat het verzoek zonder voorwerp wordt.

Met een e-mail van 23 oktober 2015 deelt verzoekende partij vervolgens het volgende mee: “Ik kan u melden dat, na overleg, de zaak inmiddels in der minne is beslecht, tot tevredenheid van beide partijen. Ik verzoek U dan ook het verzoek als onbestaande te beschouwen.”.

Beoordeling

De Raad beschouwt de kennisgeving van verzoekende partij als een afstand van beroep.

Er zijn geen redenen om die afstand niet toe te staan.

BESLISSING

De Raad stelt de afstand vast.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 29 oktober 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter
Jean Goossens	bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

Freya Gheysen

De voorzitter

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.539 van 29 oktober 2015 in de zaak 2015/435

In zake: [REDACTED]

tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 26 september 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de beroepsinstantie van de faculteit Ingenieurswetenschappen van 24 september 2015 waarbij het intern beroep ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 29 oktober 2015.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat [REDACTED], die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is sinds het academiejaar 2013-2014 ingeschreven in de Engelstalige opleiding Master of sciences in [REDACTED]

In dat academiejaar slaagt verzoeker voor zeven van de dertien opgenomen opleidingsonderdelen en behaalde hij 30 van de 63 opgenomen studiepunten.

De examencommissie beslist om aan verzoeker een bindende voorwaarde op te leggen in het raam van de studievoortgangsbewaking. Deze voorwaarde, waartegen verzoeker geen beroep

instelde, houdt in dat verzoeker bij een volgende inschrijving onder diplomacontract minstens de helft van de opgenomen credits dient te behalen. Wanneer aan die voorwaarde niet wordt voldaan, zal een verdere inschrijving onder diplomacontract worden geweigerd.

In het academiejaar 2014-2015 schrijft verzoeker zich opnieuw in voor dezelfde opleiding.

Voor de aanvang van de tweede examenzittijd worden alle betrokken studenten herinnerd aan de voorwaarden die hen werden opgelegd.

Verzoeker slaagt in dit academiejaar voor vier van de negen opgenomen opleidingsonderdelen en behaalt niet minstens de helft van de opgenomen studiepunten.

Op 11 september 2015 beslist de examencommissie dat de herinschrijving van verzoeker voor het academiejaar 2015-2016 wordt geweigerd.

Op 16 september 2015 tekent verzoeker tegen deze beslissing intern beroep aan met een Engelstalig beroepsschrift.

In zitting van 24 september 2015 beslist de beroepsinstantie om het beroep ongegrond te verklaren. Ook deze beslissing is in het Engels opgesteld.

Dit is de thans bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Met betrekking tot de taalregeling werpt de Raad ambtshalve het volgende op.

Artikel II.261, §1 van de Codex Hoger Onderwijs (verder: de Codex) stelt als principe dat de *onderwijstaal* in de hogeronderwijsinstellingen die onder de toepassing van de Codex vallen, het Nederlands is.

Terwijl de Codex op dit principe een aantal uitzonderingen toestaat, lijkt dit niet het geval te zijn voor de *bestuurstaal* van de hogescholen en universiteiten, die krachtens artikel II.260 van de Codex steeds het Nederlands is.

De Raad is van oordeel dat het begrip *onderwijstaal* ruim kan worden geïnterpreteerd en zich niet noodzakelijk beperkt tot de taal waarin de lessen zelf worden gegeven, maar zich ook kan uitstrekken tot de mondelinge of schriftelijke communicatie tussen instelling of docent en student met betrekking tot die lessen of het opleidingsonderdeel waarvan de lessen deel uitmaken, zoals bijvoorbeeld bepaalde praktische mededelingen.

Anders is het wanneer de communicatie niet langer enkel betrekking heeft op de verstrekking van het onderwijs, maar kadert in de rechtsbescherming van de student.

Zoals de Raad eerder reeds heeft overwogen (RvStvb. 25 augustus 2015, nr. 2.311) is de interne beroepsinstantie die de hogeronderwijsinstelling krachtens artikel II.283 van de Codex verplicht dient in te richten, een orgaan dat een bestuurlijke rechtshandeling stelt die, wanneer is voldaan aan de voorwaarden door de Codex gesteld, vatbaar is voor een administratief beroep bij de Raad. Dit betekent dat op de werking van de interne beroepsinstantie de *bestuurstaal* van toepassing is, die zoals aangehaald uitsluitend het Nederlands kan zijn.

De Raad stelt te dezen vast dat verzoeker zijn intern beroep, dat – anders dan het geval was in de zaak die aanleiding heeft gegeven tot het voormelde arrest nr. 2.311 – betrekking heeft op een Engelstalige opleiding, in het Engels heeft ingesteld en dat de interne beroepsinstantie haar beslissing ook (uitsluitend) in het Engels heeft uitgeschreven.

De Raad spreekt zich vooralsnog niet uit over de regelmatigheid van het door verzoekster ingestelde intern beroep of de wettigheid van de anderstalige beslissing op intern beroep, gezien in het licht van bovenstaande overwegingen.

De Raad is een administratief rechtscollege dat is opgericht door en binnen de Vlaamse Gemeenschap (*Parl. St.* VI. Parl. 2003-2004, 1960/1, 17 e.v.).

Wat betreft de taalregeling met betrekking tot de rechtscolleges van de gewesten of gemeenschappen, heeft de Raad van State in het arrest nr. 220.989 van 12 oktober 2012 geoordeeld dat de Raad voor Vergunningsbetwistingen uitspraak doet over jurisdictionele

beroepen en zijn contentieux onder het grondwettelijk begrip ‘gerechtszaken’ valt, maar dat de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken op de Raad voor Vergunningsbetwistingen niet van toepassing is, daar de wet enkel het gebruik van de talen in gerechtszaken voor de hoven en rechtbanken van de rechterlijke orde regelt.

In hetzelfde arrest heeft de Raad van State geoordeeld dat de wet van 18 juli 1966 op het gebruik van de talen in bestuurszaken of het decreet van 30 juni 1981 houdende aanvulling van de artikelen 12 en 33 van de bij het koninklijk besluit van 16 (lees: 18) juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken wat betreft het gebruik van de talen in de betrekkingen tussen de bestuursdiensten van het Nederlands taalgebied en de particulieren, evenmin op de Raad voor Vergunningsbetwistingen van toepassing zijn, omdat die teksten het taalgebruik in bestuurszaken regelen en niet het taalgebruik in gerechtszaken voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen die uitspraak doet over jurisdictionele beroepen.

Deze overwegingen lijken *mutatis mutandis* op de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen van toepassing te kunnen zijn.

Bij deze rechtspraak kan de bedenking worden geplaatst of zij verzoenbaar is met artikel 129, §1 van de Grondwet. Krachtens deze bepaling is de Vlaamse decreetgever in gemeenschapsbevoegdheden immers slechts bevoegd om het gebruik van de talen te regelen voor (i) de bestuurszaken, (ii) het onderwijs in de door de overheid opgerichte, gesubsidieerde of erkende instellingen en (iii) de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en hun personeel, alsmede de door de wet en de verordeningen voorgeschreven akte en bescheiden van de ondernemingen.

Indien de Raad, zoals de Raad van State heeft geoordeeld ten aanzien van de Raad voor Vergunningsbetwistingen, niet onder de taalregeling in bestuurszaken valt, lijkt artikel 129, §1 van de Grondwet uit te sluiten dat de decreetgever de taalregeling in de procedure voor zijn administratieve rechtscolleges zou vermogen te regelen.

Deze vraag behoeft evenwel vooralsnog geen antwoord, nu de overwegingen van voormeld arrest van de Raad van State alleszins niet wegnemen dat de Raad als administratief rechtscollege van en binnen de Vlaamse Gemeenschap, binnen de diensten van de ‘Vlaamse

Executieve' valt, die krachtens de artikelen 35 en 36, §1 van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen het Nederlands als bestuurs taal gebruiken.

De taalregeling wordt geacht van openbare orde te zijn. De Raad ziet geen reden om daar anders over te oordelen wanneer de rechtsgrond voor de taalregeling is gelegen in de voormelde wet van 9 augustus 1980.

Artikel 21 van het huishoudelijk reglement van de Raad (BS 15 juli 2015) bevestigt dat de taal van de procedure het Nederlands is. Dit taalvoorschrift heeft niet enkel betrekking op het arrest van de Raad, maar strekt zich ook uit tot de procedurestukken die uitgaan van de partijen, waaronder het verzoekschrift, de antwoordnota van de verwerende partij en de wederantwoordnota van de verzoekende partij.

Artikel 30 van de Grondwet lijkt aan partijen geen rechtsgrond te bieden om zich in de procedure voor de Raad op grond van de taalvrijheid alsnog van een andere taal dan het Nederlands te bedienen, nu dit artikel enkel de vrijheid van de gesproken taal waarborgt en er alleszins een regeling door de wetgever wordt toegelaten voor handelingen van het openbaar gezag – waar de gewone wet van 9 augustus 1980 *prima facie* aan voldoet.

De Raad stelt vast dat de gedinginleidende akte – het verzoekschrift van verzoekende partij – alsook de wederantwoordnota, geheel in het Engels zijn opgesteld.

Zulks is in strijd met de hiervoor aangehaalde bepalingen van de wet van 9 augustus 1980 en het huishoudelijk reglement van de Raad, zodat er grond is om te besluiten tot de nietigheid van deze procedurestukken en bijgevolg tot de onontvankelijkheid van het beroep.

De Raad is er zich evenwel van bewust dat in het verleden – doorgaans met instemming van de verwerende partij – een coulante houding werd aangenomen ten aanzien van niet-Nederlandstalige verzoekschriften of wederantwoordnota's. Wil de Raad de door de decreetgever beoogde korte doorlooptijd van de beroepen blijven honoreren, dan kan de huidige werklast van de Raad een dergelijke soepele houding niet langer verantwoorden. De verwerking van anderstalige procedurestukken veroorzaakt immers een aanzienlijke bijkomende belasting bij de beoordeling van het beroep. Bovendien kan de Raad niet voorbijgaan aan de hiervoor in herinnering gebrachte rechtsregels.

De Raad meent evenwel dat het rechtszekerheidsbeginsel in de weg staat dat de opmerkingen inzake de nietigheid die zich ambtshalve aandienen, thans *ipso facto* zouden leiden tot de onontvankelijkheid van het door verzoeker ingediende beroep.

Om die reden is de Raad van oordeel dat aan de verzoekende partij een redelijke termijn moet worden gelaten om een Nederlandse vertaling voor te leggen van zijn verzoekschrift en haar wederantwoordnota.

Aangezien deze exceptie ambtshalve is opgeworpen, is aan de partijen ter zitting de mogelijkheid geboden om hieromtrent standpunt in te nemen.

Partijen verklaren ter zake het volgende.

Verzoekende partij verschijnt niet ter zitting. Verwerende partij heeft geen bezwaar tegen de hierboven uiteengezette werkwijze.

Op grond van de bovenstaande overwegingen is de Raad van oordeel dat hij enkel uitspraak kan doen op grond van Nederlandstalige procedurestukken, wat onder meer inhoudt dat het verzoekschrift en eventuele nota's in het Nederlands moeten zijn opgesteld.

Dit principe geldt ook wanneer de opleiding in een andere taal werd aangeboden.

Omwille van de hierboven uiteengezette aandacht voor het rechtszekerheidsbeginsel en ten einde verzoekende partij niet plots met een ambtshalve exceptie van onontvankelijkheid te confronteren, beslist de Raad dat aan verzoeker een termijn wordt gelaten om een Nederlandstalige vertaling van zijn verzoekschrift in te dienen. Ook letterlijke citaten van anderstalige stukken moeten van een Nederlandse vertaling worden voorzien.

Deze vertalingen dienen beperkt te blijven tot een strikte vertaling van de reeds ingediende stukken (verzoekschrift en wederantwoordnota), en mogen geen nieuwe middelen of feiten bevatten.

Verzoekende partij beschikt over een termijn tot uiterlijk 23 november 2015 om deze vertaling over te maken aan de Raad en aan de verwerende partij.

BESLISSING

1. Verzoeker beschikt over een termijn tot uiterlijk 23 november 2015 om een Nederlandse vertaling van zijn verzoekschrift overeenkomstig de bovenstaande richtlijnen over te maken aan de Raad en aan verwerende partij.

2. Op voormelde datum wordt het thans ingediende Engelstalige procedurestuk van verzoeker (verzoekschrift) ambtshalve uit de debatten geweerd.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 29 oktober 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder, voorzitter van de Raad

Henri Verhaaren bijzitter

Daniël Cuypers bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.554 van 29 oktober 2015 in de zaak 2015/440

In zake: [REDACTED]

Tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 29 september 2015, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 11 september 2015 (eerste bestreden beslissing) en de beslissing van de Instantie Bijzondere Inschrijvingen en Studievoortgangsbewaking (IBIS) van 24 september 2015 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard (tweede bestreden beslissing).

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 29 oktober 2015.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Partijen zijn niet verschenen.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding “Bachelor in de chemie” en “Master in de chemie”.

Het beroep betreft de studievoortgangsbewakingsmaatregel waarbij verzoekende partij in het academiejaar 2015-2016 voor minstens 60% van de studiepunten uit het bachelorprogramma creditbewijzen dient te behalen. Behaalt zij dit niet, dan wordt herinschrijving in de opleiding

in het academiejaar 2016-2017 geweigerd. Een combinatie met de masteropleiding is tevens niet toegestaan.

Verzoekende partij stelde op datum van 15 september 2015 een intern beroep in bij de Instantie Bijzondere Inschrijvingen en Studievoortgangsbewaking van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de Instantie Bijzondere Inschrijvingen en Studievoortgangsbewaking op datum van 24 september 2015 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat de leden van IBIS menen dat er geen sprake is van schending van het recht of uitzonderlijke omstandigheden die een afwijking van de voorziene procedure noodzaken. Zij betreuren dat verzoekende partij in het afgelopen academiejaar een inschrijving van de bachelor met de master combineerde en daarbij mogelijks de bachelor als prioritaire opleiding uit het oog verloor. De IBIS besloot dan ook haar beslissing te handhaven en de toelatingsvoorwaarden voor het academiejaar 2015-2016 niet aan te passen. De opleidingsonderdelen die verzoeker in het studieprogramma van de master opnam in het academiejaar 2015-2016 zullen door de facultaire onderwijsadministratie worden verwijderd. Verzoeker werd gevraagd om zelf de inschrijving in de master in het academiejaar 2015-2016 stop te zetten via de SisA-selfservice.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 25 september 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 29 september 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

De Raad is sinds het decreet van 8 mei 2009 ook bevoegd om kennis te nemen van een beroep dat zonder meer gericht is tegen een weigering van een gecombineerde inschrijving (een geïndividualiseerd traject met een studieprogramma samengesteld uit opleidingsonderdelen van verschillende jaren) (artikel II.3, 69° g Codex hoger onderwijs).

In casu was deze weigering het gevolg van het niet voldoen aan opgelegde studievoortgangsmaatregelen in opvolging van artikel II.246 Codex hoger onderwijs, waarvoor de Raad eveneens bevoegd is.

Voorliggend beroepschrift betreft een combinatie van beide bevoegdheden.

Verzoekende partij tekent beroep aan tegen enerzijds de studievoortgangsbepaling van 11 september 2015 en anderzijds de beslissing op intern beroep van 24 september 2015. Op basis van artikel 23.8 *juncto* artikel 25.3 van het Onderwijs- en examenreglement 2014-2015 van verwerende partij, is de Instantie Bijzondere Inschrijvingen en Studievoortgangsbewaking bevoegd om in voorkomend geval de oorspronkelijke beslissing te herzien.

Dit betekent dat zij de grond van de zaak opnieuw beoordeelt en dat de eerste bestreden beslissing uit de rechtsorde verdwijnt. Hierdoor kan deze beslissing niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Het beroep van verzoekende partij wordt derhalve ambtshalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Wel kan verzoekende partij de onregelmatigheden die kleven aan deze beslissing, nog op ontvankelijke wijze aanvoeren tegen de beslissing op intern beroep.

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep in zoverre het is gericht tegen de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing) en de Raad ziet evenmin redenen om zulks te doen.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij stelt dat hij het niet eens is met de studievoortgangsbeslissing en de beslissing op intern beroep. Verzoeker voert vooreerst aan dat hij nu slechts 3 bachelorvakken heeft in academiejaar 2015-2016, met in het eerste semester slechts één vak. Ook zou hij nu niet meer binnen 1 jaar kunnen afstuderen. Verder is hij voor onvoldoende studiepunten ingeschreven, waardoor zijn ouders geen kindergeld kunnen ontvangen. Tenslotte voert verzoeker aan dat hij nog slechts 12 studiepunten aan vakken van de master dient af te leggen, samen met zijn masterproef. Gecombineerd met de resterende bachelorvakken zou dit een jaar geven van 48 studiepunten.

In haar *antwoordnota* merkt verwerende partij op dat het Onderwijs- en Examenreglement getrouw werd gevolgd. De bestreden maatregel werd volgens de verzoekende partij opgelegd binnen het voorziene juridische kader en is niet kennelijk onredelijk.

Verder merkt verwerende partij op dat het academiejaar 2014-2015 het diplomajaar voor de bachelor van verzoeker was. Hij kon eventueel afstuderen als bachelor, maar deed dit niet. Dat hij dit niet deed kan niet aan verweerder verweten worden. Verwerende partij voert aan dat verzoeker via verschillende kanalen (blackboard, informatiesessies...) én per e-mail gewaarschuwd werd, maar dit naast zich neer legde. Verzoeker werd uitgenodigd voor ondersteuning, maar maakte hiervan geen gebruik. De gevolgtrekkingen die de beroepsinstantie daaraan verbindt zijn volgens verwerende partij dan ook niet kennelijk onredelijk.

Verwerende partij haalt aan dat indien verzoeker dit jaar niet afstudeert in de bachelor, herinschrijving in de opleiding niet mogelijk zal zijn. Verwerende partij geeft met deze maatregel de prioriteit aan. Zij stelt zich de vraag waarom verzoeker zich concentreerde op de master, terwijl het niet onredelijk zou zijn om prioriteit te geven aan de bachelor.

Verwerende partij stelt dat verzoeker meent dat een jaar van 48 studiepunten zal lukken. In 2014-2015 schreef verzoeker echter in voor 54 studiepunten (bachelor + master) en haalde hij er 35. Het is volgens verwerende partij dus niet kennelijk onredelijk om te overwegen dat dit niet haalbaar is.

Het argument met betrekking tot het kindergeld wijst volgens verwerende partij enkel op het belang van een voor verzoeker gunstige beslissing, maar maakt de ongunstige beslissing op zich niet kennelijk onredelijk. Verwerende partij werpt op dat recht op kindergeld kan bekomen worden door elders een bijkomende inschrijving te nemen.

Verwerende partij merkt op dat aan verzoeker maatregelen van studievoortgang door de IBIS werden opgelegd. Verwerende partij voert echter aan dat ook het facultaire reglement m.b.t. combineren van opleidingen het volgende stelt:

“De student mag

- *enkel de master aanvatten indien hij/zij*
 - * nog maximaal 27STP in de bachelor moet afleggen,*
 - waarvan geen in 1e Bachelor en*
 - maximaal 6STP in 2e Bachelor, en*
 - * niet onderhevig is aan maatregelen van studievoortgangsbewaking, en*
 - * over voldoende leerkrediet beschikt;*
 - *pas inschrijven in de masterproef (desgevallend: II-Masterproef/Master's project), indien hij/zij*
 - * geslaagd is voor de bachelorproef, en*
 - * alle overige opleidingsonderdelen van de master heeft opgenomen (of reeds met succes heeft afgelegd).*
- Let wel: de combinatie van beide studieprogramma's mag maximaal 66STP omvatten.”*

Het is volgens verwerende partij niet kennelijk onredelijk om vast te stellen dat verzoeker ook hier niet aan voldoet.

In haar *wederantwoordnota* stelt verzoekende partij dat de reden waarom zij in beroep gaat is omdat ze van een andere student heeft vernomen dat hij in het academiejaar 2014-2015 wel mastervakken mocht opnemen, en dit terwijl hij ook onder studievoortgangsbewaking stond. Bijkomend had deze student meer bachelorvakken dan verzoeker die hij nog moest afronden.

Verzoeker stelt dat hij vorig jaar gebuisd was op de drie bachelorvakken omdat hij te veel gehoopt had op zijn buispunten en daarom meer energie in de master had gestoken. Hij geeft aan dat dit een zware fout van hem was, waar hij nu ook de problemen van ondervindt. Verzoeker stelt dat hij weet dat hij deze vakken zeker aankan.

Verzoeker stelt dat, doordat hij maar voor twee van de vijf bachelorvakken geslaagd was, hij een waarschuwing heeft gekregen van de verwerende partij dat indien hij niet geslaagd is voor meer dan 60% van de bachelor in het academiejaar 2015-2016, zijn toegang tot het volgende academiejaar geweigerd wordt. Verzoeker geeft aan dat hij dit begrijpt en zich hier ook bij zou neerleggen wanneer hij onder de 60% zou halen. Verzoeker is evenwel van oordeel dat het opnemen van de overige mastervakken die hij nog moet doen, de 12 studiepunten en de masterproef, zijn eigen keuzen horen te zijn. Hij stelt dat hij weet wat hij aankan en wat niet. Verzoeker geeft aan dat hij nu in een situatie zit waarbij verwerende partij zijn kans tot afstuderen ontnemt en waardoor hij minimum nog een half jaar extra moet studeren. Bijkomend moet hij zich inschrijven in een andere richting om zo aan voldoende studiepunten te komen om kindergeld te kunnen ontvangen, hetgeen verzoeker zonde van het geld en de studiepunten vindt.

Verzoekende partij vraagt dan ook om zijn resterende master of enkel de mastervakken mee te mogen opnemen in het academiejaar 2015-2016.

Beoordeling

Verzoekende partij beroept zich op de schending van het redelijkheidsbeginsel bij het nemen van de voorliggende weigeringsbeslissing door de verwerende partij.

De Raad herinnert eraan dat hij zijn beoordeling over de studievoortgang van een student niet in de plaats mag stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling, maar dat hij evenwel nagaat of de bestreden beslissing niet onregelmatig tot stand is gekomen en of deze niet kennelijk onredelijk is. Deze appreciatiebevoegdheid van de Raad is niet anders wat voorliggende studievoortgangsbeslissing betreffende het weigeren van een inschrijving betreft.

Inzake de door het decreet aan de instelling toegekende beoordelingsbevoegdheid om in de concrete gevallen die zich voordoen bindende voorwaarden op te leggen en een inschrijving te weigeren, heeft de Raad reeds in eerdere rechtspraak gesteld dat dit impliceert dat elk geval op zijn eigen merites moet worden onderzocht en beoordeeld, rekening houdende met de gegevens eigen aan de zaak. Het gegeven dat instellingen werken met in hun reglementering

voorafgaandelijk uitgewerkte richtlijnen en beleidsregels wat de invulling van de bindende voorwaarden betreft en de weigering van inschrijving doet daaraan geen afbreuk. Een instelling moet voldoende rekening houden met de bijzondere omstandigheden waarin de student zich bevond bij het nemen van de betreffende studievoortgangsbeslissing. De student dient de beroepsinstantie evenwel tijdig en onderbouwd in kennis te stellen van haar bijzondere omstandigheden.

In casu gebeurt het concretiseren van deze studievoortgangsmaatregelen doordat verwerende partij het dossier van een student die studievoortgangsproblemen heeft en bijzondere omstandigheden wenst in te roepen voorlegt aan een de Instantie Bijzondere Inschrijvingen en Studievoortgangsbewaking (IBIS). Die instantie gaat na of de individuele omstandigheden voldoende verantwoorden om alsnog een uitzondering toe te staan op de gestelde toelatingsvoorwaarden.

In artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs wordt het opleggen van bindende studievoorwaarden voor diplomastudenten gekoppeld aan een minimaal te leveren relatieve studieprestatie. Ingeval een student niet voldoet aan deze bindende voorwaarde kan het academiejaar nadien een inschrijving worden geweigerd.

Artikel II.246 bepaalt ook dat studenten kunnen worden geweigerd omdat het opleggen van bindende maatregelen geen positief resultaat kan teweegbrengen. Uit eerdere rechtspraak van de Raad blijkt dat in dit verband een vergaande motiveringsverplichting op de instelling rust die de weigering van een bepaalde student ook mogelijk zal gronden op het volledige studieverleden van een student.

In casu stelt de Raad vast dat verzoekende partij reeds drie academiejaren was ingeschreven aan een andere hogeschool. Zij behaalde over deze drie academiejaren heen 123 studiepunten. In het academiejaar 2013-2014 schrijft zij zich verder in aan de Universiteit Antwerpen voor de betreffende opleiding voor 60 studiepunten en behaalt 34 studiepunten. Verzoekende partij schreef zich vervolgens in het academiejaar 2014-2015 in voor de resterende 24 studiepunten van de bacheloropleiding en behaalde 9 studiepunten, alsook voor de masteropleiding voor 40 studiepunten waarvan zij 28 studiepunten behaalde. Zij voldeed bijgevolg niet aan de opgelegde bindende voorwaarde (50% norm) voor wat de bacheloropleiding betreft.

Bij wijze van bindende studievoortgangsmaatregel werd verzoekende partij geweigerd om naast de resterende 15 studiepunten van de bacheloropleiding aanvullend in te schrijven voor opleidingsonderdelen uit de masteropleiding waaronder de masterproef. Verzoekende partij betwist het opleggen van deze bindende voorwaarde. Haar verzoek werd echter niet ingewilligd nadat de IBIS commissie van oordeel was dat er geen sprake is van schending van het recht of uitzonderlijke omstandigheden die een afwijking van de voorziene procedure noodzaken. Zij betreuren dat verzoeker in het afgelopen academiejaar een inschrijving van de bachelor met de master combineerde en daarbij mogelijks de bachelor als prioritaire opleiding uit het oog verloor.

De Raad stelt vast dat verzoekende partij conform het decreet en de reglementaire bepalingen heeft gehandeld. Het decreet laat toe dat een student die geen 50 % behaalt van de studiepunten waarvoor hij is ingeschreven in een bepaalde opleiding, een bindende voorwaarde wordt opgelegd. De maatregel wordt verder ook conform artikel 23.1 van het OER en het facultaire reglement opgelegd.

De Raad onderzoekt verder of het opleggen van deze bindende voorwaarden in het licht van de door verzoekende partij ingeroepen omstandigheden de toets van de redelijkheid kunnen doorstaan.

De Raad stelt dat bij de beoordeling van een vraag tot inschrijving, inclusief de vraag naar een gecombineerde inschrijving, dient rekening te worden gehouden, enerzijds met de door de verzoekende partij geboekte studievoortgang, eventueel met de omstandigheden die een gebrek aan studievoortgang kunnen verklaren, en anderzijds met de informatie over de wijze waarop verzoekende partij in de toekomst meent een voldoende studievoortgang te kunnen boeken.

Verzoekende partij roept de hiernavolgende omstandigheden in: slechts 15 studiepunten af te werken van de bacheloropleiding; afstuderen binnen één jaar is niet meer mogelijk; kindergeld gaat verloren; het totale programma betreft slechts 48 studiepunten.

De Raad is het met de verwerende partij eens dat het niet meer in aanmerking komen voor het kindergeld voor verzoekende partij een belangrijk gevolg is van deze maatregel, maar geen reden is om de opgelegde studievoortgangsmaatregel als kennelijk onredelijk te beschouwen.

De Raad stelt vast dat overige ingeroepen omstandigheden van verzoekende partij eerder normale gevolgen zijn van het individueel invullen van een studietraject, die gelden voor alle studenten die zich in deze situatie hebben gebracht.

Verzoekende partij heeft zeker geen feilloos parcours afgelegd; zij geeft geen omstandigheden aan die verschoenen waarom zij niet slaagde voor de betreffende bachelorvakken. Ook naar de toekomst toe leest de Raad geen nieuwe omstandigheden die zouden kunnen garanderen dat verzoekende partij een afwijking verdient op de beperkingen die de instelling algemeen oplegt aan studenten ingeval van een combinatie van een nog niet afgewerkt bachelortraject met een mastertraject. Een combinatie van een bacheloropleiding met een masteropleiding betreft een gunst voor de student maar geen recht (artikel II.198 Codex hoger onderwijs). Verzoekende partij heeft van deze gunst reeds kunnen gebruik maken in het academiejaar 2014-2015, maar heeft het prioritair afwerken van de bachelorvakken verwaarloosd. De Raad stelt ook vast op basis van het dossier dat verzoekende partij de waarschuwingen van de universiteit om prioritair werk te maken van het afwerken van de bachelorvakken niet ter harte heeft genomen en ook niet ingegaan is op het aanbod tot ondersteuning. Dit wordt alleszins niet geloofwaardig weerlegd door de verzoekende partij.

De Raad acht het in de gegeven omstandigheden niet onredelijk van de instelling dat zij in de toekomst wil vermijden dat verzoekende partij opnieuw deze fout zou maken.

De Raad stelt ten overvloede dat ingeval verzoekende partij haar bacheloropleiding in het huidig academiejaar afwerkt, zij het komende academiejaar nog slechts 33 studiepunten dient af te werken. Dit is een normaal studieprogramma naar omvang voor één semester. Ingeval de invulling van het curriculum het toelaat ligt het binnen de mogelijkheden voor verzoekende partij om reeds in januari 2017 af te studeren, waardoor slechts één semester verloren gaat.

De Raad is van oordeel dat de verzoekende partij niet afdoende aantoonde dat haar situatie dermate uitzonderlijk is, zodat het de Raad niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk voorkomt dat verzoekende partij een inschrijving in de gecombineerde opleiding werd geweigerd op basis van de reglementair bepaalde voorschriften.

Het middel is ongegrond.

Het beroep is ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 29 oktober 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter
Jean Goossens	bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

Freya Gheysen

De voorzitter

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnterpreteerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.552 van 29 oktober 2015 in de zaak 2015/447

In zake: [REDACTED]

Tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 29 september 2015, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 8 september 2015 waarbij aan de verzoeker een 8 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘Zang 3 (deel 2 van 2)’ en de beslissing van de interne beroepscommissie van 21 september 2015 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 29 oktober 2015.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw [REDACTED], die verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaten [REDACTED], die verschijnen voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding “Bachelor in de muziek”.

Voor het opleidingsonderdeel “Zang 3 (deel 2 van 2)” bekomt verzoekende partij een examencijfer van 8/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 11 september 2015 een intern beroep in bij interne beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepscommissie op datum van 21 september 2015 werd het intern beroep ontvankelijk doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat de student na haar examenvoorbereiding positieve feedback heeft ontvangen en dat ze op het vlak van attitude doorheen het jaar in de positieve zin is geëvolueerd, doch dat deze elementen geen garantie zijn voor de prestatie op het examen zelf. Daarnaast stelt de interne beroepscommissie dat uit het dossier blijkt dat de student tijdens groepslessen te weinig aanwezig was en dat deze lessen onder meer tot doel hebben om te studenten te leren optreden voor publiek. Verder stipt de interne beroepscommissie aan dat de student in aanloop naar het examen nooit melding heeft gemaakt bij de ombuds betreffende een beweerde laattijdige samenstelling van de repertoirelijst. Ook stelt de interne beroepscommissie dat uit de motivering in het juryverslag blijkt dat er onvoldoendes zijn op verschillende vlakken en dat voor de objectivering van het oordeel van deze jury een grotere groep mensen betrokken wordt (zoals een extern lid en een lid van de artistieke directie). Vervolgens stelt de interne beroepscommissie dat uit de correspondentie met de ombuds en vakgroepverantwoordelijke niet blijkt dat er een probleem is geweest met de inzage en feedback. Ze merkt ook op dat het verzoek van de student om de resultaten voor 'zang 3 (deel 1 van 2)' en 'zang 3 (deel 2 van 2)' samen te voegen niet ingewilligd kan worden vermits het twee afzonderlijke opleidingsonderdelen betreft. Ten slotte benadrukt de interne beroepscommissie dat in de vaardigheidsproef moet worden bewezen dat alle competenties van de bacheloropleiding zang werden behaald en dat enkel deze vaardigheidsproef relevant is voor de toekenning van de score.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 24 september 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 29 september 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verzoekster tekent beroep aan tegen enerzijds de examenbeslissing meegedeeld op 8 september 2015 en anderzijds de beslissing op intern beroep van 21 september 2015. Blijkens artikel 22.7 van de onderwijs- en examenregeling 2014-2015 is de interne beroepscommissie bevoegd om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te wijzigen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de examencommissie. In dit geval verdwijnt de beslissing van de examencommissie uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoeksters beroep wordt derhalve ambtshalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Wel kan verzoekster onregelmatigheden die kleven aan deze beslissing, nog op ontvankelijke wijze aanvoeren tegen de beslissing op intern beroep.

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep in zoverre het is gericht tegen de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing) en de Raad ziet evenmin redenen om zulks te doen.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van het redelijkheidsbeginsel en het patere legem beginsel alsook op een gebrekkige begeleiding.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij wil vooreerst betwisten dat ze geen volwassen houding heeft aangenomen tot begin academiejaar 2014-2015, dat ze haar examens slecht voorbereidde en dat ze een lakse houding aannam. Ze verantwoordt dit door een overzicht van haar gezondheidsproblemen waarmee ze kampt sinds academiejaar 2012-2013.

Vervolgens meent verzoekende partij dat ze sterk geëvolueerd is op het vlak van stilistiek, ademhaling en stembeheersing, houding, articulatie en intonatie (ze benadrukt dit door een vergelijking te maken met het examen voor het opleidingsonderdeel ‘Zang 3 (deel 1 van 2)’ en dat ze voldoende artistieke gedrevenheid en analytisch denkvermogen vertoont. Verder stelt verzoekende partij dat het klasconcert niet is doorgegaan en dat ze zelf twee concerten heeft georganiseerd om beter te leren optreden voor publiek. Volgens haar hebben de groepslessen tot doel de analytische vaardigheden van de leerlingen aan te scherpen en niet om aan de podiumpresentatie te werken. Bovendien stelt ze dat ze voldoende aanwezig is geweest in de groepslessen. Daarnaast betwist ze het objectieve oordeelvorming van de jury vermits ze met alle leden, behalve één extern jurylid, persoonlijk contact heeft tijdens het academiejaar.

Verzoekende partij werpt verder op dat een goede examenvorbereiding dan wel geen garantie is voor de prestatie op het examen zelf, maar ze staat wel voor een degelijke prestatie die voldoet aan alle competenties in de vaardigheidsproef. Ze toont haar voorbereiding aan door een overzicht te geven van de lessen die ze heeft gevolgd naast de gebruikelijke individuele en groepslessen. Daarnaast merkt ze op dat ze geen repertoirelijst ontving in het begin van het academiejaar. Ze stelt dat ze hier geen melding van heeft gemaakt bij de ombudsdienst omdat ze vreesde dat dit een weerslag zou hebben op de samenwerking met de docente. Verzoekende partij haalt ook aan dat de docente haar heeft meegedeeld dat haar examenprestatie voldoende was om te slagen.

Verder stelt verzoekende partij dat de tijdstippen voor inzagerecht niet ad vavas bekend werden gemaakt zoals art.15.4 van het onderwijsreglement vermeldt. Ze heeft zelf gevraagd wanneer het inzagement plaatsvond en heeft haar inzagerecht kunnen uitoefenen. Ook stelt verzoekende partij dat ze een afspraak wenste te maken met het opleidingshoofd op 3 september, doch dat ze pas op 11 september een antwoord heeft gekregen op haar vraag hieromtrent, zijnde de dag dat ze haar beroep bij de interne beroepscommissie heeft ingesteld.

Ten slotte vraagt verzoekende partij om de resultaten voor ‘Zang 3 (deel 1 van 2)’ – waarvoor ze een score van 12/20 behaalde in het vorige academiejaar – en ‘Zang 3 (deel 2 van 2)’ samen te voegen vermits zij er zelf voor gekozen heeft om het enkelvoudig opleidingsonderdeel ‘Zang 3’ te splitsen in twee delen. Ze meent dat het geen twee afzonderlijke opleidingsonderdelen betreft indien het deeltijds opgenomen wordt.

Verwerende partij stelt vooreerst dat er niet betwist wordt dat de studente gedurende het voorbije academiejaar een zekere evolutie heeft gemaakt, maar zij meent dat de studente tijdens het examen niet in staat was om het niveau te behalen dat voor 'Zang 3' verwacht wordt. Volgens verwerende partij blijkt dat reeds tijdens de individuele lessen naar voor kwam dat de studente problemen ondervindt met vibrato en intonatie, doch tijdens de lessen was er wel verbetering merkbaar. Verwerende partij stelt verder dat er wel potentieel aanwezig is volgens de docenten, maar dat het oplossen van dergelijke technische problemen een geconcentreerd, gedetailleerd en constant werk vergt. Verwerende partij stipt nogmaals aan dat een positieve benadering van de studente tijdens de examenvoorbereiding niet ongebruikelijk is.

Verder stelt verwerende partij dat het openbare examen georganiseerd werd zoals voorgeschreven door de ECTS-fiche en het Protocol Examens Muziek 2014-2015. Volgens verwerende partij kan verzoekster geen voldoende, concrete, doorslaggevende en overtuigende elementen aanbrengen om het objectieve oordeelvorming van de jury in twijfel te trekken. Bovendien meent verwerende partij dat de aangehaalde tekortkomingen die de jury vaststelde bevestigd worden door de verslagen van de docenten over hun ervaringen met de studente tijdens het academiejaar.

Wat de repertoirelijst betreft, merkt verwerende partij op dat de studente geen melding gemaakt heeft van het ontbreken ervan bij de ombuds en dat een zekere zelfstandigheid bij het opzoeken van een repertoire in het derde jaar voor zich spreekt. Vervolgens stelt verwerende partij dat er geen probleem is geweest met de inzage.

Ten slotte stelt verwerende partij dat studente op de hoogte was van het feit dat een splitsing van de hoofddiscipline 'Zang 3' tot gevolg had dat de delen 1 en 2 als aparte opleidingsonderdelen zouden worden beschouwd, vermits dit naar voren komt in het door haar opgestelde studieprogramma en zij definitief een credit heeft verworven voor 'Zang 3 – deel 1'.

In haar wederantwoordnota merkt verzoekende partij vooreerst op dat verwerende partij haar gezondheidsproblemen niet erkent, gezien zij de overgemaakte medische attesten niet heeft toegevoegd aan het administratief dossier. Verder stelt ze dat er geen bewijsstukken zijn

voorgelegd waaruit blijkt hoe de lessen zijn verlopen zodat de beweringen betreffende het gebrek aan evolutie en de aanhoudende technische problemen niet gestaafd kunnen worden. Ook werpt ze nog op dat de jury verwijst naar haar prestatie tijdens een extracurriculaire stage om tot een beoordeling van het opleidingsonderdeel ‘Zang 3 (deel 2 van 2)’ te komen.

Beoordeling

Verzoekende partij formuleert een aantal grieven wat de beoordeling betreft voor het opleidingsonderdeel ‘Zang 3’.

Een aantal grieven betreffen specifiek de correctheid en de redelijkheid van de beoordeling zelf door de jury van deel 2 van 2 van het opleidingsonderdeel zang 3, dat verzoekende partij in het academiejaar 2014-2015 aflegde en waarop zij een score van 8/20 behaalde.

Verzoekende partij geeft daarnaast ook aan dat de beoordeling voor het opleidingsonderdeel ‘Zang 3’ niet is verlopen conform de ECTS-Fiche. De Raad onderzoekt deze grief, die de schending van het *patere legem* beginsel betreft, vooreerst gezien deze betrekking heeft op de wijze waarop de beoordeling voor het opleidingsonderdeel ‘Zang 3’ is tot stand gekomen en derhalve bepalend is voor de al dan niet correcte toekenning van het eindresultaat. Verzoekende partij stelt samengevat dat het opleidingsonderdeel ‘Zang 3’ volgens de ECTS-fiche een enkelvoudig opleidingsonderdeel betreft en dat de quoterings van 12/20 voor ‘Zang 3 (deel 1 van 2)’ moet samengevoegd worden met de quoterings van 8/20 voor ‘Zang 3 (deel 2 van 2)’.

De Raad herinnert eraan dat hij zijn appreciatie niet in de plaats mag stellen van de examencommissie of van de bevoegde instanties van verwerende partij. De Raad mag enkel nagaan of de beslissing op een wettige wijze is tot stand gekomen en of de bevoegde instanties, binnen de grenzen van hun beoordelingsbevoegdheid, niet kennelijk onredelijk hebben gehandeld. *In casu* zal de Raad vooreerst nagaan of verwerende partij een beslissing heeft genomen, conform de eigen voorschriften en vooropgestelde beoordelingsmethode en beoordelingscriteria.

Op basis van het dossier komt de Raad tot volgende vaststellingen:

- De enige ECTS-fiche die in dit dossier voorligt, omschrijft het opleidingsonderdeel ‘Zang 3’ als één enkelvoudig opleidingsonderdeel met een studieomvang van 21 studiepunten (stuk 5 van de verwerende partij).
- Het vademecum Vocale Afdeling – Opleiding Muziek (stuk 6 van de verwerende partij) bepaalt dat in geval van deeltijds studeren deel 1 van 2 van het opleidingsonderdeel ‘Zang 3’ de helft van het programma omvat, en deel 2 van 2 het volledige programma waarbij deel 1 mag hernomen worden. Verzoekende partij heeft deel 1 niet hernomen wat blijkt uit haar inschrijving in het academiejaar 2014-2015 voor slechts 11 studiepunten voor het opleidingsonderdeel ‘Zang 3’.
- Uit de studietoetredingsovereenkomsten (stuk 1 en 17) blijkt niet eenduidig dat delen 1 en 2 als afzonderlijke opleidingsonderdelen worden beschouwd. Bij de details van het inschrijvingsprogramma (stuk 1 en 17) staat vermeld dat verzoekende partij ingeschreven is voor 10 studiepunten (academiejaar 2013-2014) voor ‘Zang 3 (deel 1 van 2)’ en voor 11 studiepunten (academiejaar 2014-2015) voor ‘Zang 3 (deel 2 van 2)’. Op het diplomacontract (stuk 1 en stuk 17) staat telkens aangegeven: “Deel van een opleidingsonderdeel”. Beide (deel)opleidingsonderdelen hebben dezelfde benaming “Zang 3”. Deze formuleringen wijzen op een deelopleidingsonderdeel en niet op een afzonderlijk opleidingsonderdeel.
- Op het puntenrapport (stuk 10 van de verwerende partij) staat vermeld dat verzoekende partij een creditbewijs heeft verworven voor ‘Zang 3 (deel 1 van 2)’.

De Raad komt op basis van de voorgaande vaststellingen tot volgende overwegingen en het hiernavolgende oordeel.

Bij het onderzoek of de verwerende partij de eigen voorschriften correct heeft nageleefd, zal de Raad nagaan welke examenvorm is voorgeschreven, in de eerste plaats in de ECTS-fiche, in samenlezing met de studiegids of enige publicatie van gelijkaardige strekking. Daarbij acht de Raad het essentieel dat ook correct de samenhang tussen de verschillende voorschriften wordt geduid en dat de voorschriften niet tegenstrijdig, maar wel eenduidig zijn voor de student. In voorliggend geval is er ruimte voor interpretatie, zoals blijkt uit het dossier. *In casu* komt de Raad echter tot de conclusie dat uit de samenlezing van de (enige) ECTS-fiche, het vademecum, het puntenrapport en het studiecontract incl. het OER, kan afgeleid worden dat het opleidingsonderdeel ‘Zang 3’ wel degelijk “één” opleidingsonderdeel betreft.

In de ECTS-fiche worden de eindcompetenties verwoord die eigen zijn aan het gehele opleidingsonderdeel. De studieomvang wordt voor het gehele opleidingsonderdeel bepaald, met name 21 studiepunten. Er worden ook volgtijdelijkheidsregels bepaald die het gehele opleidingsonderdeel betreffen. De Raad is van oordeel dat een afzonderlijk opleidingsonderdeel logischerwijze een afzonderlijke ECTS-fiche heeft met verschillende leerresultaten/leerinhouden (of ten minste een niveauverschil), die in voorkomend geval ook samen met onder meer de studieomvang, de volgtijdelijkheidsregels en evaluatievorm expliciet moeten vermeld worden, wat *in casu* niet het geval is. Uit geen enkele van de neergelegde stukken blijkt eenduidig dat het opleidingsonderdeel ‘Zang 3 (deel 1 van 2)’ een afzonderlijk opleidingsonderdeel betreft (zie hoger aangehaalde vaststellingen). Beide delen toetsen ook dezelfde eindcompetenties op niveau ‘Zang 3’, bij wijze van een vaardigheidstoets en er gelden dezelfde volgtijdelijkheidsregels. De Raad merkt in dit verband op dat ingeval men er vanuit zou gaan dat deze twee opleidingsonderdelen – die dezelfde eindcompetenties toetsen – als afzonderlijk moeten beschouwd worden, dit niet verenigbaar is met de definitie van een creditbewijs dat stelt dat dit onbeperkt geldig is en aantoonst dat de student alle aan het opleidingsonderdeel verbonden leerresultaten ook effectief heeft verworven (Art. I.3, 17° Codex Hoger Onderwijs).

De vermeldingen in het vademecum acht de Raad daarmee niet in tegenspraak, maar moeten, temeer gezien het feit dat er geen afzonderlijke ECTS-fiche is opgesteld, eerder als een organisatievorm beschouwd worden - waarbij er twee afzonderlijke toetsingsmomenten zijn - die het mogelijk maakt om dit naar study load vrij omvangrijk opleidingsonderdeel over twee academiejaren te spreiden voor deeltijds studerenden. Uit de omschrijving zoals ook aangegeven in de antwoordnota blijkt dat bij de beoordeling van ‘Zang 3 (deel 2 van 2)’ in principe het volledige recital programma hernomen wordt, waarbij deel 1 ‘mag’ hernomen worden. Dit betreft aldus een discretionaire keuzemogelijkheid van de student.

In casu is dit het geval en werd in samenspraak met de docent voor verzoekende partij het zangprogramma opgesplitst. Er werden twee vaardigheidstoetsen afgenomen, telkens over het betreffende deel van het zangprogramma, en beoordeeld door een jury samengesteld per academiejaar. *In casu* was verzoekende partij geslaagd voor deel 1 en heeft zij blijkbaar geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om ook dit gedeelte te hernemen zoals aangegeven in het vademecum (“...waarbij deel 1 mag hernomen worden.”). Zij werd met andere woorden vrijgesteld van dit deelopleidingsonderdeel en het deelcijfer voor dat gedeelte van het

zangprogramma werd als definitief verworven beschouwd. De Raad is dan ook van oordeel dat verkeerdelijk op het puntenrapport (stuk 10 van de verwerende partij) is aangegeven dat verzoekende partij een creditbewijs heeft verworven. Gezien het een deel van een opleidingsonderdeel betreft kan enkel een deeltijds worden vermeld, dat ook definitief is overgedragen naar het volgende academiejaar, zoals blijkt uit voorliggend dossier.

De tweede vraag die in dit verband rijst, en die volgens de in het OER vooropgestelde regels van de verwerende partij bepaalt hoe de beoordeling tot stand kan komen, betreft het al dan niet ‘enkelvoudig’ karakter van het opleidingsonderdeel.

Ingeval van een ‘enkelvoudig’ opleidingsonderdeel bepaalt de reglementering dat de deeltijds toegekend op deelproeven/deeexamens die door eenzelfde jury worden beoordeeld in de regel niet overgedragen worden van de/het ene examenperiode/academiejaar naar de/het volgende (artikel 16.3 van het OER) en ook niet noodzakelijk behouden blijven bij de vaststelling van het globale resultaat (stuk 14 van de verwerende partij pg. 3 protocol Examens).

Voor zover verzoekende partij beweert dat dit opleidingsonderdeel enkelvoudig is, volgt de Raad deze bewering niet.

De Raad is wel van oordeel dat uit het samenlezen van de ECTS-fiche met het vademecum (waarin voor deeltijds studerende een duidelijke opsplitsing in twee delen van het opleidingsonderdeel ‘Zang 3’ wordt toegestaan) en het puntenrapport alsook het studiecontract kan afgeleid worden dat ‘Zang 3’ één opleidingsonderdeel betreft, maar dan wel een ‘samengesteld’ opleidingsonderdeel dat uit deel één en deel twee bestaat. Dit samengesteld opleidingsonderdeel bestaat uit twee delen van enerzijds 10 studiepunten en anderzijds 11 studiepunten waarbij dezelfde eindcompetenties worden getoetst en waarop verzoekende partij een afzonderlijk en definitief cijfer heeft gekregen (een score van 12/20 op het eerste gedeelte van het zangprogramma en een score van 8/20 op het tweede gedeelte van het zangprogramma, zoals aangeduid op de beide puntenrapporten respectievelijk met betrekking tot het academiejaar 2013-2014 en academiejaar 2014-2015).

Een “enkelvoudig” opleidingsonderdeel in de strikte betekenis is naar het oordeel van de Raad ook uitgesloten, aangezien er dan geen enkel nut zou zijn om de studenten een spreiding over

twee academiejaren toe te laten mét de mogelijkheid om een dealexamen in het eerste jaar af te leggen.

Gezien het een ‘samengesteld’ opleidingsonderdeel betreft en vermits de ECTS-fiche voor de deeltijds studerenden geen afzonderlijke beoordelingswijze en beoordelingscriteria heeft neergeschreven – wat volgens de Raad ook logisch is gezien het niet gaat om inhoudelijk of naar niveau andere eindcompetenties die getoetst worden, maar enkel een andere spreidingsvorm betreft – geldt in dat geval artikel 16 §1 en 3 (zie hoger) van het onderwijs- en examenreglement van de verwerende partij.

Dit artikel bepaalt:

“Het examencijfer Art. 16.1

“.....Bij samengestelde opleidingsonderdelen wordt het gewogen gemiddelde genomen van de examencijfers van de afzonderlijke deelopleidingsonderdelen.”

“....Wanneer een student geen credit verwerft voor een samengesteld opleidingsonderdeel, dan wordt het examencijfer voor een deelopleidingsonderdeel van dit samengestelde opleidingsonderdeel dat ten minste 10 op 20 bedraagt, overgedragen van de tweede examenperiode naar het volgende academiejaar, tenzij de ECTS-fiche van het betrokken opleidingsonderdeel of deelopleidingsonderdeel bepaalt dat het niet wordt overgedragen.”

Dit houdt *in casu* in dat voor verzoekende partij, die een deelcijfer heeft behaald voor het samengesteld opleidingsonderdeel ‘Zang 3’, het examencijfer van 12/20 toegekend op deel 1 van 2 tijdens de tweede examenperiode van academiejaar 2013-2014 overgedragen wordt naar het academiejaar 2014-2015. Er dient ook een globale score bepaald te worden voor het opleidingsonderdeel ‘Zang 3’ van 21 studiepunten, waarbij het gewogen gemiddelde van de beide resultaten behaald op beide delen van het opleidingsonderdeel ‘Zang 3’ (respectievelijk 8/20 en 12/20), wordt meegenomen.

De Raad is van oordeel dat in het licht van het vademecum het hier wel degelijk over twee delen van een opleidingsonderdeel gaat en niet over twee deexamens. De student heeft de keuze om het examen al dan niet in zijn geheel opnieuw af te leggen. Als hij hiervoor niet opteert moet dit cijfer dat bekomen is op dit deel dan ook zichtbaar meegenomen worden in

het totale resultaat. Het bevroagde zangprogramma mag *in casu* niet meer het voorwerp uitmaken van de tweede proef. De leerstof is dan als het ware in twee gedeeld.

Het middelonderdeel is gegrond in de aangegeven mate.

De overige middelonderdelen dienen - gezien het gegrond verklaren van bovenstaande grief - niet verder te worden onderzocht omdat ze niet tot een ruimere vernietiging kunnen leiden.

Het beroep is gegrond in de aangegeven mate.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepscommissie van 21 september 2015.

2. Het daartoe bevoegde orgaan neemt een nieuwe beslissing en doet zulks uiterlijk op 16 november 2015.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 29 oktober 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint, kamervoorzitter

Piet Versweyvelt bijzitter

Jean Goossens bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen secretaris

De secretaris

Freya Gheysen

De voorzitter

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd

een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnteriseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.538 van 29 oktober 2015 in de zaak 2015/455

In zake: [REDACTED]

tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 29 september 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de beroepsinstantie van 24 september 2015 waarbij het intern beroep ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 29 oktober 2015.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekster en advocaat [REDACTED], die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is sinds het academiejaar 2010-2011 ingeschreven in de opleiding Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde. In dit academiejaar behaalde verzoekster een credit voor één van de vijftien opgenomen opleidingsonderdelen, zijnde 3 van de 60 studiepunten.

In het academiejaar 2011-2012 behaalde verzoekster in dezelfde studierichting een credit voor zes van de veertien opgenomen opleidingsonderdelen, hetzij 25 van de 57 studiepunten.

In het academiejaar 2012-2013 schreef verzoekster zich voor een derde maal in voor dezelfde opleiding. Zij behaalde een credit voor negen van de vijftien opgenomen opleidingsonderdelen, zijnde 35 van de 60 studiepunten.

In het academiejaar 2013-2014 nam verzoekster een vierde inschrijving in de voormelde studierichting. Zij behaalde een credit voor acht van de vijftien opgenomen opleidingsonderdelen, zijnde 33 van de 61 studiepunten.

Aangezien verzoekster voor de opleidingsonderdelen '.....', '.....' en '.....' reeds tweemaal had ingeschreven zonder een creditbewijs te behalen, besloot de examencommissie van de faculteit Letteren en Wijsbegeerte om aan verzoekster een bindende voorwaarde op te leggen. Bij een nieuwe inschrijving in het academiejaar 2014-2015 diende zij voor minstens 50% van de opgenomen studiepunten een credit te behalen, en zij diende tevens te slagen voor de opleidingsonderdelen '.....', '.....' en '.....'.

Tegen deze beslissing stelde verzoekster geen beroep in.

In het academiejaar 2014-2015 schreef verzoekster zich een vijfde maal in voor de opleiding Bachelor of Arts in de Toegepaste Taalkunde. Na beide examenkansen behaalde verzoekster een credit voor zes van de tien opgenomen opleidingsonderdelen, zijnde 27 van de 43 opgenomen studiepunten. Voor het opleidingsonderdeel '.....' behaalde zij evenwel geen credit. Aldus voldeed verzoekster niet aan alle bindende voorwaarden die waren opgelegd.

Op 11 september 2015 beslist de examencommissie om een nieuwe inschrijving in het academiejaar 2015-2016 te weigeren.

Tegen deze beslissing stelt verzoekster op 16 september 2015 intern beroep in. Hierin voert zij het volgende aan:

“Ik ben in het academiejaar 2011-2012 gestart als student van de opleiding Toegepaste Taalkunde. Deze opleiding interesseert mij al heel lang en ik ben er daarom ook vol plezier en motivatie aan begonnen. Ik vermoedde dat de combinatie lessen en avondwerk moeilijk zou zijn, maar ik heb me voorgenomen om mijn best te doen.

Bij nader inzien heb ik dit toch nog onderschat. Tijdens het jaar 2011-2012, heb ik mij voor te veel vakken ingeschreven. Hierdoor heb ik helaas niet voldoende de tijd gehad om al mijn vakken naar behoren te bestuderen. Dit heeft zich ook geuit in mijn resultaten.

Ik volg deze opleiding uit interesse, maar ook met het perspectief voor toekomstige tewerkstelling. Met deze redenen heb ik besloten om tijdens het academiejaar 2013-2014 minder vakken te volgen om mijn slaagkansen te verhogen.

Ondanks mijn goede voornemens ben ik tot de vaststelling gekomen dat het dit jaar bijzonder moeilijk zou zijn. Enerzijds door persoonlijke problemen en anderzijds door een hoge werkdruk. Deze moeilijke omstandigheden hebben ertoe geleid dat ik mij niet op mijn studies heb kunnen focussen en eerder meer aandacht moest besteden aan het creëren van een stabielere situatie in mijn leven.

Op dit moment ben ik een derdejaars student die nog een vak van het tweede jaar moet volgen. Tijdens de tweede zittijd was ik goed voorbereid en niets zou me tegen houden. Door de overlap met dit vak en andere vakken was dit helaas niet het geval. Dit was mijn laatste kans.

Deze moeilijke ervaringen en keuzes hebben mij extra motivatie en doorzettingsvermogen gegeven. ik wil deze opleiding vervolgen en behalen. Ik neem de ervaringen van het laatste jaar mee en zal deze gebruiken in mijn toekomstige beslissingen en keuzes om mijn doel te bereiken.

Ik ben van plan om het komende jaar een beperkt aantal vakken te volgen om mijn slaagkansen te verhogen en mezelf niet onder te hoge druk te zetten. Ik hoop hiermee ook een evenwicht te kunnen vinden tussen mijn studies, werk en thuis/werksituatie.

Ik vraag jullie om mij een laatste kans te geven zodat ik mijn studies kan hervatten en mijn doel kan bereiken.”

De interne beroepsinstantie behandelt het beroep in zitting van 24 september 2015. Na verzoekster te hebben gehoord, beslist de beroepsinstantie om het beroep ongegrond te verklaren, op basis van de volgende overwegingen:

“De LW Beroepscommissie stelt vast dat het ingestelde beroep ontvankelijk is. In uw schriftelijk beroep haalt u aan dat u uw studie onderschat had en dat u avondwerk verrichtte. In uw betoog vermeldde u dat u in een kleuterschool met avondopvang werkt en telkens wanneer u geen namiddagles had maar dat u vanaf nu niet zo veel meer zal werken.

Uw leerkrediet bedraagt 33 studiepunten en om uw BA te behalen moet u nog voor 63 studiepunten slagen. Uw leerkrediet is m.a.w. ontoereikend. De beroepscommissie merkt ook op dat u de voorbije academiejaren weinig studievoortgang maakte en u op geen enkel ogenblik een plan van studie-aanpak voorlegde.

Na het aanhoren van de elementen die u schriftelijk en mondeling toelichtte ziet de interne beroepscommissie geen bijkomende elementen en dossierstukken (schriftelijke bewijzen) die uw beweringen kunnen staven om de beslissing van de LW examencommissie te herzien. De beroepscommissie is van oordeel dat er geen sprake is van een duidelijke studievoortgang, u geen uitzonderlijke omstandigheden kan inroepen en oordeelt het niet kennelijk onredelijk om de initiële beslissing van de examencommissie, zijnde “**inschrijving niet toegelaten**”, te behouden.”

Dit is de thans bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van de door verzoekster ingestelde beroep.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen.

Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

Enig middel

Verzoekende partij steunt een enig middel op het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster haalt aan dat zij in de loop van het academiejaar en tijdens de examens overlappende roosters had voor het vak ‘.....’, dat dit een zwaar opleidingsonderdeel is, dat zij zich door persoonlijke problemen niet volledig op haar studies heeft kunnen concentreren, dat zij op de dag van het examen in paniek was en dat zij meent tot betere prestaties in staat te zijn.

In haar *antwoordnota* herinnert verwerende partij er vooreerst aan dat de bestreden beslissing werd genomen binnen een ruime discretionaire bevoegdheid, en dat de Raad hieromtrent slechts een marginaal toetsingsrecht heeft.

Wat de overlappings in de roosters betreft, erkent verwerende partij het bestaan van het probleem in hoofde van studenten die geen modeltraject volgen, maar wijst zij erop dat de opleiding logistiek onmogelijk met alle mogelijke trajecten rekening kan houden om deze overlappings te vermijden. Zij brengt bovendien in herinnering dat artikel 106, §2 van het onderwijs- en examenreglement (verder: het OER) voorziet in een bijzondere regeling voor de student wanneer twee examens gelijktijdig vallen, wanneer de student hiertoe een initiatief neemt. Bij dit alles mag volgens verwerende partij ook niet uit het oog worden verloren dat verzoekster voor het betrokken opleidingsonderdeel zes examenkansen heeft gekregen en dat er niet in elk van deze gevallen sprake kan zijn geweest van een problematisch examenrooster.

Met de moeilijkheidsgraad van het betrokken opleidingsonderdeel en het feit dat verzoekster op de examendag panikeerde kan volgens verwerende partij geen rekening worden gehouden, daar deze argumenten nieuw zijn in de huidige externe beroepsprocedure en bijgevolg onontvankelijk.

Ondergeschikt, ten gronde, argumenteert verwerende partij dat met de door verzoekster ervaren moeilijkheid in de beoordeling geen rekening kan worden gehouden, mede gelet op het aantal benutte examenkansen.

Inzake de persoonlijke moeilijkheden blijkt verzoekster naar oordeel van verwerende partij te vaag. De combinatie leren en werken mag op zich dan weer geen beletsel zijn om voldoende studievoortgang te boeken, mits een beheersbaar aantal opleidingsonderdelen wordt opgenomen. Verwerende partij ziet in het dossier van verzoekster geen uitzonderlijke omstandigheden; bovendien was zij in het academiejaar 2014-2015 voor slechts 43 studiepunten ingeschreven, wat alleszins beheersbaar was.

Ten slotte wijst verwerende partij op de zwakke studievoortgang.

Beoordeling

Met verwerende partij moet de Raad vaststellen dat verzoekster zich in de interne beroepsprocedure niet heeft beroepen op de moeilijkheidsgraad van het betrokken opleidingsonderdeel of op het feit dat verzoekster op de examendag panikeerde. De beroepsinstantie heeft zich derhalve over deze argumenten niet kunnen uitspreken.

Met recht wijst verwerende partij erop dat in die omstandigheden, nieuwe middelen of middelonderdelen niet op ontvankelijke wijze voor het eerst kunnen worden ingeroepen in de procedure voor de Raad.

Deze grieven zijn derhalve onontvankelijk.

Wat de overige argumenten van verzoekster betreft, is de Raad van oordeel dat, rekening houdend met het gehele studieverleden, de benutte examenkansen en de relatief beperkte studielast in het academiejaar 2014-2015, de bestreden beslissing niet kennelijk onredelijk is.

De Raad ziet in het intern beroep geen elementen die de beroepscommissie niet of kennelijk onjuist *c.q.* onredelijk zou hebben beoordeeld, en evenmin voert verzoekster aan dat de bestreden beslissing bepaalde argumenten onbeantwoord zou hebben gelaten.

Het enig middel is, in zoverre ontvankelijk, ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 29 oktober 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Henri Verhaaren	bijzitter
Daniël Cuypers	bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris
Melissa Thijs

De voorzitter
Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.537 van 29 oktober 2015 in de zaak 2015/457

In zake: [REDACTED]

tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 29 september 2015, strekt tot nietigverklaring van de initiële studievoortgangsbepaling van 3 september 2014 en van de beslissing van de beroepsinstantie van de faculteit Geneeskunde en Farmacie van 21 september 2015 waarbij het intern beroep ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 29 oktober 2015.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat [REDACTED], die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding master na master [REDACTED].

Na de tweede examenkans behaalde verzoekster voor het opleidingsonderdeel masterproef een examencijfer van 9/20. Het examencijfer is samengesteld uit de volgende deeltijfers:

- Beoordeling door de promotor: 9/20
- Beoordeling door jurylid dr. [R.V.A.]: 10/20

- Beoordeling door jurylid dr. [N.V.W.]: 11/20
- Beoordeling mondelinge presentatie: 10/20
- Beoordeling mondelinge verdediging: 5/20.

Op 15 september 2015 tekent verzoekster tegen deze beslissing intern beroep aan met een Engelstalig beroepsschrift, waarvan verwerende partij in het raam van de huidige procedure voor de Raad in de antwoordnota een vrije vertaling weergeeft.

In zitting van 21 september 2015 beslist de beroepsinstantie om het beroep ongegrond te verklaren. Ook deze beslissing is in het Engels opgesteld en in de antwoordnota door de verwerende partij naar het Nederlands vertaald.

Dit is de thans bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Met betrekking tot de taalregeling werpt de Raad ambtshalve het volgende op.

Artikel II.261, §1 van de Codex Hoger Onderwijs (verder: de Codex) stelt als principe dat de *onderwijstaal* in de hogeronderwijsinstellingen die onder de toepassing van de Codex vallen, het Nederlands is.

Terwijl de Codex op dit principe een aantal uitzonderingen toestaat, lijkt dit niet het geval te zijn voor de *bestuurstaal* van de hogescholen en universiteiten, die krachtens artikel II.260 van de Codex steeds het Nederlands is.

De Raad is van oordeel dat het begrip *onderwijstaal* ruim kan worden geïnterpreteerd en zich niet noodzakelijk beperkt tot de taal waarin de lessen zelf worden gegeven, maar zich ook kan uitstrekken tot de mondelinge of schriftelijke communicatie tussen instelling of docent en student met betrekking tot die lessen of het opleidingsonderdeel waarvan de lessen deel uitmaken, zoals bijvoorbeeld bepaalde praktische mededelingen.

Anders is het wanneer de communicatie niet langer enkel betrekking heeft op de verstrekking van het onderwijs, maar kadert in de rechtsbescherming van de student.

Zoals de Raad eerder reeds heeft overwogen (RvStvb. 25 augustus 2015, nr. 2.311) is de interne beroepsinstantie die de hogeronderwijsinstelling krachtens artikel II.283 van de Codex verplicht dient in te richten, een orgaan dat een bestuurlijke rechtshandeling stelt die, wanneer is voldaan aan de voorwaarden door de Codex gesteld, vatbaar is voor een administratief beroep bij de Raad. Dit betekent dat op de werking van de interne beroepsinstantie de *bestuursaal* van toepassing is, die zoals aangehaald uitsluitend het Nederlands kan zijn.

De Raad stelt te dezen vast dat verzoekster haar intern beroep, dat – anders dan het geval was in de zaak die aanleiding heeft gegeven tot het voormelde arrest nr. 2.311 – betrekking heeft op een opleidingsonderdeel met een Engelstalige ECTS-fiche, in het Engels heeft ingesteld en dat de interne beroepsinstantie haar beslissing ook (uitsluitend) in het Engels heeft uitgeschreven.

De Raad spreekt zich vooralsnog niet uit over de regelmatigheid van het door verzoekster ingestelde intern beroep of de wettigheid van de anderstalige beslissing op intern beroep, gezien in het licht van bovenstaande overwegingen.

De Raad is een administratief rechtscollege dat is opgericht door en binnen de Vlaamse Gemeenschap (*Parl. St.* VI. Parl. 2003-2004, 1960/1, 17 e.v.).

Wat betreft de taalregeling met betrekking tot de rechtscolleges van de gewesten of gemeenschappen, heeft de Raad van State in het arrest nr. 220.989 van 12 oktober 2012 geoordeeld dat de Raad voor Vergunningsbetwistingen uitspraak doet over jurisdictionele beroepen en zijn contentieux onder het grondwettelijk begrip ‘gerechtszaken’ valt, maar dat de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken op de Raad voor Vergunningsbetwistingen niet van toepassing is, daar de wet enkel het gebruik van de talen in gerechtszaken voor de hoven en rechtbanken van de rechterlijke orde regelt.

In hetzelfde arrest heeft de Raad van State geoordeeld dat de wet van 18 juli 1966 op het gebruik van de talen in bestuurszaken of het decreet van 30 juni 1981 houdende aanvulling van de artikelen 12 en 33 van de bij het koninklijk besluit van 16 (lees: 18) juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken wat betreft het gebruik van de talen in de betrekkingen tussen de bestuursdiensten van het Nederlands taalgebied en de particulieren, evenmin op de Raad voor Vergunningsbetwistingen van toepassing zijn, omdat die teksten het taalgebruik in bestuurszaken regelen en niet het taalgebruik in gerechtszaken voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen die uitspraak doet over jurisdictionele beroepen.

Deze overwegingen lijken *mutatis mutandis* op de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen van toepassing te kunnen zijn.

Bij deze rechtspraak kan de bedenking worden geplaatst of zij verzoenbaar is met artikel 129, §1 van de Grondwet. Krachtens deze bepaling is de Vlaamse decreetgever in gemeenschapsbevoegdheden immers slechts bevoegd om het gebruik van de talen te regelen voor (i) de bestuurszaken, (ii) het onderwijs in de door de overheid opgerichte, gesubsidieerde of erkende instellingen en (iii) de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en hun personeel, alsmede de door de wet en de verordeningen voorgeschreven akte en bescheiden van de ondernemingen.

Indien de Raad, zoals de Raad van State heeft geoordeeld ten aanzien van de Raad voor Vergunningsbetwistingen, niet onder de taalregeling in bestuurszaken valt, lijkt artikel 129, §1 van de Grondwet uit te sluiten dat de decreetgever de taalregeling in de procedure voor zijn administratieve rechtscolleges zou vermogen te regelen.

Deze vraag behoeft evenwel vooralsnog geen antwoord, nu de overwegingen van voormeld arrest van de Raad van State alleszins niet wegnemen dat de Raad als administratief rechtcollege van en binnen de Vlaamse Gemeenschap, binnen de diensten van de ‘Vlaamse Executieve’ valt, die krachtens de artikelen 35 en 36, §1 van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen het Nederlands als bestuurstaal gebruiken.

De taalregeling wordt geacht van openbare orde te zijn. De Raad ziet geen reden om daar anders over te oordelen wanneer de rechtsgrond voor de taalregeling is gelegen in de voormelde wet van 9 augustus 1980.

Artikel 21 van het huishoudelijk reglement van de Raad (*BS* 15 juli 2015) bevestigt dat de taal van de procedure het Nederlands is. Dit taalvoorschrift heeft niet enkel betrekking op het arrest van de Raad, maar strekt zich ook uit tot de procedurestukken die uitgaan van de partijen, waaronder het verzoekschrift, de antwoordnota van de verwerende partij en de wederantwoordnota van de verzoekende partij.

Artikel 30 van de Grondwet lijkt aan partijen geen rechtsgrond te bieden om zich in de procedure voor de Raad op grond van de taalvrijheid alsnog van een andere taal dan het Nederlands te bedienen, nu dit artikel enkel de vrijheid van de gesproken taal waarborgt en er alleszins een regeling door de wetgever wordt toegelaten voor handelingen van het openbaar gezag – waar de gewone wet van 9 augustus 1980 *prima facie* aan voldoet.

De Raad stelt vast dat de gedinginleidende akte – het verzoekschrift van verzoekende partij – alsook de wederantwoordnota, geheel in het Engels zijn opgesteld.

Zulks is in strijd met de hiervoor aangehaalde bepalingen van de wet van 9 augustus 1980 en het huishoudelijk reglement van de Raad, zodat er grond is om te besluiten tot de nietigheid van deze procedurestukken en bijgevolg tot de onontvankelijkheid van het beroep.

De Raad is er zich evenwel van bewust dat in het verleden – doorgaans met instemming van de verwerende partij – een coulante houding werd aangenomen ten aanzien van niet-Nederlandstalige verzoekschriften of wederantwoordnota's. Wil de Raad de door de decreetgever beoogde korte doorlooptijd van de beroepen blijven honoreren, dan kan de huidige werklast van de Raad een dergelijke soepele houding niet langer verantwoorden. De verwerking van anderstalige procedurestukken veroorzaakt immers een aanzienlijke bijkomende belasting bij de beoordeling van het beroep. Bovendien kan de Raad niet voorbijgaan aan de hiervoor in herinnering gebrachte rechtsregels.

De Raad meent evenwel dat het rechtszekerheidsbeginsel in de weg staat dat de opmerkingen inzake de nietigheid die zich ambtshalve aandienen, thans *ipso facto* zouden leiden tot de onontvankelijkheid van het door verzoekster ingediende beroep.

Om die reden is de Raad van oordeel dat aan de verzoekende partij een redelijke termijn moet worden gelaten om een Nederlandse vertaling voor te leggen van haar verzoekschrift en haar wederantwoordnota.

Aangezien deze exceptie ambtshalve is opgeworpen, is aan de partijen ter zitting de mogelijkheid geboden om hieromtrent standpunt in te nemen.

Partijen verklaren ter zake het volgende.

Verzoekende partij verschijnt niet ter zitting. Verwerende partij heeft geen bezwaar tegen de hierboven uiteengezette werkwijze.

Op grond van de bovenstaande overwegingen is de Raad van oordeel dat hij enkel uitspraak kan doen op grond van Nederlandstalige procedurestukken, wat onder meer inhoudt dat het verzoekschrift en eventuele nota's in het Nederlands moeten zijn opgesteld.

Dit principe geldt ook wanneer de opleiding in een andere taal werd aangeboden.

Omwille van de hierboven uiteengezette aandacht voor het rechtszekerheidsbeginsel en ten einde verzoekende partij niet plots met een ambtshalve exceptie van onontvankelijkheid te confronteren, beslist de Raad dat aan verzoekster een termijn wordt gelaten om een Nederlandstalige vertaling van haar verzoekschrift en haar wederantwoordnota in te dienen. Ook letterlijke citaten van anderstalige stukken moeten van een Nederlandse vertaling worden voorzien.

Deze vertalingen dienen beperkt te blijven tot een strikte vertaling van de reeds ingediende stukken (verzoekschrift en wederantwoordnota), en mogen geen nieuwe middelen of feiten bevatten.

Verzoekende partij beschikt over een termijn tot uiterlijk 23 november 2015 om deze vertalingen over te maken aan de Raad en aan de verwerende partij.

BESLISSING

1. Verzoekende partij beschikt over een termijn tot uiterlijk 23 november 2015 om een Nederlandse vertaling van haar verzoekschrift en wederantwoordnota overeenkomstig de bovenstaande richtlijnen over te maken aan de Raad en aan verwerende partij.

2. Op voormelde datum worden de thans ingediende Engelstalige procedurestukken van verzoekster (verzoekschrift en wederantwoordnota) ambtshalve uit de debatten geweerd.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 29 oktober 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Henri Verhaaren	bijzitter
Daniël Cuypers	bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs	secretaris
---------------	------------

De secretaris
Melissa Thijs

De voorzitter
Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep

Arrest nr. 2.553 van 29 oktober 2015 in de zaak 2015/458

In zake: [REDACTED]

Tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 30 september 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 29 oktober 2015.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Meester [REDACTED], die verschijnen voor de verzoekende partij, en meester [REDACTED], die verschijnen voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding Bachelor in kleuteronderwijs.

Voor het opleidingsonderdeel “Stage II” bekommt verzoekende partij een examencijfer van 8/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 30 juni 2015 een intern beroep in bij de interne beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepscommissie op datum van 13 juli 2015 werd het intern beroep ontvankelijk maar ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat de stagementoren een begeleidende rol hebben en dat de eindverantwoordelijkheid van een opleidingsonderdeel steeds bij de titularis van de hogeschool ligt. De beslissing vermeldt dat stagementoren slechts een beperkt beeld van het functioneren van een stagiaire hebben vermits ze de studente enkel op hun eigen werkplek aan het werk zien. Verder besluit de interne beroepscommissie op grond van het opleidingsdossier en de bijkomende motivering dat de opleiding de studente heeft begeleid en beoordeeld overeenkomstig de wegwijspraktijk en het moduleboek stage. Volgens haar is de opleiding secuur te werk gegaan bij de evaluatie.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 14 juli 2015 en per e-mail van 15 juli 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 17 juli 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

Bij arrest nr. 2.316 van 10 september 2015 in de zaak 2015/168 vernietigde de Raad de bestreden beslissingen op grond van volgende overwegingen:

“De Raad herinnert eraan dat hij zijn appreciatie niet in de plaats mag stellen van de bevoegde instanties van verwerende partij. De Raad mag enkel nagaan of de beslissing op een wettige wijze is tot stand gekomen en de bevoegde instanties, binnen de grenzen van hun beoordelingsbevoegdheid, niet kennelijk onredelijk hebben gehandeld.

Verder stipt de Raad aan dat, zoals *in casu*, het onderwijs- en examenreglement van de hoger onderwijsinstelling vaak bepaalt dat de titularis van het opleidingsonderdeel de eindverantwoordelijke is voor de beoordeling. Bij een stage zijn doorgaans meerdere actoren betrokken, zoals een begeleider – *in casu* een stagementor - in de instelling waar de student de stage volbrengt en een lector van de hoger onderwijsinstelling. De lector die instaat voor de stagebeoordeling doet zulks aan de hand van eigen vaststellingen en ijkpunten. In de regel dient hij zoals in voorliggend geval, de verslagen en de evaluaties

van de mentoren in de eindevaluatie van de student te betrekken. Wat deze elementen betreft, verwijst de Raad naar stuk 8 van verwerende partij waaruit blijkt dat de studietrajectbegeleider, zijnde de lector van het opleidingsinstituut die verantwoordelijk is voor de studievoortgang van een welbepaalde groep studenten, tot een synthese/eindbeoordeling komt volgens het principe van de permanente evaluatie op basis van de gegevens uit de beoordelingsformulieren, schriftelijke toelichtingen, gesprekken met de stagementoren en bezoekende lectoren, stagedocumenten, gegevens i.v.m. de attitudes op het opleidingsinstituut, ... Deze eindbeoordeling van de studietrajectbegeleider wordt vervolgens gevalideerd door de examencommissie.

Ten slotte herinnert de Raad er ook aan dat behoudens zeer uitzonderlijke omstandigheden een negatieve evaluatie niet onrechtmatig wordt wegens een gebrekkige begeleiding/feedback van de student. Voormelde uitzonderlijke omstandigheden doen zich voor indien een directe impact van de gebrekkige begeleiding van de student op de negatieve evaluatie duidelijk is. Het zijn situaties waarin het gebrek aan begeleiding manifest tot gevolg heeft dat de in het kader van de beoordeling van de student gemeten competenties duidelijk afwijken van de competenties die de student in normale omstandigheden in het kader van hetzelfde opleidingsonderdeel zou hebben bereikt.

Verzoekende partij klaagt er in essentie over dat ze telkens voldoende scoorde voor rol 2, behoudens bij de evaluatie van 28 mei 2015 (score “nog werk”), doch dat ze hiervoor bij de eindevaluatie een onvoldoende kreeg. Ook meent ze dat ze niet voorafgaand op de hoogte was van de weging van de cesuurrollen.

De Raad stelt vooreerst vast dat in de ‘Wegwijs Praktijk’, bijgevoegd als stuk 8 van verwerende partij, duidelijk aangegeven wordt dat om 10/20 te behalen de student minstens voor volgende rollen dient te slagen: rol 1, 2, 3, 5 en 10. Op de tussentijdse feedback staan deze rollen vermeld als ‘cesuurrollen’ en de overige als ‘bonusrollen’. Het argument van verzoekende partij dat zij niet op de hoogte zou zijn geweest van de weging van iedere cesuurrol bij de eindbeoordeling kan aldus niet worden bijgetreden. De Raad stelt verder vast dat verzoekende partij voor dit opleidingsonderdeel drie stages heeft doorlopen, waarvoor ze vijf beoordelingen heeft gekregen van de lectoren en drie van de mentoren. De beoordeling gebeurt telkens aan de hand van tien ‘rollen’.

Verzoekende partij heeft bij de eindevaluatie een voldoende behaald voor rol 1, 3 (zeer nipt), 5, 10 en de bonusrollen 9, 4, 6, 7 en 8, en een onvoldoende voor rol 2 (stuk 7 van verwerende partij).

De Raad stelt verder vast dat voor de eerste stage de mentor voor de competenties van rol 2 steevast een voldoende gaf. Hierbij worden telkens positieve punten (het weekschema zat goed in elkaar, goed overzicht op en controle van de activiteiten, leuke materialen, goede timing, flexibel) als werkpunten (meer diepgang, meer ingaan op de dagthema's, extra materiaal, kordater optreden) aangehaald. Bovendien heeft ook de bezoekende lector verzoekende partij voor al deze competenties met 'voldoende' beoordeeld. Ook de lector ziet positieve elementen (kent voorbereidingen, variatie aan activiteiten en materialen, duidelijke klasschikking, vlotte overgangen, materialen staan klaar), maar heeft daarnaast ook enkele opmerkingen (thema omvat zeer veel, essentie nog meer naar voor halen, aan tekentafel te vaak met rug naar de klas).

Voor de tweede stage kreeg verzoekende partij twee keer nog werk, eenmaal tussen nog werk en voldoende, eenmaal voldoende en eenmaal sterk. De positieve punten betreffen onder meer het volgende: activiteiten op het niveau van de kleuters, rijk aanbod, gebruik van een dagverloop/weekkalender. Als werkpunten wordt voornamelijk verwezen naar de gebruikte materialen. Zo stelt de mentor dat het materiaal niet altijd even verzorgd is en dat het gebruiken van een plastic zak niet interessant is om iets uit te delen. Daarnaast stipt de mentor aan dat ze zaken zelf moet aanbrengen wanneer er geen interesse is bij de kleuters. Tijdens deze stage kreeg verzoekende partij tweemaal het bezoek van een lector. De eerste lector geeft de competenties gekoppeld aan rol 2 het volgende aan: activiteiten op niveau, klas verrijkt. Enkel wat het overzicht in de klas betreft (evenwichtige begeleiding), stelt de lector dat er nog werk aan is, doch geeft hij tegelijkertijd aan dat het wel een moeilijke klasverdeling was hiervoor. De tweede lector die een bezoek bracht tijdens de stage merkt op dat ze ziet rond welk thema gewerkt wordt, dat verzoekende partij de kleuters stimuleert om aan de slag te gaan met de materialen die ze zelf aanbrengt, maar daarnaast stelt ze dat verzoekende partij meer impulsen moet voorzien en dat er geen overgang was van melk drinken naar spelen.

De beoordeling van de mentor van de derde stage is voor rol 2 uitermate positief. Overal scoort verzoekende partij tussen voldoende en sterk of 'sterk'. Hierbij werd onder meer

het volgende opgemerkt: gevarieerd aanbod dat aangepast is aan de leeftijd, kleuters mogen initiatief nemen, klas goed ingericht, veel materiaal, stappenplannen, stuurt bij waar nodig. Ook deze stage werd door twee lectoren bezocht. De eerste lector kwam op bezoek tijdens het bewegingsmoment. Hiervoor gaf hij een voldoende. Hij geeft onder meer aan dat de kleuters betrokken zijn en dat het goed is dat studente afsprekt waar de kleuters moeten wachten. Daarnaast geeft hij tevens enkele tips (kleuters lang laten lopen, opletten hoe je je gedraagt, gebruik een signaal). Voor de tussendoorkoffer geeft hij aan dat dit speels aangebracht is en dat de kleuters de kans kregen om mee te doen. Verder merkt de lector op dat het thema leeft in de klas en dat het tempo wat hoger mag. De andere lector heeft een bezoek gebracht op de laatste stagedag. Hij geeft voor de competenties van rol 2 driemaal 'voldoende' en tweemaal 'nog werk'. Hij merkt onder meer het volgende op: muziek weinig uitgediept, weinig zinvol werkblaadje, woorden buiten het thema, kleuters gaan zelfstandig aan de slag, heel mooie dramahoek, mooi dat je met kosteloos materiaal werkt (opletten op duurzaamheid), denk aan spelregels, timing is ok, in bewegingsles niet veel tijd meer over na opwarming, goede organisatie begeleiding van de overgangsmomenten is ok, materialen staan tijdig klaar, ...

Verder blijkt uit het dossier dat verzoekende partij op 29 januari 2015, dus na de eerste stage, tussentijds feedback ontving. Toen scoorde ze een voldoende voor rol 2. Het aanbod met een variatie van activiteiten en materialen, de duidelijke aanwezigheid van het thema in de klas (met uitzondering van de dagthema's) en de goede timing en flexibele organisatie werden als kwaliteiten aangehaald. Als werkpunten werd aangehaald dat studente moet opletten dat er voldoende diepgang is, dat ze moet proberen iedere activiteit aan bod te laten komen en dat de dagthema's ook voldoende duidelijk aanwezig moeten zijn in de klas.

Op 25 juni 2015 komt de eindevaluatie tot stand. Verzoekende partij scoort hiervoor een 'onvoldoende'. Dit wordt als volgt gemotiveerd: 'Zowel in de stage van de jongste kleuter als van de oudste kleuter miste je aanbod uitdaging, diepgang en doelgerichtheid. Dit was zowel bij de klassikale activiteiten als bij de hoekverrijkingen het geval. Je materialen zijn vaak niet aantrekkelijk voor kleuters. Gedurende het jaar ben je gegroeid in klashouden en realisatie van je aanbod, maar timing is en blijft een werkpunt.'

De Raad stelt vast op basis van het dossier (stuk 7 van de verwerende partij) dat de negatieve beoordeling voor de stage van 8/20 in hoofdzaak gebaseerd is op een ‘onvoldoende’ voor rol 2 *‘een ontwikkelingsstimulerende en krachtige speelleeromgeving ontwerpen en realiseren’*. De Raad bekijkt verder specifiek de beoordeling en motivering voor de betreffende competenties in deze rol 2.

Op basis van bovenstaande elementen uit het dossier blijkt dat voor verzoekende partij op deze rol 2 (die doorslaggevend was voor de negatieve beoordeling) telkens de score ‘voldoende’ werd aangeduid zowel in de syntheseformulieren van de mentoren als in de formulieren van de lectoren. Enkel in het laatste lectorverslag van 28 mei 2015 (stuk 16 van de verwerende partij), na afsluiting van de gehele stageperiode, was een ‘nog werk’ aangeduid voor rol 2, met als algemene conclusie inzake competentiebeheersing dat er nog veel werkpunten aanwezig zijn om de vereiste competenties te behalen (*onduidelijke aanduiding van een kruisje tussen twee beheersingsniveaus in*). De Raad leest verder in het lectorverslag van 22 mei 2015 (stuk 15 van de verwerende partij) dat daaraan juist voorafgaat dat enkel scores voldoende, sterk of niets bij de diverse competenties voor rol 2 zijn aangehaald met beperkte verbale commentaren en ook de algemene eindconclusie aangeeft dat de competenties zijn bereikt. De Raad leest in het mentorverslag van 18 mei 2015 (stuk 17 van de verwerende partij) dat voor de rol 2 op de diverse competenties ‘sterk’ en ‘voldoende’ was aangeduid.

In de schriftelijke commentaren werden aanvullend bij al deze codes in de verslagen in de loop van het academiejaar allerlei concrete bevindingen genoteerd (positieve en negatieve verbale commentaren). Er werden ook, naast voornaamste kwaliteiten, werkpunten genoteerd die niet steeds dezelfde waren.

De Raad stelt vast dat de codes die gehanteerd worden zowel voor de mentoren als voor de lectoren een brede schaal van beoordeling toelaten gaande van: *duidelijk onvoldoende; nog werk; voldoende; sterk; onvoldoende informatie*. Bij de code ‘nog werk’ wordt als instructie voor de lectoren en mentoren meegegeven: *de student toont nog niet regelmatig gedragsindicatoren die horen bij deze competentie, maar maakt wel vordering. Het spreekt voor zich dat je deze code vaker aanduidt in het begin van het jaar omdat de student nog groeit in de competentiebeheersing*. Op de formulieren van de lectoren wordt tevens afsluitend aangestipt in welke mate de vereiste competenties

effectief werden behaald (*problematische stageverloop; nog veel werkpunten om de competenties te behalen; lijkt de competenties te behalen; toont de student de competenties ruimschoots*).

De Raad is van oordeel dat de gehanteerde formulieren aan de hand van de codes op een duidelijke wijze toelaten om een student aan te geven in de loop van het academiejaar dat het niveau van de vereiste competenties nog niet is bereikt. De code ‘nog werk’ bij uitstek, zoals zelf aangegeven als toelichting, dient ervoor om studenten te wijzen op ‘noodzakelijke’ werkpunten teneinde het vereiste niveau te halen, zeker in de beginfase. *In casu* werd in de loop van het academiejaar met betrekking tot rol 2 van deze code geen gebruik gemaakt, tenzij op het einde van het academiejaar in mei 2015, wat te laat was als feedback voor verzoekende partij om op dit punt nog te remediëren.

Gezien *in casu* de zeer diverse verbale commentaren bij deze codes die eerder beschrijvend zijn en zowel positieve als negatieve elementen omvatten, acht de Raad de aanduiding van deze duidelijke codes doorslaggevend voor de toekenning van de eindscore. De toegevoegde verbale commentaren moeten ook in het licht van de codes gelezen worden. In die zin is het begrijpelijk dat minpunten bij een code ‘voldoende’, die aangeeft dat de competenties zijn bereikt, op een ander manier begrepen worden dan minpunten bij een code ‘nog werk’, waaruit blijkt dat het om noodzakelijke te remediëren werkpunten gaat. Een beoordelingssysteem dat in grote mate is gebaseerd op de aanduiding van codes moet hiermee voldoende zorgvuldig omgaan, zodat de student de juiste signalen ontvangt. Temeer gezien de stagebeoordeling het resultaat is van een geheel leerproces dat de student gedurende het academiejaar doormaakt.

De Raad begrijpt niet dat op de beoordeling van rol 2, die als cesuurrol uiteindelijk geleid heeft tot de toekenning van de negatieve eindscore, niet eerder via deze codes een duidelijke tekortkoming is vastgesteld en meegedeeld. Laat staan dat over deze vaststelling ook geen eensgezindheid was vermits de mentor en de eerste bezoekende lector op de bewuste stage een positieve beoordeling gaven op rol 2 met aanduiding van de code ‘sterk’ op bepaalde competenties, in tegenstelling tot de tweede bezoekende lector.

In het licht van voorgaande overwegingen is de Raad van oordeel, binnen de perken van zijn beoordelingsbevoegdheid, dat voorliggende stagebeslissing niet afdoende motiveert waarom tot de eindscore van 8/20 is gekomen, wat deze stagebeslissing kennelijk onredelijk maakt.

Het middel is in de aangegeven mate gegrond.

De overige middelonderdelen dienen niet verder te worden onderzocht, gezien deze niet tot een ruimere vernietiging kunnen leiden.”

In opvolging van het vernietigingsarrest 2.316 d.d. 10 september 2015 in de zaak 2015/168 heeft de interne beroepscommissie op 25 september 2015 een nieuwe beslissing genomen.

De interne beroepscommissie heeft de toelichting, de beslissing en de motieven van de examencommissie tot de hare gemaakt en zij bevestigt de heroverweging van de examencommissie waarbij aan verzoekende partij een resultaat van 8/20 wordt toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘Stage II’. De examencommissie wil vooreerst waarschuwen een veel te groot gewicht te verbinden aan de aangekruiste codes vermits de beoordeling geen wiskundige verwerking is van de codes, maar moet er rekening gehouden worden met de context waarin de verschillende gegevens (formulieren, gesprekken, ...) tot stand kwamen. Zij benadrukt dat de eindbeoordeling een kwalitatieve verwerking van gegevens uit beoordelingsformulieren, schriftelijke toelichtingen, gesprekken met de mentoren en lectoren, ... is. Verder stelt de examencommissie dat studente op rol 2 tijdens de eerste stage voorlopig voldoende scoorde omdat ze op dat moment inhoudelijk nog zeer sterk werd gecoacht door de lectoren en dat ze tijdens de laatste stage zelfstandiger diende te werken waarna bleek dat ze onvoldoende scoorde op rol 2. Vervolgens merkt de examencommissie op dat al bij de eerste stage expliciet gesignaleerd wordt dat er nog meer diepgang in de uitwerking van klassikale activiteiten moet gebeuren, dat bij de tweede stage (maart) eveneens wordt vermeld dat er problemen zijn met rol 2 (door de scores van de mentor en van één van de bezoekende lectoren) en dat dit wordt bevestigd in het eindgesprek en de schriftelijke voorbereiding daarop. Daarna benadrukt de examencommissie dat de besluitvorming over rol 2 niet alleen gebeurt op basis van de beoordelingsformulieren, maar ook op basis van gesprekken (zoals het verantwoordingsgesprek) en stagedocumenten. Volgens de examencommissie moet de eindbeslissing voor rol 2, ten slotte, ook gelezen worden naast het feit dat voor rol 3 een nipt

voldoende gegeven wordt vermits er aan de student een toekomstgericht signaal gegeven moet worden vanuit de opleidingsdoelstellingen.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail en bij aangetekend schrijven van 26 september 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 30 september 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van het gezag van gewijsde van arrest nr. 2.316 van 10 september 2015.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij verwijst vooreerst integraal naar haar motieven zoals uiteengezet in het verzoekschrift in de zaak 2015/168.

Verder stelt verzoekende partij dat het gezag van gewijsde van arrest nr. 2.316 van 10 september 2015 geschonden wordt vermits de instelling / interne beroepscommissie de overwegingen en de conclusie van de Raad niet meer in vraag mag stellen. Zij meent dat de examencommissie/interne beroepscommissie enkel herhaalt om welke reden zij toentertijd volgens haar terecht een 8/20 heeft toegekend en dat de nieuwe beslissing duidelijk werd genomen met volstrekte miskenning van de overwegingen in het tussengekomen arrest van de Raad.

Verwerende partij stelt vooreerst dat de nieuwe beslissing van de interne beroepscommissie geen loutere herhaling is van de eerdere beslissing. Zij stelt dat er werd nagegaan en bijkomend werd gemotiveerd welke signalen doorheen het academiejaar aan de student

werden meegedeeld m.b.t. het onvoldoende functioneren op rol 2. Verwerende partij wijst er in het bijzonder op dat de examencommissie verwijst naar de stageverslagen van de stage in maart, waaruit blijkt dat tijdens deze stage wel degelijk gebruik werd gemaakt van de code “nog werk” wat betreft rol 2, alsook naar de “Studietrajectbegeleiderssessie” d.d. 09/05/2015, waaruit blijkt dat verzoekende partij “Niveau kleuters inschatten” zelf noteerde als werkpunt, waarna zij hieromtrent verschillende schriftelijke tips ontving. Volgens verwerende partij kan de examencommissie op basis van deze stukken dus onmogelijk voor waar aannemen dat de student onvoldoende op de hoogte was van haar werkpunt, of dat zij onvoldoende feedback kreeg doorheen het jaar. Verder stelt verwerende partij dat verzoekende partij op het feedbackformulier dat gebruikt werd tijdens de stage in mei zelf als eerste aandachts- en werkpunt “Persoonlijk niveau van de kleuters inschatten” noteert. Verwerende partij merkt ook op dat op deze feedbackformulieren verschillende opeenvolgende dagen diverse opmerkingen van de mentor staan die wijzen op gebrek aan inhoudelijke uitdieping en klasmanagement. Vervolgens stelt verwerende partij dat de examencommissie de laatste twee beoordelingen door de bezoekende lectoren toelicht en dat de commissie verwijst naar de beoordelingsmethode en criteria die vooraf aan alle studenten werden meegedeeld via “Wegwijs Praktijk”. Verder stelt verwerende partij dat zij het volledige dossier opnieuw beoordeeld heeft en hiervoor verwezen heeft naar bijkomende verklarende en verduidelijkende stukken die *ab initio* deel uitmaken van het volledige stagedossier.

In haar wederantwoordnota gaat verzoekende partij vooreerst in op de diverse opmerkingen die door lectoren en mentor zijn gegeven wat betreft de onvoldoende competenties van rol 2. Zij haalt aan dat zij het werkpunt ‘niveau kleuters inschatten’ heeft genoteerd tijdens de studietrajectbegeleidingssessie en dat ze het feedbackformulier van stage 3 heeft ingevuld in samenspraak met de mentor, maar dat hieruit niet kan afgeleid worden dat rol 2 problematisch was. Daarnaast benadrukt ze dat de studenten wel duidelijk moeten weten als er een ernstige tekortkoming is. Verder stelt ze dat de commentaren die gegeven werden door de lectoren en mentoren in het juiste perspectief gezien moeten worden zodat er pas in mei sprake was van een onvoldoende voor rol 2.

Beoordeling

Verzoekende partij roept als enige grief in dat verwerende partij het gezag van gewijsde heeft geschonden van het arrest van de Raad nr. 2.316 van 10 september 2015. De Raad vernietigde de beslissing van de interne beroepscommissie op grond van een schending van de

motiveringsverplichting in samenlezing met het redelijkheidsbeginsel. De Raad was van oordeel dat de negatieve stagebeslissing van 8/20 onvoldoende steun vond in het stagedossier, met de diverse stagebeoordelingen die werden gemaakt over de stageperiodes heen gedurende het academiejaar. Dit had tot gevolg dat verzoekende partij zich onvoldoende heeft kunnen remediëren, wat de negatieve stagebeslissing kennelijk onredelijk heeft gemaakt.

De Raad stelt vast dat de interne beroepsinstantie de examencommissie heeft verzocht om het examenresultaat van verzoekende partij opnieuw te onderzoeken in het licht van dit arrest. Uit de beslissing van de interne beroepsinstantie blijkt dat de examencommissie de stagebeoordeling opnieuw in overweging heeft genomen en een supplementaire toelichting vanuit de opleiding heeft gegeven op de overwegingen van het arrest van 10 september 2015. Op basis van deze toelichting en de stagedocumenten bevestigt zij haar eerder genomen stagebeslissing. De interne beroepsinstantie beoordeelt de toelichting, de beslissing en de motieven van de examencommissie als valabel en maakt deze tot de hare.

Het feit dat een motivering naar aanleiding van de eerste procedure als niet afdoende werd beoordeeld, onzegt de verwerende partij niet het recht om de nieuwe beslissing beter te motiveren, waarbij zij op gepaste wijze kan rekening houden met alle relevante gegevens uit het stagedossier.

Beter motiveren houdt *in casu* in dat verwerende partij moet verklaren op grond van het stagedossier (in het bijzonder de beoordelingsformulieren met de codes) hoe zij tot een negatieve eindevaluatie van 8/20 is gekomen. Verwerende partij moet ook een verklaring geven over hoe verzoekende partij in het licht van dit stagedossier voldoende signalen heeft gekregen om zich tijdig te kunnen remediëren.

De Raad neemt specifiek akte van de toelichting van de opleiding bij de overwegingen van het vernietigingsarrest (stuk 18 van de het administratief dossier van de verwerende partij). De Raad neemt ook akte van bijlage B in stuk 20 van het administratief dossier van de verwerende partij, waarin een weergave is gegeven van de signalen die vanaf semester 2 aan verzoekende partij zijn gegeven met betrekking tot de evolutie op rol 2.

De motivering van de Raad in zijn vernietigingsarrest omvat in het bijzonder volgende elementen: (1) het onzorgvuldig/inconsequent gebruik van het codesysteem; (2) geen enkele

code “onvoldoende” werd tijdens het academiejaar aangeduid voor cesuurrol 2, die doorslaggevend was voor de negatieve score en (3) onvoldoende remediëringkans voor de verzoekende partij.

Het gezag van gewijsde wordt miskend ingeval de nieuwe interne beroepsbeslissing geen overtuigend antwoord geeft op deze tekortkomingen. De Raad maakt in dit verband hiernavolgende overwegingen:

(1) het belang van de beoordelingsformulieren en het codesysteem

Verwerende partij stelt dat de Raad al teveel belang hecht aan het gebruik van deze codes en waarschuwt ervoor om een veel te groot gewicht te verbinden aan de al dan niet aangekruiste codes. De Raad stelt zelfs dat de verbale commentaren slechts in het licht van de toegekende scores kunnen worden gelezen. Verwerende partij wijst in dit verband in het bijzonder op pagina 24 en 25 van de “Wegwijs praktijk” (stuk 8 van het administratief dossier van de verwerende partij), waarin het volgende wordt aangegeven: *“De beoordeling in juni is geen wiskundige verwerking van de codes die de student doorheen het jaar op beoordelingsformulieren ontvangen heeft. Daarnaast gaat het om een afweging van de verschillende gegevens (formulieren, gesprekken, ...) rekening houdend met de context waarin ze tot stand kwamen. Ten slotte is de eindbeoordeling een kwalitatieve verwerking van gegevens uit de beoordelingsformulieren, schriftelijke toelichtingen, gesprekken met de mentoren en lectoren, stagedocumenten (...)”*.

De Raad wijst, wat het beoordelingsproces betreft, in eerste instantie op deel 3.2 het begeleidings- en beoordelingstraject van het reeds aangehaalde document “Wegwijs praktijk”. Op pagina 20 van deze praktijkgids wordt een overzicht gegeven van de verschillende soorten begeleidings- en beoordelingsformulieren die tijdens de stage worden gebruikt en deel uitmaken van het stagedossier. Wat de beoordelingsfase betreft, wordt gewerkt aan de hand van de ‘syntheseformulieren voor mentoren’ en de ‘formulieren lectoren stagebeoordeling’. Er worden in deze praktijkgids voor de mentoren, lectoren en studenten geen andere formulieren voor wat het beoordelingsproces betreft opgegeven. De praktijkgids geeft verder aan dat van mentoren zowel begeleiding als beoordeling wordt verwacht (pg.18). Hetzelfde geldt in principe voor de lectoren (pg19).

De Raad leest verder wat de verwachtingen zijn ten aanzien van de mentoren in het kader van het beoordelingsproces bij het invullen van deze beoordelingsformulieren: *“Naast het begeleiden....., is een realistische en eerlijke beoordeling eveneens in het belang van de student. Indien een student op één of meerdere deelaspecten van de stage onvoldoende presteert, is het belangrijk dat hij hier eerlijke feedback op krijgt....”*.

Het doel van de syntheseformulieren is dat de mentor op het einde van de stageperiode zijn vaststellingen m.b.t. de beheersing van de verschillende competenties en attitudes noteert die eigen zijn aan de betreffende stage.

Ook de lector beoordeelt de beheersing van de verschillende competenties en attitudes voor elke opleidingsfase aan de hand van een “formulier lector”. Hierbij wordt gesteld: *“Naar aanleiding van dit bezoek wordt een beoordelingsformulier ingevuld met tips, werkpunten en een waardeoordeel in de vorm van codes over verschillende deelaspecten.”*

Voor concrete richtlijnen bij de invulling van deze formulieren wordt naar de toelichting op het formulier verwezen waarin per competentie een code moet worden aangeduid met aanvullend een toelichting en tips (zie onder meer stuk 21 en stuk 22 van de verwerende partij)

Uit de “Wegwijs praktijk” en de toelichting bij de formulieren blijkt volgens de Raad aldus duidelijk het doorslaggevend belang, zowel van het codesysteem als waardeoordeel van de bereikte competenties en in het kader van correcte feedback als van de volledige formulieren van de mentor en de lector (die als enige beoordelingsdocument zijn opgenomen) bij de stagebeoordeling. Daaruit blijkt ook het belang van de codes, waarover expliciet wordt gesteld dat een ‘waardeoordeel’ van de bereikte competenties moet blijken aan de hand van deze codes. Verder worden deze formulieren ingevuld met tips en werkpunten. Volgens de Raad kan in het licht van deze omschrijving niet anders dan prioritair belang worden gehecht aan de invulling van deze duidelijke codes en is het logisch dat de neergeschreven commentaren (tips en werkpunten) moeten gelezen worden in het licht van deze ingevulde codes, die het waardeoordeel *in se* bevatten van een bepaalde stageperiode.

De Raad leest verder in de motivering van de verwerende partij dat in de “Wegwijs Praktijk” vermeldt wordt dat de beoordeling *geen wiskundige verwerking van de codes* betreft die de

student doorheen het jaar op de beoordelingsformulieren heeft ontvangen. De Raad begrijpt deze toelichting in die zin van dat het niet aan de orde is om bv. het aantal onvoldoendes, nog werk en voldoende op te tellen en om daaruit mathematisch tot een conclusie te komen, wat *in casu* ook niet aan de orde is. Wel wordt in vraag gesteld hoe het gegeven dat gedurende het academiejaar op de diverse beoordelingsformulieren op geen enkele cesuurrol een eindscore ‘onvoldoende’ aangeduid wordt en dat voor de doorslaggevende cesuurrol 2 slechts voor de eindstage door een lector op een bepaalde competentie een code ‘nog werk’, is aangeduid, kan leiden tot een eindscore van 8/20.

De Raad neemt verder akte van de wijze waarop de studietrajectbegeleider tot een synthese komt volgens het principe van de permanente evaluatie (pg. 25 van “Wegwijs Praktijk”), alsook van het gegeven dat daarbij rekening wordt gehouden met de evolutie van de werkpunten en met de mogelijkheid dat er nieuwe werkpunten bijkomen en dat rekening wordt gehouden met de context waarin bevindingen tot stand komen. Dit verklaart echter niet waarom de vaststellingen in dit verband niet eenduidig opgenomen worden in de beoordelingsformulieren die specifiek ontworpen zijn als instrument voor het begeleiden van het beoordelingsproces met het oog op een realistische en eerlijke beoordeling op de verschillende deelaspecten van de stage.

De Raad begrijpt dat bij de totstandkoming van de eindscore *meerdere elementen* in rekening worden genomen, zoals een neerslag van gesprekken tussen mentoren, lectoren en studenten, ... die samen de eindbeslissing verantwoorden. Deze elementen kunnen echter naar het oordeel van de Raad niet opwegen tegen het belang van de beoordelingen en de feedback die in de beoordelingsformulieren zijn opgenomen. Temeer daar het gehanteerde codesysteem aan de mentoren en lectoren een duidelijk instrument geeft om aan te geven aan de student waar hij staat wat het bereiken van de competenties betreft. Een ‘voldoende’ kan in de lezing van de Raad enkel gelezen worden als ‘geslaagd’ voor deze cesuurrol na het afleggen van de betreffende stageperiode.

De Raad begrijpt ook dat de beoordelingsformulieren tijdsgebonden waardeoordelen zijn. Dit neemt niet weg dat het geheel van deze tijdsgebonden waardeoordelen niet in tegenspraak kan zijn met de eindbeoordeling, wat *in casu* wel het geval is.

In het licht van al deze overwegingen is de motivering van verwerende partij wat dit punt (1) betreft niet overtuigend.

(2) Beoordeling en motivering van de competenties in de cesuurrol 2: geen onvoldoendes tijdens het academiejaar; doorslaggevend belang van deze rol voor het eindresultaat.

Verwerende partij argumenteert samengevat in dit verband:

- dat tijdens de laatste stage het zelfstandig werken primeert en bijgevolg dan pas tot uiting komt dat er ‘onvoldoende’ is gepresteerd bij de eindbeoordeling;

Deze argumentatie overtuigt de Raad niet. Ook tijdens de laatste stageperiodes in maart en mei werd op de beoordelingsformulieren geen enkele ‘onvoldoende’ aangeduid op cesuurrol 2. Ook de code ‘nog werk’ werd enkel tijdens de laatste stage door een lector opgegeven voor een bepaalde competentie. Op dat ogenblik moet in voorkomend geval reeds het gebrek op het vlak van zelfstandig werken duidelijk zijn.

Dit druist ook in tegen de aard van het beoordelingsproces waarbij het de bedoeling is dat aan de student via de beoordelingsformulieren en de aanduiding van de codes een duidelijke feedback wordt gegeven. De Raad merkt op dat de aangevulde commentaren op deze beoordelingsformulieren evenmin eenduidig in een bepaalde richting wijzen; evenmin geldt dit voor de eindtoelichting door de mentoren en de lectoren op de betreffende formulieren.

- dat

(1) de beoordeling en motivering mede is gebeurd op basis van gesprekken, in het bijzonder het verantwoordingsgesprek, waar duidelijk ‘nog werk’ is aangeduid;

(2) de code ‘nog werk’ situeert zich onder voldoende;

(3) in het kader van procesevaluatie kunnen nieuwe werkpunten bijkomen.

Ook deze argumentatie overtuigt de Raad niet. De Raad verwijst naar wat hoger is aangehaald over het doorslaggevend belang van de ingevulde beoordelingsformulieren en het gebruik van codes. De code ‘nog werk’ werd op deze beoordelingsformulieren niet consequent gehanteerd, ook al dient deze bij uitstek om de student in het kader van de feedback signalen te geven, zeker bij de aanvang van de stagebeoordeling (zie toelichting bij de codes) en door

frequente aanduiding gedurende het academiejaar (zie stuk 5 van de verwerende partij: eerste beslissing interne beroepsinstantie).

- dat de onvoldoende voor de cesuurrol 2 mede moet gelezen worden in het licht van het nipte slagen voor cesuurrol 3.

Ook deze argumentatie overtuigt de Raad niet. Als er ook tekortkomingen zijn voor de cesuurrol 3 dan moet dit tot uiting komen bij de beoordeling op die cesuurrol en aldus aangeduid worden op de beoordelingsformulieren en in de eindevaluatie.

De Raad verwijst verder, wat de inhoudelijke analyse betreft van deze beoordelingsformulieren bij rol 2, naar zijn motivering bij het vernietigingsarrest.

(3) Onvoldoende remediëringskansen

De Raad verwijst ook wat dit punt betreft naar de motivering bij het vernietigingsarrest, waarop verwerende partij met de nieuwe motivering nog steeds geen overtuigend antwoord geeft.

Noch op de beoordelingsformulieren van de eerste stage, noch op deze van de tweede stage werd op een duidelijke wijze via de code ‘nog werk’ een signaal gegeven wat de cesuurrol 2 betreft, terwijl deze beoordelingsformulieren en in het bijzonder de code ‘nog werk’ als waardeoordeel dienen om de student eerlijke feedback te geven zoals uit de “Wegwijs Praktijk” gids blijkt. De verwijzing naar de verbale commentaren en de aanduiding ‘nog werk’ tijdens de laatste stage voor de competentie ‘diepgang’ (C6) zijn om eerder aangehaalde redenen niet voldoende.

De bevestiging van de werkpunten in het eindverantwoordingsgesprek en de schriftelijke voorbereiding geven niet aan dat verzoekende partij deze signalen als voldoende zwaarwichtig heeft ingeschat tijdens het academiejaar en tijdig heeft ontvangen. Ook de weerslag van de feedbackgesprekken waarop verzoekende partij voor bepaalde competenties zelf werkpunten formuleert, die telkens door de mentor als correct weergegeven en met een

positieve evolutie (“*zichtbaar gewerkt aan het werkpunt of uitdaging*”) werden aangekruist (stuk 26 van de verwerende partij), kunnen als begeleidingsdocument niet opwegen tegen de duidelijke aanduidingen via een codesysteem waaruit blijkt dat de competenties voldoende zijn bereikt.

De Raad wijst aanvullend op de praktijkgids waarin gevraagd wordt aan de mentoren en lectoren om via deze beoordelingsformulieren een ‘correcte en realistische beoordeling’ en ‘eerlijke feedback’ te geven, wat *in casu* niet is gebeurd in het licht van de eindscore.

Verder leest de Raad als bijkomende argumentatie voor de eerste beslissing van de interne beroepsinstantie (die als stuk 5 deel uitmaakt van voorliggend administratief dossier) dat het gebruik van codes door de opleiding is gekozen voor een beschrijving met de focus op het stimuleren van professionele groei. Daarom werd de code ‘nog werk’ ingevoerd om aan te duiden dat de competentie nog niet voldoende aanwezig was, maar dat er elementaire aanduidingen waren in de richting van beheersing. Een frequent voorkomen van de code “nog werk” wordt door de opleiding beschouwd als onvoldoende stabiele beheersing en leidt tot een onvoldoende. In de toelichting wordt verder ook benadrukt dat deze code zeker bij de eerste stageperiodes veelvuldiger zal gebruikt worden als signaal. In het licht hiervan ziet de Raad niet in dat verwerende partij hiervan tijdens het academiejaar niet duidelijker gebruik heeft gemaakt om aan te geven dat de competenties nog niet zijn bereikt.

De Raad blijft na de nieuwe motivering op basis van deze overwegingen van oordeel dat de verwerende partij zorgvuldiger moet omgaan bij het hanteren van een codesysteem en het invullen van de beoordelingsformulieren. De aangereikte aanvullende elementen, waarop de eindevaluatie is gesteund, kunnen volgens de Raad in het licht van de voorschriften van de “Wegwijs Praktijk” niet opwegen tegen het belang van deze aan de hand van de codes ingevulde beoordelingsformulieren. De verwerende partij kan autonoom een beoordelingssysteem uitwerken en heeft dit *in casu* ook zeer nauwgezet en vakkundig gedaan, zoals blijkt uit de praktijkgids. Zij dient dan ook het door haar aangereikte beoordelingssysteem zorgvuldig en consequent toe te passen.

De Raad begrijpt dat bij het tot stand komen van de eindscore meerdere elementen in rekening worden genomen die samen de eindbeslissing verantwoorden. De Raad heeft vastgesteld dat op de cesuurrol 2, die de negatieve eindscore verantwoordt,

- (1) op de diverse competenties gedurende het gehele academiejaar geen enkele keer de code ‘onvoldoende’ is aangeduid noch door de lectoren, noch door de mentoren;
- (2) slechts zeer beperkt bij de laatste stage een code ‘nog werk’ werd aangeduid;
- (3) dat de schriftelijke commentaren geen duidelijk signaal geven.

De Raad ziet echter niet in hoe in het licht van het belang van de beoordelingsformulieren en de ingevulde codes *in casu* dit kan leiden tot een eindscore van 8/20. Dit onderdeel van de beoordelingsmethode kan niet worden weggeschreven. De Raad benadrukt dat een kwalitatieve verwerking van alle gegevens uit het stagedossier (zoals aangegeven in de “Wegwijs Praktijk”) dit naar het oordeel van de Raad niet toelaat. Ook deze beslissing van de interne beroepsinstantie met aangevulde motivering vindt onvoldoende steun in het stagedossier.

De Raad kan in het licht van het belang van deze beoordelingsformulieren in het gehele stagedossier niet uitsluiten dat deze manier van codering ertoe geleid heeft dat de verzoekende partij de meegegeven werkpunten en tips onvoldoende zwaarwichtig heeft ingeschat en onvoldoende tijdig heeft kunnen remediëren. De motivering van verwerende partij kan dit niet overtuigend weerleggen. In dat opzicht acht de Raad deze stagebeslissing waarbij de verzoekende partij op basis van één cesuurrol een score van 8/20 wordt toegekend, kennelijk onredelijk.

Het middel is gegrond.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepscommissie van 25 september 2015.

2. Het daartoe bevoegde orgaan neemt een nieuwe beslissing en doet zulks uiterlijk op 16 november 2015.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 29 oktober 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint, kamervoorzitter

Piet Versweyvelt	bijzitter
Jean Goossens	bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris
Freya Gheysen

De voorzitter
Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.555 van 29 oktober 2015 in de zaak 2015/469

In zake: [REDACTED]

Tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 30 september 2015, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 11 september 2015 (eerste bestreden beslissing) en de beslissing van de Instantie Bijzondere Inschrijvingen en Studievoortgangsbewaking (IBIS) van 24 september 2015 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard (tweede bestreden beslissing).

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft geen wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 29 oktober 2015.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

De partijen zijn niet verschenen.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding “Bachelor in de industriële wetenschappen”.

Het beroep betreft de studievoortgangsbewakingsmaatregel waarbij verzoekende partij zich niet meer mag inschrijven in dezelfde opleiding in het academiejaar 2015-2016.

Verzoekende partij stelde op datum van 19 september 2015 een intern beroep in bij de Instantie Bijzondere Inschrijvingen en Studievoortgangsbewaking van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de Instantie Bijzondere Inschrijvingen en Studievoortgangsbewaking op datum van 24 september 2015 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat de leden van de IBIS menen dat er geen sprake is van schending van het recht die een afwijking van de voorziene procedure noodzaken. Zij hebben begrip voor de persoonlijke situatie van verzoeker, maar menen dat er onvoldoende elementen in zijn dossier aanwezig zijn om op dit ogenblik een succesvolle doorstart in de opleiding te garanderen. De IBIS stipt aan dat verzoeker een uitzondering kreeg op de maatregelen voor studievoortgangsbewaking in de academiejaren 2012-2013 en 2013-2014. De IBIS verwijst tevens naar haar persoonlijk schrijven naar verzoeker op het einde van het academiejaar 2013-2014. Ondanks het gegeven advies van de IBIS om slechts 27 studiepunten op te nemen, schreef verzoeker zich in voor 45 studiepunten. In tegenstelling tot het academiejaar daarvoor waarin hij nog 24 studiepunten behaalde, behaalde verzoeker er in 2014-2015 geen.

De IBIS stelde verder dat verzoeker aan zijn beroep een doktersattest van juli 2015 toevoegt. Hieruit blijkt dat hij het ganse jaar in behandeling was, de lessen niet heeft kunnen volgen, de examens niet heeft kunnen afleggen en ook niet zou kunnen deelnemen aan de tweede zitting. Het vermeldt tevens dat het attest is afgeleverd op uitdrukkelijke vraag van verzoeker. De IBIS haalde aan dat de facultaire onderwijsadministratie dit doktersattest nooit heeft ontvangen. Wel zijn zij in het bezit van een ziektebriefje voor 1 dag in november 2014 (les), 1 dag in januari 2015 (examen) en 1 dag in juni 2015 (examen). Voor een examen eind juni heeft verzoeker de administratie ook gemaild om te laten weten dat hij zich vergist heeft in het uur van een examen en dat hij daardoor niet zal deelnemen. Uit deze informatie durft de IBIS afleiden dat verzoeker wél lessen heeft bijgewoond én ook met voorbereidingen op examens bezig was. Het inschrijvingsgeld voor het academiejaar 2014-2015 werd niet volledig betaald. Dit maakt herinschrijving evenmin mogelijk. De IBIS besloot dan ook haar beslissing te handhaven.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 25 september 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 30 september 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verzoekende partij tekent beroep aan tegen enerzijds de studievoortgangsbepaling van 11 september 2015 en anderzijds de beslissing op intern beroep van 24 september 2015. Op basis van artikel 23.8 *juncto* artikel 25.3 van het Onderwijs- en examenreglement 2014-2015 van verwerende partij, is de Instantie Bijzondere Inschrijvingen en Studievoortgangsbewaking bevoegd om in voorkomend geval de oorspronkelijke beslissing te herzien.

Dit betekent dat zij de grond van de zaak opnieuw beoordeelt en dat de eerste bestreden beslissing uit de rechtsorde verdwijnt. Hierdoor kan deze beslissing niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Het beroep van verzoekende partij wordt derhalve ambtshalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Wel kan verzoekende partij de onregelmatigheden die kleven aan deze beslissing, nog op ontvankelijke wijze aanvoeren tegen de beslissing op intern beroep.

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep in zoverre het is gericht tegen de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing) en de Raad ziet evenmin redenen om zulks te doen.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van het redelijkheidsbeginsel, in combinatie met het motiveringsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij stelt dat zij in het academiejaar 2014-2015 te kampen had met een psychische ziekte genaamd “hypochondrie”, waardoor zij het voorbije academiejaar niet tot een goed einde kon brengen. Verzoekende partij haalt tevens aan dat de zaken waaruit de leden van de IBIS kunnen concluderen dat er geen verandering mag komen in die studievoortgangsbepaling die haar werd opgelegd, naar haar mening niet gerechtvaardigd zijn. Zo spreekt de IBIS van het feit dat verzoeker de beslissing had genomen om in het academiejaar 2014-2015 45 studiepunten op te nemen. Vanuit hun standpunt lijkt het er volgens verzoeker op dat ze er vanuit gaan dat, ondanks het feit dat verzoeker 45 studiepunten opnam, het vrij op orde was gesteld met zijn gezondheid. Verzoeker geeft echter aan dat hij had en nog steeds te maken heeft met een psychische ziekte die van dag tot dag zijn persoonlijke levenssfeer doet veranderen. Verzoeker stelt dat de geneesheren die hem opvolgen van mening zijn dat deze psychische ziekte het niet toelaat een academiejaar tot een goed einde te brengen.

Verzoekende partij stelt dat het verslag van de IBIS tevens vermeldt dat zij het medisch attest niet zou hebben binnengebracht in de facultaire onderwijsadministratie en dat het op haar uitdrukkelijke vraag zou zijn nagevraagd bij haar geneesheer. Verzoekende partij geeft aan dat zij dit medisch attest heeft opgevraagd bij haar geneesheer op 20 juli 2015, daar zij wist dat zij dit nodig zou hebben om intern beroep aan te tekenen tegen de studievoortgangsbepaling die zou voortvloeien op het einde van het academiejaar. Daar de periode waarin verzoekende partij dit medisch attest heeft opgevraagd in de zomer viel, ging zij ervan uit dat de onderwijsinstelling gesloten was. Dit is de reden dat zij dit medisch attest niet bij de instelling heeft binnengebracht.

Verder stelt verzoekende partij dat het verslag tevens vermeldt dat zij actief bezig was met de examens, daar zij op een gegeven ogenblik aan de instelling had meegedeeld dat zij niet zou deelnemen aan een examen, daar zij zich vergist had van tijdstip waarop het examen zou beginnen. Verzoekende partij geeft aan dat zij in het academiejaar 2014-2015 haar uiterste best heeft gedaan om in de lessen aanwezig te zijn en de examens af te leggen. Daar zij te maken had (en heeft) met een psychose die haar persoonlijke levenssfeer van dag tot dag kan doen veranderen, was het echter niet mogelijk om alle lessen en examens bij te wonen.

Tevens vermeldt het verslag ook dat verzoekende partij het inschrijvingsgeld van het academiejaar 2014-2015 niet zou hebben betaald en dat dit herinschrijving evenmin mogelijk maakt. Verzoekende partij herhaalt dat zij te maken had en heeft met een psychose die een serieuze invloed uitoefent op haar persoonlijke levenssfeer. Daar er haar nooit een aangetekende brief werd opgestuurd waarin er werd vermeld dat zij dit inschrijvingsgeld zo snel mogelijk diende te betalen, is zij dit vergeten te betalen. Verzoekende partij stelt dat ze uiteraard van plan is dit inschrijvingsgeld te betalen. Ze haalt aan dat ze uit vergeetachtigheid (vanwege haar psychose) zelfs vergeten is haar studietoelage van het academiejaar 2014-2015 aan te vragen, wetende dat zij hier recht op heeft daar ze aan de eisen voor het ontvangen van een studietoelage voldoet.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat de IBIS zeer goed begrepen heeft dat de gezondheid van verzoeker niet op orde was. Verwerende partij verwijst tevens naar de beslissing van de IBIS van 27 september 2014. De IBIS was zich terdege bewust van de preciaire situatie en wilde verzoeker hiermee expliciet waarschuwen. Het is onduidelijk of verzoeker dit begrepen heeft. Zelf refereert hij aan het academiejaar 2015-2016, terwijl dit 2014-2015 moet zijn. Verzoeker lijkt de IBIS te verwijten dat ze dachten dat het beter met hem ging, terwijl ze precies het omgekeerde aangaven. Verwerende partij stelt dat de IBIS zich dus niet vergist over de feiten.

Verder wijst verwerende partij er op dat aan verzoeker verschillende contactmomenten werden geboden om de studievoortgangssituatie te bespreken (via Blackboard, informatiesessies, mail). Verzoeker maakte hiervan geen gebruik. Het medisch attest is bovendien nog steeds niet in het bezit van verwerende partij. Verwerende partij stelt dat verzoeker dan ook slecht geplaatst is om verweerder te verwijten dat deze hier geen rekening mee heeft gehouden.

Tevens stelt verwerende partij dat verzoeker in zijn *intern* beroep verklaart de lessen/examens niet te hebben kunnen volgen wegens ziekte. Hij laat ook een arts verklaren dat hij niet heeft kunnen deelnemen aan lessen en examens van de eerste zitting en niet zal kunnen deelnemen aan de tweede zitting. Verwerende partij geeft aan dat uit de administratieve gegevens van de faculteit blijkt dat verzoeker wel lessen bijwoont en zich voorbereidt op de examens. In zijn *extern* beroep verklaart verzoeker lessen te hebben bijgewoond en zijn best te hebben gedaan om examens af te leggen. Verwerende partij stelt dat de verklaring verkregen via de arts dan

ook niet als geheel waarachtig overkomt. Verwerende partij stelt dat verzoeker bezwaarlijk zichzelf kan tegenspreken en dan verweerder verwijten de feiten niet correct te interpreteren.

Tenslotte stelt verwerende partij dat zij alleen maar kan vaststellen dat het inschrijvingsgeld tot heden op vandaag (na rappels per mail in november, december en maart en per post in juni) verschuldigd is. Dat verzoeker ziek is, ontslaan hem niet van zijn contractuele verplichtingen. Dat het inschrijvingsgeld niet is betaald kan hoe dan ook moeilijk verweten worden aan verweerder.

Verwerende partij wenst er op te wijzen dat verzoeker ernstige psychische problemen vertoont en pleit ervoor dat verzoeker eerst zijn gezondheidsproblemen zou aanpakken alvorens zijn studies verder te zetten. Dit ligt in het verlengde van het advies van de artsen.

Beoordeling

Verzoekende partij beroept zich op de schending van het redelijkheidsbeginsel en het motiveringsbeginsel bij het nemen van de voorliggende weigeringsbeslissing door de verwerende partij.

De Raad herinnert eraan dat hij zijn beoordeling over de studievoortgang van een student niet in de plaats mag stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling, maar dat hij evenwel nagaat of de bestreden beslissing niet onregelmatig tot stand is gekomen en of deze niet kennelijk onredelijk is. Deze appreciatiebevoegdheid van de Raad is niet anders wat voorliggende studievoortgangsbeslissing betreffende het weigeren van een inschrijving betreft.

Inzake de door het decreet aan de instelling toegekende beoordelingsbevoegdheid om in de concrete gevallen die zich voordoen bindende voorwaarden op te leggen en een inschrijving te weigeren, heeft de Raad reeds in eerdere rechtspraak gesteld dat dit impliceert dat elk geval op zijn eigen merites moet worden onderzocht en beoordeeld, rekening houdende met de gegevens eigen aan de zaak. Het gegeven dat instellingen werken met in hun reglementering voorafgaandelijk uitgewerkte richtlijnen en beleidsregels wat de invulling van de bindende voorwaarden betreft en de weigering van inschrijving, doet daaraan geen afbreuk. Een instelling moet voldoende rekening houden met de bijzondere omstandigheden waarin de

student zich bevond bij het nemen van de betreffende studievoortgangsbeslissing. De student dient de beroepsinstantie evenwel tijdig en onderbouwd in kennis te stellen van haar bijzondere omstandigheden.

In casu gebeurt het concretiseren van deze studievoortgangsmaatregelen doordat verwerende partij het dossier van een student die studievoortgangsproblemen heeft en bijzondere omstandigheden wenst in te roepen voorlegt aan een de Instantie Bijzondere Inschrijvingen en Studievoortgangsbewaking (IBIS). Die instantie gaat na of de individuele omstandigheden voldoende verantwoorden om alsnog een uitzondering toe te staan op de gestelde toelatingsvoorwaarden.

In artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs wordt het opleggen van bindende studievoorwaarden voor diplomastudenten gekoppeld aan een minimaal te leveren relatieve studieprestatie. Ingeval een student niet voldoet aan deze bindende voorwaarde kan het academiejaar nadien een inschrijving worden geweigerd.

Artikel II.246 bepaalt ook dat studenten kunnen worden geweigerd omdat ‘manifest het opleggen van bindende maatregelen geen positief resultaat kan teweegbrengen’. Uit eerdere rechtspraak van de Raad blijkt dat in dit verband een vergaande motiveringsverplichting op de instelling rust die de weigering van een bepaalde student ook mogelijk zal gronden op het volledige studieverleden van een student.

In casu stelt de Raad vast dat verzoekende partij reeds drie academiejaren was ingeschreven aan een andere hogeschool. Zij behaalde over deze drie academiejaren heen 56 studiepunten. In het academiejaar 2013-2014 schrijft zij zich verder in aan de Universiteit Antwerpen voor de betreffende opleiding voor 60 studiepunten en behaalt 24 studiepunten. Bijgevolg werd haar conform het decreet en de reglementaire bepalingen een bindende voorwaarde opgelegd: zij diende voor minstens de helft van de opgenomen studiepunten credits te behalen in het komende academiejaar. Verzoekende partij schreef zich vervolgens in het academiejaar 2014-2015 in voor 45 studiepunten en behaalde geen enkele credit. Zij voldeed bijgevolg niet aan de opgelegde bindende voorwaarde (50% norm). Verzoekende partij heeft het opleggen van de bindende voorwaarde niet betwist, waardoor deze beslissing ook definitief is geworden. Zij werd bijgevolg geweigerd nadat de IBIS commissie van oordeel was dat de bijzondere

omstandigheden onvoldoende aantoonen dat een succesvolle doorstart kan gegarandeerd worden.

De Raad kan enigszins begrip opbrengen voor de moeilijke persoonlijke medische situatie van de verzoekende partij, die tot gevolg heeft dat zij onvoldoende studievoortgang heeft gemaakt en aldus niet voldeed aan de haar opgelegde bindende studievoorwaarden.

De Raad stelt dat bij de beoordeling van een vraag tot inschrijving dient rekening te worden gehouden, enerzijds met de door de verzoekende partij geboekte studievoortgang, eventueel met de omstandigheden die een gebrek aan studievoortgang kunnen verklaren, en anderzijds met de informatie over de wijze waarop verzoekende partij in de toekomst meent een voldoende studievoortgang te kunnen boeken.

De Raad is het met de verzoekende partij eens dat het niet tijdig betalen van het studiegeld geen reden is om een student in het kader van studievoortgangsmaatregelen te weigeren.

Dat verzoekende partij wegens haar medische toestand niet heeft kunnen deelnemen aan een aantal examens, in het bijzonder tijdens de derde examenperiode, wordt niet in vraag gesteld.

Verzoekende partij geeft echter enkel aan dat zij hoopt dat het binnenkort beter zal gaan en dat zij tegen dan haar studies zal kunnen hervatten. Zij reikt verder geen concrete elementen aan om deze bewering te onderbouwen.

De Raad wijst er ook op dat de verzoekende partij het advies van de universiteit om slechts voor 27 studiepunten in te schrijven gezien haar moeilijke studievoortgang (na vijf academiejaren behaalt zij 80 van de 180 studiepunten van de bacheloropleiding), niet heeft opgevolgd.

De Raad is van oordeel dat de verzoekende partij niet afdoende aantoonde dat haar situatie dermate gewijzigd is dat er meer garanties op succesvolle studievoortgang zijn, zodat het de Raad niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk voorkomt dat verzoekende partij een verdere inschrijving in de opleiding geweigerd wordt, nadat zij gedurende twee opeenvolgende academiejaren niet 50% van de ingeschreven studiepunten heeft behaald.

Het middel is ongegrond.

Het beroep is ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 29 oktober 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter
Jean Goossens	bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen	secretaris
---------------	------------

De secretaris
Freya Gheysen

De voorzitter
Karla Van Lint

Zitting van 10 november 2015

Arrest nr. 2.568 van 10 november 2015 in de zaak 2015/407

In zake: [REDACTED]

tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 25 september 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van 22 september 2015 waarbij het intern beroep ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 10 november 2015.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat [REDACTED], die verschijnt voor de verzoekende partij, verzoekende partij en advocaat [REDACTED], die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven aan de opleiding Bachelor Kleuteronderwijs.

Verzoeker dient nog voor twee opleidingsonderdelen een credit te behalen: ‘Praktijk 3’ en ‘Bachelorproef 3’. Verzoeker behaalt voor ‘Praktijk 3’ een credit in de eerste examenzitting,

maar voor de bachelorproef scoort verzoeker in beide examenzittijden 8/20. De examencommissie verklaart verzoeker ‘uitgesteld’.

Op 2 september 2015 dient verzoeker tegen deze beslissing intern beroep in. Dit intern beroep is gemotiveerd als volgt:

“Met huidig schrijven wenst hij beroep in te stellen tegen het resultaat van zijn Bachelorproef waarvoor hij in de tweede examenkans 8 op 20 haalde.

Eerder haalde hij in de eerste examenkans ook reeds 8 op 20.

Nochtans heeft hij verschillende aanpassingen doorgevoerd in overleg met zijn promotor.

Om onduidelijke redenen hebben deze veranderingen niet geleid tot een slaagcijfer, maar vreemd genoeg hebben deze veranderingen – ondanks de positieve feedback die verzoeker ontving – ook niet geleid tot de aanpassing van het cijfer.

Verzoeker heeft nochtans een uitgebreide correspondentie gevoerd met de promotor waarbij uitdrukkelijk deel per deel wordt gevraagd of de doorgevoerde aanpassingen bevredigend zijn.

Op geen enkel ogenblik heeft de promotor aangegeven dat deze aanpassingen niet afdoende zouden zijn en al helemaal werd niet aan verzoeker duidelijk gemaakt dat het resultaat afstevende op een onvoldoende.

Deze mailberichten zijn de enige schriftelijke feedback die verzoeker heeft ontvangen.

De scorewijzer van de bachelorproef in eerste zit, heeft verzoeker nooit ontvangen en blijkt ook niet aanwezig te zijn binnen de Hogeschool, zodat verzoeker ook alleen maar af kon gaan op de feedback die hij ontving in de mails met de promotor.

Zoals gezegd heeft hij telkens de vraag gesteld of de aangepaste hoofdstukken in orde waren en daar een instemmend antwoord op gekregen.

Het huidige resultaat is dan ook volstrekt onbegrijpelijk voor verzoeker.

Mogelijks kan een verklaring voor de vreemde score worden gevonden in de stoelendans met de promotoren.

Eerst had verzoeker [W.V.W.] als promotor toegewezen gekregen, maar deze werd dan vervangen door [S.B.].

Zij heeft dan ook de eerste zit beoordeeld en de hierboven vermelde instemming per mail verzonden.

Op de presentatie bleek echter plots weer de initiële promotor aanwezig te zijn en was mevrouw [B.] niet meer te bespeuren.

Verzoeker vraagt om dit element mee in rekening te nemen.

Op basis van het voorgaande wordt de commissie verzocht het resultaat van de bachelorproef te heroverwegen.”

De interne beroepscommissie behandelt de zaak van verzoeker op de zitting van 14 september 2015, en na verzoeker en diens raadsman te hebben gehoord komt zij tot de volgende beslissing:

“Verklaring van de student:

Student heeft alles verbeterd zoals gevraagd. [W.V.W.] vond dit niet goed. [W.V.W.] is langdurig ziek gevallen. [S.] heeft de eerste examenkans verbeterd. Student heeft aangepast op basis van advies [S.]. Bij de presentatie was de promotor plots terug [W.V.W.]. Dit zorgde voor enorme stress. [S.] oordeelde positief over een aantal aspecten waar [W.V.W.] onvoldoende op beoordeelde. Dit waren net de dingen die ik heb aangepast op basis van advies van [S.]. Scorewijzer is kwijt, wat het niet makkelijker maakt. Niemand kon de student helpen.

De student heeft dit document ook nooit gezien. Dit maakt het voor de student zeer moeilijk om de BP aan te passen.

Waarom stress? Omdat in de gids staat dat je de BP moet aanpassen naar opmerkingen van de promotor en ik wist dat deze 2 personen een heel andere visie hebben op wat belangrijk is bij de BP. [W.V.W.] legt veel meer nadruk op de praktijk terwijl [S.] meer nadruk legt op muziektheorie.

Raadsman: In dit geval is er geen gebrek aan feedback, integendeel. Maar de feedback geeft de indruk dat het verbeterd is. Dit zou dan ook uit het cijfer moeten blijken. Hoe kan de student weten wat hij moet aanpassen?

Hoe heb je de feedback na EK2 ervaren?

S: Taalfouten is een punt dat terugkomt. Beide promotoren vonden dat er weinig samenhang was, maar ik dacht dat ik dat had aangepast na feedback van [S.].

Hoe komt het dat jullie tijdens de zomervakantie nog contact hadden?

S: [S.] heeft dit zelf voorgesteld tijdens de bespreking van EK1.

De interne beroepscommissie beraadslaagt over de student.

De interne beroepscommissie neemt ten aanzien van de student de volgende beslissing:

Het punt voor Bachelorproef blijft behouden.

Motivering van de beslissing:

Uit het dossier blijkt dat de scorewijzer van de eerste zitting niet terug te vinden is en dus ook niet bezorgd kon worden aan de student. De commissie betreurt dat dit

document niet meer aanwezig is in het dossier. Student kan op dit moment het resultaat van eerste zit niet meer betwisten, gezien de termijn verstreken is, en geeft ook niet aan dit resultaat te betwisten. Voor wat betreft het resultaat van de tweede zitting, is de scorewijzer van belang als instrument om feedback te krijgen en deze te kunnen verwerken in een volgende versie van de bachelorproef. De commissie onderzoekt daarom of de student voldoende feedback kreeg:

Studenten krijgen in principe één feedbackgesprek na de eerste zitting, en de scorewijzer. Student in kwestie kreeg dit feedbackgesprek, en bijkomend een aantal contacten via e-mail, die in principe niet behoren tot de voorziene begeleiding. De commissie stelt dus vast dat de student voldoende begeleiding kreeg, hetgeen zijn raadsman overigens bevestigde ter zitting, en dat het ontbreken van de scorewijzer op die manier voldoende werd gecompenseerd, en de student (minstens) evenveel kansen kreeg als elke andere student om zijn bachelorproef te verbeteren tijdens de tweede zitting.

De student haalt aan dat beide lectoren op een verschillende manier verbeteren en op andere punten de nadruk leggen, en dat hij daardoor in tweede zit niet beter scoorde, ondanks de aanpassingen op basis van de feedback na eerste zit. De commissie is van mening dat zij enkel kan oordelen over de beoordeling in tweede zit. De beoordeling in tweede zit is een nieuwe beoordeling van een bachelorproef en geen loutere evaluatie van de verbetering ten opzichte van de eerste zit. De beoordeling die voorligt voor de tweede zitting, is voldoende onderbouwd [] en gebeurde op een objectieve manier.

In zoverre er toch een vergelijking kan gemaakt worden, valt het de commissie op dat de student zelf aangeeft dat bepaalde opmerkingen terugkomen in beide beoordelingen, zoals de hoeveelheid taalfouten en het ontbreken van samenhang. Dit geeft aan dat de beoordelingen toch minstens op deze niet onbelangrijke aspecten met elkaar overlappen.

De commissie merkt ook op dat de verbeteringen die de student ontving van de promotor in de loop van de zomer naast positieve bekrachtiging, ook opmerkingen in de tekst bevatten. Dat geeft aan dat er zeker nog verbetering nodig en mogelijk was. De promotor geeft nergens aan dat de ontvangen teksten nu wel goed zouden zijn, enkel dat ze er ‘op het eerste gezicht’ beter uitzien. Het is zeker mogelijk dat een tekst op het eerste zicht sterk verbeterd lijkt, maar bij nadere verbetering toch nog onvoldoende onderbouwd of samenhangend blijkt te zijn. Verder werden grote delen van de bachelorproef vlak voor de deadline pas naar de promotor gestuurd en dus niet meer nagelezen. De uiteindelijke beoordeling gebeurde op het geheel en niet enkel op de nagelezen teksten, waardoor de opmerkingen per mail niet volledig representatief zijn voor de globale beoordeling.

Het feit dat de promotor wijzigde in de loop van de tweede zitting is, bij gebrek aan bewijs van een subjectieve of inconsequente beoordeling, geen reden om een punt aan te passen.

De beslissing van de interne beroepscommissie is genomen bij consensus.”

Dit is de thans bestreden beslissing. Zij wordt aan verzoeker betekend bij aangetekend schrijven van 22 september 2015.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet hiertoe evenmin redenen.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Enig middel

Verzoeker steunt een enig middel op het zorgvuldigheidsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel, de materiële motiveringsplicht en een gebrek aan begeleiding en feedback.

Standpunt van partijen

Verzoeker wijst op de uitzonderlijke omstandigheid dat de scorewijzer van de eerste zitting ontbreekt, zodat verzoeker niet in staat was om op basis van dat document zijn bachelorproef bij te sturen. Het argument dat verzoeker niettemin in de praktijk voldoende feedback heeft ontvangen om in tweede zitting te kunnen slagen, overtuigt verzoeker niet.

Verzoeker wijst er vooreerst op dat de promotor bepaalde delen niet heeft kunnen nakijken zodat daarover onmogelijk feedback gegeven kan geweest zijn. Verzoeker betwist ook dat er voldoende feedback is gegeven: enkel omtrent het deel ‘muziek’ is er terugkoppeling geweest, voor het deel ‘praktijk’ kwam er enkel de bevestiging dat het beter was dan daarvoor, en het deel ‘kunst’ is niet verbeterd zodat verzoeker daarover geen feedback ontving. Verzoeker meent het gebrek aan opmerkingen te hebben mogen begrijpen als het signaal dat de overgemaakte teksten in orde waren.

In de stelling dat de evaluatie voldoende onderbouwd is, kan verzoeker zich evenmin vinden. Hij stelt dat bij gebreke aan een eerste evaluatie niet kan worden bevestigd dat de huidige

evaluatie voldoende onderbouwd is ten aanzien van de eerste zittijd, zodat enkel een ‘losstaande evaluatie’ kon worden gemaakt van het taalaspect of de vorderingen. Zonder een gezicht te hebben op de eerste zittijd, heeft het in de tweede zittijd weinig nut aanpassingen te maken; verzoeker had dan evengoed een nieuwe proef kunnen maken.

Verzoeker voert ook aan dat hij alle aanpassingen heeft doorgevoerd naar aanleiding van de opmerkingen van mevrouw [B.], die dan vervolgens door de heer [W.V.W.] ‘nutteloos, foutief of fundamenteel onvolledig’ werden beschouwd.

In dat alles ziet verzoeker uitzonderlijke omstandigheden die hebben belet dat hij kon slagen.

Nog inzake de problemen inzake taalgebruik en samenhang in de tekst, argumenteert verzoeker dat de motieven van de beoordeling in de tweede zittijd grotendeels berusten op teksten die niet werden nagekeken en waarop geen feedback werd gegeven. Hij stelt geen idee te hebben gehad over wat er moest gebeuren om de samenhang te verbeteren, en dat verschillende vragen om uitleg onbeantwoord zijn gebleven.

Verzoeker spreekt tegen dat grote delen van de bachelorproef maar net voor de deadline werden ingezonden. Hij verwijst naar de data van inlevering en het e-mailverkeer met de promotor.

Ten slotte voert verzoeker aan dat het veranderen van promotor in de loop van de tweede zittijd een zwaar psychologisch effect heeft gehad, waardoor verzoeker in de war en in paniek was.

In de *antwoordnota* doet verwerende partij vooreerst gelden dat het ontbreken van de scorewijzer wordt betreurd, maar dat verzoeker het resultaat van de eerste zittijd niet heeft betwist – en zulks thans ook niet meer kan doen – en dat het ontbreken van de scorewijzer als feedbackinstrument geen tekortkoming uitmaakt wanneer zoals *in casu* op andere wijze voldoende feedback werd gegeven.

Wat de gegeven feedback betreft, merkt verwerende partij op dat de bestreden beslissing nergens de overweging bevat dat de promotor bepaalde delen niet heeft kunnen bekijken en

daaromtrent geen oordeel heeft kunnen vellen, maar dat dit een stelling is die verzoeker zelf ontwikkelt, zonder enig onderliggend stuk.

Daarnaast heeft de bestreden beslissing wel degelijk een standpunt ingenomen omtrent de gegeven feedback, met name over de door verzoeker betwiste relevantie van de opmerking “het ziet er op het eerste gezicht beter uit”.

Verwerende partij wijst er ook op dat de raadsman van verzoeker op de hoorzitting van de interne beroepscommissie duidelijk heeft gesteld dat er van enig gebrek aan feedback geen sprake is.

Alleszins, zo besluit verwerende partij, dienen feedback en de vragen om feedback niet om de promotor bij voorbaat te doen zeggen dat een student zal slagen, noch om bij voorbaat argumenten te creëren in geval de student niet geslaagd is. Bovendien kan, zelfs wanneer er een gebrek in begeleiding en feedback wordt aangenomen, dit zeker niet automatisch leiden tot een meer gunstige beoordeling.

Inzake de begeleiding door de promotoren zet verwerende partij uiteen dat mevrouw [S.B.] tijdelijk de rol van de heer [W.V.W.] heeft overgenomen omwille van diens langdurige ziekte. De beoordeling van 8/20 tijdens de eerste zitting werd gegeven door mevrouw [S.B.], de tweede examenkans werd beoordeeld door de heer [W.V.W.]. De ziekte van de promotor is voor verwerende partij een onvoorziene omstandigheid, die ertoe noopte dat een vervangende promotor werd aangesteld.

De tweede examenkans beoogt naar oordeel van verwerende partij een nieuwe beoordeling, die niet is gesteund op de beoordeling die in de eerste zitting werd gemaakt en evenmin een evaluatie inhoudt van enkel de verbeteringen die al dan niet ten opzichte van de eerste zitting werden aangebracht. Wel kan met de verbeteringen rekening worden gehouden bij de nieuwe, globale beoordeling. Ter zake is er meer dan eenmalig feedback gegeven door mevrouw [S.B.].

Verwerende partij wijst er ten slotte op dat aan de beoordeling door de heer [W.V.W.] geen gebrek aan objectiviteit te verwijten valt, en dat er bovendien ook overleg is geweest tussen beide promotoren (stuk 6 administratief dossier).

In de *wederantwoordnota* noemt verzoeker het verwonderlijk dat verwerende partij spreekt van voldoende feedback ondanks het ontbreken van de scorewijzer; op tweederde van de bachelorproef is geen feedback gegeven, hoewel verzoeker daarom had gevraagd.

Verzoeker vraagt zich ook af waarom de analyse van de eerste zittijd, die blijkbaar kon worden gemaakt op 18 augustus 2015 in de e-mail tussen beide promotoren, niet aan hem werd overgemaakt.

Voor het onderdeel muziek stelt verzoeker dat er teveel feedback is gegeven, terwijl voor de andere onderdelen (praktijk en beeld) geen of bijna geen feedback kwam. Het is dan ook enkel voor het deel muziek dat verzoeker de afdoende feedback erkent.

Verzoeker betwist de stelling van verwerende partij dat tijdens de feedback een ‘oppervlakkige’ terugkoppeling wordt gegeven, waarop verzoeker zich niet volledig mag verlaten, en is van oordeel dat hij met de mededeling ‘dat het praktijkgedeelte er op het eerste gezicht veel beter uitziet’, niets aanvangen kan. Het is ook niet zo, volgens verzoeker, dat werd gevraagd naar feedback die al een voorafname zou inhouden op de eindbeoordeling; het is wel onlogisch dat positieve feedback eindigt in een onvoldoende.

De wissel van promotoren blijft voor verzoeker een ‘stoelendans’ die niet zonder effect is op een gestresseerde student. Verzoeker vraagt zich ook af waarom er een vervangende promotor nodig was, nu mevrouw [S.B.] er bij de presentatie ook bij was. Hij koppelt die ook aan de wisselende verwachtingen van de promotoren.

Beoordeling

Het mag als vaste rechtspraak van de Raad en van de Raad van State worden beschouwd dat een gebrek in begeleiding of feedback tijdens het academiejaar mogelijk kan aantonen dat de instelling mede aansprakelijk is voor het minder gunstig resultaat, maar niet vermag aan te tonen dat dit resultaat ten onrechte als minder gunstig werd beschouwd. Het is immers één zaak of een student bewezen heeft de van haar verlangde kennis en kunde te bezitten, een andere, als hij die kennis en kunde niet blijkt te bezitten, wie daarvoor de schuld draagt. Deze laatste kan diegene zijn die de student op het examen heeft voorbereid door bij die voorbereiding in gebreke te blijven. Zulks betekent dat, indien de student de instelling

terecht zou verwijten geen passende begeleiding of feedback te hebben aangeboden in de loop van het academiejaar, dat op zijn hoogst kan betekenen dat de instelling schuld of mede schuld draagt aan het minder gunstige eindresultaat van de student, maar niet dat dat resultaat gunstiger wordt.

Evenmin als verzoeker begrijpt de Raad waarom promotor [S.B.] in een e-mail van 18 augustus 2015 (stuk 6 administratief dossier) wel in staat was aan promotor [W.V.W.] een vrij gedetailleerd overzicht te geven van de elementen die na de eerste zitting tot het tekort hebben geleid, maar dit nooit als dusdanig aan verzoeker lijkt te hebben gecommuniceerd, terwijl dit inhoudelijk toch overeenstemt met de feedback die normaliter samen met de quoterings wordt gegeven en in het geval van verzoeker verloren was gegaan. Verwerende partij heeft in dat opzicht onzorgvuldig gehandeld.

In het licht van voorgaande overwegingen doet deze onzorgvuldigheid evenwel geen afbreuk aan de vaststelling dat verzoeker tijdens de maanden juli en augustus wel degelijk individuele feedback heeft ontvangen. Uit de gewisselde e-mails (stuk 3 verzoeker) blijkt dat verzoeker vóór 14 juli reeds aantekeningen had ontvangen en dat promotor [S.B.] verbeterde versies heeft overgemaakt. Ook tijdens de zomersluiting van de hogeschool ontvangt verzoeker feedback: de promotor antwoordt op 30 juli op een aantal vragen die verzoeker op 19 juli had toegezonden en geeft hierbij mee dat de lay-out nog moet worden geüniformiseerd, dat moet worden gestreefd naar meer samenhang in het geheel en dat verzoeker het onderdeel ‘kunst’ nog eens moet herlezen en aanpassen en het vervolgens ter verbetering kan doormailen, nu de grootste opmerkingen meegegeven zijn bij het gesprek.

Verzoeker is aldus niet geheel van feedback en begeleiding verstoken gebleven. Dat verzoeker een maand na het gesprek niet meer weet wat er precies is gezegd, kan bezwaarlijk aan de promotor ten kwade worden geduurd. Van verzoeker mag worden verwacht dat hij desgevallend nota neemt van de begeleiding en bijsturing die hij in dat gesprek ontvangt.

In het hoger onderwijs kan bovendien, zeker bij de bachelorproef, van de student een grote zelfstandigheid worden verwacht, en het is niet kennelijk onredelijk dat de opleiding van oordeel is dat niet elke tussentijdse vordering dermate wordt nagekeken en verbeterd dat de student als het ware zeker is van een slaagcijfer op het schriftelijk gedeelte op het ogenblik dat hij dit globaal indient.

Verzoeker bevond zich naar oordeel van de Raad niet in de onmogelijkheid om te kunnen slagen, zodat de gebreken inzake begeleiding en feedback niet kunnen leiden tot de vernietiging van de bestreden beslissing. Voor een beoordeling en eventuele sanctionering van het civielrechtelijk foutbegrip is de Raad niet bevoegd.

Bij gebreke aan andersluidende voorschriften waar de Raad vermag acht op te slaag, is de beoordeling van een opleidingsonderdeel in de tweede examenzitting een op zich staand gegeven, waarbij het voorliggende eindresultaat wordt beoordeeld en gequoteerd, en niet (enkel) de wijzigingen die zijn aangebracht aan wat in de eerste zitting werd ingediend.

De motivering die bij het examencijfer van 8/20 werd gegeven in de tweede examenzitting, wordt als dusdanig door verzoeker niet betwist.

In zoverre verzoeker aanvoert dat het precies de zaken zijn die hij op instigatie van promotor [S.B.] heeft gewijzigd, die door promotor [W.V.W.] bij de beoordeling in de tweede zitting als ‘nutteloos, foutief of fundamenteel onvolledig’ werden beschouwd, moet de Raad vaststellen dat verzoeker daarvan geen bewijs voorbrengt. Meer bepaald legt verzoeker noch de bachelorproef, noch de door promotor [S.B.] verbeterde en becommentarieerde teksten neer, zodat de Raad onmogelijk kan nagaan of de motivering horende bij het examencijfer van 8/20, daarmee op gespannen voet staat.

Wat ten slotte de wijzigingen in de persoon van de promotor betreft, blijkt het te gaan om een langdurige ziekte van de initiële promotor [W.V.W.], die blijkbaar tegen het einde van het academiejaar het werk heeft kunnen hervatten. De Raad ziet in het gegeven dat de heer [W.V.W.] de bachelorproef in tweede zitting heeft beoordeeld, noch een bewijs van vooringenomenheid, noch enige andere onregelmatigheid. Bovendien staat promotor [S.B.] mee als lector vermeld op de scorewijzer van de tweede examenkans en heeft zij het puntenblad eveneens ondertekend, zodat beide promotoren eenzelfde mening lijken te zijn toegedaan en er ook in dat opzicht geen bewijs voorligt van sterk uiteenlopende verwachtingen in hoofde van beide promotoren.

Dat verzoeker door de terugkeer van de heer [W.V.W.] dermate gestresseerd zou zijn geweest dat het examencijfer voor de bachelorproef erdoor zou zijn beïnvloed, kan de Raad op basis

van de voorliggende elementen niet overtuigen. Niet alleen ziet de Raad geen objectieve redenen tot paniek, bovendien blijkt dat de aanwezigheid van de heer [W.V.W.] verzoeker enkel voor de mondelinge presentatie psychologisch kan hebben beïnvloed. Nu dit onderdeel een wegingsfactor van slechts 10% heeft en verzoeker thans voor beide criteria (19 – de presentatie is helder, en 20 – de student reageert gepast op eventuele vragen) ‘onvoldoende scoorde’, behaalde verzoeker 1/4. Verzoeker toont niet aan dat hij een dermate hogere score had kunnen behalen dat hij een slaagcijfer voor het gehele opleidingsonderdeel zou hebben behaald.

Het enig middel van verzoeker is ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 10 november 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jan Geens	bijzitter
Daniël Cuypers	bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen	secretaris
---------------	------------

De secretaris

Freya Gheysen

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.582 van 10 november 2015 in de zaak 2015/413

In zake: [REDACTED]

Tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 26 september 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van 22 september 2015 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 10 november 2015.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

De heer [REDACTED], die verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat [REDACTED], die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding Bachelor in Lager Onderwijs.

Verzoekende partij wordt op 25 juni 2015 geslaagd verklaard ‘op voldoende wijze’. Op 29 juni 2015 worden de resultaten van verzoekende partij gewijzigd omwille van een materiële vergissing.

Verzoekende partij stelde op datum van 1 juli 2015 een intern beroep in bij de interne beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepscommissie op datum van 14 juli 2015 werd het intern beroep onontvankelijk verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat de beslissing van het examenresultaat werd bekendgemaakt op 25 juni 2015 en dat de student het intern beroep indiende op 1 juli 2015. De interne beroepscommissie stelt dat het intern beroep laattijdig is want het is later dan vijf kalenderdagen na de bekendmaking van de beslissing ingediend.

De interne beroepscommissie stelt verder dat ze de bezwaren van de studente aan het departementshoofd bezorgt met het verzoek om te laten nagaan of bij de omrekening van de resultaten behaald bij de ontvangende Ierse onderwijsinstelling een materiële vergissing is gebeurd. Ze benadrukt dat het herleiden van een elders behaald resultaat met 20% haar een betreurenswaardige sterke rem lijkt op de internationalisering, nochtans een belangrijke strategische doelstelling van de hogeschool.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail en bij aangetekend schrijven van 15 juli 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 22 juli 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

Bij arrest nr. 2.315 van 8 september 2015 in de zaak 2015/182 vernietigde de Raad de bestreden beslissing op grond van volgende overwegingen:

“De Raad stelt vast dat de aanvankelijke studieresultaten bekendgemaakt werden op 25 juni 2015. Op 29 juni 2015 werd bekendgemaakt dat het examencijfer voor het opleidingsonderdeel ‘.....’ werd aangepast van 13/20 naar 14/20, voor het opleidingsonderdeel ‘.....’ van 14/20 naar 15/20 en voor het opleidingsonderdeel ‘.....’ van 13/20 naar 15/20. Deze aangepaste studieresultaten zijn naar het oordeel van de Raad een nieuwe studievoortgangsbeslissing vermits op dat moment de examencijfers voor de voormelde opleidingsonderdelen definitief werden vastgelegd.

Tegen deze op 29 juni 2015 bekendgemaakte beslissing, niettegenstaande op het gewijzigde puntenblad de datum van de initiële bekendmaking (25 juni 2015) vermeld is gebleven, houdende de aangepaste studieresultaten is aldus tevens intern beroep mogelijk. Het intern beroep van verzoekende partij, ingesteld op 1 juli 2015, dat uitdrukkelijk verwijst naar de op 29 juni 2015 bekendgemaakte aangepaste punten voor de opleidingsonderdelen ‘.....’ en ‘.....’, werd aldus onterecht onontvankelijk verklaard wegens laattijdigheid.

Het middel is gegrond.”

In opvolging van het vernietigingsarrest 2.315 d.d. 8 september 2015 in de zaak 2015/182 heeft de interne beroepscommissie op 22 september 2015 een nieuwe beslissing genomen.

De interne beroepsbeslissing stelt vooreerst dat de opleiding gevraagd had aan de studente om een opleiding op te nemen in haar uitwisselingsprogramma. Deze stages betroffen enkel participatie (-observatie-)stages, geen doe-stages en zij waren bovendien pover gedocumenteerd. Daarnaast betreurt de interne beroepscommissie de foutieve voorstelling door de studente dat er amper begeleiding was. Zij meent ook dat de studente nooit heeft aangegeven dat zij op enig punt meer begeleiding wilde.

Verder gaat de interne beroepscommissie in op de omzetting van de Erasmuspunten. Zo stelt ze dat het eindcijfer tot stand komt als combinatie van de TOR-score (TOR = “Transcript of Records”) en de HAR-score (HAR = “Home Assessment Records”), die beschouwd moeten worden als geïntegreerde opleidingsonderdelen. Ze verduidelijkt dat eerst de TOR-resultaten worden bepaald op basis van de lettercode die de buitenlandse instelling hanteert. Vervolgens worden de omgezette TOR-resultaten gekoppeld aan de HAR-beoordeling. De interne beroepscommissie merkt op dat TOR en HAR geen deelpunten zijn van aparte onderwijsleeractiviteiten maar samen een geïntegreerd opleidingsonderdeel vormen, zodat de afronding pas op het einde (na samentelling van TOR en HAR) gebeurt.

Daarna stelt de interne beroepscommissie dat de studente op “.....” in Ierland een grade van A+ behaalde, wat niet overeenstemt met een maximale score zoals studente beweert, maar wel met een cijfer binnen een marge van 18,25/20 en 20/20. Ze benadrukt dat de studente voor dit vak geen kennisexamen heeft afgelegd, doch een schriftelijk werkje heeft gemaakt.

Vervolgens gaat de interne beroepscommissie in op de resultaten voor “.....” en “.....”. Zij merkt op dat de Ierse deelresultaten van de studente werden afgerond zoals zij voorstelt, doch dat dit slechts één deel van de score is. De HAR-score bedroeg hiervoor respectievelijk 12/20 en 12,5/20 en werd gemotiveerd doordat het e-portfolio van de studente van mindere kwaliteit was. De interne beroepscommissie benadrukt dat het volstrekt mogelijk is dat de HAR-punten door de opleiding lager liggen dan de TOR-punten die werden toegekend door de buitenlandse universiteit, vermits de betrokken opleiding quoteert op basis van het ingediende e-portfolio, wat eerder mager was.

De interne beroepscommissie stelt verder dat de toelating om op Erasmus te gaan eigenlijk een toegift was, gelet op het lagere resultaat van het belangrijkste opleidingsonderdeel in de tweede opleidingsfase (“Praktijk II”: score van 11/20). Bovendien doen de resultaten van andere studenten niet ter zake bij de beoordeling van de studente en geeft een Erasmusuitwisseling niet automatisch recht op een onderscheiding. De interne beroepscommissie stelt dat het uitgangspunt om de graad van verdienste te bepalen de gewogen scores van de opleidingsonderdelen in de derde opleidingsfase zijn. Zij meent dat indien de redenering van de studente gevolgd wordt – die ingaat tegen de door de opleiding gebruikte omzettingsregels – zij op 66,95% zou eindigen, wat niet leidt tot de graad van onderscheiding vermits daarvoor 68% wordt vereist. Ten slotte stelt de interne beroepscommissie dat de examencommissie toch een graad kan toekennen aan studenten wiens opleidingspercentage niet beantwoordt aan de basisvereiste, maar dat de studente niet het totaalprofiel heeft van een student die zich onderscheidt.

De beslissing werd meegedeeld via aangetekende brief en via e-mail op 23 september 2015.

Bij aangetekend schrijven van 26 september 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van het redelijkheidsbeginsel, van het motiveringsbeginsel, van het gelijkheidsbeginsel en op een gebrekkige begeleiding.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij stelt vooreerst dat zij voor het opleidingsonderdeel ‘.....’ een score van A+ kreeg toegekend, wat zich vertaalde in een score van 19/20. Zij meent dat verwerende partij kon navragen bij de Ierse onderwijsinstelling welke score exact gegeven was, wat zij nagelaten heeft. Volgens haar wordt nergens vermeld hoe de score A+ omgezet moet worden, is het gebruik van de mediane waarde als werkelijke waarde nadelig voor de student en kan de student door het gebruik van die mediane waarde nooit de maximumscore halen. Daarnaast stelt ze ook dat de idee dat een student op een didactisch vak onmogelijk een maximale score kan bekomen verwerpelijk is en dat de begeleiders de autonomie van de ontvangende instelling ontnemen door de TOR-punten te herevalueren.

Vervolgens stelt verzoekende partij dat het OER bepaalt dat alle cijfers worden afgerond naar het onderliggend cijfer voor de decimalen 0,1-0,4 en naar boven voor de decimalen 0,5-0,9, zodat de afronding van de TOR-punten niet onderbouwd wordt waar zij afgerond worden naar een half punt. Zij benadrukt dat de bewering van verwerende partij dat deze afronding enkel geldt voor eindcijfers, en niet voor deelpunten, voorbij gaat aan het examenreglement waarin verwezen wordt naar ‘alle cijfers’.

Verder stelt verzoekende partij dat de begeleiders, om te evalueren of de student aan de criteria van de generieke competenties voldoet, zich enkel gebaseerd hebben op het e-portfolio voor het toekennen van de HAR-punten. Zij benadrukt echter dat het niet de bedoeling is van het e-portfolio om veel extra belasting te creëren voor de student. Daarna gaat verzoekende partij nog in op de opmerkingen die gegeven werden door de begeleiders op het e-portfolio. Zij erkent ten slotte dat het e-portfolio van matige kwaliteit was, maar zij meent dat dit niet gequoteerd diende te worden en dat ze recht heeft op een perfecte HAR-score voor de vijf competenties.

Verzoekende partij merkt vervolgens op dat de begeleiders bij de bepaling van de HAR-punten niet in overeenstemming met het Erasmusgroeiboek hebben gehandeld. Zij meent bovendien dat de begeleiders geen gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid de HAR-punten te gebruiken als wegingscoëfficiënt en zij ziet niet in waarom de HAR-punten zoveel lager liggen dan te TOR-punten. Dit laatste is volgens haar ook onvoldoende gemotiveerd. Verzoekende partij stelt ook dat de Erasmusstudenten op een verschillende manier zijn gequoteerd, dat zij gewoon pech had dat zij strenge begeleiders had en dat zij door het niet mondeling kunnen toelichten van haar e-portfolio niet dezelfde kansen heeft gekregen als haar medestudenten. Volgens haar gaf een van haar begeleiders overigens blijk van een zekere negatieve vooringenomenheid ten aanzien van Erasmusstudenten.

Verder stelt verzoekende partij dat er gedurende de Erasmusuitwisseling op geen enkele manier inhoudelijke begeleiding is geweest. Zij meent dat de enige begeleiding, zij het vaak ontoereikend, zuiver administratief en organisatorisch van aard was. Volgens haar hadden de begeleiders moeten zorgen voor een volwaardige inhoudelijke begeleiding indien het e-portfolio betrokken wordt in de evaluatie en diende de bezoekende begeleider op het moment van het bezoek bij te sturen indien nodig.

Daarna werpt verzoekende partij op dat zelfs indien de huidige HAR-punten behouden worden, het HAR-punt voor de competentie ‘.....’ afgerond te worden naar een score van 13/20.

Ten slotte heeft verzoekende partij nog een aantal bijkomende bedenkingen met betrekking tot de correctie van de materiële vergissing, het gedrag van de ombudsman, de competenties van de dienst Internationalisering, de lezing van haar beroep en haar studieverleden.

Verwerende partij stelt vooreerst dat de interne beroepscommissie zeer duidelijk geantwoord heeft op de beweringen en bezwaren in het aanvankelijk intern beroep met betrekking tot de opleidingsonderdelen ‘.....’ en ‘.....’. Verder stelt verwerende partij dat zelfs indien de studente de resultaten zou krijgen toegekend die zij “vorderde” in haar intern beroep, zij op basis van het gewogen gemiddelde nog steeds niet het percentage voor een onderscheiding bereikt.

Verwerende partij merkt vervolgens op dat de resultaten die toegekend zijn door de Ierse school geen vaststaande cijfergegevens zijn, vermits die school werkt met letters die een “range” aangeven. Zij benadrukt dat, overeenkomstig het Erasmusgroeiboek, de Vlaamse lectoren/beoordelaars de TOR-punten toekennen op basis van het Ierse rapport en dat het hanteren van de mediane waarde hierbij zeker objectief correct is. Zij ziet geen reden om bij een “range” steeds het hoogste punt toe te kennen. Bovendien werkt de Ierse school niet met cijfermatige resultaten zodat deze ook niet aangeleverd kunnen worden.

Verder stelt verwerende partij dat uit het Erasmusgroeiboek niet valt af te leiden dat de TOR-punten en HAR-punten onderling afhankelijk van elkaar zouden zijn. Het Erasmusgroeiboek bepaalt immers: “De evaluatie zal dus enerzijds een beoordeling uit het buitenland (TOR) omvatten en anderzijds een beoordeling van de begeleidende lectoren van onze instelling. (HAR)”.

Ten slotte merkt verwerende partij op dat verzoekster in haar extern beroep voor het eerst opmerkingen en betwisting formuleert bij de inhoudelijke motivering voor de toegekende HAR-resultaten. Verwerende partij stelt ook vast dat verzoekster een uitgebreide omschrijving maakt van de gebrekkige begeleiding die ze ontvangen zou hebben en van de incompetentie van het personeel, wat volgens haar eveneens een louter eenzijdige en niet bewezen bewering van verzoekende partij betreft.

In haar wederantwoordnota stipt verzoekende partij nog aan dat geen van de aangehaalde elementen (redenering interne beroepscommissie niet conform met OER, afrondingen niet consequent gebeurde, gehanteerde methode in 50% van de gevallen nadelig voor de student en tevens wiskundig niet correct, ...) weerlegd wordt door verwerende partij. Verder stelt ze dat het niet correct is dat er van de Ierse instelling geen vaststaande cijfers beschikbaar zijn, aangezien voor alle punten behalve voor de A+ quotering een éénduidig punt vermeld wordt. Ze benadrukt dat de cijfers uit het buitenland en de TOR-punten dezelfde zijn.

Beoordeling

Vooreerst merkt de Raad op dat de antwoordnota en het administratief dossier conform de procedurekalender tijdig aan de Raad en aan verzoekende partij zijn overgemaakt. Het feit dat het OER niet door de verwerende partij in het administratief dossier is opgenomen, belet de ontvankelijkheid van de antwoordnota niet.

De Raad herinnert eraan dat het hem niet toekomt om zijn appreciatie over de verdiensten van de verzoekende partij in de plaats te stellen van die van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling. De Raad kan er enkel op toezien dat de bestreden beslissing op regelmatige wijze is tot stand gekomen en niet kennelijk onredelijk is.

De Raad stelt vast dat de omzetting van de cijfers uit het buitenland (Transcript of Record, TOR), uitgedrukt in een door de buitenlandse instelling gehanteerde lettercode, op een correcte wijze is gebeurd. De verwerende partij heeft de middelste van de met de lettercode overeenstemmende cijfers voor de bepaling van de TOR-score in aanmerking genomen en deze afgerond tot een geheel getal of tot een half.

De Raad treft in het dossier geen elementen aan waaruit blijkt dat de omzetting, inzonderheid voor een evaluatie die niet in een klassiek ‘kennisexamen’ bestaat, onredelijk zou zijn. De met de betrokken lettercode overeenstemmende cijfers vormen, zo stelt de Raad vast, immers een vork en het is de Raad niet duidelijk waarom de verzoeker de hoogste score van de vork toegekend moet krijgen. Naar het oordeel van de Raad kan de hoogst haalbare lettercode niet zonder meer worden gelijk gesteld met de maximumscore nu deze lettercode met een “range” aan cijfers overeenstemt. De Raad merkt hierbij op dat de ontvangende instelling evalueert door middel van een lettercode en bijgevolg niet om cijfermatige resultaten kan worden verzocht.

Wat de afronding van de resultaten betreft, stelt de Raad vast dat hoewel de score voor een opleidingsonderdeel een op het geheel afgerond cijfer betreft, zulks niet betekent dat de cijfers waaruit deze score is samengesteld op hun beurt afgerond moeten worden (cf. RvStvb. 30 juni 2015, nr. 2015/069).

Daarenboven stelt de Raad vast dat de verweerder, hetgeen de Raad niet onredelijk voorkomt, bij de omzetting van de lettercode naar een TOR-punt op een 20-puntenschaal de middelste score afrondde tot een geheel getal (vanaf 0,5) of naar een half, hetgeen in het voordeel van de student is. De Raad acht het niet onredelijk de door omzetting verkregen TOR-punten niet telkens naar het volgende geheel af te ronden, alvorens deze met het oog op de eindscoreberekening samen te brengen met de HAR-punten.

Wat de behaalde HAR-punten betreft, komt het de Raad niet voor dat het e-portfolio, anders dan verzoeker voorhoudt, ‘an sich’ is geëvalueerd. In overeenstemming met het Erasmusgroeiboek zijn, met het oog op het vastleggen van de HAR-resultaten, de competenties aan de hand van de in het portfolio opgenomen elementen beoordeeld.

Wat dit betreft, kan de Raad niet vaststellen dat de HAR-scores in het licht van de opmerkingen aan de hand waarvan zij zijn gemotiveerd kennelijk de grenzen van de redelijkheid te buiten gaan. Evenmin zijn volgens de Raad noch de toekenning ervan – die niet op basis van de TOR-punten moet geschieden - noch de integratie ervan in de eindscore van de betwiste opleidingsonderdelen, anders dan verzoekende partij voorhoudt, in tegenspraak met het Balo Erasmusgroeiboek.

Waar verzoeker een gebrekkige begeleiding aanvoert als reden om de haar toegekende HAR-score buiten beschouwing te laten, herinnert de Raad er vooreerst aan dat behoudens zeer uitzonderlijke omstandigheden een negatieve evaluatie niet onrechtmatig wordt wegens een gebrekkige begeleiding van de student. Voormelde uitzonderlijke omstandigheden doen zich voor indien een directe impact van de gebrekkige begeleiding van de student op de negatieve evaluatie duidelijk is. Het zijn situaties waarin het gebrek aan begeleiding manifest tot gevolg heeft dat de in het kader van de beoordeling van de student gemeten competenties duidelijk afwijken van de competenties die de student in normale omstandigheden in het kader van hetzelfde opleidingsonderdeel zou hebben bereikt. In dit verband merkt de Raad op dat het dossier geen blijk geeft van dergelijke uitzonderlijke omstandigheden en verzoeker evenmin het gebrek aan begeleiding aannemelijk maakt.

Wat het argument van verzoeker betreffende de afronding van het HAR-punt voor de competentie “.....” betreft, verwijst de Raad naar de hierboven reeds ontwikkelde overweging inzake afronding van in de eindscoreberekening doorwerkende cijfers.

De door verzoeker ontwikkelde bijkomende bedenkingen zijn naar het oordeel van de Raad niet van aard de regelmatigheid van de evaluatie en van de beslissing verzoeker geen onderscheiding – deze graad van verdienste lijkt de Raad de essentie van het voor hem gebrachte verzoek - toe te kennen aan te tasten.

Het middel is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 10 november 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote, kamervoorzitter

Piet Versweyvelt bijzitter

Jean Goossens bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnterpreteerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.569 van 10 november 2015 in de zaak 2015/418

In zake: [REDACTED]

tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 28 september 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de studievoortgangsbepalende commissie van 23 september 2015 waarbij verzoekster verder inschrijving werd geweigerd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 10 november 2015.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

[REDACTED], die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Afstand

Op 14 oktober 2015 heeft de beroepsinstantie van verwerende partij beslist dat verzoekster in het academiejaar 2015-2016 alsnog opnieuw mag inschrijven.

Met een e-mail van 16 oktober 2015 heeft verzoekster aan de Raad gemeld: “deze procedure mag hierbij dus worden geschrapt”.

De Raad begrijpt dit als een afstand van beroep. Er is geen reden om deze afstand niet toe te staan.

BESLISSING

De Raad stelt de afstand vast.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 10 november 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jan Geens	bijzitter
Daniël Cuypers	bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

Freya Gheysen

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.567 van 10 november 2015 in de zaak 2015/424

In zake: [REDACTED]

tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 28 september 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van 16 september 2015 waarbij het intern beroep ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 10 november 2015.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en advocaat [REDACTED], die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

In het academiejaar 2014-2015 is verzoeker ingeschreven aan de opleiding Sociaal Werk, afstudeerrichting Sociaal-Juridische Dienstverlening.

Hij dient voor het behalen van zijn bachelordiploma enkel nog het opleidingsonderdeel Bachelorproef af te leggen.

In de tweede examenperiode behaalt verzoeker een score van 47/100, hetzij 9,4/20, wat wordt omgezet naar een examencijfer van 9/20.

Verzoeker wordt niet geslaagd verklaard. Samen met de mededeling van het deliberatieresultaat wordt aan verzoeker meegedeeld dat hij bij wege van maatregel van studievoortgangsbewaking, vanaf het volgende academiejaar gedurende drie academiejaren niet meer mag inschrijven voor deze opleiding.

Op 8 september 2015 tekent verzoeker intern beroep aan tegen zowel de examenbeslissing betreffende de quoteringsmaatregel als tegen de studievoortgangsmaatregel. Na een situatieschets komt verzoeker in zijn intern beroep tot de volgende uiteenzetting:

“2) bachelorproef Sociaal-juridische dienstverlening

Ten eerste zou ik willen aanhalen dat ik alle verbeteringspunten, die op 30 januari 2015 door de jury werden vastgelegd, aangepakt heb:

‘uitvoering van de praktijk ontbreekt’

- Ik heb in mijn herwerking een heel extra onderdeel gewijd aan de praktijk van mijn stageplaats (*‘5.7. Terugkoppeling naar de praktijk: stageplaats Woonpunt Mechelen’*)

‘degelijker bronnenmateriaal zoeken’

- Voor de herwerking van de procedures heb ik gebruik gemaakt van veel extra bronnenmateriaal zoals debiteurenreglementen en procedurehandboeken

‘vergelijkingen van huisvestingsmaatschappijen kloppen niet’

- Ik heb twee van de drie maatschappijen vervangen, zodat de vergelijking wel opging.

‘richt meer op de verschillende procedures van de maatschappijen, maak daar een analyse van en betrek hierbij de problematiek van de doelgroep’

- Ik heb het cijfermateriaal ingekort en de verwerking en vergelijking van de procedures serieus uitgebreid

Na de mondelinge eindproef kreeg ik van de voorzitter te horen dat ik vrij goed rekening had gehouden met de verwerkingspunten en er verbetering was, en dat ook mijn mondeling vlotter was (volgens de personen die er in eerste zit ook al bij waren).

Er waren nog wel enkele aandachtspunten, die persoonlijk werden aangegeven door ondervraagster [A.V.D.B.], maar niet algemeen door de jury werden vastgelegd in januari (!), die mij niet opportuun en haalbaar leken om verder uit te diepen. Ik moet vaststellen dat zij mij als ondervraagster hier nu wel volledig op afreken. Ik vind het spijtig dat zij niet het algemeen beeld van de vorige keer meeneemt, zo ook algemeen vastgelegd door de jury in januari, en dat ze alleen focust op haar eigen mening.

Als we dan terugkoppelen naar het gemiddelde cijfer van 9,8/20 dat ik in eerste zittijd behaalde en de herwerking van deze verbeteringspunten objectief ernaast leggen, is het heel opzienbarend dat ik in tweede zit geen hogere score behaal dan in januari en niet gewoon geslaagd ben.

Ten tweede vind ik dat een standvastige beoordeling van de herwerking in tweede zit niet gewaarborgd is.

Mijn oorspronkelijke scriptiebegeleidster [N.D.R.] trad uit dienst en gaf mij oorspronkelijk 14/20 voor het schriftelijk onderdeel, nu kreeg ik van de toegewezen 'begeleidster' beduidend minder. Dat mijn scriptiebegeleidster moest vervangen worden, had mogelijk op voorhand voorzien kunnen worden, het is namelijk niet onmogelijk dat een student die in januari zijn eerste zit aflegt nog doorverwezen wordt naar de tweede zitperiode. Dus in principe zou het voorzien moeten worden dat een scriptiebegeleidster een heel academiejaar in dienst is.

Verder werd één van de beoordelaars, iemand waar ik op mijn stageplaats problemen mee had, vervangen doordat er eerdere fouten werden gemaakt bij de toewijzing in januari. Deze vervanging gebeurde op initiatief van de school en had tevens vermeden kunnen worden.

Dit maakt dat voor het schriftelijk onderdeel twee van de drie beoordelaars andere personen waren en voor de mondelinge jury twee van de vier (ook de voorzitter was iemand anders). Dit was niet echt bevorderlijk voor de standvastigheid van de beoordeling. Ik heb bijvoorbeeld moeten vaststellen dat de vervangende ondervraagster ontbrekende zaken aanhaalde (bepaald cijfermateriaal), die in januari wel in mijn scriptie waren verwerkt, maar toen als overbodig werden beschouwd en dit ik zodoende bij mijn herwerking had weggelaten.

Ik kan begrijpen dat de school op sommige omstandigheden geen vat kan hebben, maar bepaalde omstandigheden zijn gecreëerd doordat er in januari fouten werden gemaakt, die toen niet herkend werden, zoals het aanstellen van iemand van mijn stageplaats als ondervraagster. Door deze omstandigheden voel ik mij toch serieus benadeeld in mijn beoordeling. Het opzet van een herwerking gaat hier volgens mij verloren.

Ten derde moet ik vaststellen dat ik op de dag van de mondelinge beoordeling (vrijdag 28 augustus 2015) nog niet wist wie mijn nieuwe scriptiebegeleidster was, terwijl ik dit wel op voorhand had gevraagd, en in welk lokaal ik aanwezig moest zijn. Hierdoor moest ik de dag zelf nog kennis maken en het lokaal aan het onthaal vragen. Ze hebben mij dan ook nog naar het verkeerde lokaal verwezen, zodat ik in plaats van een half uur voorbereidingstijd maar een goed kwartier had. Door mij op voorhand in te lichten, had dit vermeden kunnen worden. Dit zijn ook extra moeilijkheden voor mij door mijn problematiek, waar ik bij een eerdere procedure al op gewezen heb, maar daar wordt dan blijkbaar geen rekening mee gehouden.

Na mijn resultaat in januari heb ik duidelijk aangegeven dat ik niet gebruik ging maken van de vervroegde tweede zit in juni, omdat ik eerst de nodige procedures wou doorlopen en dat het dan te kort dag werd. Dus ging ik er vanuit dat er sowieso rekening gehouden werd met mijn tweede zit in augustus. Ik moet dan vaststellen dat er drie studenten op 29 juni 2015 nog een mail hebben gekregen met alle nodige informatie en ik niet. Enkele dagen na (blijkbaar) de uiterste datum (30 juni 2015), stuurde ik mijn titel/onderzoeksvraag door – ik erken dat dit dan op papier eigenlijk te laat is, maar ik werd niet op de hoogte gehouden via mail over de exacte data – en kreeg ik ineens te horen dat ik eigenlijk te laat was en er nog geen jury voor mij voorzien was. Gelukkig werd er nog een jury voor mij voorzien en daar ben ik [B.B.] als coördinatrice ook dankbaar voor, maar ik stel mij er toch wel vragen bij hoe het komt dat ik niet op de hoogte werd gehouden. Normaal moet er toch vanuit gegaan worden dat een student die niet

slaagt in eerste zit in januari en die geen vervroegde tweede zit aanvraagt in juni, gebruik gaat maken van zijn tweede zittijd in augustus.

Ten slotte heb ik tot op heden nog steeds geen officiële schriftelijke feedback gekregen over de mondelinge proef en over de punten die aan mijn werk kunnen verbeterd worden. Hoewel ik niet naar het inzagemoment ben geweest, omdat de cijfergegevens op de deelonderdelen mij in dit geval minder opportuun leken, werd deze feedback vorige keer gewoon via mail doorgestuurd vlak na de mondelinge proef.

3) Uitstel van het diploma

Ik snap dat een mondelinge jury alleen over dit welbepaalde opleidingsonderdeel kan oordelen en niet over het geheel op zich, maar een examencommissie en een interne beroepscommissie kunnen dit wel. Voor mij hangt er wel veel meer aan vast: het gaat om mijn diploma, zes opleidingsjaren die misschien gewoon teniet gedaan worden en mijn toekomst, waarbij een diploma meer deuren opent. Mentaal weegt het ook zwaar dat het diploma alsmaar wordt uitgesteld.

De examencommissie kan het hele traject in rekening brengen en beslissen dat een student zijn diploma verdient. Dit bekijken van het hele verhaal mis ik hier. Ik ben voor de rest geslaagd voor alle opleidingsonderdelen, waaronder twee stages en project. Dit zijn toch nog veel belangrijkere opleidingsonderdelen om het tot een goede sociaal werker te schoppen. Verder ben ik nooit moeten gedelibereerd worden voor een opleidingsonderdeel tijdens mijn traject en heb ik nog steeds meer dan voldoende leerkrediet (112), wat er op wijst dat ik op regelmatige basis geslaagd ben voor mijn opleidingsonderdelen. Uiteindelijk zorgt een 9,8/20 voor dit opleidingsonderdeel (hoogste gemiddelde score, januari) volgens mij toch voor een basis om dit alles in rekening te brengen.

4) Studievoortgangsmaatregel

‘Je slaagde er gedurende twee academiejaren niet in om een creditbewijs te behalen voor opleidingsonderdelen, waarin je beoogde competenties geïntegreerd moet toepassen in het werkveld of in een gesimuleerde situatie die sterk aanleunt bij het werkveld (zie ECTS-fiche in de studiegids). Daarom zijn wij van mening dat manifest blijkt dat het opleggen van bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren. Je kan je vanaf volgend academiejaar gedurende 3 academiejaren niet meer inschrijven voor deze opleiding.’

Ik vind deze maatregel gewoon helemaal buiten proportie, zelfs ongepast. Er wordt gewoon op papier gekeken dat ik het opleidingsonderdeel al drie keer heb opgenomen, er wordt helemaal geen rekening gehouden met de context waarom het al de derde keer is. Bovendien is het pas de eerste keer (met tweede zit, de tweede keer) dat ik effectief iets heb ingediend. Hierbij zou ik toch nog willen verwijzen naar de ‘situatieschets’.

Het is ondertussen ook al het zesde jaar dat ik ingeschreven ben op de school, dus het zesde jaar dat ik inschrijvingsgeld betaal. Ik vraag mij dan ook af of de school niet de verantwoordelijkheid heeft, zeker voor zover in het proces, om een student op alle mogelijke manieren en ten allen tijde te helpen om het eindpunt te halen. Hiervoor ook alle kansen moet geven. Het is natuurlijk gemakkelijk om een ‘moeilijke’ student op deze manier opzij te schuiven.

Ik ben van mening dat ik wel de nodige competenties behaald heb. Als de mondelinge jury en de examencommissie dit anders beoordelen, vind ik dat de school hier ook een verantwoordelijkheid in te dragen heeft. Naar mijn mening zijn er toch wel fouten gemaakt in de begeleiding en ondersteuning van mijn proces doorheen deze begeleidingsjaren.

Ik wil gebruik maken van mijn inzagerecht en mijn hoorrecht. Verder zou ik expliciet willen vragen dat [J.R.] (als mijn voormalig stage- en scriptiebegeleider) en [P.D.D.] (persoonlijk begeleider, [telefoonnummer]) gehoord worden om mijn traject te schetsen. Bij een eerdere procedure werd buiten mijzelf [B.B.] zowat als enige betrokkene gehoord, terwijl zij als coördinatrice en tevens zetelend jurylid volgens mij toch wel uiteenlopende belangen heeft.

Na al de ervaringen die ik het afgelopen academiejaar heb gehad is het soms moeilijk om nog vertrouwen te hebben in mezelf en in sommige mensen van de school.

Ik hoop dat u en de interne commissie dit vertrouwen kunnen herstellen en dat jullie mij de kans geven om eindelijk dit hoofdstuk af te sluiten/om verder te gaan met mijn leven. Ik vraag dan ook aan de interne beroepscommissie om zorgvuldig dit hele verhaal af te wegen, om de quoteringsaanpak aan te passen en om alsnog mijn diploma toe te kennen. In tweede instantie vraag ik het teniet doen van de studievoortgangmaatregel.”

De interne beroepscommissie behandelt het beroep van verzoeker in zitting van 16 september 2015. Na verzoeker te hebben gehoord, neemt zij de volgende beslissing:

“Verklaring van de student:
(...)

Verklaring van [S.G.] (trajectverantwoordelijke):

Ik volg mijn collega's met de beslissing van 9/20 voor de Bachelorproef. [S] zegt dat [verzoeker] een probleem heeft, zijn uitstelgedrag. Hij komt zijn afsprakenplan niet na dat vooropgesteld was.

De interne beroepscommissie beraadslaagt over de student.

De interne beroepscommissie neemt ten aanzien van de student de volgende beslissing:

De student krijgt een nieuwe kans om zijn eindwerk te verdedigen in de loop van periode 1 (evenwel zonder dat hij een nieuwe versie mag indienen) waarna de jury opnieuw zal beraadslagen. Indien de student van deze mogelijkheid gebruik wil maken, dient hij dit zo snel mogelijk te laten weten aan ombuds [L.S.].

Indien deze nieuwe beoordeling tot een geslaagd cijfer zou leiden, is de weigering van inschrijving automatisch niet meer van toepassing. Indien student echter opnieuw niet geslaagd is, zal de weigering tot inschrijving worden gehandhaafd.

Motivering van de beslissing:

Student haalt een aantal argumenten aan die betrekking hebben op zijn resultaat in eerste zit. De commissie kan met deze argumenten echter geen rekening houden in de beoordeling van de resultaten van de tweede zitting, aangezien de student voor de eerste zitting reeds zijn beroepsmogelijkheden uitputte en het resultaat behouden werd.

Wat betreft de beoordeling van de bachelorproef, merkt de commissie op dat er enige onduidelijkheid was over de verbetering van de bachelorproef ten opzichte van de ingediende bachelorproef in eerste zit. De mondelinge communicatie hierover aan de student na de jury stemde niet overeen met de uiteindelijk gegeven punten. Verder merkt de commissie een materiële vergissing in het dossier op: bij de beoordeling van [A.D.] wordt de 11/20 die gegeven wordt na de eerste 7 criteria verminderd tot een 10/20 na beoordeling van criteria 8 tot 10, terwijl dit punt volgens de richtlijn enkel in negatieve zin mag worden aangepast indien minstens één van deze criteria als onvoldoende wordt beoordeeld, hetgeen niet het geval is. Wanneer het totale punt herberekend wordt op basis van een 11/20 ipv een 10/20 komt het op 9,6/20. Mogelijk zou een beraadslaging door de jury op basis van dit cijfer ook tot een ander eindcijfer geleid hebben.

De commissie is van mening dat de beoordeling van de jury mogelijk tot een ander resultaat zou geleid hebben indien deze materiële vergissing niet was gebeurd. De commissie kan echter uit het dossier ook niet afleiden dat de student alle eindcompetenties bereikt heeft die worden beoogd met dit opleidingsonderdeel.

Om die reden beslist ze dat de student een nieuwe kans krijgt om zijn eindwerk te verdedigen in de loop van periode 1 (evenwel zonder dat hij een nieuwe versie mag indienen) waarna de jury opnieuw zal beraadslagen.

De weigering tot inschrijving wordt opgelegd omdat de student twee opeenvolgende jaren zeer beperkte of geen studievoortgang boekte. De commissie stelt vast dat de student de eerdere beperkende maatregel opgelegd kreeg omdat hij zelf bij zijn eerdere inschrijving voor het opleidingsonderdeel niets indiende. Hij liet op die manier examenkansen liggen. Hij was zich bewust van de bindende maatregelen die hij daardoor opgelegd kreeg en haalde desondanks geen betere resultaten in het huidige academiejaar. Er zijn mogelijk bijzondere omstandigheden, die worden bevestigd door zijn bijzonder statuut, maar die omstandigheden verklaren niet voldoende het tot viermaal toe niet opnemen van een examenkans voor het betrokken opleidingsonderdeel. Student slaagde er namelijk ondanks deze omstandigheden toch in om andere opleidingsonderdelen met succes af te leggen in vorige academiejaren. De omstandigheden motiveren daarom geen opheffing van de weigering tot inschrijving.

De beslissing van de interne beroepscommissie is genomen bij consensus.”

Dit is de thans bestreden beslissing. Zij wordt aan verzoeker betekend bij aangetekend schrijven van 23 september 2015.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet hiertoe evenmin redenen.

Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

Eerste middel

Verzoeker steunt een eerste middel op de materiële motiveringsplicht, het zorgvuldigheidsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel en de plicht tot onbevooroordeelde en objectieve beoordeling.

Standpunt van partijen

Verzoeker wijst erop dat er bij de totstandkoming van het examencijfer een materiële vergissing werd gemaakt, met name door de individuele beoordeling van een jurylid ten onrechte te verlagen van 11/20 naar 10/20. Hierdoor bedraagt het cijfermatige eindresultaat niet 9,4/20 maar 9,6/20. Verzoeker zet uiteen dat er in dit geval een afronding naar boven mogelijk is.

Verzoeker doet gelden dat de interne beroepscommissie deze materiële misslag heeft vastgesteld en erkend, maar daar ten onrechte als gevolg heeft aan verbonden dat verzoeker de mondelinge verdediging moet *c.q.* mag herdoen. Het komt volgens verzoeker aan de interne beroepscommissie toe om de fout van de jury recht te zetten en om op grond van de afrondingsregels de 9,6/20 om te zetten in een examencijfer van 10/20, waarna verzoeker geslaagd moet worden verklaard. Verzoeker geeft aan dat hij door de begane materiële vergissing geen vertrouwen meer kan hebben in de coördinatie en de samenstelling van een nieuwe mondelinge verdediging.

In haar *antwoordnota* repliceert verwerende partij dat de bestreden beslissing niet kennelijk onredelijk is door een nieuwe mondelinge verdediging toe te staan, omdat de eindbeoordeling niet per definitie overeenstemt met de mathematische optelsom van alle

individuele quoterings, doch er integendeel nog ruimte is voor beraadslaging alvorens het examencijfer wordt vastgelegd.

Verder wijst verwerende partij erop dat verzoeker tot op het ogenblik van het neerleggen van de antwoordnota nog niet was ingegaan op de door de bestreden beslissing geboden mogelijkheid, en spijs ter zake herhaald te zijn bevraagd, nog niet had meegedeeld of hij zijn bachelorproef opnieuw wenste te verdedigen.

Beoordeling

Zoals de Raad eerder reeds heeft overwogen (nr. 2015/070, 12 mei 2015), bepaalt het op verzoeker toepasselijke onderwijs- en examenreglement in artikel 3.1 dat de totaalscore voor een opleidingsonderdeel wordt afgerond volgens de wetenschappelijke regels, en dat een cijfer na de komma van vijf of hoger ertoe leidt dat wordt afgerond naar het bovenliggende gehele getal.

Vooraleer er evenwel toepassing kan worden gemaakt van voormeld artikel 3.1, dient er sprake te zijn van een totaalscore. In de studiegids van het betrokken opleidingsonderdeel is onder artikel 5.4, randnummer 4, in zoverre hier relevant, het volgende bepaald:

“(…)

De assessor zet de verschillende quoterings om in een eindresultaat op 20 punten. Deze uitslag is voor beraadslaging vatbaar. Na de berekening van de score op alle deelfacetten van alle beoordelaars beraadslaagt de jury over het eindcijfer. Daarbij wordt bekeken of dit cijfer een correcte beoordeling is van de volledige bachelorproef en dit volgens het quotatieschema. De jury kan na beraadslaging op gemotiveerde wijze de cijfermatige uitslag wijzigen.”

Het examencijfer komt bijgevolg tot stand na beraadslaging, waarbij de jury over de mogelijkheid beschikt af te wijken van het initiële cijfermatige resultaat.

In casu kwam de jury, op basis van een verkeerde optelling van de individuele scores, tot een totaal van 9,4/20, wat vervolgens werd omgezet naar een examencijfer van 9/20. De beslissing van de jury bevat geen motivering inzake de quoterings na beraadslaging en derhalve ook geen nadere precisering inzake de competenties die verzoeker niet of

onvoldoende heeft behaald. Er lijkt *prima facie* een louter mathematische afronding te zijn gemaakt.

Nu evenwel is gebleken dat verzoeker niet 9,4 maar 9,6/20 heeft behaald, dient verzoeker ten dele in zijn vraag te worden bijgevalen waarom hij een nieuwe mondelinge presentatie dient te geven alvorens hij aanspraak kan maken op een nieuwe beoordeling.

Vast staat alleszins, zoals hierboven is aangehaald, dat een cijfermatige score van 9,6/20 verzoeker geen recht verleent op een mathematische afronding tot het slaagcijfer van 10/20, omdat de cijfermatige score nog aan een beraadslaging wordt onderworpen vooraleer het examencijfer tot stand komt. In het hiervoor aangehaalde arrest heeft de Raad ten aanzien van verzoekers bachelorproef in de eerste zittijd geoordeeld dat in het raam daarvan, een score van 9,8/20 op gemotiveerde wijze kan worden herleid tot 9/20. In zoverre het middel ertoe strekt het niet toekennen van een creditcijfer als onregelmatig te laten verklaren, overtuigt het derhalve niet.

De vraag die vervolgens eerst moet worden beantwoord, is bijgevolg of de score van 9,6/20 op zich en in de huidige omstandigheden kan leiden tot het toekennen van een creditcijfer, dus zonder dat verzoeker een nieuwe mondelinge verdediging houdt.

Die beoordeling, die door de jury omwille van de materiële vergissing niet werd gemaakt, viel toe aan de interne beroepscommissie. Niet voor het eerst evenwel, moet de Raad vaststellen dat een interne beroepsinstantie ten onrechte verzaakt aan de bevoegdheid die zij in de interne reglementering van de instelling opgedragen heeft gekregen.

Daar waar de bestreden beslissing overweegt “dat de beoordeling van de jury mogelijk tot een ander resultaat zou hebben geleid indien deze materiële vergissing niet was gebeurd” en vervolgens dat “de commissie [] echter uit het dossier ook niet [kan] afleiden dat de student alle competenties bereikt heeft die worden beoogd met dit opleidingsonderdeel”, en daarin grond ziet in een nieuwe beoordeling door de jury aan te bieden (na een nieuwe mondelinge verdediging), zij erop gewezen dat uit artikel 4.4.4.1 van het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij blijkt dat de interne beroepscommissie bevoegd is “om een beslissing te nemen en eventueel de punten aan te passen.” De interne beroepscommissie beschikt aldus over volheid van bevoegdheid.

De interne beroepscommissie wordt derhalve geacht in staat te zijn om de competenties van de student te beoordelen. Zij kan daarbij hetzij eigener beweging op gemotiveerde wijze een nieuw examencijfer toekennen, hetzij zich laten adviseren door de jury alvorens vervolgens zelf te beslissen. Door evenwel vast te stellen dat het toegekende cijfer onjuist is en tegelijk niet zelf een nieuw examencijfer toe te kennen, miskent de beroepscommissie haar bevoegdheid, een gebrek dat aan de openbare orde raakt.

In de mate dat de bestreden beslissing aan verzoeker bovendien de mogelijkheid van een nieuwe mondelinge verdediging heeft toegestaan, ziet de Raad geen reden om hieraan afbreuk te doen. De beroepscommissie heeft immers vastgesteld dat er ook voor die remediëring een specifieke grond voorhanden was, met name de onvoldoende communicatie met verzoeker na de bachelorproef. De Raad is niet bevoegd om de beoordeling ter zake over te doen.

Wat de plicht tot objectieve en onbevooroordeelde beoordeling betreft, is de Raad vooreerst van oordeel dat de kritiek van verzoeker zich niet richt tegen de bestreden beslissing – die immers geen uitspraak doet over de samenstelling van de jury.

In zoverre verzoeker erop zou aansturen dat geen enkele jury, ongeacht de samenstelling, nog objectief en onpartijdig zou kunnen oordelen over verzoekers verdiensten, kan het middelonderdeel niet worden aangenomen. Een dergelijk verregaande vooronderstelling wordt door niets ondersteund.

Ook een geheel of deels identiek samengestelde jury evenwel, kan zich naar oordeel van de Raad opnieuw over verzoeker uitspreken zonder dat dit *ipso facto* vermoed kan worden te gebeuren op een onvoldoende objectieve wijze. Uit de loutere materiële vergissing bij de verwerking van de punten – die overigens ook verzoeker was ontgaan en door de interne beroepscommissie ambtshalve is opgemerkt – kan niet worden afgeleid dat de juryleden bij een eventuele nieuwe beoordeling van verzoeker, niet objectief zouden oordelen.

In dat opzicht wordt het middel niet aangenomen.

Samenvattend, wat dit middel betreft, dient de bestreden beslissing te worden vernietigd, en dient de beroepscommissie eerst, al dan niet op advies van de jury, te oordelen

welk examencijfer kan worden toegekend op grond van de prestaties van verzoeker – in acht genomen de cijfermatige quoterings van 9,6/20. Indien verzoeker in het raam van die beoordeling geen credit behaalt en evenmin voor de opleiding geslaagd wordt verklaard, dient verder uitvoering te worden gegeven aan de thans bestreden beslissing in de mate dat aan verzoeker de mogelijkheid wordt geboden om de mondelinge presentatie over te doen, waarna de jury tot een nieuw examencijfer dient te komen.

Het middel is in die mate en voor zover nodig ambtshalve aangevuld, gegrond.

Tweede middel

Verzoeker steunt een tweede middel op de motiveringsplicht en het redelijkheidsbeginsel.

Beoordeling

Na het gegrond bevinden van het eerste middel zal verzoeker, indien hij na herdeliberatie door de beroepscommissie niet rechtstreeks geslaagd wordt verklaard, de mogelijkheid hebben om zijn mondelinge presentatie over te doen. Bij de beoordeling daarvan dient ook rekening te worden gehouden met wat de beroepscommissie heeft vastgesteld, met name dat er “enige onduidelijkheid was over de verbetering van de bachelorproef ten opzichte van de ingediende bachelorproef in eerste zit”.

Het komt thans eerst aan verwerende partij en haar organen toe om een nieuwe beslissing ten aanzien van verzoeker te nemen. In afwachting daarvan is het middel voorbarig.

Derde middel

Verzoeker steunt een derde middel op het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker voert aan dat een “standvastige beoordeling van de herwerking in tweede zit” niet is gewaarborgd, omdat de oorspronkelijke scriptiebegeleidster in de loop van het

academiejaar moest worden vervangen, een eventualiteit waarmee verwerende partij rekening had moeten houden.

Verder stelt verzoeker dat één van de beoordelaars in de eerste zitting werd vervangen doordat er “meerdere fouten” werden begaan, en dat ook die vervanging vermeden had kunnen worden.

Aldus is naar oordeel van verzoeker onzorgvuldig gehandeld doordat voor het schriftelijk deel thans twee van de drie beoordelaren nieuw waren, en voor het mondeling gedeelte twee van de vier.

In de *antwoordnota* doet verwerende partij gelden dat de problematiek van de uit dienst getreden scriptiebegeleidster eerder reeds door de Raad is beoordeeld in de hierboven reed aangehaalde uitspraak, en dat het vermoeden van deskundigheid en objectiviteit zich ook uitstrekt tot de jury in zijn nieuwe samenstelling. Verwerende partij wijst er ten slotte op dat verzoeker zelf om een wijziging in de jury had gevraagd.

Beoordeling

Het uit dienst treden van een scriptiebegeleidster is niet per definitie te voorzien, en evenmin kan in redelijkheid van een hogeronderwijsinstelling de waarborg worden gevraagd dat personeelsleden steeds gedurende een volledig academiejaar in dienst blijven.

Voor zover verzoeker alludeert op een gebrek aan objectiviteit in hoofde van het andere vervangen jurylid en de daarmee samenhangende “fout”, wijst de Raad erop dat verzoeker dit middel reeds heeft opgeworpen in de zaak die geleid heeft tot het voormelde arrest van 12 mei 2015, waarin verzoekers middelen alle werden verworpen. Van een fout zoals verzoeker die ziet, is derhalve geen sprake. Terecht herinnert verwerende partij er bovendien aan dat verzoeker toen om de vervanging van het betrokken jurylid had gevraagd, en dat verwerende partij in die vervanging had toegezegd bij de volgende examenkans, ofschoon zij daartoe in juridisch opzicht niet was verplicht.

Het vermoeden van deskundigheid en objectiviteit dat de Raad hanteert ten aanzien van beoordelaren, geldt onverminderd wanneer een jury deels nieuw wordt samengesteld voor de

beoordeling in een volgende zitting. Verzoeker brengt geen enkel concreet element aan om aan te tonen dat hij niet op een objectieve en onpartijdige wijze werd beoordeeld.

Het middel is ongegrond.

Vierde middel

Een vierde middel is gesteund op het zorgvuldigheidsbeginsel en een gebrek aan feedback.

Standpunt van partijen

Verzoeker voert aan dat hij op de dag van de mondelinge beoordeling nog niet wist wie de nieuwe scriptiebegeleidster was, hij evenmin wist in welk lokaal hij werd verwacht en hij na navraag naar een verkeerd lokaal werd verzonden waardoor hij slechts een kwartier voorbereidingstijd had.

Verder stelt verzoeker dat hij bepaalde praktische informatie met het oog op de tweede examenzitting niet samen met de andere studenten heeft ontvangen, waardoor hij titel en onderzoeksvraag te laat heeft ingediend; er werd niettemin alsnog een jury samengesteld.

Daarnaast werpt verzoeker op dat hij nog geen officiële schriftelijke feedback heeft gekregen over de mondelinge proef – ofschoon hij niet naar het feedbackmoment is gegaan, verwacht verzoeker een mailbericht met deze feedback.

Waar de bestreden beslissing stelt dat met argumenten die betrekking hebben op de eerste examenzitting geen rekening kan worden gehouden, acht verzoeker dit ‘kort door de bocht’ omdat hij meent ter vergelijking te moeten verwijzen naar het in eerste zitting behaalde resultaat.

In de *antwoordnota* neemt verwerende partij ter zake geen standpunt in.

Beoordeling

Verzoeker geeft niet aan in welke mate zijn mondelinge presentatie concreet in negatieve zin werd beïnvloed door het ogenblik waarop hij met de nieuwe scriptiebegeleidster kennis heeft gemaakt of door de door hem aangevoerde en naar oordeel van de Raad zeer beperkte problemen inzake de aanduiding van het lokaal en de voorbereiding ter plaatse. Nog minder blijkt uit de uiteenzetting van het middel dat de omstandigheden van de mondelinge verdediging van die aard waren dat de enig mogelijke beslissing erin kan gelegen zijn dat verzoeker een slaagcijfer had moeten krijgen voor het geheel van het opleidingsonderdeel.

In dat opzicht overtuigt het middel niet, temeer nu verzoeker met de bestreden beslissing reeds hetzelfde heeft bekomen als wat de Raad vervolgens op grond van dit middel nog had kunnen verlenen, namelijk de mogelijkheid om de mondelinge verdediging over te doen.

Wat de feedback betreft, moet worden vastgesteld dat deze kritiek betrekking heeft op communicatie na het examen, en derhalve onmogelijk van aard kan zijn om de rechtsgeldigheid van de quoteringsvraag te stellen.

Ten slotte overweegt de betreden beslissing terecht dat grieven die betrekking hebben op het verloop van de eerste examenzitting thans niet meer dienstig kunnen worden opgeworpen. De Raad wijst ter zake niet enkel op de beroepstermijn die daarvoor lang is verstreken, maar ook op het gezag van gewijsde van de uitspraak van 12 mei 2015 die verzoekers middelen ongegrond heeft verklaard.

Het middel is niet gegrond.

Vijfde middel

Verzoeker steunt een vijfde middel op het evenredigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

In het vijfde middel zet verzoeker met betrekking tot het uitstel van het behalen van het diploma uiteen dat de beroepscommissie rekening had kunnen houden met het gegeven dat hij reeds zes jaar lang als student is ingeschreven, dat het niet behalen van het diploma

mentaal zwaar doorweegt en dat ook het behalen van een credit voor alle andere opleidingsonderdelen en zijn resterend leerkrediet in ogenschouw moeten worden genomen.

In de *antwoordnota* voert verwerende partij ter zake geen verweer.

Beoordeling

Ten gevolge van het gegrond bevinden van het eerste middel zal een nieuwe beoordeling tot stand moeten komen. Indien verzoeker in het raam daarvan een credit behaalt, zal hij allicht geslaagd worden verklaard voor de opleiding.

Verwerft verzoeker geen credit, dan zal de beroepscommissie zich opnieuw moeten uitspreken over de vraag of verzoeker, op basis van alle voorliggende elementen, met inbegrip van het nieuwe examencijfer voor het opleidingsonderdeel Bachelorproef, geslaagd kan worden verklaard.

Verzoeker zal zich er daarbij van bewust zijn dat de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel aangeeft dat een tekort niet wordt gedelibereerd.

De loutere vertraging in de studievoortgang door het niet behalen van een credit en de daarmee gepaard gaande mentale belasting voor de betrokken student, zijn op zich niet van aard om een examenbeslissing onregelmatig te bevinden.

Het middel wordt verworpen.

Zesde middel

Verzoeker richt een zesde middel tegen de hem opgelegde studievoortgangsmaatregel en steunt daarbij op de motiveringsplicht en het evenredigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker herneemt de argumenten die hij in het intern beroep heeft doen gelden, en werpt aan de beoordeling in de bestreden beslissing tegen dat het pertinent onjuist is dat hem

eerder een beperkende maatregel werd opgelegd omdat hij bij eerdere inschrijving voor het opleidingsonderdeel niets indiende.

Verzoeker stelt dat de beperkende maatregel pas werd opgelegd na de resultaat van de eerste examenzittijd in januari 2015 en niet bij na het academiejaar 2014-2015. Verder, zo stelt verzoeker, erkent men de bijzondere omstandigheden maar wordt er allerm minst rekening mee gehouden. Hij zet uiteen dat de opleidingsonderdelen die hij in vorige academiejaren wel met goed gevolg kon afleggen in andere lesperiodes vielen en dat hij het in de periode van de bachelorproef juist moeilijk had.

Verwerende partij stelt in de *antwoordnota* dat de beslissing inzake de weigering tot nieuwe inschrijving uitdrukkelijk en individueel gemotiveerd is, en dat verzoeker eerder reeds een beperkende maatregel opgelegd had gekregen omdat hij bij eerdere examen kansen niets indiende en daardoor examen kansen verloren liet gaan. Verzoeker behaalde desondanks geen betere resultaten.

Wat de bijzondere omstandigheden betreft, betwist verwerende partij niet het bestaan ervan, maar wijst zij erop dat die onvoldoende verklaren waarom verzoeker tot viermaal toe een examen kans voor het opleidingsonderdeel niet heeft benut, terwijl hij toch kon slagen voor andere opleidingsonderdelen.

Beoordeling

De bestreden beslissing bevestigt de weigering tot inschrijving – indien verzoeker geen credit en bijgevolg bachelordiploma behaalt – op grond van de volgende motivering:

“De weigering tot inschrijving wordt opgelegd omdat de student twee opeenvolgende jaren zeer beperkte of geen studievoortgang boekte. De commissie stelt vast dat de student de eerdere beperkende maatregel opgelegd kreeg omdat hij zelf bij zijn eerdere inschrijving voor het opleidingsonderdeel niets indiende. Hij liet op die manier examen kansen liggen. Hij was zich bewust van de bindende maatregelen die hij daardoor opgelegd kreeg en haalde desondanks geen betere resultaten in het huidige academiejaar. Er zijn mogelijk bijzondere omstandigheden, die worden bevestigd door zijn bijzonder statuut, maar die omstandigheden verklaren niet voldoende het tot viermaal toe niet opnemen van een examen kans voor het betrokken opleidingsonderdeel. Student slaagde er namelijk ondanks deze omstandigheden toch in om andere opleidingsonderdelen

met succes af te leggen in vorige academiejaren. De omstandigheden motiveren daarom geen opheffing van de weigering tot inschrijving.”

Uit de stukken waarop de Raad vermag acht te slaan, blijkt niet dat aan verzoeker in een voorgaand academiejaar reeds een maatregel van studievoortgangsbewaking is opgelegd. In die omstandigheden kan de Raad niet anders dan vaststellen dat de bestreden beslissing niet steunt op deugdelijke motieven.

In de mate dat het is gesteund op de motiveringsplicht, is het middel gegrond.

Wanneer de omstandigheden ertoe leiden dat verwerende partij ter zake een nieuwe beslissing dient te nemen, geeft de Raad ter overweging mee dat er een relevant verschil lijkt te kunnen bestaan tussen het deelnemen aan een examen en daarvoor herhaaldelijk niet slagen, en het niet benutten van examenkansen. Anders dan uit een gequoteerd tekort, kan uit de afwezigheid van de student immers niet rechtstreeks iets worden afgeleid omtrent zijn kennis en vaardigheden inzake dat opleidingsonderdeel. Verwerende partij spreekt verzoeker niet tegen in diens stelling dat hij voor de bachelorproef nog geen vier examenkansen heeft benut.

Het middel is in de aangegeven mate gegrond.

Verzoek tot het horen van getuigen

Verzoeker vraagt om de heer [J.R.], voormalig stage-, en scriptiebegeleider en mevrouw [P.D.D.], persoonlijk begeleidster, te horen.

Verzoeker geeft niet aan om welke reden de getuigen dienen te worden gehoord. Het mag als vaste rechtspraak van de Raad worden beschouwd dat een getuigenverklaring enkel relevant kan zijn wanneer daaruit kan blijken dat de bestreden beslissing onregelmatig of kennelijk onredelijk is. Aan die voorwaarde voldoet verzoekers vraag op het eerste gezicht niet.

Bovendien ligt hier enkel de thans bestreden beslissing ter beoordeling voor, samen met, onderliggend, het examen dat verzoeker in tweede zitting heeft afgelegd. De Raad ziet niet spontaan in welke relevante informatie daarover zou kunnen worden verstrekt door een gewezen stage- en scriptiebegeleider, en verzoeker verduidelijkt dat ook niet.

Het verzoek tot getuigenverhoor wordt verworpen.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van 16 september 2015 in de mate dat aan verzoeker een maatregel van studievoortgangsbewaking wordt opgelegd, ertoe strekkende dat hij gedurende drie academiejaren geen nieuwe inschrijving mag nemen.

2. De Raad vernietigt de beslissing van 16 september 2015 in de mate dat het examencijfer van 9/20 voor het opleidingsonderdeel Bachelorproef wordt bevestigd.

3. Het bevoegde orgaan neemt uiterlijk op 20 november 2015 een nieuwe beslissing, waarbij eerst uitspraak wordt gedaan over het examencijfer dat aan verzoeker kan worden toegekend voor het opleidingsonderdeel Bachelorproef, rekening houdend met een cijfermatige score van 9,6/20. Indien verzoeker bij die uitspraak geen credit verwerft voor het betrokken opleidingsonderdeel, wordt uitvoering gegeven aan de bepaling van de beslissing van 16 september 2015 die verzoeker de mogelijkheid biedt om een nieuwe mondelinge verdediging van de bachelorproef af te leggen. Verzoeker verbeurt deze mogelijkheid wanneer hij niet op eerste verzoek van verwerende partij bevestigt dat hij deze mogelijkheid zal benutten. In voorkomend geval vinden mondelinge verdediging en beslissing over het examencijfer plaats uiterlijk 18 december 2015.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 10 november 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder, voorzitter van de Raad

Jan Geens bijzitter

Daniël Cuypers bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïntinventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.566 van 10 november 2015 in de zaak 2015/426

In zake: [REDACTED]

tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 28 september 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 16 september 2015.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 10 november 2015.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat [REDACTED], die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven als student in de opleiding Bachelor Orthopedagogie / [REDACTED].

Na de tweede examenzittijd behaalt verzoekster een credit voor alle opgenomen opleidingsonderdelen, behalve drie: '[REDACTED]' (9/20), '[REDACTED]' (9/20) en '[REDACTED]' (9/20).

Met het oog op de voortzetting van haar studies, dient verzoekster een ‘persoonlijk deeltraject’ samen te stellen, met daarin de drie vakken uit het eerste jaar van het modeltraject waarvoor nog geen credit werd behaald, aangevuld met andere opleidingsonderdelen.

Verzoekster beoogt een deeltraject waarin zij ook het opleidingsonderdeel ‘stage 2 ortho’ uit het tweede jaar van het modeltraject kan opnemen. Dit wordt haar geweigerd omdat er in periode 1 geen stageplaatsen meer beschikbaar zijn en periode 2 reeds wordt ingenomen door de vakken uit het eerste jaar die nog moeten worden afgelegd.

Op 11 september 2015 tekent verzoekster het volgende intern beroep aan:

“Tijdens mijn PDT-gesprek op 9 september kreeg ik te horen dat er niet voldoende stageplaatsen zijn voor de eerste periode die loopt van 24 september tot en met 20 november en ik mijn stage niet kan afleggen. Verder voldoe ik aan alle voorwaarden, ik heb voldoende studiepunten, ik heb mijn rooster perfect kunnen aanpassen aan de vakken die ik meeneem naar mijn tweede jaar maar op de stage loopt het vast.

Het is toch niet mogelijk dat mensen die een richting orthopedagogie/..... volgen, een richting die vooral met ‘mensen’ te maken heeft, zelf niet echt menselijk behandeld worden. In principe komt het erop neer dat alle studenten die helaas te veel vakken van hun tweede periode meenemen, geremd worden in hun schoolloopbaan. Het is zeker niet mijn bedoeling om moeilijk te doen, maar, het is niet zo dat mensen die een aantal vakken mee moeten nemen, soms minder gemotiveerd zijn om hun doel te bereiken, in tegendeel soms. Soms hebben we gewoon een andere vooropleiding of zijn er andere redenen in het spel. Er wordt tegenwoordig steeds gezegd dat de jeugd niet meer gemotiveerd is maar, wees nu eerlijk, je zou voor minder gedemotiveerd geraken. Neem van mij aan dat ik heel erg mijn best gedaan heb.

Als een onderwijsinstelling wens op zelf haar stageplaatsen te kiezen dan dienen ze er toch ook rekening mee te houden dat er een aantal mensen in de eerste periode stage zullen lopen en in ieder geval voldoende plaatsen voorzien?

Het rare is dat ik rondom mij regelmatig mensen tegenkom van reguliere organisaties die met plezier stageplaatsen zouden aanbieden.

Het zou spijtig zijn dat u iemand, die binnen deze richting perfect op haar plaats is, geen kans zou geven om haar droom waar te maken. U mag navraag doen bij al mijn professoren, ik ben steeds aanwezig op de les en ik maak al mijn opdrachten. Bovendien probeer ik een aantal andere studenten te motiveren om door te zetten.

Deze klacht is een kreet om hulp van mijn kant, ik moet de normale procedures volgen en moest me aan de regel van de vijf dagen houden. Ik had het graag anders gezien.

Kan u aub de beslissing om me geen stage te laten lopen in de eerste periode terug in overweging nemen of een andere oplossing voorstellen om mijn stage te kunnen lopen?”

Na verzoekster te hebben gehoord, beslist de interne beroepsinstantie op 16 september als volgt:

“Verklaring van de student:

- [verzoekster] had 6 herexamens: volgend academiejaar '15-'16 moet ze nog 3 van de 6 examens van het 1ste jaar meenemen, en de rest van het 2de jaar Orthopedagogie. 1 of 2 vakken van het 2de jaar Ortho (Jeugdrecht en nog een ander vak) zou ze moeten laten vallen en het jaar daarop meenemen.
Student is begin september op PDT-gesprek geweest bij mevr. [S.] en kreeg daar te horen dat er geen stageplaatsen meer zijn in periode 1. Student kan geen stage lopen in periode 2 omdat ze dan haar vakken van het 1ste jaar moet volgen die in dezelfde periode lopen als haar 2de jaarsstage.
- Student heeft dan zelf het initiatief genomen om stageplaatsen te zoeken. Ze stelde voor om stage te lopen bij Maar de stagecoördinatoren vinden dit geen geschikte stageplaats voor Orthostudenten.
- Als [de] instelling er zelf voor kiest de stageplaatsen te kiezen dan moet zij er voor zorgen dat alle studenten in eerste periode stage kunnen lopen.

Verklaring coördinator stage en opleidingshoofd:

- Stageplaatsen worden door de hogeschool zelf gekozen, rekening houdende dat studenten niet meer dan 3 kwartier moeten reizen vooraleer ze op hun stageplaats aankomen. De door [verzoekster] voorgestelde stageplaats is niet geschikt omdat ze onvoldoende de verwachte inhoud van een tweedejaarsstage kunnen aanbieden.

De directeur onderwijs en studentenbeleid neemt ten aanzien van de student de volgende beslissing:

Het persoonlijk deeltraject van de student blijft behouden zoals het door de hogeschool is goedgekeurd, de student kan dit jaar geen stage lopen.

Motivering van de beslissing:

In het HOE wordt vermeld dat de student in zijn programma eerst de opleidingsonderdelen van het vorige academiejaar waarvoor hij niet geslaagd is dient op te nemen in zijn programma. In het geval van de betrokken student gaat dit onder andere om enkele opleidingsonderdelen die tijdens de tweede periode vallen. Daarom kan de studente haar stage niet opnemen in de tweede periode.

Er is voor het academiejaar 2105-16 ook een mogelijkheid voorzien om tijdens de eerste periode stage te lopen. Deze mogelijkheid is voorzien omwille van organisatorische redenen (de hoge doorstroom naar het tweede deeltraject en het beperkt aantal geschikte stageplaatsen). Omdat deze studenten vrijwel onmiddellijk bij de start van het academiejaar aan hun stage beginnen, werden voor deze periode bij voorkeur studenten ingeschreven die reeds na de eerste zittijd geslaagd waren. Dat gaf zowel de studenten als de hogeschool de mogelijkheid om tijdig alle voorbereidingen voor stage te treffen. Deze werkwijze is ook reeds vorig academiejaar aan studenten gecommuniceerd via een infosessie en op blackboard (presentatie).

Bij het samenstellen van het persoonlijk deeltraject van de student bleek dat er geen stageplaatsen meer waren tijdens de eerste stageperiode aangezien deze reeds ingevuld waren door studenten die geslaagd waren voor het gehele modeldeeltraject.

De studente bracht zelf een stageplaats aan maar die werd door de opleiding niet als geschikt beoordeeld. Het is aan de opleiding om te bepalen of een stage voldoende aansluiting vindt bij de te behalen competenties, en dat bleek in dit geval niet zo te zijn.

De hogeschool keurt volgens het HOE een persoonlijk deeltraject van een student goed op basis van ‘het dossier van de student, de organisatorische haalbaarheid voor de hogeschool, de genomen maatregelen van studievoortgangsbewaking en de volgtijdelijkheid en concordantie van de opleidingsonderdelen’.

In dit geval verhindert het dossier van de student een stage tijdens de tweede periode en is het niet organisatorisch haalbaar de studente stage te laten lopen tijdens de eerste periode. De beslissing van het opleidingshoofd is dus verantwoord.”

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij stelt dat de bestreden beslissing niet zozeer betrekking heeft op de weigering voor de inschrijving van een opleidingsonderdeel, maar wel op het gegeven dat de invulling van de stage om praktische redenen niet mogelijk was en dat het opleidingsonderdeel pas later kan worden opgenomen.

Aldus is het beroep volgens verwerende partij niet ontvankelijk “in de mate waarin het niet om een weigeringsbeslissing gaat”.

Verzoekster gaat in de *wederantwoordnota* niet in op de exceptie.

Beoordeling

Artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat een student die oordeelt dat een ongunstige studievoortgangsbepaling aangetast is door een schending van het recht, toegang heeft tot een interne beroepsprocedure.

Krachtens artikel II.285 van dezelfde Codex is de Raad bevoegd om als administratief rechtscollege uitspraak te doen over beroepen tegen studievoortgangsbepalingen, na uitputting van het voormelde intern beroep.

Luidens artikel I.3, 69°, g) van deze Codex is een bepaling houdende een weigering tot het opnemen van een bepaald opleidingsonderdeel in het diplomacontract waarvoor de student die een geïndividualiseerd traject volgt zich nog niet eerder heeft ingeschreven, een studievoortgangsbepaling.

De bestreden bepaling ontzegt verzoekster de mogelijkheid om het opleidingsonderdeel Stage, waarvoor zij niet eerder was ingeschreven, op te nemen in haar individueel traject (PDT – persoonlijk deeltraject) voor het volgend academiejaar.

Het voormelde artikel I.3, 69°, g) van de Codex maakt, wat de hoedanigheid van studievoortgangsbepaling betreft, geen onderscheid naar de motieven waarop de weigering tot het opnemen van een opleidingsonderdeel is gesteund. De Raad is dan ook van oordeel dat een weigering die is gesteund op een motief dat verband houdt met een (beweerde) praktische onmogelijkheid, niet buiten zijn bevoegdheid valt.

De bestreden bepaling vermeldt overigens zelf uitdrukkelijk dat het handelt om een beroep, door verzoekster ingesteld tegen “de studievoortgangsbepaling van 3-9-2015”.

Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

Verzoekster steunt een eerste middel op het redelijkheidsbeginsel en de motiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoekster voert aan dat zij zelf een stageplaats heeft voorgesteld, met name op de jeugddienst van de politie, maar dat deze stageplaats door de opleiding werd afgewezen. Dat dit gebeurde op grond van de overweging dat de stageplaats niet geschikt is, kan verzoekster niet overtuigen aangezien haar nooit werd gevraagd waar de stage precies zou plaatsvinden of wat ze zou inhouden.

In de *antwoordnota* betwist verwerende partij verzoeksters stelling: de stage bij de jeugddienst van de politie stemde niet overeen met de te behalen competenties die in de ECTS-fiche zijn opgenomen.

Verzoekster blijft in de *wederantwoordnota* bij haar standpunt dat de door haar aangeboden stageplaats nooit werd onderzocht. Zij wijst erop dat er in het administratief dossier van verwerende partij geen briefwisseling ter zake is terug te vinden, en zij herhaalt dat haar nooit naar de inhoud van de stage werd gevraagd.

Beoordeling

Tijdens de hoorzitting bij de directeur onderwijs- en studentenbeleid heeft verzoekster aangegeven dat zij zelf een stageplaats bij de politiezone [REDACTED] had voorgesteld, maar dat die stageplaats volgens de stagecoördinatoren niet geschikt was voor orthostudenten.

De coördinator verklaarde hierop dat de stageplaatsen door de hogeschool zelf worden gekozen, rekening houdend met een maximale verplaatsing van drie kwartier vanuit de hogeschool – of de door verzoekster voorgestelde stageplaats hieraan voldoet of niet, en zo nee om die reden werd afgewezen, wordt niet meegedeeld – en dat de stageplaats die verzoekster heeft voorgesteld niet geschikt is omdat ze “onvoldoende de verwachte inhoud van een tweedejaarsstage kunnen aanbieden”.

De bestreden beslissing luidt dat de voorgestelde stageplaats door de opleiding niet geschikt werd bevonden omdat ze onvoldoende aansluit bij de te behalen competenties.

Op basis van de stukken waarop hij vermag acht te slaan, is het voor de Raad voorsnog onduidelijk op basis van welke – door verzoekster aangevoerde – concrete gegevens omtrent de inhoud van de door haar aangeboden stage, de opleidingscoördinator heeft geoordeeld dat er onvoldoende overeenstemming in kan worden gevonden met de beoogde competenties van het opleidingsonderdeel Stage.

Uit de bestreden beslissing kan de Raad enkel opmaken dat er sprake is van een welbepaalde politiezone, maar verwerende partij betwist niet dat zij wist dat het om een stage bij de jeugddienst ging (pagina 5 van de antwoordnota).

Ook op de hoorzitting bij het intern beroep geeft de opleiding geen nadere duiding omtrent de ontoereikendheid van de door verzoekster aangeboden stageplaats, andere dan dat ze “onvoldoende de verwachte inhoud van een tweedejaarsstage” kan bieden.

In het licht van de motiveringsplicht mag verzoekster aanspraak maken op meer concrete toelichting, zeker nu verwerende partij zelf aangeeft te kampen met een tekort aan stageplaatsen.

Bovendien miskent de directeur onderwijs- en studentenbeleid de hem toegewezen bevoegdheid (de Raad neemt aan dat de directeur de bestreden beslissing eigener gezag heeft genomen, niettegenstaande er een proces-verbaal van de ‘interne beroepscommissie’ voorligt dat bovendien niet alleen door de directeur maar ook door vijf andere personen is ondertekend). Artikel 4.4.4.1 *in fine* van het HOE bepaalt dat bij interne beroepen, andere dan examen(tucht)beslissingen, de directeur onderwijs- en studentenbeleid een nieuwe beslissing neemt. Nu aldus aan de directeur volheid van bevoegdheid is toegekend, is de vraag in die stand van de procedure niet langer wat de opleiding van de waarde van de door verzoekster aangeboden stageplaats vond. De beroepsinstantie dient ter zake zelf een oordeel te vormen en kan er niet mee volstaan te stellen dat het aan de opleiding toekomt om te bepalen of een stage voldoende aansluiting vindt bij de te behalen competenties. Van een dergelijke eigen beoordeling geeft de bestreden beslissing geen blijk. Evenmin, bijgevolg, motiveert de

bestreden beslissing afdoende waarom de door verzoekster aangeboden stage niet kan worden aanvaard.

Het eerste middel is gegrond.

Tweede middel

Verzoekster steunt een tweede middel op het zorgvuldigheidsbeginsel en het gelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster zet uiteen dat wanneer verwerende partij zelf de stages aanbrengt, zij moet instaan voor een voldoende aantal stageplaatsen.

Verder argumenteert verzoekster dat zij heeft voorgesteld om alternatief een aantal vakken van het derde jaar te kunnen volgen omdat zij haar ‘schoolloopbaan’ in zo kort mogelijke tijd wil afleggen, maar dat dit niet werd toegestaan.

Verzoekster meent dat zij wordt gediscrimineerd doordat de stageplaatsen die in de eerste periode beschikbaar waren, reeds werden toegekend aan *c.q.* ingenomen door studenten die slaagden in de eerste examenzitting.

Bovendien acht zij het oneerlijk dat studenten wier vakken in een andere periode vallen, wel kunnen verder studeren. Meer bepaalt hekelt verzoekster dat studenten die in het vorige academiejaar niet geslaagd zijn, minder kansen krijgen bij het opnemen van het opleidingsonderdeel Stage.

In haar *antwoordnota* wijst verwerende partij er vooreerst op dat artikel 2.7.1.2. van het HOE voorschrijft dat een student die niet slaagde voor opleidingsonderdelen waarvoor hij was ingeschreven, die opleidingsonderdelen eerst opnieuw moet opnemen en daarna zijn persoonlijk deeltraject aanvult met nieuwe opleidingsonderdelen. Hieruit leidt verwerende partij af dat nieuwe opleidingsonderdelen pas kunnen worden gevolgd wanneer eerst deze van het vorige academiejaar werden afgelegd, waaruit dan weer volgt dat verzoekster in de eerste

en tweede periode van het academiejaar 2015-2016 überhaupt geen nieuwe opleidingsonderdelen kan opnemen, omdat de resterende vakken uit het eerste modeltrajectjaar in de tweede periode worden onderwezen.

Verder stelt verwerende partij niettemin te hebben willen onderzoeken of verzoekster het opleidingsonderdeel Stage in periode 1 van het academiejaar 2015-2016 kon opnemen, maar dat het beschikbare aantal stageplaatsen beperkt is en om praktische redenen reeds werd toegewezen aan studenten die in het academiejaar 2014-2015 in de eerste examenzittijd geslaagd waren. Te zake wijst verwerende partij erop dat zij vooraf (uit stuk 6 van het administratief dossier blijkt: op 15 september 2015) aan de studenten heeft gecommuniceerd dat de mogelijkheid om Stage op te nemen in de eerste periode voor het academiejaar 2015-2016 bij voorkeur beschikbaar was voor studenten die in de eerste examenzittijd van het vorige academiejaar geslaagd waren, omwille van de aanvang van de stage onmiddellijk bij het begin van het academiejaar en de nood aan het tijdig kunnen treffen van voorbereidingen.

Het opleidingsonderdeel Stage opnemen in periode 3 was voor verzoekster niet mogelijk, omdat de ‘PDT-regels’ voorschrijven dat dit slechts uitzonderlijk mogelijk is, met name wanneer de student niet aan een studieprogramma van 30 studiepunten komt.

Wat ten slotte het opnemen van een opleidingsonderdeel uit het derde jaar betreft, doet verwerende partij gelden dat deze vraag niet aan de directeur onderwijs- en studentenbeleid werd voorgelegd en derhalve ook niet het voorwerp kan uitmaken van het beroep bij de Raad.

In de *wederantwoordnota* herhaalt verzoekster dat het gemis aan mogelijkheid om in periode 1 de Stage op te nemen, enkel toe te schrijven is aan het feit dat verwerende partij onvoldoende stageplaatsen heeft gezocht, en dus aan een falende organisatie.

Bovendien blijft zij van oordeel te zijn gediscrimineerd omdat voorrang werd verleend aan studenten die in het vorige academiejaar in de eerste zittijd geslaagd waren.

Wat een stage in periode 2 betreft, stelt verzoekster dat zij daarom niet heeft gevraagd omdat zij begrijpt dat de regels moeten worden gevolgd.

Verzoekster besluit dat zij een jaar langer zal moeten studeren, wat zowel moreel als financieel een aderlating is.

Beoordeling

Verzoekster geeft in de wederantwoordnota aan dat zij omwille van de geldende regels niet heeft gevraagd om het opleidingsonderdeel Stage in periode 2 te mogen opnemen. Aldus erkent verzoekster, minstens impliciet, dat zij Stage enkel in periode 1 of periode 3 kon opnemen.

Wat periode 3 betreft, spreekt verzoekster niet tegen dat zij daarvoor op grond van de regels niet in aanmerking komt. Noch in haar verzoekschrift voor de Raad, noch in de wederantwoordnota komt een stage in periode 3 ter sprake.

Er rest derhalve voor het academiejaar 2015-2016 enkel de mogelijkheid om de stage in periode 1 op te nemen.

Wat de toepassing van artikel 2.7.1.2. van het HOE betreft, spreekt verzoekster evenwel de interpretatie van deze regel door verwerende partij niet tegen. Meer bepaald weerlegt verzoekster niet dat zij normaliter in periode 1 geen enkel opleidingsonderdeel mocht opnemen.

Uit het bovenstaande dient te worden besloten dat verzoekster zich er niet op beroept een afdwingbaar recht te kunnen doen gelden om het opleidingsonderdeel Stage in het academiejaar 2015-2016 in haar curriculum op te nemen.

Wat betreft de afwijking die verwerende partij bereid was toe te staan voor periode 1, is de Raad van oordeel dat een instelling een zo groot mogelijke gelijkheid tussen de studenten moet nastreven, wat inhoudt dat studenten hun principieel recht op twee examenkansen moeten kunnen doen gelden en pas daarna met elkaar ‘in concurrentie treden’ bij – bijvoorbeeld – de toewijzing van opleidingsonderdelen zoals *in casu* beschikbare stages.

Een onderwijsinstelling kan evenwel niet tot het onmogelijke worden gehouden. Verzoekster weerlegt niet op overtuigende wijze dat verwerende partij alle inspanningen heeft gedaan om

in periode 1 zoveel mogelijk stageplaatsen beschikbaar te maken; evenmin betwist verzoekster dat er een schaarste aan geschikte stageplaatsen is. In die omstandigheden, en rekening houdend met het uitzonderlijk karakter om stages in periode 1 toe te staan, is de Raad van oordeel dat verwerende partij noch het zorgvuldigheidsbeginsel, noch het gelijkheidsbeginsel schendt door de stageplaatsen waarover zijzelf beschikt, bij voorrang toe te wijzen aan de studenten die zich daarom het beste konden voorbereiden, te dezen de studenten die in de eerste zittijd van het voorgaande academiejaar geslaagd waren.

De Raad bedenkt bovendien dat een nietigverklaring op deze grond verzoekster geen voordeel kan verschaffen, aangezien verwerende partij niet bij machte is om enkel door het nemen van een interne beslissing, nieuwe externe en geschikte stageplaatsen te doen ontstaan. In dat opzicht heeft verzoekster geen belang bij het middelonderdeel.

Ten slotte stelt de Raad samen met verwerende partij vast dat verzoekster in de interne beroepsprocedure niet heeft gevraagd naar het opnemen van een opleidingsonderdeel uit het derde jaar, zodat die vraag thans niet op ontvankelijke wijze het voorwerp van de procedure kan uitmaken.

Dat het studietraject van verzoekster vertraging oploopt, met de morele en financiële gevolgen daaraan verbonden, is mogelijk een gevolg van de bestreden beslissing, maar is op zich niet van aard om de onregelmatigheid ervan aan te tonen.

Het tweede middel is, in zoverre ontvankelijk, ongegrond.

Het beroep is in de aangegeven mate gegrond.

BESLISSING

- 1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepsinstantie van 16 september 2015.**
- 2. Het bevoegde orgaan neemt een nieuwe beslissing, en doet zulks uiterlijk op 20 november 2015.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 10 november 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jan Geens	bijzitter
Daniël Cuypers	bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

Freya Gheysen

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnterpreteerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.565 van 10 november 2015 in de zaak 2015/441

In zake: [REDACTED]

tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 29 september 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van 14 september 2015 waarbij het intern beroep ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 10 november 2015.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

[REDACTED], die verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat [REDACTED], die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven als student in de opleiding Bachelor secundair onderwijs.

Na de eerste examenzittijd behaalt verzoekster geen credit voor drie opleidingsonderdelen: [REDACTED] (8/20), [REDACTED] (9/20) en [REDACTED] (8/20). Het eerste van deze

opleidingsonderdelen is een stage, die conform de bepalingen van de ECTS-fiche en het stagevademecum niet herkansbaar is in de tweede examenzitting.

Verzoekster tekent tegen de voormelde examencijfers na de eerste zitting geen intern beroep aan.

In de tweede examenzitting verwerft verzoekster een credit voor en Het tekort voor blijft, zoals hierboven aangegeven, behouden.

De resultaten van de tweede examenzitting worden bekendgemaakt op 2 september 2015, met vermelding van de beroepsmodaliteiten.

Op 7 september 2015 dient verzoekster het volgende intern beroep in:

“Bij deze laat ik aan de directeur onderwijs- en studentservice weten dat ik niet akkoord ga met de studievoortgangsbepaling die genomen werd op 3 september 2015.

Rekening houdend met de positieve verslagen van de stageschool en de relatief korte stageperiode die het gevolg was van mijn huidige tewerkstelling, vraag ik daarom een heroverweging van deze beslissing. Bijkomend wil ik ook nog verwijzen naar de positieve resultaten die ik behaald heb tijdens mijn tweede zitting.”

Verzoekster wordt uitgenodigd voor de hoorzitting van de interne beroepscommissie op 14 september 2015, maar verschijnt niet. In de wederantwoordnota stelt verzoekster geen uitnodiging te hebben ontvangen.

De beroepscommissie komt tot de volgende beslissing:

“Verklaring van de lector

[W.C.] vermoedt dat de studente dacht dat ze zou gedelibereerd worden met dit tekort. Stage-uren moeten afgelegd worden tijdens het academiejaar, gespreid, zelf te kiezen. [Verzoekster] heeft gekozen om die 12u in één week te doen. [K.V.] is als eerste op bezoek geweest. Dat was geen goede les, met een lang nagesprek. De student was niet te spreken over de stagebegeleiders. Ik ben zelf op het einde van de stage langs geweest. Dat was opnieuw geen goede les, met dezelfde werkpunten. Het grootste werkpunt: de leerlingen leerden niets. De vaardigheden werden niet getraind. De student kwam ook niet tot een conclusie. Ik heb tips gegeven om de les aan te passen. Die heeft ze toegepast voor het

laatste lesuur. Dat uurtje liep dan wel goed. De studenten PAV krijgen de kans om verbetering van allerlei werkpunten toe te voegen aan de stagemap (lesvoorbereidingen etc.). [Verzoekster] heeft dit gedaan, maar niet voor alle lessen. Ze heeft niet gedaan wat wij gevraagd hebben. Bij vakdidactiek bereiden wij de studenten voor met een fictieve lessenreeks. Alle studenten krijgen tussentijdse feedback, met criteria en drempels. Tot maart krijgen ze tijd om te verbeteren, aan te passen, te corrigeren. [Verzoekster] is hierin niet geslaagd.

Ik heb de student mails gestuurd. Op een bepaald moment bleek dat [verzoekster] haar stagecijfer niet kende. Ze is echter niet op gesprek geweest.

De student gaf les in BSO, 7de jaar. Ze werd er begeleid door 3 mentoren, waarvan 2, volgens mij, niet erg kritisch waren. Er is een evolutie tijdens de stage, maar onvoldoende. De student wil echter dat het cijfer aangepast wordt.

Vraag: 12 uur stage in één week is de keuze van de student?

Antwoord: ja.

Vraag: Praktijkcijfers worden nooit gedelibereerd?

Antwoord: Neen. Dit staat ook in de ECTS-fiche.

Vraag: [Verzoekster] heeft reeds een bachelordiploma?

Antwoord: Ja, [verzoekster] heeft reeds een diploma LO-Bewegingsrecreatie en studeert PAV bij.

De interne beroepscommissie beraadslaagt over de student.

De interne beroepscommissie neemt ten aanzien van de student de volgende beslissing:

De commissie past het punt niet aan en deliberaert de student niet. De student is niet geslaagd voor het opleidingsprogramma.

Motivering van de beslissing:

De student diende een zeer summier verzoekschrift in, waarin ze de punten voor de stage lijkt te betwisten. Deze punten werden echter al tijdens de eerste zitting bekend gemaakt en de termijn om deze te betwisten, is dan ook voorbij.

De commissie neemt dan ook aan dat de studente de beslissing betwist om haar niet [te] delibereren voor het niet-geslaagde cijfer.

Het opleidingsonderdeel is een niet-delibereerbaar opleidingsonderdeel, aangezien in dit opleidingsonderdeel wordt getoetst of de student klaar is voor het werkveld. In dit opleidingsonderdeel kan de student aantonen dat hij in staat is om alle competenties en vaardigheden uit de opleiding ook in de praktijk toe te passen.

Aangezien in dit opleidingsonderdeel de student dezelfde taken uitvoert als degene die ze na afstuderen zou moeten uitvoeren, is het cruciaal dat studenten hiervoor slagen. De commissie vindt het dan ook verantwoord dat studente hiervoor niet gedelibereerd werd.”

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet hiertoe evenmin redenen.

Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

Verzoekster betwist niet dat zij van het examencijfer voor het opleidingsonderdeel kennis heeft genomen na de eerste examenzittijd. De beroepsmodaliteiten zijn daarop vermeld (stuk 1 administratief dossier).

Artikel II.283, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs schrijft voor dat het intern beroep moet worden ingesteld binnen een vervaltermijn van vijf kalenderdagen, die ingaat de dag na deze van de proclamatie. Deze termijn is van openbare orde en de naleving ervan dient door de Raad desnoods ambtshalve te worden onderzocht.

Verzoekster heeft nagelaten binnen de voormelde termijn intern beroep in te stellen tegen het voor het opleidingsonderdeel toegekende examencijfer van 8/20.

Verzoekster kan niet worden gevolgd in haar stelling dat zij in juni geen intern beroep moest instellen omdat zij zich ten volle wou inzetten voor de herexamens en omdat het academiejaar nog niet was afgerond en zij haar toekomstige examens niet wou beïnvloeden. Deze overwegingen zijn niet van aard afbreuk te doen aan de beroepstermijnen die de decreetgever heeft vastgelegd en die welbewust kort zijn gehouden.

Zoals de bestreden beslissing terecht overweegt, was de beroepstermijn met betrekking tot het opleidingsonderdeel, waarvan het examencijfer in juni is vastgesteld, na de tweede examenzittijd reeds lang verstreken. Middelen die verzoekster thans opwerpt tegen dat examencijfer, zijn om die reden alleen al onontvankelijk.

Bovendien zij eraan herinnerd dat een verzoekende partij in het beroep voor de Raad in principe geen nieuwe middelen kan inroepen die in het intern beroep niet zijn opgeworpen.

Ter zake moet de Raad vaststellen dat het intern beroep van verzoekster geen middelen bevat, andere dan dat een ‘heroverweging’ wordt gevraagd rekening houdend met de positieve verslagen van de stageschool, de relatief korte stageperiode ten gevolge van de tewerkstelling en de positieve resultaten behaald in de tweede examenzittijd.

Alle andere argumenten die verzoekster thans in haar verzoekschrift voor de Raad aanvoert, moeten als ‘nieuw’ worden beschouwd en zijn om die reden eveneens onontvankelijk.

Verzoeksters stelling dat haar intern beroep summier was omdat zij de intentie had om haar argumenten in detail toe te lichten op de zitting van de interne beroepscommissie, maar dat zij daarvoor geen uitnodiging heeft ontvangen, kan niet overtuigen.

Artikel 4.4.4.1 van het hoger onderwijs- en examenreglement (verder: het HOE) van verwerende partij schrijft duidelijk voor dat het verzoekschrift op intern beroep minstens de feitelijke bezwaren moet bevatten waarop de student zich steunt. Verzoekster behoorde derhalve te weten dat zij haar middelen in haar verzoekschrift diende uiteen te zetten.

Zoals de Raad reeds meermaals heeft overwogen, behelst de hoorplicht als beginsel van behoorlijk bestuur niet de verplichting om de student in het raam van een intern beroep de mogelijkheid te bieden om fysiek aanwezig te zijn op een zitting van de beroepsinstantie om aldus ook mondeling zijn middelen uiteen te zetten. Aan de hoorplicht kan ook op schriftelijke wijze worden voldaan, middels het verzoekschrift op intern beroep. Het is evenwel eveneens vaste rechtspraak van de Raad dat wanneer de eigen voorschriften van de hogeronderwijsinstelling wél in een fysieke hoorzitting voorzien, de hoorplicht wordt geschonden wanneer aan de student die mogelijkheid niet is geboden.

In casu dient te worden vastgesteld dat het voormelde artikel 4.4.4.1 van het HOE van verwerende partij aan de beroepinstellende student wel degelijk het recht verleent om op de zitting van de interne beroepscommissie aanwezig te zijn, en dat die student met het oog daarop moet worden uitgenodigd:

“De student krijgt een brief of e-mail met de datum en het tijdstip waarop de interne beroepscommissie vergadert. De interne beroepscommissie is bevoegd om een beslissing te nemen en eventueel de punten aan te passen.

De student heeft het recht om gehoord te worden. Hij mag zich ook laten bijstaan door een raadsman. De betrokken lector en het opleidingshoofd of de coördinator hebben eveneens hoorrecht.”

Verzoekster werpt op dat zij, in strijd met voormelde bepaling, niet werd uitgenodigd voor de hoorzitting van de interne beroepscommissie, en dat zij aldus niet in staat is geweest om haar beroep mondeling nog verder toe te lichten.

Dit argument lijkt op het eerste gezicht te kunnen overtuigen, nu de Raad samen met verzoekster vaststelt dat het door verwerende partij neergelegde administratief dossier geen bewijs bevat dat verzoekster voor de hoorzitting werd uitgenodigd.

Of verzoekster een dergelijke uitnodiging heeft ontvangen of niet, behoeft evenwel geen antwoord, daar de Raad niet om de vaststelling heen kan dat verzoekster op de bestreden beslissing heeft kunnen lezen dat zij door de interne beroepscommissie werd uitgenodigd doch niet aanwezig was, maar heeft nagelaten een schending van de hoorplicht en/of artikel 4.4.4.1 van het HOE als middel op te werpen in haar verzoekschrift voor de Raad. Verzoekster brengt dit alles pas ter sprake in haar wederantwoordnota. In die stand van de procedure kunnen evenwel geen nieuwe middelen meer op ontvankelijke wijze worden aangevoerd, tenzij zij de openbare orde raken wat te dezen niet het geval is.

Het beroep is derhalve onontvankelijk in de mate dat het de rechtsgeldigheid van het examencijfer voor in vraag stelt.

Bovendien heeft verwerende partij, na kennisname van verzoeksters argument in de wederantwoordnota, e-mails van 9 en 10 september 2015 voorgebracht, gericht aan verzoekster, waarin zij enerzijds voor de hoorzitting werd uitgenodigd en anderzijds eraan werd herinnerd dat zij een kwartier voor het aanvangsuur aanwezig diende te zijn. Een student wordt geacht de mailbox van het hem door de instelling ter beschikking gestelde e-mailadres regelmatig na te kijken, zeker wanneer de student in een interne beroepsprocedure is betrokken. Het middel is, louter volledigheidshalve, bijgevolg ook ongegrond.

Voor zover verzoekster met haar intern beroep beoogde om voor het tekort op het opleidingsonderdeel te worden ‘gedelibereerd’, rekening houdend met alle andere

behaalde resultaten, heeft de bestreden beslissing het intern beroep terecht ontvankelijk verklaard.

Op het argument om het intern beroep in dat opzicht af te wijzen, met name dat het een niet-delibereerbaar opleidingsonderdeel betreft, gaat verzoekster in haar verzoekschrift voor de Raad evenwel niet in. Het verzoekschrift bevat enkel argumenten die gericht zijn tegen het examencijfer als dusdanig.

Nog daargelaten *of* de interne beroepscommissie in het licht van de bepalingen van de ECTS-fiche – “voor dit opleidingsonderdeel moet je slagen (wordt nooit gedelibereerd) – wel over de bevoegdheid beschikt om een student met een tekort voor te ‘delibereren’, komt verzoekster er in haar verzoekschrift niet toe uiteen te zetten *waarom* de beroepscommissie onregelmatig handelde door verzoekster niet te ‘delibereren’.

In de mate dat verzoekster hieromtrent in de wederantwoordnota alsnog elementen aanvoert, moet ook hier worden vastgesteld dat dit, in het licht van de voormelde ontvankelijkheidsregels, in het verzoekschrift had moeten gebeuren.

Het beroep kan derhalve niet worden aangenomen.

BESLISSING

De Raad verwierpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 10 november 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jan Geens	bijzitter
Daniël Cuypers	bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.583 van 10 november 2015 in de zaak 2015/442

In zake: [REDACTED]

Tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 29 september 2015, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 6 september 2015 waarbij aan de verzoeker een 9 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘[REDACTED]’ en de beslissing van de interne beroepscommissie van 23 september 2015 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 10 november 2015.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en advocaat [REDACTED], die verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat [REDACTED], die verschijnen voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding “Postgraduaat [REDACTED]”.

Voor het opleidingsonderdeel “[REDACTED]” bekomt verzoekende partij een examencijfer van 9/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 10 september 2015 een intern beroep in bij de interne beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepscommissie op datum van 23 september 2015 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde het volgende:

“Motivering beslissing [verzoekende partij] – beroepscommissie september 2015

De kern van de klacht van de student is dat de prestatie bij de 2de examenkans veel beter was dan bij de eerste examenkans en dat de score slechts minimaal verschilt.

Dat de student bij de 2de examenkans een aantal stappen zette die hij bij de eerste examenkans niet had gezet (hij beëindigde toen zelf voortijdig het gesprek) is inderdaad zo. Helaas zorgde dit ervoor dat er nog meer fouten tegen de basishouding/competenties voor een bemiddelaar aan het licht kwamen:

- De meerzijdige partijdigheid is niet aanwezig
- De basisstructuur van de procesvoortgang kan niet bewaakt worden
- De bemiddelaar mengt zich in de inhoud- suggereert oplossingen in belang van 1 partij
- Faciliterend leiderschap wordt niet opgenomen (cliënten vallen in herhaling zonder procesmatige vooruitgang)
- Suggesterend handelen sluimert voortdurend –bemiddeling zit niet vrij en ontvankelijk

De student klaagt aan dat hij niet de tijd kreeg om ver genoeg te vorderen in het gesprek en stelt dat hij niet wist hoe lang het gesprek zou duren. Studenten werden nochtans duidelijk geïnformeerd over het verloop van het examen en er werd zelfs een extra oefendag ingelast met gesprekken van dezelfde duur. Het is inderdaad geenszins de bedoeling dat men tot een resultaat moet komen in het gesprek maar de voortgang en het aanwezig zijn van de grondhoudingen en basisvaardigheden, kan in dat half uur wel goed beoordeeld worden.

De student stelde de vraag naar het verkrijgen van de filmfragmenten van het rollenspel die deel uitmaakten van het examen. Het examen werd immers opgenomen om de evaluatoren de kans te geven het gesprek opnieuw te bekijken ter beoordeling. De student heeft inzagerecht voor het filmfragment van de 2de examenkans. Dit betekent dat de student samen met een docent het filmfragment kan bekijken.

Binnenkort heeft de student nog een feedbackgesprek met de evaluator. We hopen dat dit verduidelijkt waarom de score gerechtvaardigd is.”

De beslissing op intern beroep werd per e-mail en bij aangetekend schrijven van 24 september 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 29 september 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij stelt dat in de mate verzoekende partij ook beroep aantekent tegen de beslissing in eerste examenkans, dit onontvankelijk is wegens laattijdig en het niet uitputten van het interne beroep wat deze beslissing in eerste examenkans betreft.

De Raad kan verwerende partij hierin bijtreden zodat het verzoek niet ontvankelijk is wat de eerste examenkans betreft.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van de rechten van verdediging, het rechtszekerheidsbeginsel, het vertrouwensbeginsel, het motiveringsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel en het zorguldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Wat de beslissing op intern beroep betreft, stelt verzoekende partij vooreerst dat zij voorafgaandelijk aan de behandeling op intern beroep niet de mogelijkheid werd geboden de video's van de rollenspelen te bekijken, wat in strijd is met art. 53 OER dat erin voorziet dat aan de cursist een kopie van het examen of van de beraadslaging wordt overgemaakt. Volgens haar is het belang hiervan gelegen in het kleine verschil in de quotatie tussen de eerste zitting en de tweede kans. Verder stelt verzoekende partij dat uit een mail van 24/09/2015 blijkt dat de beslissing op intern beroep al genomen is op 15/09/2015 en dat dus met het horen van verzoeker op 23/09/2015 weinig rekening is gehouden. Verzoekende partij stelt vervolgens dat de interne beroepscommissie niet geldig was samengesteld bij het verhoor van verzoeker. Ook meent ze dat de examencommissie de nieuwe beslissing heeft genomen, en niet de interne beroepscommissie. Ten slotte werpt ze op dat er van een beslissing van de interne beroepscommissie geen sprake is vermits de brief van 24/09/2015 niet door de drie leden van

de commissie ondertekend is, en dat ook in de bijlage met de motivering elke handtekening ontbreekt. Volgens haar is het aldus niet duidelijk wie de beslissing heeft genomen.

Wat de beoordeling van het examen betreft, stelt verzoekende partij dat de score van 13/40 voor het rollenspel op geen enkele wijze cijfermatig wordt gemotiveerd. Volgens haar is dit belangrijk vermits zij 1 punt op 40 onder de limiet om geslaagd te zijn gequoteerd is. Zij meent dat het perfect mogelijk is om bij de beoordeling in diverse onderdelen te moduleren zodat men bij het totaal tot een cijfer kan komen dat motiveerbaar is. Verder stelt verzoekende partij dat haar op geen enkele wijze een aangepaste voorbereiding op de tweede examenkans, zoals een oefenmoment, werd geboden. Ook werd haar, in strijd met art. 53 OER, niet de mogelijkheid geboden de video te bekijken van het eerste rollenspel. Ten slotte stipt verzoekende partij aan dat haar niet op voorhand werd meegedeeld hoelang het gesprek ging duren, noch kon zij de tijd volgen tijdens het bemiddelingsgesprek en heeft zij geen tijdige informatie gekregen omtrent haar examinerator, wat in strijd is met art. 27 OER. Ook stelt ze dat de regeling voor feedback en nabespreking niet een week voor de mededeling van de resultaten aan de studenten is meegedeeld en is niet aangetoond dat de ombuds de examencommissie bijwoonde.

In haar antwoordnota merkt verwerende partij met betrekking tot de interne beroepsprocedure op dat art. 53 OER voorziet in een recht op inzage, maar dat deze bepaling voor wat de kopie betreft, verwijst naar 3.1.2 waaruit blijkt dat de student een kopie kan aanvragen in de daarin omschreven procedure. Ze benadrukt dat verzoekende partij enkel om inzage had gevraagd, en deze ook heeft gekregen, en dat zij pas in het interne beroepsschrift om een kopie vroeg, waarbij ze aldus niet de correcte procedure gevolgd heeft. Verwerende partij meent tevens dat verzoekende partij door de latere inzage en/of het niet ontvangen van een kopie van de opname van het rollenspel geen nadeel heeft geleden. Vervolgens stelt verwerende partij dat de interne beroepscommissie op verschillende dagen is bijeengekomen, waaronder op 15/09/2015. Op die dag werd enkel de opleiding bevraagd. Verzoekende partij werd toen niet gehoord vermits zij op dat moment in het buitenland was. Volgens verwerende partij is het niet verplicht dat de student bij het horen van de andere partijen aanwezig is, noch is vereist dat alle betrokken partijen gezamenlijk worden gehoord. Ze benadrukt dat er geen beslissing werd genomen op 15/09/2015, wat tevens blijkt uit de verklaring van de interne beroepscommissie van 20/10/2015. Verder stipt verwerende partij aan dat bij het horen van verzoekende partij slechts twee van de drie leden van de interne beroepscommissie aanwezig

waren, maar volgens haar leidt dit niet tot de onregelmatigheid van de beslissing vermits nergens beschreven staat dat het horen door de voltallige interne beroepscommissie moet gebeuren. Bovendien benadrukt verwerende partij dat de beslissing wel door de drie leden van de interne beroepscommissie werd genomen, en niet door de examencommissie. Ten slotte stelt verwerende partij dat geen enkele bepaling in het OER voorschrijft dat de beslissing ondertekend moet zijn door alle leden van de interne beroepscommissie en dat dit sowieso niet de rechtsgeldigheid van de beslissing zelf kan aantasten.

Wat de examenbeoordeling betreft, stelt verwerende partij dat verzoeker voor het indienen van het intern beroep reeds op de hoogte was van de feedback omtrent het rollenspel. Verder merkt verwerende partij op dat het rollenspel deel uitmaakt van het opleidingsonderdeel '.....' en dat ze hiervoor een cijfermatige onderverdeling, samen met telkens een woordelijke motivering, heeft ontvangen voor de paper, de presentatie en het rollenspel. Volgens verwerende partij is er geen verplichting om een score van een opleidingsonderdeel onder te verdelen in deelscores, laat staan, nog verder onder te verdelen in deel-deelscores. Ze benadrukt dat, vermits het een rollenspel en geen 'klassiek' examen betreft, er ook nog een woordelijke motivering werd gegeven en dat zij uit welwillendheid de verdere onderverdeling, die meer een leidraad is om tot een bepaalde score te komen, heeft opgenomen in het dossier. Verder stipt ze aan dat uit de feedback-nota die verzoekende partij mocht ontvangen duidelijk blijkt waarom zij een score van 13/40 behaalde. Volgens haar was er immers nauwelijks evolutie merkbaar in vergelijking met het eerste rollenspel, tijdens beide examenkansen deden zich dezelfde problemen voor. Verwerende partij benadrukt dat het feit dat verzoekende partij bij de tweede examenkans het rollenspel volledig heeft uitgespeeld er niet noodzakelijkerwijze toe leidt dat zij geslaagd zou moeten zijn.

Verder stelt verwerende partij dat een tweede examenkans altijd wordt afgelegd zonder bijkomende begeleiding van de docenten, er is enkel het recht om het examen opnieuw af te leggen. Volgens verwerende partij betwist verzoeker overigens niet dat hij de nodige oefenmomenten heeft gekregen tijdens de lessen zelf en heeft hij nooit gevraagd om het rollenspel bijkomend te mogen oefenen. Vervolgens stelt verwerende partij dat art. 53 OER enkel voorziet in een feedbackmoment, hier heeft plaatsgevonden. Volgens haar werd verzoeker ook bij de eerste examenkans de mogelijkheid geboden de opname in te zien, doch heeft hij ervoor gekozen om er niet op in te gaan. Verwerende partij merkt vervolgens op dat de studenten tijdens de lessen grondig bericht werden van hetgeen waaraan ze zich tijdens het

rollenspel konden verwachten, m.i.v. de tijdsduur. Ze benadrukt dat het de kwaliteit van het onderhandelen is wat telt en dat verzoeker nooit gevraagd heeft naar de tijdsduur van het examen. Ten slotte gaat verwerende partij in op de schendingen van het OER die ingeroepen worden door verzoeker. Verwerende partij merkt op dat de voorbereidende lessen voor het rollenspel gegeven werden door de heer [V.] en dat uit de mails blijkt dat hij de verantwoordelijke is, zodat niet valt in te zien waarom verzoeker er vanuit kon gaan dat een andere docent het rollenspel zou beoordelen. Deze docent heeft alle studenten beoordeeld en tevens de feedback op het rollenspel, ook in eerste examenkans, neergeschreven. Verder stelt verwerende partij dat verzoeker tijdig zijn feedback heeft gekregen, nl. onmiddellijk met mededeling van het examenresultaat. Ze benadrukt dat de resultaten van de examens en de feedback nog eens speciaal per mail aan verzoeker werden overgemaakt en dat er een gesprek georganiseerd werd op 2/10/2015. Daarna stelt verwerende partij nog dat de ombudsvrouw wel degelijk bij de beraadslaging van de examencommissie aanwezig was, wat blijkt uit het proces-verbaal van aanwezigheden.

In haar wederantwoordnota benadrukt verzoekende partij dat zij inzage had moeten krijgen in de video's van beide rollenspelen voor de behandeling van het intern beroep. Verder stelt verzoekende partij dat bij het horen de volledige beroepscommissie aanwezig moet zijn en dat zij niet alleen de rechtsgeldige samenstelling bij het verhoor betwist, doch ook de rechtsgeldige samenstelling bij de beslissing. Volgens haar kan de verklaring van 20/10/2015 terzake geen waarborg geven. Ten slotte werpt verzoekende partij nog op dat een niet ondertekende beslissing geen rechtsgeldige beslissing is.

Wat de examenbeoordeling betreft, stelt verzoekende partij in haar wederantwoordnota dat niet kan achterhaald worden wanneer de detailcijferbeoordeling van het rollenspel, die niet werd voorgelegd na de tweede examenkans, noch tijdens de interne beroepsprocedure, werd opgemaakt. Vervolgens stelt verzoekende partij dat verweerder niet aantoonde dat haar de mogelijkheid werd geboden het eerste rollenspel in te zien.

Beoordeling

Verzoeker geeft aan dat het schrijven van 24 september 2015 waarbij hem de beslissing van de interne beroepsinstantie wordt meegedeeld stelt dat de examencommissie na grondige beraadslaging en heroverweging van het administratief dossier heeft beslist de eerder genomen beslissing te handhaven.

Uit deze mededeling leidt hij af dat niet de interne beroepscommissie heeft beslist, maar wel de examencommissie, hetgeen volgens verzoeker een element is dat de regelmatigheid van de procedure aantast.

Verzoeker merkt, zo blijkt uit het verzoekschrift, op dat er geen sprake is van een beslissing van de interne beroepscommissie. Er ligt immers geen document voor dat als een beslissing kan worden beschouwd, zo stelt de verzoeker, die aanstipt dat de brief van 24 september 2015 niet is ondertekend door de leden van de commissie. Ook in de bijlage met de motivering ontbreekt volgens verzoeker een handtekening. Volgens verzoeker mag van een beslissing van een beroepsorgaan worden verwacht dat de leden door het ondertekenen van de beslissing aantonen dat ze goedkeuren en onderschrijven wat verzoeker is overgemaakt.

In het aan de Raad ter beoordeling voorgelegde dossier bevindt zich een brief die uitgaat van het diensthoofd studentenzaken van de verwerende partij, waarvan de brief tevens het logo draagt. De brief is ondertekend door het diensthoofd studentenzaken [B.C.].

Het diensthoofd studentenzaken is één van de leden van de interne beroepscommissie. Volgens het OER bestaat zij tevens uit de algemeen directeur of zijn afgevaardigde en de directeur onderwijs.

In de brief wordt verzoeker meegedeeld dat de “examencommissie” na een grondige beraadslaging en heroverweging van het administratief dossier beslist heeft de eerder genomen beslissing te handhaven. Daar staat tegenover dat de brief tevens vermeldt dat de interne beroepscommissie de betrokken partijen heeft gehoord naar aanleiding van het bezwaar van verzoeker tegen de beslissing van de examencommissie (scoretoekenning voor basismodule postgraduaat). In de brief wordt verwezen naar een motivering in bijlage.

De brief bevat, voor zover de Raad kan vaststellen, geen verdere informatie waaruit kan blijken of de examencommissie, dan wel de interne beroepscommissie – die blijkens de brief de betrokkenen heeft gehoord – uitspraak heeft gedaan in het kader van de betwisting van de beslissing van de examencommissie. In zoverre de Raad aanneemt dat de interne beroepscommissie deze uitspraak heeft gedaan kan de Raad uit de brief niet afleiden hoe deze is samengesteld.

De Raad leest in de brief enkel dat het diensthoofd studentenzaken – waarvan ingevolge de bepalingen van het OER aannemelijk is dat het deel uitmaakte van het orgaan dat de beslissing op intern beroep heeft genomen, althans zo het de interne beroepsinstantie is geweest – de verzoeker meedeelt dat de examencommissie na grondige beraadslaging en heroverweging van het administratief dossier heeft beslist de eerder genomen beslissing te handhaven.

Tevens stelt de brief dat in bijlage een motivering kan worden aangetroffen.

De betrokken bijlage is een niet-gedateerd, niet-ondertekend schrijven met bovenaan het logo van de instelling. Het draagt de titel “motivering beslissing [verzoekende partij] – beroepscommissie september 2015”.

Op deze titel na, die melding maakt van “beroepscommissie”, bevat de bijlage, voor zover de Raad kan vaststellen, geen informatie over het orgaan dat de beslissing op intern beroep heeft genomen, nog daargelaten over de samenstelling ervan.

De verzoeker stelt dat er van een beslissing van de interne beroepscommissie geen sprake is vermits de brief van 24/09/2015 niet door de drie leden van de commissie ondertekend is, en dat ook in de bijlage met de motivering elke handtekening ontbreekt. Volgens verzoeker is niet duidelijk wie de beslissing heeft genomen. De instelling daarentegen stipt aan dat geen bepaling in het OER voorschrijft dat de beslissing ondertekend moet zijn door alle leden van de interne beroepscommissie en dat dit sowieso niet de rechtsgeldigheid van de beslissing zelf kan aantasten.

De Raad treft in het dossier tevens een op 20 oktober 2015 gedateerde verklaring aan betreffende de beslissing van de interne beroepscommissie van 23 september 2015 met betrekking tot het interne beroep van verzoekende partij. In het document verklaren de drie leden van de interne beroepscommissie (te weten [V.D.], voorzitter, [P.W.], directeur onderwijs, en [B.C.], diensthoofd studentenzaken), die het document tevens ondertekenen, met betrekking tot het intern beroep van 10 september 2015 dat:

“- De verzoekende partij werd gehoord op 23 september 2015 en pas nadien werd een beslissing door de interne beroepscommissie genomen.

- Op 15 september 2015 werden enkel de mensen van de opleiding gehoord, doch werd nog

geen beslissing genomen.

- Alle leden van de interne beroepscommissie bevestigen de ongegrondverklaring van het interne beroep om de in de beslissing genoemde redenen.
- De beslissing werd wel degelijk genomen door de interne beroepscommissie en niet door de examencommissie.”

Hoewel geen bepaling in het OER, zoals verweerder aanhaalt, voorschrijft dat de beslissing door alle leden van de interne beroepscommissie ondertekend moet zijn, kan de Raad uit de inhoud van de brief van 24 september 2015, waarin het diensthoofd studentenzaken verzoeker de beslissing met betrekking tot zijn intern beroep meedeelt, niet met zekerheid afleiden of de voor de Raad aangevochten beslissing uitgaat van een correct samengestelde interne beroepsinstantie.

De naar aanleiding van de procedure voor de Raad, eerst op 20 oktober 2015 opgemaakte, verklaring stelt evenwel dat de aangevochten beslissing door de interne beroepscommissie is genomen. Hetzelfde stuk houdt eveneens de verklaring in dat alle leden van deze commissie de ongegrondverklaring van het interne beroep om de in de beslissing genoemde redenen bevestigen.

Vooreerst kan uit de bevestiging, in een verklaring achteraf in het kader van de externe beroepsprocedure, van de ongegrondverklaring door de leden van de interne beroepscommissie niet met zekerheid worden afgeleid dat alle bevestigende leden ook daadwerkelijk de beslissing op 23 september 2015 genomen hebben. Aldus leert de verklaring de Raad niet met voldoende zekerheid hoe de interne beroepscommissie op 23 september 2015 was samengesteld.

De Raad treedt de verweerder bij in het argument dat het OER geen ondertekening van de beslissing door alle leden van de beroepsinstantie vergt, maar kan er anderzijds niet omheen dat de brief waarin de betwiste beslissing van 23 september 2015 aan verzoeker wordt meegedeeld, zo deze reeds met de beslissing kan worden geassimileerd, slechts de handtekening van één van de leden van de interne beroepscommissie bevat en geen aanwijzingen bevat over de samenstelling van deze commissie bij het nemen van de beslissing, zo de brief van 24 september 2015 de Raad reeds toelaat aan te nemen dat de interne beroepsinstantie en niet de examencommissie de beslissing heeft getroffen.

Wat dit betreft kan ook de motivering waarnaar in de brief van 24 september 2015 wordt verwezen geen soelaas bieden, nu deze geen enkele aanwijzing bevat over het orgaan dat de beslissing heeft getroffen, met uitzondering van de titel die het woord “beroepscommissie” bevat.

Weliswaar brengt verwerende partij de reeds aangehaalde verklaring van 20 oktober 2015 voor. Deze verklaring is tot stand gebracht naar aanleiding van het extern beroep. Het tijdstip waarop deze is gegeven impliceert dat de verzoeker op het voor het instellen van rechtsmiddelen tegen de beslissing relevante tijdstip niet in het bezit was van de informatie die pas nu beschikbaar is met het oog op de beoordeling van de formele regelmatigheid van de voor hem nadelige beroepsbeslissing; informatie waaruit – naar verklaring van verweerder – moet blijken dat de beslissing door de juiste instantie in een correcte samenstelling is genomen. Dit is, naar het oordeel van de Raad, in het voorliggende dossier relevant in het licht van de veelheid van door verzoekende partij aangebrachte administratieve ‘onzorgvuldigheden’ in dit dossier.

Zij zijn geen indicatie van de ernst waarmee een interne beroepsinstantie geacht wordt een bij haar voorgebracht beroep te behandelen. Rekening houdend met de bijzonderheden die het dossier ter zake kenmerken, is de Raad van oordeel dat de verklaring van 20 oktober 2015 – zo zij reeds zou toelaten ondubbelzinnig aan te nemen dat de aangevochten beslissing door de correct samengestelde beroepsinstantie is genomen – niet vermag de ogen te sluiten voor de onvolkomenheden waaraan ze in de vier gedachtestreepjes beoogde te verhelpen.

Het voorgaande, in deze specifieke context, in acht genomen kan de Raad niet tot het besluit komen dat de hem voorgelegde stukken voldoende blijk geven van de correcte en rechtsgeldige samenstelling van het orgaan dat de voor de Raad aangevochten beslissing heeft gegeven.

Bijgevolg dient de Raad de beslissing om de aangegeven redenen te vernietigen.

Het middel is gegrond.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepscommissie van 23 september 2015.

2. . Verwerende partij zal uiterlijk op 27 november 2015 een nieuwe beslissing nemen.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 10 november 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote, kamervoorzitter

Piet Versweyvelt bijzitter

Jean Goossens bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.581 van 10 november 2015 in de zaak 2015/443

In zake: [REDACTED]

Tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 29 september 2015, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 4 september 2015 waarbij aan de verzoeker een score van 8 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘[REDACTED]’ en de beslissing van de interne beroepscommissie van 15 september 2015 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 10 november 2015.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoekster en advocaat [REDACTED], die verschijnt voor de verzoekende partij, en de heer [REDACTED], die verschijnen voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding “Bachelor na bachelor in het onderwijs: Buitengewoon onderwijs”.

Voor het opleidingsonderdeel “[REDACTED]” bekomt verzoekende partij een examencijfer van 8/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 9 september 2015 een intern beroep in bij de interne beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepscommissie op datum van 15 september 2015 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde vooreerst dat indien de feedback vaag zou zijn gegeven, de studente had moeten aangeven dat ze die niet verstond. Verder stelt de interne beroepscommissie dat studente nieuwe fouten bij dezelfde competenties maakte waar ze ook in de eerste examenkans voor faalde. Daarna stipt de interne beroepscommissie aan dat ze geen rekening kan houden met enkele beweringen van de studente vermits die niet gestaafd worden met concrete punten. Ten slotte stelt de interne beroepscommissie dat de studente haar opleiding kan voltooien in een avondtraject en dat dit combineerbaar is met een voltijdse job.

De beslissing op intern beroep werd bij schrijven van 24 september 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 29 september 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van het redelijkheidsbeginsel, gecombineerd met het motiveringsbeginsel en op een gebrekkige begeleiding.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij stelt vooreerst dat zij de nodige aandacht heeft besteed bij het herwerken van haar bachelorproef aan de opgegeven werkpunten die vermeld werden in de feedback na

de eerste zittijd. Zij meent wel dat de toelichting in de eerste zittijd vrij summier was. Zij merkt vervolgens op dat de feedback in tweede zittijd geheel nieuwe werkpunten bevatte en dat, indien zij reeds in eerste zittijd op de hoogte gesteld zou zijn van deze punten, zij deze ook had verwerkt in tweede zittijd. Volgens haar slaan de zogenaamde fouten in tweede zittijd op teksten die zij reeds in eerste zittijd had geschreven, doch werd er in eerste zittijd geen aandacht aan geschonken zodat er minstens gesteld dient te worden dat de feedback uit de eerste zittijd onvolledig was.

Verzoekende partij stelt verder dat nergens verwezen wordt naar de competenties waarop de beslissing van de interne beroepscommissie gebaseerd is, maar dat er enkel verwezen wordt naar de ECTS-fiches waarin de te behalen competenties vermeld staan. Zij merkt op dat indien de competenties waarvoor ze een onvoldoende behaalde haar afzonderlijk meegedeeld zouden zijn, zij het nodige gedaan zou hebben om hieraan te voldoen. Ze benadrukt dat in de mondelinge toelichting bij de feedback haar gemeld werd dat het voldoen aan de feedback afzonde zou zijn om een voldoende te behalen in de tweede zittijd. Bovendien blijkt niet duidelijk dat de toelichting uit eerste en tweede zittijd dezelfde competenties betreffen.

Vervolgens wijst verzoekende partij op het belang van de stage, dewelke zij succesvol heeft doorlopen en samenhangt met de geschreven bachelorproef. Ze benadrukt dat de feedback die ze kreeg van haar stagementor zeer positief te noemen is, en ook in schril contrast lijkt te staan met het resultaat van haar eindwerk.

Verzoekende partij merkt op dat de begeleiding tijdens het jaar onvoldoende was. Tijdens verschillende coaching gesprekken werd immers op geen enkel moment een deel van de bachelorproef opgevraagd teneinde haar in de mogelijkheid te stellen een andere richting uit te gaan met haar werk. Ook werd er weinig tot geen informatie gegeven waaruit het eindwerk eigenlijk diende te bestaan, wat beaamd kan worden door medestudenten.

Ten slotte stelt verzoekende partij dat ze minstens een half jaar zal verliezen, zelfs al zou zij dit in avondtraject volgen. Bovendien zijn er volgens haar ook onnodige kosten verbonden aan haar herinschrijving.

In haar antwoordnota stelt verwerende partij dat het feedbackdocument eerst een opsomming bevat van de minimale beoordelingscriteria waaraan al dan niet voldaan was en dat het daarna een gedeelte (schriftelijke) toelichting bevat. Zij merkt op dat de feedback aan verzoekende

partij mondeling werd toegelicht. Bovendien kwam er geen enkele vraag tot bijkomende toelichting van verzoekster, wat wel verwacht mag worden van een studente bachelor na bachelor indien ze de feedback niet begreep.

Vervolgens gaat verwerende partij in op de beoordelingsdocumenten in eerste en tweede zitting, waaruit volgens haar wel degelijk blijkt dat de fouten gemaakt door verzoekende partij dezelfde competenties betreffen. Verder stipt verwerende partij aan dat waar verzoekster aanhaalt dat waar de fouten waarvan sprake in de tweede zitting slaan op teksten die zij reeds in eerste zitting had geschreven, een nieuw middel betreft en het overigens bij een algemene bewering blijft.

Verder stelt verwerende partij dat het feedbackdocument overeenkomt met de beoordelingscriteria die opgesomd staan in de ECTS-fiche. Ze benadrukt dat verzoekster een onvoldoende behaalde voor drie van de vijf te behalen minimale beoordelingscriteria en dat bij de geschreven toelichting wordt verduidelijkt waar de tekorten zich situeren. Ze merkt ook op dat de positieve feedback die verzoekster ontvangen heeft van de stagementor niet ter zake doet in de context van de beoordeling van dit opleidingsonderdeel. Ten slotte benadrukt verwerende partij dat het vaste rechtspraak van de Raad is dat een gebrek aan begeleiding een negatief resultaat niet doet wijzigen in een positief.

In haar wederantwoordnota stelt verzoekende partij dat de ECTS-fiche een 15-tal competenties bevat waaraan verzoekster diende te voldoen en dat ze zelf diende uit te zoeken op welke competenties de feedback sloeg. Volgens haar was dit niet altijd even duidelijk als men kijkt naar de toelichting die bij de feedback werd gegeven. Ze benadrukt verder dat ze alle aandachtspunten uit de eerste zitting verwerkt heeft in de tweede zitting. Ze meent verder dat uit de feedback afgeleid kan worden dat verweerder aan de feedback lukraak competenties heeft gekoppeld. Verzoekende partij merkt vervolgens op dat ze geen nieuw middel heeft ingesteld, doch het middel betreffende de onvolledige feedback uit eerste zitting heeft verduidelijkt. Ten slotte stelt verzoekende partij dat de stagementor beter geplaatst is dan wie ook om na te gaan of de implementatie in de praktijk geslaagd genoemd kan worden.

Beoordeling

De Raad stelt vast dat verzoeker voor de bachelorproef in het kader van het opleidingsonderdeel '.....' zowel tijdens de eerste als de tweede examenkans (academiejaar 2014-2015) 8 op 20 behaalde.

In het kader van de door verzoeker ingestelde beroepsprocedure na de derde examenperiode werd het behaalde resultaat bevestigd door verweerder.

Tegen de beslissing van de interne beroepsinstantie is door verzoeker beroep aangetekend bij de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbetwistingen.

De Raad herinnert eraan dat het hem niet toekomt om zijn appreciatie over de verdiensten van de verzoekende partij in de plaats te stellen van die van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling. De Raad kan er enkel op toezien dat de bestreden beslissing op regelmatige wijze is tot stand gekomen en niet kennelijk onredelijk is.

Verzoeker geeft aan na de eerste zitting een feedbackdocument te hebben ontvangen. Verzoeker stelt dat het de minimale beoordelingscriteria vermeldt, met – naar het oordeel van verzoeker vrij summiere - toelichting voor de resultaten tot en met 11/20, die, aldus verzoeker, niet echt duidelijk weergeeft wat in de tweede zitting wordt verwacht. Het document is verzoeker mondeling toegelicht. Het bevat werkpunten, die tot het behaalde resultaat hebben geleid.

In het verzoekschrift voert verzoeker aan bij het verwerken aan elk van deze werkpunten voldoende aandacht te hebben besteed en deze in de nieuwe versie van de bachelorproef uitvoerig te hebben behandeld.

Verzoeker leest in de toelichting bij de beoordeling van het werk in de tweede zitting geheel nieuwe werkpunten. Verzoeker voert aan dat mochten deze reeds in eerste zitting zijn gesignaleerd, zij deze bij de herwerking zou hebben meegenomen.

Anders dan verzoeker is de Raad, mede rekening houdend met de toelichting van verwerende partij ter zitting, van oordeel dat de opmerkingen in de tweede zitting geen totaal nieuwe werkpunten blijken te bevatten. Dat de verzoeker van oordeel is dat hij aan de werkpunten die in het kader van de eerste zitting zijn geformuleerd tegemoet is gekomen hoeft niet te betekenen dat hij op de punten waarop de feedback betrekking had daadwerkelijk de met het opleidingsonderdeel beoogde competenties in voldoende mate heeft bereikt.

Zelfs indien de feedback in de tweede zittijd werkpunten zou bevatten die in de eerste zittijd niet zijn aangehaald hoeft dit niet te wijzen op een gebrekkige beoordeling van het werkstuk in de tweede zittijd. In de tweede zittijd legt de student een nieuw werkstuk voor dat het voorwerp uitmaakt van een nieuwe beoordeling, waarbij nieuwe tekorten aan het licht kunnen komen. Zelfs het feit dat in de aan de verzoeker gegeven feedback elementen zouden zijn betrokken die in de feedback na de eerste zittijd niet zijn opgemerkt, hoewel zij tekorten betreffen die ook het in de eerste zittijd ingediende werkstuk kenmerken, hoeft de beoordeling van het werkstuk in de tweede zittijd niet aan te tasten.

Rekening houdend met de minstens analoge inhoud van de aan verzoeker in eerste en tweede zittijd gegeven feedback die aansluit bij de te bereiken eindcompetenties, met de haar mondeling verschaft toelichting na de eerste zittijd, met het feit dat verzoeker niet om bijkomende toelichting verzocht bij de score die in eerste zittijd is behaald, ziet de Raad niet in waarin de door verzoeker beweerde onvolledigheid van de feedback bestaat. Bovendien is de Raad van oordeel dat, zo de opmerkingen met betrekking tot de feedback zouden wijzen op een gebrekkige begeleiding, dit, behoudens uitzonderlijke omstandigheden (dit zijn omstandigheden die van aard zijn de betrouwbaarheid van de beoordeling in het gedrang te brengen), er niet toe kan leiden dat een score in een meer gunstige zin gewijzigd moet worden. Zelfs zo de feedback niet volledig mocht zijn hoeft dit naar het oordeel van de Raad aldus niet tot de onregelmatigheid van de beoordeling van het werkstuk in de tweede zittijd te voeren.

De Raad kan het argument dat de beslissing van de interne beroepsinstantie niet verwijst naar de competenties waarvan het niet-bereiken de beslissing schraagt, niet bijtreden.

In de beslissing worden de toelichtende opmerkingen met betrekking tot zowel de eerste als de tweede examenkans gevolgd door de competenties waarop zij betrekking hebben. Deze competenties zijn opgenomen in de ECTS-fiche, in een introductiepresentatie bij het opleidingsonderdeel en in de bijlagen bij het draaiboek. Het draaiboek licht ook de evaluatievormen, met name het werkstuk en de presentatie ervan, toe. Het is volgens de Raad niet onredelijk van een banaba-student te verwachten dat hij de draagwijdte van deze competenties begrijpt of zich eigen maakt. Bovendien maakt de interne beroepsinstantie ook melding van door de coach van de bachelorproeven gemaakte verwijzingen naar de eindcompetenties tijdens de coachingssessie. Dat in de feedback – anders dan in de beslissing

van de interne beroepsinstantie - de geconcretiseerde tekortkomingen aan de bachelorproef, als gevolg waarvan verzoeker niet slaagde voor dit opleidingsonderdeel, niet zijn gekoppeld aan de eindcompetenties – waarbij het volgens de Raad niet vreemd is dat één concrete opmerking meerdere eindcompetenties kan bestrijken - hoeft het nut van de feedback, die tot doel heeft de student inzicht te verschaffen in zijn tekortkomingen en toe te laten deze te verhelpen, niet weg te nemen noch tot de onregelmatigheid van de beoordeling te leiden of te impliceren dat zij ondeugdelijk is gemotiveerd, nu de Raad niet ziet in hoeverre de feedback, alsmede de aangevochten beslissing van de interne beroepscommissie onvoldoende inzicht zou geven in de redenen waarop de beoordeling is gebaseerd. Evenmin kan het de Raad binnen de grenzen van zijn beoordelingsbevoegdheid doen beslissen dat onvoldoende motieven voor de beslissing voorhanden zijn.

Zelfs zo het ontbreken van de vermelding van de eindcompetenties in de toelichting tot het besluit voert dat de feedback gebrekkig is geweest, hetgeen rekening houdend met de omstandigheden van het dossier niet het geval is, dan leidt zulks er niet toe dat het in de tweede examenkans behaalde resultaat van de verzoeker naar boven toe gecorrigeerd moet worden. De Raad treedt het argument niet bij dat verzoeker vanzelfsprekend het nodige had gedaan om aan de competenties te voldoen zo de competenties waarvoor zij een onvoldoende behaalde afzonderlijk meegedeeld waren, precies omdat de opmerkingen in de toelichting het onvoldoende bereikt hebben van de betrokken eindcompetenties concretiseert.

Bovendien vindt de Raad, die hierbij rekening houdt met de draagwijdte van zijn beoordelingsbevoegdheid, in het dossier geen elementen waaruit blijkt dat verzoeker daadwerkelijk heeft verholpen aan de opmerkingen die in het kader van de eerste examenkans zijn geformuleerd. De Raad merkt hierbij op dat de toelichting voor de quoterings (tweede examenkans) bijvoorbeeld vermeldt dat de feedback (eerste examenkans) blijkbaar niet voldoende was doorgedrongen. Tevens vermeldt deze dat de verzoeker het raadplegen van nieuwe bronnen aanhaalde maar niet tot nieuwe inzichten was gekomen.

De in de wederantwoordnota door verzoeker aangestipte wijzigingen ten opzichte van de eerste zitting ingediende versie van het eindwerk (waaruit volgens verzoeker zou moeten blijken dat de planningscyclus en de afstemming met het schoolbeleid wel afdoende in het werkstuk zijn geïntegreerd) laten de Raad, binnen zijn beoordelingsbevoegdheid, niet toe te

besluiten dat deze wijzigingen de onredelijkheid van de beoordeling in de tweede examenkans aantast.

Dat de stage met succes is doorlopen betekent volgens de Raad niet dat de score die voor de bachelorproef zou zijn behaald onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk, zou zijn omwille van tegenstrijdigheid met deze succesvolle stage nu het doorlopen van een stage en de bachelorproef niet hetzelfde zijn en zij niet dezelfde competenties betreffen of het ervan bereikt hebben op dezelfde wijze moeten aantonen.

Rekening houdend met de stukken van het dossier (onder meer het format van de coaching gesprekken, de verslagen van deze gesprekken, het draaiboek en de toelichtende presentatie), zoals verder toegelicht ter zitting, komt het de Raad niet voor dat verzoeker in redelijkheid kan stellen niet op de hoogte te zijn geweest van de verwachtingen ten aanzien van de bachelorproef of verrast te zijn geweest door de aandachtspunten bij het werk. Tevens wijst de Raad er nogmaals op dat een gebrekkige begeleiding, waarvan volgens de Raad geen sprake blijkt, in beginsel de beoordeling niet aantast.

De Raad treedt de verzoeker bij in de stelling dat de verlenging van de studie als gevolg van het niet slagen voor de bachelorproef kosten teweeg brengt voor verzoeker en invloed kan hebben op de aanvang van haar loopbaan, maar is niet van oordeel dat deze argumenten tot gevolg hebben dat de beoordeling door de interne beroepsinstantie geen stand kan houden.

Het middel is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 10 november 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter
Jean Goossens	bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs

secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.580 van 10 november 2015 in de zaak 2015/456

In zake: [REDACTED]

Tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 30 september 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van 17 september 2015 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 10 november 2015.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

De heer [REDACTED], die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding “Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs”.

Voor de leereenheid “[REDACTED]” bekomt verzoekende partij een score van 7/20, wat geleid heeft tot een globale score van 9/20 voor het opleidingsonderdeel “[REDACTED]”.

Verzoekende partij stelde op datum van 11 september 2015 een intern beroep in bij de interne beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepscommissie op datum van 17 september 2015 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde het volgende:

“Verwerende partij beklemtoont dat verzoekster niet geslaagd is omdat ze de inhoudelijke competenties voor de leereenheid [REDACTED] niet bereikte. Studente meent dat ze niet correct behandeld is door de docent. De vakgroepvoorzitter legt evenwel uit dat de docenten op voorhand vastgelegde verbeterregels gebruiken.

Ongeacht de docent die verbeterde, zou ze hetzelfde resultaat hebben behaald.

Studente volgde niet de juiste volgorde in de bewegingen (massage). In het aantal is men flexibel. Erger is dat zones werden vergeten en dat ze zelfs tegen de richting in masseerde, wat een gevaar voor oedeem inhoudt. Ook de hygiëne vormt een aandachtspunt: cliënte had lang haar en moest dus een haarnetje gekregen hebben. De handdoek lag niet op de juiste plaats. Als leerlingen secundair onderwijs niet correct worden opgeleid, kunnen ze het ook niet correct toepassen in de praktijk bij hun cliënten. Het is net de taak van de bachelors secundair onderwijs om als leraar de leerlingen goed op te leiden.

De competenties en doelen zijn opgesomd in de studiegids.

Beoordeling door de commissie

De commissie stelt vast dat verzoekster erg boos is op de betrokken docent.

Het document “Evaluatie vaardigheidsexamen Lichaamsmassage [verzoekende partij]” is erg concreet ingevuld.

Uit hetgeen voorligt, kan niet getwijfeld worden aan de juistheid van het oordeel van de docente.

De commissie raadt alle partijen aan om bijkomende feedback te verlenen, zodat verzoekster beter inzicht verwerft in het tekort. Verzoekster kan hierbij uiteraard beroep doen op de ombudspersoon van de opleiding om daarbij aanwezig te zijn.”

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 25 september 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 30 september 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van het redelijkheidsbeginsel, in combinatie met het motiveringsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij stelt vooreerst dat het examen zowel door docent [V.D.V.] als door docent [D.B.] afgenomen zou worden, doch dat enkel docent [D.B.] aanwezig was. Verder stelt ze dat op het document met de examenresultaten de namen van beide docenten vermeld waren, doch dat dit enkel ondertekend is door docent [D.B.]. Wat de feedback van het examen betreft, stelt verzoekende partij dat deze feedback gegeven werd door mevrouw [P.], die enkel de punten kon aflezen die docent [D.B.] had opgeschreven vermits ze zelf niet aanwezig was tijdens het examen. Vervolgens merkt verzoekende partij op dat het haar van haar cliënte opgestoken was, zodat zij geen haarnetje diende te gebruiken. Ook bleek de handdoek niet op de juiste plaats te liggen, maar hierover werd niets vermeld in het evaluatieformulier. Daarna stelt verzoekende partij dat de interne beroepscommissie tevens geen antwoord heeft gegeven op haar opmerking over het examen in december 2014-2015. Ten slotte stipt verzoekende partij nog aan dat er voor haar geen oplossingen mogelijk waren voor uurroosterbotsingen en dat ze op school bij niemand terecht kan.

Verwerende partij stelt dat het document bij het examen twee docenten vermeldt, nl. degenen die elk een lesgroep begeleiden en examineren. Zij meent dat op alle examens altijd alle collega's van het opleidingsonderdeel vermeld worden en dat iedereen zijn eigen subgroep quoteert. Verwerende partij merkt op dat in de eerste examenperiode uitzonderlijk werd beslist om twee examinatoren te voorzien voor het praktische examen omwille van de grote groep, doch dat de vermelding en bijgevolg ook de aanwezigheid van de tweede examinerator in de tweede zitting overbodig was vermits er maar één studente niet geslaagd was. Zij stelt dat in de aankondiging op het digitaal platform enkel docent [D.B.] vermeld werd en dat bij

de praktische richtlijnen voor het examen aangegeven wordt dat het examen door één of door beide personeelsleden wordt afgenomen. Volgens verwerende partij is er dan ook geen fout gebeurd, wanneer het examen enkel door de betrokken lesgever werd afgenomen.

Wat de feedback betreft, stelt verwerende partij dat verzoekster niet naar de afgesproken feedback kwam en dat voor haar een extra feedbackmoment werd voorzien dat gegeven werd door de vakgroepvoorzitter, mevrouw [P.], vermits docent [D.B.] niet beschikbaar was op dat moment. Zij meent evenwel dat mevrouw [P.] met kennis van zaken feedback kon geven, aangezien het verloop van het examen, alsook de verbeter sleutel uit op voorhand in de vakgroep vastgestelde criteria bestond.

Verder stelt verwerende partij dat de argumenten met betrekking tot het haarnetje en de kussens en handdoeken niet voor de interne beroepscommissie werden gebracht zodat het niet op geldige wijze kan opgeworpen worden voor de Raad.

Vervolgens verduidelijkt verwerende partij dat de interne beroepscommissie geen uitleg heeft gegeven omtrent de voorgeschiedenis bij het examen, aangezien een klacht over een examen uit de eerste zitting thans laattijdig is en zij enkel kan vaststellen dat verzoekster niet inging op de suggestie van de ombudspersoon om een extra persoon te vragen bij de tweede examenkans.

Ten slotte merkt verwerende partij op dat de interne beroepscommissie niet bevoegd was om uitspraak te doen over de kanttekeningen bij de gevolgen van het tekort. Volgens haar blijkt uit het dossier dat het examen objectief beoordeeld werd.

In haar wederantwoordnota stelt verzoekende partij dat ze niet op de zitting van de interne beroepscommissie verscheen omdat ze de confrontatie op dat ogenblik niet aankon. Verder merkt ze op dat ze niet durfde in te gaan op de suggestie van de ombudsdienst om een extra persoon te vragen bij de tweede examenkans omdat ze vreesde dat dit in haar nadeel zou zijn. Zij vindt het vreemd dat ze slechter scoorde dan bij het examen in eerste zitting, vermits ze deze massage wel regelmatig oefende met medeleerlingen die wel slaagden. Ten slotte stipt ze aan dat ze geen antwoord kreeg op het punt in haar eerste brief inzake de massage die ze zichzelf moest aanleren en tot een goed einde bracht.

Beoordeling

De Raad kan noch op basis van de in de studiefiche van het opleidingsonderdeel “.....” (2014-2015), noch op basis van de informatie onder de hoofding “Organisatorische aanpak” van het examen praktische vaardigheden (3^e examenperiode – 2^e examenkans 2014-2015) aannemen dat beide door verzoeker vermelde docenten op het examen aanwezig dienden te zijn en zij door beiden geëvalueerd diende te worden. De werkwijze waarbij het document bij het examen de naam van beide docenten vermeldt, die elk een lesgroep begeleiden en de betreffende groep examineren lijkt de Raad noch ongewoon noch onredelijk. Evenmin is de handelwijze van aard de student te verrassen met betrekking tot de evaluatiewijze. Dat in de eerste examenperiode omwille van de groeps grootte bij het praktisch examen twee examinatoren werden voorzien dwingt niet tot een andere conclusie. De Raad is naar analogie van oordeel dat het feit dat de evaluatiefiche de namen van beide docenten vermeldt, doch slechts door één docent is ingevuld, de regelmatigheid van de evaluatie niet in het gedrang brengt. Tenslotte wijst de verweerder, zonder hieromtrent te worden tegengesproken, op het feit dat de aankondiging van het tweedekansexamen op het digitaal leerplatform enkel de docent vermeldde die de subgroep waartoe verzoeker behoorde begeleidde.

Wat de feedback betreft, herinnert de Raad eraan dat een tekortkoming bij de organisatie van de feedback en begeleiding, behoudens uitzonderlijke omstandigheden, niet tot de onregelmatigheid van de evaluatie in het kader waarvan om feedback werd gevraagd leidt. Aldus leidt de omstandigheid dat verzoeker feedback kreeg van de vakgroepvoorzitter die geen docent is van het opleidingsonderdeel “.....” niet tot de onregelmatigheid van het voor dit opleidingsonderdeel gekregen examencijfer. Daarbij komt dat de docent die feedback heeft gegeven – tijdens een speciaal voor verzoeker, die niet aanwezig was op het afgesproken feedbackmoment, georganiseerde feedback op een moment waarop de deeltijdse aan de hogeschool verbonden lesgever niet aanwezig kon zijn - beschikte over de opmerkingen die de evaluerende docent had gemaakt en als vakgroepvoorzitter vertrouwd was met het in de vakgroep vastgelegde examenverloop en de criteria voor de verbeter sleutel.

De door verzoeker aangebrachte argumenten inzake het “haarnetje” en het gebruik van een beschermende “handdoek” mag de Raad, nu zij voor het eerst voor de Raad worden opgeworpen en geen voorwerp uitmaakten van het intern beroep van verzoeker, niet bij zijn beoordeling betrekken.

Dat de interne beroepscommissie geen antwoord gaf op de opmerkingen van verzoeker met betrekking tot het eerstekansexamen maakt de beslissing van de interne beroepscommissie niet onregelmatig, aangezien verzoeker omwille van het verstrijken van de beroepstermijn ten aanzien van het eerstekansexamen hierover geen ontvankelijk beroep meer kon instellen.

De Raad merkt ook op dat de door verzoeker aangegeven reden om niet aanwezig te zijn op de bijeenkomst van de interne beroepscommissie, hoewel haar de kans geboden werd er gehoord te worden, de geldigheid van de beslissing van de interne beroepscommissie niet kan aantasten.

Dat verzoeker, niettegenstaande de ombudspersoon op de mogelijkheid heeft gewezen een waarnemer uit te nodigen bij de tweede examenkans, besliste niet op deze suggestie in te gaan tast, in het licht van de door verzoeker aangehaalde reden om dit niet te doen, de evaluatie van het door verzoeker afgelegde tweedekansexamen in het geheel niet aan.

Hetzelfde geldt ten aanzien van de door verzoeker aangehaalde uurroosterbotsingen tijdens het afgelopen schooljaar en de in het verzoekschrift vermelde botsingen als gevolg van het niet slagen voor het herexamen, nu verzoeker niet verduidelijkt hoe dit de redelijkheid van de aangevochten beoordeling zou aantasten.

Tenslotte, in zoverre de Raad in de summiere bewoordingen van het verzoekschrift ter zake – samengelezen met de opmerking in de wederantwoordnota betreffende de zelf aangeleerde massage en de slechtere score bij de tweede examenkans – het argument kan ontwaren dat de beoordeling van verzoeker niet correct en kennelijk onredelijk is gebeurd, dient de Raad er vooreerst op te wijzen dat hij een evaluatiebeslissing slechts kan vernietigen zo deze onregelmatig is of kennelijk de grenzen van de redelijkheid te buiten gaat.

In het licht van de beperkte, nog daargelaten *in concreto* op het examen en de beoordeling in het kader van het examen toegespitste, argumentatie van verzoeker terzake, kan de Raad, na acht te hebben geslagen op alle elementen van het administratief dossier (waaronder de evaluatiefiche, de in de studiefiche vermelde beoogde competenties en de ter beschikking gestelde verbeter sleutel, alsmede het verslag van het examen) niet vaststellen waarin de beoogde onredelijkheid van de evaluatie zou bestaan.

Het middel is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 10 november 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote, kamervoorzitter

Piet Versweyvelt, bijzitter

Jean Goossens, bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs, secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïntinventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.570 van 10 november 2015 in de zaak 2015/461

In zake: [REDACTED]

tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 30 september 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 24 september 2015.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 10 november 2015.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

[REDACTED], die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding Master [REDACTED].

Voor het opleidingsonderdeel masterproef behaalde verzoeker een examencijfer van 8/20.

Tegen dit examencijfer stelde verzoeker intern beroep in.

Bij beslissing van 24 september 2015 werd het intern beroep onontvankelijk verklaard wegens laattijdigheid: de proclamatie van de examencijfers had plaatsgevonden op 11 september 2015, zodat het beroep dat op 18 september 2015 werd ingesteld, onontvankelijk werd geacht *ratione temporis*.

Dit is de thans bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Met betrekking tot de taalregeling werpt de Raad ambtshalve het volgende op.

Artikel II.261, §1 van de Codex Hoger Onderwijs (verder: de Codex) stelt als principe dat de *onderwijstaal* in de hogeronderwijsinstellingen die onder de toepassing van de Codex vallen, het Nederlands is.

Terwijl de Codex op dit principe een aantal uitzonderingen toestaat, lijkt dit niet het geval te zijn voor de *bestuurstaal* van de hogescholen en universiteiten, die krachtens artikel II.260 van de Codex steeds het Nederlands is.

De Raad is van oordeel dat het begrip *onderwijstaal* ruim kan worden geïnterpreteerd en zich niet noodzakelijk beperkt tot de taal waarin de lessen zelf worden gegeven, maar zich ook kan uitstrekken tot de mondelinge of schriftelijke communicatie tussen instelling of docent en student met betrekking tot die lessen of het opleidingsonderdeel waarvan de lessen deel uitmaken, zoals bijvoorbeeld bepaalde praktische mededelingen.

Anders is het wanneer de communicatie niet langer enkel betrekking heeft op de verstrekking van het onderwijs, maar kadert in de rechtsbescherming van de student.

Zoals de Raad eerder reeds heeft overwogen (RvStvb. 25 augustus 2015, nr. 2.311) is de interne beroepsinstantie die de hogeronderwijsinstelling krachtens artikel II.283 van de Codex verplicht dient in te richten, een orgaan dat een bestuurlijke rechtshandeling stelt die, wanneer is voldaan aan de voorwaarden door de Codex gesteld, vatbaar is voor een administratief beroep bij de Raad. Dit betekent dat op de werking van de interne beroepsinstantie de *bestuurstaal* van toepassing is, die zoals aangehaald uitsluitend het Nederlands kan zijn.

De Raad stelt te dezen vast dat verzoeker zijn intern beroep, dat – anders dan het geval was in de zaak die aanleiding heeft gegeven tot het voormelde arrest nr. 2.311 – betrekking heeft op een Engelstalige opleiding, in het Engels heeft ingesteld en dat de interne beroepsinstantie haar beslissing ook (uitsluitend) in het Engels heeft uitgeschreven.

De Raad spreekt zich vooralsnog niet uit over de regelmatigheid van het door verzoeker ingestelde intern beroep of de wettigheid van de anderstalige beslissing op intern beroep, gezien in het licht van bovenstaande overwegingen.

De Raad is een administratief rechtscollege dat is opgericht door en binnen de Vlaamse Gemeenschap (*Parl. St.* VI. Parl. 2003-2004, 1960/1, 17 e.v.).

Wat betreft de taalregeling met betrekking tot de rechtscolleges van de gewesten of gemeenschappen, heeft de Raad van State in het arrest nr. 220.989 van 12 oktober 2012 geoordeeld dat de Raad voor Vergunningsbetwistingen uitspraak doet over jurisdictionele beroepen en zijn contentieux onder het grondwettelijk begrip ‘gerechtszaken’ valt, maar dat de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken op de Raad voor Vergunningsbetwistingen niet van toepassing is, daar de wet enkel het gebruik van de talen in gerechtszaken voor de hoven en rechtbanken van de rechterlijke orde regelt.

In hetzelfde arrest heeft de Raad van State geoordeeld dat de wet van 18 juli 1966 op het gebruik van de talen in bestuurszaken of het decreet van 30 juni 1981 houdende aanvulling van de artikelen 12 en 33 van de bij het koninklijk besluit van 16 (lees: 18) juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken wat betreft het gebruik van de talen in de betrekkingen tussen de bestuursdiensten van het Nederlands taalgebied en de particulieren, evenmin op de Raad voor Vergunningsbetwistingen van toepassing zijn, omdat die teksten het taalgebruik in bestuurszaken regelen en niet het taalgebruik in gerechtszaken voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen die uitspraak doet over jurisdictionele beroepen.

Deze overwegingen lijken *mutatis mutandis* op de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen van toepassing te kunnen zijn.

Bij deze rechtspraak kan de bedenking worden geplaatst of zij verzoenbaar is met artikel 129, §1 van de Grondwet. Krachtens deze bepaling is de Vlaamse decreetgever in gemeenschapsbevoegdheden immers slechts bevoegd om het gebruik van de talen te regelen voor (i) de bestuurszaken, (ii) het onderwijs in de door de overheid opgerichte, gesubsidieerde of erkende instellingen en (iii) de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en hun personeel, alsmede de door de wet en de verordeningen voorgeschreven akte en bescheiden van de ondernemingen.

Indien de Raad, zoals de Raad van State heeft geoordeeld ten aanzien van de Raad voor Vergunningsbetwistingen, niet onder de taalregeling in bestuurszaken valt, lijkt artikel 129, §1 van de Grondwet uit te sluiten dat de decreetgever de taalregeling in de procedure voor zijn administratieve rechtscolleges zou vermogen te regelen.

Deze vraag behoeft evenwel vooralsnog geen antwoord, nu de overwegingen van voormeld arrest van de Raad van State alleszins niet wegnemen dat de Raad als administratief rechtscollege van en binnen de Vlaamse Gemeenschap, binnen de diensten van de ‘Vlaamse Executieve’ valt, die krachtens de artikelen 35 en 36, §1 van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen het Nederlands als bestuurstaal gebruiken.

De taalregeling wordt geacht van openbare orde te zijn. De Raad ziet geen reden om daar anders over te oordelen wanneer de rechtsgrond voor de taalregeling is gelegen in de voormelde wet van 9 augustus 1980.

Artikel 21 van het huishoudelijk reglement van de Raad (*BS* 15 juli 2015) bevestigt dat de taal van de procedure het Nederlands is. Dit taalvoorschrift heeft niet enkel betrekking op het arrest van de Raad, maar strekt zich ook uit tot de procedurestukken die uitgaan van de partijen, waaronder het verzoekschrift, de antwoordnota van de verwerende partij en de wederantwoordnota van de verzoekende partij.

Artikel 30 van de Grondwet lijkt aan partijen geen rechtsgrond te bieden om zich in de procedure voor de Raad op grond van de taalvrijheid alsnog van een andere taal dan het Nederlands te bedienen, nu dit artikel enkel de vrijheid van de gesproken taal waarborgt en er alleszins een regeling door de wetgever wordt toegelaten voor handelingen van het openbaar gezag – waar de gewone wet van 9 augustus 1980 *prima facie* aan voldoet.

De Raad stelt vast dat de gedinginleidende akte – het verzoekschrift van verzoekende partij – alsook de wederantwoordnota, geheel in het Engels zijn opgesteld.

Zulks is in strijd met de hiervoor aangehaalde bepalingen van de wet van 9 augustus 1980 en het huishoudelijk reglement van de Raad, zodat er grond is om te besluiten tot de nietigheid van deze procedurestukken en bijgevolg tot de onontvankelijkheid van het beroep.

De Raad is er zich evenwel van bewust dat in het verleden – doorgaans met instemming van de verwerende partij – een coulante houding werd aangenomen ten aanzien van niet-Nederlandstalige verzoekschriften of wederantwoordnota's. Wil de Raad de door de decreetgever beoogde korte doorlooptijd van de beroepen blijven honoreren, dan kan de huidige werklust van de Raad een dergelijke soepele houding niet langer verantwoorden. De verwerking van anderstalige procedurestukken veroorzaakt immers een aanzienlijke bijkomende belasting bij de beoordeling van het beroep. Bovendien kan de Raad niet voorbijgaan aan de hiervoor in herinnering gebrachte rechtsregels.

De Raad meent evenwel dat het rechtszekerheidsbeginsel in de weg staat dat de opmerkingen inzake de nietigheid die zich ambtshalve aandienen, thans *ipso facto* zouden leiden tot de onontvankelijkheid van het door verzoeker ingediende beroep.

Om die reden is de Raad van oordeel dat aan de verzoekende partij een redelijke termijn moet worden gelaten om een Nederlandse vertaling voor te leggen van zijn verzoekschrift en wederantwoordnota.

Aangezien deze exceptie ambtshalve is opgeworpen, is aan de partijen ter zitting de mogelijkheid geboden om hieromtrent standpunt in te nemen.

Partijen verklaren ter zake het volgende.

Verzoeker verschijnt niet ter zitting. Verwerende partij heeft geen bezwaar tegen de voorgestelde werkwijze.

Op grond van de bovenstaande overwegingen is de Raad van oordeel dat hij enkel uitspraak kan doen op grond van Nederlandstalige procedurestukken, wat onder meer inhoudt dat het verzoekschrift en eventuele nota's in het Nederlands moeten zijn opgesteld.

Dit principe geldt ook wanneer de opleiding in een andere taal werd aangeboden.

Omwille van de hierboven uiteengezette aandacht voor het rechtszekerheidsbeginsel en ten einde verzoekende partij niet plots met een ambtshalve exceptie van onontvankelijkheid te confronteren, beslist de Raad dat aan verzoeker een termijn wordt gelaten om een Nederlandstalige vertaling van zijn verzoekschrift en wederantwoordnota in te dienen. Ook letterlijke citaten van anderstalige stukken moeten van een Nederlandse vertaling worden voorzien.

Deze vertaling mag geen nieuwe feiten of middelen bevatten.

Verzoekende partij beschikt over een termijn tot uiterlijk 1 december 2015 om deze vertaling over te maken aan de Raad en aan de verwerende partij.

BESLISSING

1. Verzoeker beschikt over een termijn tot uiterlijk 1 december 2015 om een Nederlandse vertaling van haar verzoekschrift overeenkomstig de bovenstaande richtlijnen over te maken aan de Raad en aan verwerende partij.

2. Op voormelde datum wordt het thans ingediende Engelstalige procedurestuk van verzoeker (verzoekschrift en wederantwoordnota) ambtshalve uit de debatten geweerd.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 10 november 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jan Geens	bijzitter
Daniël Cuypers	bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen

secretaris

De secretaris

Freya Gheysen

De voorzitter

Jim Deridder

Zitting van 12 november 2015

Arrest nr. 2.586 van 12 november 2015 in de zaak 2015/408

In zake: [REDACTED]

Tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 25 september 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de centrale klachtencommissie van 18 september 2015 waarbij het intern beroep van verzoeker onontvankelijk werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 12 november 2015.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Verzoekster en advocaat [REDACTED], die verschijnt voor de verzoekende partij, en mevrouw [REDACTED] en advocaat [REDACTED], die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding “Master in de audiovisuele kunsten”.

Voor de opleidingsonderdelen “[REDACTED]” en “Masterproef-realisatie” bekomt verzoekende partij telkens een examencijfer van 8/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 16 september 2015 een intern beroep in bij de centrale klachtencommissie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de centrale klachtencommissie op datum van 18 september 2015 werd het intern beroep onontvankelijk verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat de klacht van verzoekende partij door de centrale klachtencommissie onontvankelijk werd verklaard, omdat de klacht niet voldoet aan de formele vereisten volgens artikel 46, paragraaf 2 van het algemene examenreglement 2014-2015. De commissie stelde immers vast dat het verzoekschrift niet werd ingediend binnen de termijn van 5 kalenderdagen na bekendmaking van de punten.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 18 september 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 25 september 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

A. Uitputting interne beroepsmogelijkheden

Verzoekende partij heeft het intern beroep ingesteld en uitgeput.

Of het besluit op intern beroep dit beroep terecht onontvankelijk heeft verklaard, wordt hierna bij de grond van de zaak onderzocht.

V. De middelen

A. Eerste middel

De verwerende partij heeft bij beslissing van 18 september 2015 het intern beroep onontvankelijk verklaard wegens het niet tijdig instellen van het intern beroep. De Raad dient na te gaan of de beslissing van 18 september 2015 terecht het intern beroep als onontvankelijk heeft verklaard.

Standpunt van partijen

Verwerende partij stelt dat de examenresultaten van de tweede examenkans op 10 september 2015 om 9u00 via het digitaal platform werden bekend gemaakt, conform de eerdere

mededeling die dienaangaande op 31 augustus 2015 aan alle studenten werd gedaan door het studentensecretariaat.

De termijn om tegen de bestreden beslissing intern beroep aan te tekenen ving volgens verwerende partij derhalve aan op vrijdag 11 september en liep tot en met dinsdag 15 september 2015 als laatste nuttige dag. Gelet op het feit dat verzoekende partij pas bij aangetekend schrijven dd. 16 september 2015 een intern beroep indiende bij de centrale klachtencommissie van verwerende partij, besliste deze laatste terecht om de klacht van verzoekende partij onontvankelijk te verklaren, omdat de voorgeschreven termijn van 5 kalenderdagen niet werd nageleefd.

Verwerende partij stelt dat de individuele examenresultaten van verzoekende partij voor de tweede examenkans niet enkel naar de relevante bepalingen van het algemeen examenreglement verwijzen, maar tevens uitdrukkelijk de mogelijkheid tot het instellen van intern beroep vermelden, evenals de modaliteiten (met inbegrip van de termijn) waarin dergelijk beroep dient te worden ingediend.

Verzoekende partij voert aan dat, hoewel de officiële datum van bekendmaking van de punten volgens verwerende partij op 10 september 2015 om 9 uur zou moeten gebeurd zijn volgens hun e-mail dd. 10/09/2015 10.16 uur, de bekendmaking in hoofde van verzoekende partij op IBAMAFLEX zowel voordien als nadien is gebeurd.

Op vrijdag 4 september 2015 werden alleen de punten van verzoekende partij gepubliceerd, de medestudenten konden nog niets inzien. Hierbij werd ze ‘uitgesteld’ (ze haalde 8/20 op 2 examenonderdelen: “.....” en “masterproef-realisatie”, op alle andere vakken was ze geslaagd). Later werd toegegeven door verwerende partij dat dit een technische vergissing was, in hun e-mail dd. 10/09/2015 10.16 uur. Op donderdag 10 september om 09.00 uur stonden dan de definitieve (maar dezelfde) cijfers online, en de vermelding bleef ‘uitgesteld’. Op zondag 13 september om 20.26 uur constateert verzoekende partij dat de eindbeoordeling veranderd was van ‘uitgesteld’ naar ‘niet geslaagd’. Dezelfde avond om 22.08 uur bleek het eindresultaat opnieuw veranderd naar ‘uitgesteld’. Op maandag 14 september om 12.40 uur was het eindresultaat opnieuw aangepast naar ‘niet geslaagd’. Later die dag, om 19.03 uur, stond er opnieuw ‘uitgesteld’, en 1 minuut later opnieuw ‘niet geslaagd’. Op dinsdag 15

september om 19.44-19.45 uur constateert verzoekende partij dat haar resultaat opnieuw is gewijzigd naar ‘uitgesteld’.

Verzoekende partij stelt dat het dus helemaal niet zeker is wanneer de termijn van vijf dagen begon te lopen. De datum van bekendmaking van de punten kan niet 10 september 2015 zijn, want nadien is het resultaat meermaals veranderd, tot uiteindelijk op dinsdag 15 september 2015, wat volgens verzoekende partij de begindatum is. Derhalve is het verzoekschrift dd. 16 september 2015 volgens verzoekende partij uiteraard tijdig.

In ondergeschikte orde, in het geval dat zou geoordeeld worden dat de bekendmaking van de punten op 10 september 2015 plaatsvond, verwijst verzoekende partij naar art. II.13 van het Decreet dd. 19 maart 2014. De proclamatie (in de interpretatie van openbare plechtige zitting met afroeping van de geslaagde studenten) was *in casu* op donderdag 24 september 2015, en in principe is de proclamatie ook de enige zekere bekendmaking van het studieresultaat, al was het maar omdat via de computer technische problemen en/of fouten kunnen voorkomen, zoals hier het geval is. Volgens verzoekende partij liep in dat geval de vervalt termijn van vijf dagen zelfs nog niet.

In haar *wederantwoordnota* geeft verzoekende partij nog aan dat er helemaal geen tweede examenkans mogelijk is, zoals blijkt uit de ECTS-fiche, zodat een keuze maken tussen eerste en tweede examenkans – in tegenstelling tot wat verwerende partij beweert – onmogelijk is. Bovendien stelt verzoekende partij dat men ook op het online platform Ibamaflex van verwerende partij helemaal geen keuze kan maken, zoals blijkt uit de werkwijze die verzoekende partij moet volgen om haar punten op te roepen. Ze stelt dat ze op Ibamaflex “Mijn individueel rapport (2014-15)” moet aanklikken, maar daarna heeft ze geen keuze, in tegenstelling tot wat het stuk II.D van verwerende partij laat uitschijnen: er staat enkel “Examens: tweede examenkans” en dan krijgt ze de resultaten van de tweede examenkans. In de e-mail dd. 31 augustus 2015 van verwerende partij waarin wordt meegedeeld wanneer en hoe men de examenresultaten van de tweede zitting kan raadplegen, wordt verder met geen woord gerept dat de studenten “een keuze” zouden moeten maken, er staat enkel in dat ze “Mijn individueel rapport” moeten aanklikken. Verzoekende partij geeft aan dat het ook maar gezond verstand is dat in de resultaten van de eerste examenkans afgelegd in juni nog niet de punten kunnen staan van de vakken die pas in augustus werden afgelegd; toch is dat volgens haar het geval, zoals blijkt uit het eigen stuk II.a van verwerende partij. Het is volgens

verzoekende partij ook onbegrijpelijk dat in alle studieresultaten bij alle vakken (ook bij de tweede examenkans) steeds “EK1/EP1” staat. Ze merkt op dat verwerende partij bovendien zelf heeft toegegeven dat er een technisch probleem was bij de bekendmaking van de eerste studieresultaten, zodat het perfect mogelijk is dat er later ook nog zulke technische problemen zijn geweest. Verzoekende partij voert aan dat zij niet het slachtoffer mag zijn van technische problemen in hoofde van verwerende partij.

Beoordeling

De Raad stelt vast dat de verzoekende partij op 16 september 2015 effectief een intern beroep ingesteld heeft (stuk III.B van de verwerende partij). Uit dit stuk blijkt dat het intern beroepschrift bij aangetekende zending met poststempel op 16 september 2015 werd verstuurd.

Artikel II.283 Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat de termijn van vijf kalenderdagen voor het instellen van het intern beroep een vervaltermijn betreft die ingaat bij een examenbeslissing zoals hier de dag na de proclamatie. Voor de overige studievoortgangsbepalingen betreft dit de kennisname van de genomen beslissing.

De bijzonderheden voor de interne beroepsprocedure kunnen verder worden vastgelegd in de onderwijsreglementering van de instellingen. Voor wat betreft het ingaan van de vervaltermijn van vijf kalenderdagen die decretaal is bepaald en van openbare orde is, wordt weinig ruimte gegeven.

Artikel 46 §2 OER (stuk I.B van de verwerende partij) bepaalt conform de decretale bepaling dat:

“...tot 5 kalenderdagen, die ingaan op de dag na deze van de bekendmaking van de resultaten,.....”

In deze zaak is het derhalve niet de kennisname, maar de proclamatie van de examenresultaten die de beroepstermijn doet ingaan. De decreetgever heeft geen definitie gegeven van het begrip “proclamatie”. Zoals blijkt uit vaststaande rechtspraak wordt bij gebrek aan een dergelijke definitie de spraakgebruikelijke invulling gegeven, wat aldus het Van Dale woordenboek is: “afkondiging of openlijke bekendmaking”.

Het versturen van de examenbeslissing via het digitaal studentensecretariaat, zoals *in casu* is gebeurd (artikel 39 OER), valt onder deze invulling. De Raad acht het wel belangrijk dat op eenduidige wijze aan de studenten wordt meegedeeld wanneer deze elektronische bekendmaking zal gebeuren. De Raad stelt *in casu* vast dat via mailing van 31 augustus 2015 (stuk II.C van de verwerende partij) de studenten van de betrokken faculteit op de hoogte werden gebracht dat de officiële mededeling van de definitieve resultaten via het digitaal platform zal gebeuren op 10 september 2015 vanaf 9.00 uur. Via Ibamaflex kunnen studenten vanaf dat ogenblik hun puntenrapport raadplegen.

Uit de bijgevoegde mailing (bijlage 7 van de verzoekende partij) met de vakgroep assistent kan bovendien redelijkerwijze verondersteld worden dat verzoekende partij op de hoogte was van deze datum en ook effectief kennis heeft genomen van haar resultaten op 10 september 2015, nadat deze zoals meegedeeld officieel werden vrijgegeven op donderdag 10 september 2015.

De Raad stelt verder vast dat verzoekende partij op de examenbeslissing behoorlijk geïnformeerd werd over de modaliteiten van de beroepsprocedure, zodat zij geacht wordt de beroepstermijn van vijf kalenderdagen te kennen (stuk II.B) en de beroepstermijn ook daadwerkelijk loopt bij de bekendmaking.

De vervaltermijn van vijf kalenderdagen gaat volgens de Raad bijgevolg in op 11 september 2015. De laatste dag om een tijdig intern beroep in te stellen is dan dinsdag 15 september 2015.

In casu wordt er door verzoekende partij geen overmacht of enig andere verschoonbare omstandigheid afdoende aangetoond om het overschrijden van de vervaltermijn, die van openbare orde is, te rechtvaardigen.

Het feit dat (1) verzoekende partij wijst op een aantal technische problemen, waardoor de door haar geraadpleegde gegevens regelmatig werden gewijzigd van ‘uitgesteld’ naar ‘niet geslaagd’; (2) de officiële proclamatie waarbij met een feestelijke uitreiking de diploma’s en graden werden toegekend pas is doorgegaan op 24 september 2015; (3) zij pas op 15 september 2015 inzage heeft gekregen van het beoordelingsdocument; (4) de motivering van

de resultaten op dit document zeer summier en algemeen is, is naar het oordeel van de Raad geen rechtvaardiging voor de overschrijding van de ‘vervaltermijn’.

Het intern beroep van 16 september 2015 werd dus laattijdig ingesteld. Het intern beroep werd bijgevolg correct als onontvankelijk afgewezen.

Het middel is niet gegrond.

De Raad merkt ten overvloede ambtshalve op dat het intern beroepschrift, waarvan een afschrift in het dossier als (stukken III.A en III.B van de verwerende partij) is toegevoegd, niet is ondertekend. Het decreet schrijft niet uitdrukkelijk voor dat het intern beroep door de student moet ondertekend worden, wat wel het geval is voor het extern beroep. De Raad beschouwt dit echter als een substantiële vormvereiste. *A fortiori* is een niet ondertekend intern beroepschrift niet ontvankelijk ingeval het, zoals *in casu* in artikel 46§4 OER, is voorgeschreven op straffe van onontvankelijkheid.

Het beroep wordt verworpen, gezien het instellen van een ontvankelijk intern beroep een grondvoorwaarde is om een ontvankelijk beroep in te stellen bij de Raad.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 12 november 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
-----------------	-----------------

Henri Verhaaren	bijzitter
-----------------	-----------

Jan Geens	bijzitter
-----------	-----------

bijgestaan door

Melissa Thijs	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.589 van 12 november 2015 in de zaak 2015/422

In zake: [REDACTED]

Tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 26 september 2015, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 11 september 2015 waarbij aan de verzoeker de verdere inschrijving in de opleiding ‘Bachelor in de toegepaste economische wetenschappen’ hem geweigerd werd en de beslissing van de interne beroepscommissie van 22 september 2015 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 12 november 2015.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding “Bachelor in de toegepaste economische wetenschappen”.

Verzoekende partij mag zich niet herinschrijven in deze opleiding.

Verzoekende partij stelde op datum van 16 september 2015 een intern beroep in bij de interne beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepscommissie op datum van 22 september 2015 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat aangezien de gevolgen van de medische problemen van de student zich hebben voorgedaan in het academiejaar 2013-2014 er geen oorzakelijk verband bestaat tussen de aangehaalde medische problemen en de behaalde resultaten in het academiejaar 2014-2015 die hebben geleid tot het niet nakomen van de bindende voorwaarden.

De beslissing op intern beroep werd aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 26 september 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Met een e-mail van 24 oktober 2015 meldt verzoekende partij aan de Raad dat zij tot het besluit is gekomen dat zij de Bachelor toegepaste economische wetenschappen niet zal verder zetten zodat een rechtzetting haar dan ook overbodig lijkt.

Beoordeling

De Raad beschouwt de kennisgeving van verzoekende partij als een afstand van beroep.

Er zijn geen redenen om die afstand niet toe te staan.

BESLISSING

De Raad stelt de afstand vast.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 12 november 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,

kamervoorzitter

Henri Verhaaren bijzitter

Jan Geens bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.590 van 12 november 2015 in de zaak 2015/439

In zake: [REDACTED]

Tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 29 september 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 25 september 2015 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 12 november 2015.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en advocaat [REDACTED], die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding “Bachelor in de medische beeldvorming”.

Voor het opleidingsonderdeel “[REDACTED]” bekomt verzoekende partij een examencijfer van 6/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 14 september 2015 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 25 september 2015 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat de interne beroepsinstantie bij nazicht van het stageboekje vaststelt dat er zowel tussentijds als op het einde van de 3 weken durende stageperiode concrete aandachtspunten geformuleerd werden en dit per te behalen leerresultaat. De aandachtspunten zijn daarbij niet beperkt gebleven tot een opmerking over de kennis van klein bot. Volgende aandachtspunten komen meermaals aan bod:

- de handhygiëne van de student laat te wensen over;
- de student heeft weinig of geen inzicht in beeldvormende technieken en heeft onvoldoende kennis van: na 3 weken stage is de beeldvorming van klein bot nog steeds niet voldoende gekend;
- de student neemt de beeldaanvragen onvoldoende door waardoor hij niet weet welke Rx opnames hij concreet moet nemen bij de patiënt;
- de student heeft geen inzicht in het werk, alle te volgen stappen moeten hem steeds opnieuw uitgelegd worden;
- de student kan zich moeilijk inleven in de belevingswereld van de patiënt, toont onvoldoende empathie en vindt het niet nodig om met moeilijk aanspreekbare patiënten te communiceren;
- de student kan heel moeilijk opbouwende kritiek aanvaarden en gaat steeds in het verweer;
- de student heeft voortdurend begeleiding nodig, zelfs voor de meest voor de hand liggende zaken en het gebruik van de toestellen;
- ...

De interne beroepsinstantie is van oordeel dat de aandachtspunten voldoende concreet geformuleerd werden. Daarbij dient benadrukt dat in het stageboekje enkel de meest markante aandachtspunten genoteerd werden en de student daarnaast in iedere concrete situatie onmiddellijk begeleiding en ondersteuning moet hebben gekregen van de werkbegeleider en/of stagementor.

Inzake de grief van verzoeker dat hij geen adequate begeleiding zou hebben gekregen, dient te worden opgemerkt dat verzoeker in de periode van 4-22 mei 3 weken les- en stagevrij was, waarbij hij vanuit de opleiding de tip kreeg om zich tijdens deze periode voor te bereiden op zijn door zijn cursus te herhalen en door te oefenen in de skillslabs. Het is dan de verantwoordelijkheid van de student om op de eerste stagedag zijn leerdoelen met de

stagementor te bespreken. Aan de hand van deze bespreking en de observaties tijdens de werkmomenten kan de stagementor/werkbegeleider de begeleiding bepalen/aanpassen. Uit het stageboekje blijkt dat de mentoren zich niet beperkt hebben tot een kruisjesverslag, maar bij ieder kerndoel telkens concrete feedback en adviezen geformuleerd hebben. Waar verzoeker de laatste 2 dagen van zijn stage beter gefunctioneerd lijkt te hebben, verklaart hij dit zelf doordat hij in de laatste week van zijn stage, op 8 juli, een aantal opmerkingen heeft gekregen van de stagebegeleider en hij zijn gedrag daaraan heeft aangepast. In dat verband stelt de interne beroepsinstantie vast dat de opmerkingen die op 8 juli door de stagebegeleider geformuleerd werden, sterk overeenkomen met en in grote mate gelijkend zijn aan de opmerkingen die verzoeker reeds na de eerste week van zijn stage kreeg, naar aanleiding van het functioneringsgesprek dat hij op 30 juni had met de stagementor. Deze opmerkingen werden ten andere ook in het stageboekje van verzoeker genoteerd, doch hij leek daarmee op dat ogenblik niet akkoord te kunnen gaan (verzoeker heeft zijn stageboekje getekend “onder protest”), hetgeen mee aantoont dat verzoeker moeilijk om kan gaan met opbouwende kritiek.

Volgens de interne beroepsinstantie blijkt hieruit dat de begeleiding op de stageplaats wel degelijk adequaat was en verzoeker onmiddellijk aan de slag had moeten gaan met de concrete opmerkingen, tips en adviezen die de verzoeker door de stagementor aangereikt kreeg, in plaats van te wachten totdat deze opmerkingen herhaald werden door de stagebegeleider. Het spreekt voor zich dat wanneer de student enkel de 2 laatste dagen van zijn 3 weken durende stage naar behoren heeft gefunctioneerd, dit niet kan volstaan om hem te laten slagen voor het opleidingsonderdeel. Indien verzoeker werkelijk van mening is geen adequate begeleiding op de stageplaats gekregen te hebben, kan niet ingezien worden waarom hij geen contact heeft opgenomen met de stagebegeleider en/of stagecoördinator, wiens contactgegevens terug te vinden zijn in het stagevademecum.

Verder stelt de interne beroepsinstantie vast dat de student nooit eerder een opmerking heeft gemaakt tegen de stagebegeleider en/of stagecoördinator omtrent het krijgen van tegenstrijdige adviezen, tips en opmerkingen van de verschillende werkbegeleiders en mentoren. Bovendien kunnen in het stageboekje geen tegenstrijdige meningen teruggevonden worden, niet tussen de gegevens genoteerd tijdens het functionerings- (30 juni) en eindevaluatiegesprek (10 juli) met de mentor, en al evenmin tussen hetgeen de stagementor genoteerd heeft en hetgeen de stagebegeleider geconcludeerd heeft na supervisiegesprek met de student (8 juli). Ook al is het mogelijk dat verzoeker begeleid werd door meerdere

werkbegeleiders van eenzelfde dienst en dat deze een licht verschillende aanpak/werkwijze hanteren en/of andere accenten leggen, mag toch van een beginnend beroepsbeoefenaar verwacht worden dat hij daar constructief mee om kan gaan. Temeer nu het enige voorbeeld dat desbetreffend door verzoeker gegeven kon worden de vraag was of hij bij het binnenroepen van een volgende patiënt al dan niet diens naam mocht roepen, hetgeen uiteraard geen doorslaggevende rol heeft gespeeld bij zijn beoordeling.

De interne beroepsinstantie besluit dat de score die verzoeker behaalde voor het opleidingsonderdeel “.....” door de stagecommissie werd bepaald op basis van vooraf mee gedeelde en objectieve evaluatiecriteria. De interne beroepsinstantie is van mening dat de beoordeling op objectieve en rechtmatige wijze tot stand is gekomen en voldoende gemotiveerd is.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail en bij aangetekend schrijven van 25 september 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 29 september 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Verzoekende partij roept de schending in van de rechten van verdediging en de motiveringsverplichting, samen gelezen met het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij wijst ten eerste op de samenstelling van de commissie ten tijde van de hoorzitting op 22 september 2015. Verzoeker, die samen met zijn vader op de zitting verscheen, werd door de commissie ondervraagd waarbij het opviel dat dhr. [O.] het verhoor leidde. De heer [O.], naar zeggen van verweerder de adviserende ombuds maar in

werkelijkheid van beroep psycholoog en gedragstherapeut, stelde gerichte vragen over het gedrag van verzoeker. In de hoedanigheid van psycholoog verscheen hij op donderdag 24 september 2015 op de televisie in de uitzending van het TV programma ‘Dwangers’. Nu verzoeker bekend is met de professionaliteit van dhr. [O.], sluit hij niet uit dat hij tijdens de hoorzitting onderwerp van observatie in geweest zonder dat hij daarvan op de hoogte was. Aan de hand van de gegeven antwoorden en verzoekers houding op de zitting heeft dhr. [O.] zich een beeld kunnen vormen van hem. Verzoeker sluit niet uit dat het besluit van verweerder voornamelijk haar grondslag vindt in de bevindingen van de gedragstherapeut. Verzoeker is dan ook van mening dat het bewijsmateriaal van de gedragstherapeut onrechtmatig is verkregen en niet mee in rekening gebracht kan worden bij de totstandkoming van het bestreden besluit. Hij verzoekt dan ook om het resultaat van die observatie buiten beschouwing te laten.

Ten tweede bleek ten tijde van de hoorzitting tevens dat verzoeker niet over alle relevante stukken beschikte. Verweerder heeft hierover het volgende opgemerkt: ‘We zijn ervan uitgegaan dat u deze stukken ook bezit en die bestudeerd had’, hetgeen niet het geval was. Verzoeker stelt dat het uitgangspunt bij een hoorzitting is dat partijen over en weer over dezelfde stukken beschikken. Dit is een uitvloeisel van het beginsel ‘equality of arms’. Gezien verzoeker niet over alle stukken beschikte, werd hij, volgens hem, tijdens de hoorzitting ernstig in zijn belangen geschaad en was hij niet in staat om adequaat verweer te voeren. Het lag op de weg van verweerder om de hoorzitting voor een tiental minuten te schorsen, om verzoeker in de gelegenheid te stellen alsnog kennis te nemen van de ontbrekende stukken. Deze stukken zijn van belang, aangezien hierin niet alleen de aandachtspunten maar tevens ook de vooruitgang besproken wordt.

Verder is één van de verweren van verzoeker dat zijn begeleiding door de mentoren onvoldoende was. Zo wist verzoeker zich geen raad indien hij tijdens het practicum geconfronteerd werd met een incident dat meteen om een oplossing vroeg. De begeleiders hebben dit ingekleed als zijnde dat verzoeker geen inzicht heeft in het werk, aangezien alle te volgen stappen steeds opnieuw uitgelegd moeten worden. Het standpunt van verzoeker is dat een mentor als toezichthouder dienst doet. Hiervoor is hij opgeleid. Dat een student steeds om uitleg vraagt kan volgens hem ook gelegen zijn in het feit dat de desbetreffende mentor onvoldoende gekwalificeerd is om de materie duidelijk uit te leggen. Verder is verzoeker van mening dat de gebrekkige begeleiding als een bekend feit verondersteld mocht worden, gezien

de behaalde resultaten in het voorafgaande jaar. Daaruit had verweerder moeten afleiden dat verzoeker gewezen was op extra begeleiding. Aan verzoeker is tevens nooit een examenombuds toegewezen met wie hij in overleg kon treden over het behaalde examenresultaat of over de voortgang van zijn stagebegeleiding. Het is de taak van verweerder om een examenombuds toe te wijzen. Nu verweerder dit nagelaten heeft, handelt hij volgens verzoeker in strijd met artikelen 56 en 57 van het examenreglement.

Ten vierde stelt verzoeker dat het standpunt van verweerder dat verzoeker beschikte over het gsm-nummer en e-mailadres van de mentoren en dat die te allen tijde bereikbaar zijn en dat verzoeker deze had moeten contacteren, in tegenspraak is met het eerder ingenomen standpunt van verweerder dat verzoeker *“geen inzicht heeft in zijn werk, alle te volgen stappen steeds uitgelegd moeten worden”*. Indien verzoeker wel de moeite zou hebben genomen om zijn mentor/begeleider te bellen of per mail te benaderen, zou verweerder dit uitgelegd hebben als zijnde dat verzoeker geen inzicht heeft in zijn werk en dat alle te volgen stappen steeds opnieuw uitgelegd moeten worden.

Ten vijfde stelt verzoeker dat het de taak van een stagebegeleider is om de student zo goed en volledig mogelijk op te leiden. Dat tijdens de stage iets fout gaat, maakt ook onderdeel uit van het leerproces. Immers, van een beginnend student kan niet verwacht worden dat hij bij de eerste de beste gelegenheid foutloos handelt. Verzoeker keert de bewijslast om. Indien en voor zover verweerder van mening is dat verzoeker onvoldoende vooruitgang heeft laten zien, dient verweerder aan te tonen dat de door haar aangebrachte correcties tijdens de begeleiding van dien aard waren dat een vervolghandeling door verzoeker foutloos verricht kon worden. Verweerder is van oordeel dat de begeleiders verzoeker voldoende gecorrigeerd hebben, maar heeft de wijze waarop dit gebeurde niet aangetoond. Verzoekende partij merkt op dat van verweerder verwacht mag worden dat zij haar standpunten op een objectieve en verifieerbare wijze onderbouwt. Verzoeker is wel degelijk van mening dat de stagebegeleiding onvoldoende is geweest.

Ten zesde stelt verzoeker dat het feit dat verweerder onjuiste gevolgtrekkingen aan de handelingen van verzoeker verbindt, uit volgende zinsnede blijkt: *“De student heeft zijn stageboekje getekend ‘onder protest’, hetgeen mee aantoont dat de student moeilijk om kan gaan met opbouwende kritiek.”* De reden dat verzoeker zijn stageboekje onder protest heeft ondertekend, heeft volgens hem niets te maken met het feit dat hij moeilijk met opbouwende

kritiek zou kunnen omgaan. Overigens merkt verzoeker op dat wat in het stageboekje vermeld wordt, weinig tot niets met opbouwende kritiek te maken heeft. Verzoeker wordt in het stageboekje als een onhygiënisch en onfris ruikende persoon neergezet. Hij verzorgt zich niet en maakt zich veelal schuldig aan dagdromen. Verzoeker wordt keihard neergesabeld, hij wordt neergezet als een nietsnut, er wordt meerdere malen verwezen naar zijn eerste jaarstage en dat dit zijn tweede jaar stage is, waarmee verweerder aangeeft dat van verzoeker geëist wordt dat hij de materie nu wel dient te beheersen.

Met name de aantekening in het stageboekje dat verzoeker een onhygiënisch en onverzorgd persoon is, wat door hem met klem bestreden wordt, heeft ertoe geleid dat verzoeker het stageboekje ‘onder protest’ ondertekend heeft. Hiermee geeft verzoeker aan dat hij het niet eens is met die beschuldiging. Een beschuldiging van die aard kan volgens hem niet gelijkgesteld worden met opbouwende kritiek. Het opwerpen van dit soort obstakels door verweerder heeft bij verzoeker geleid tot een behoedzame houding, uit angst dat de stagebegeleiders hem als onhandelbaar zouden kwalificeren. Verzoeker wijst erop dat een aantal opmerkingen van de stagebegeleiders ook in die richting wijzen. Uit het verslag van [T.T.] van 8 juni 2015 blijkt o.a. dat *“eiser geen inzicht heeft in de workflow, de stappen moeten hem steeds opnieuw en opnieuw uitgelegd worden en eiser kan heel moeilijk tegen opbouwende kritiek en treedt altijd in het verweer”*. Voor verzoeker is het duidelijk dat hij ondanks zijn motivatie en inzet weinig krediet geniet. Dat verzoeker zeer gemotiveerd is om deze stage met voldoende resultaat af te ronden, blijkt volgens hem uit het feit dat hij steeds stipt op tijd is.

Hetgeen verweerder bij punt 4.3 van de beslissing op intern beroep aanvoert, wordt door verzoeker met klem betwist. Eiser stelt dat hij het advies om zijn vaardigheden in de skills labs te oefenen nooit heeft gekregen. Daarenboven merkt hij op dat de skills labs door alle studenten van de opleiding in gebruik worden genomen. Mocht de bewering van verweerder juist zijn, dan verwijst verzoeker naar het algemeen gebruik door alle studenten van die skills labs en kan volgens hem om die reden geen sprake zijn van een advies. Overigens is het onduidelijk of de oefeningen in de skills labs onder toezicht van een docent plaatsvinden. Dit zou ook niet kunnen, aangezien de monitoraatssessies alleen maar in het eerste semester vielen. Verzoeker stelt dat verweerder een stelling poneert zonder deze nader te onderbouwen.

Tenslotte stelt verzoeker dat, indien het standpunt van verweerder dat verzoeker niet geschikt is voor deze opleiding correct is, verweerder dit aan de hand van objectieve maatstaven dient aan te tonen, bijvoorbeeld het aantal geslaagden voor de opleiding. Indien de slaagcijfers voor het opleidingsonderdeel '.....' laag zijn, dan moet daaruit de conclusie getrokken worden dat het vak niet voldoet aan de huidige maatschappelijke eisen. Verzoeker verwijst onder andere naar verouderd lesmateriaal, personeelstekort, problemen met de klassikale/groepsgrootte, problemen met de stages, enzovoort. Kortom, wil verzoeker dit vak met een voldoende resultaat afsluiten dan is hij afhankelijk van diverse factoren, o.a. de facilitaire mogelijkheden die aangeboden worden. Om de schuld uitsluitend bij de student te leggen, is volgens verzoeker voorbarig en onjuist.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij, wat betreft de samenstelling van de interne beroepsinstantie, dat overeenkomstig artikel 101 OER de student die intern beroep instelt kan worden gehoord door de interne beroepsinstantie en dit in aanwezigheid van een jurist en ombuds. Als ombuds was de heer [O.] aanwezig. In tegenstelling tot wat verzoeker beweert, werd het verhoor niet geleid door dhr. [O.], was verzoeker niet het voorwerp van observatie en vindt de beslissing van de interne beroepsinstantie niet haar grondslag in de eventuele bevindingen van dhr. [O.] als psycholoog en gedragstherapeut, maar wel in de objectieve dossiergegevens, met name de evaluatieverslagen van de stagebegeleider en de stagementor. Verweerder wenst te benadrukken dat dhr. [O.] studentenbegeleider is voor de academische opleidingen en tevens ombudskoördinator voor alle opleidingen binnen de instelling. Het is in die hoedanigheid dat dhr. [O.] als adviserend lid aanwezig was op de hoorzitting. De heer [O.] was overigens ook aanwezig op alle andere hoorzittingen die door de interne beroepsorganisatie georganiseerd werden. Op geen enkel ogenblik werden door dhr. [O.] vragen gesteld die buiten het kader van het intern beroep en de daarin aangehaalde grieven vielen. Het feit dat dhr. [O.] een basisopleiding psychologie en een bijkomende opleiding gedragstherapie genoten heeft, doet daaraan niets af. Wel integendeel, als psycholoog is dhr. [O.] juist bijzonder goed geplaatst om enerzijds doorheen het academiejaar studenten te begeleiden en anderzijds studenten die door de interne beroepsinstantie gehoord worden op hun gemak te stellen.

Wat betreft de beweerde schending van de rechten van verdediging, stelt verweerder dat de stukken waarop de interne beroepsbeslissing haar beslissing heeft gebaseerd enerzijds de ECTS-fiche en het stagevademecum en anderzijds het stageverslag van de stagebegeleider dd.

08/07/2015 en het evaluatieboek zijn. Al deze stukken zijn door verzoeker gekend. In ieder geval heeft verzoeker tijdens de hoorzitting van de interne beroepsinstantie op geen enkel ogenblik aangegeven dat hij van bepaalde stukken geen kennis zou hebben, evenmin heeft hij gevraagd de zitting een tiental minuten te schorsen om hem toe te laten hiervan alsnog kennis te nemen. Wat er ook van zij, het evaluatieboek is een document dat gedurende de stage steeds in het bezit van de student blijft en dat slechts aan het einde van de stage op de afgesproken inleveringsdatum door de student moet worden ingeleverd bij de stagecoördinator om de eindevaluatie mogelijk te maken. Verzoeker kan dus niet voorhouden hiervan geen kennis te hebben gehad. Ook van het verslag van de stagebegeleider moet verzoeker kennis hebben gehad, dit blijkt ontegensprekelijk uit het feit dat verzoeker op p. 4, alinea 3 van zijn extern beroepsverzoekschrift een citaat opneemt uit het verslag van de stagebegeleider. Tenslotte is verzoeker op 11/09/2015 op nabespreking geweest. Op dat ogenblik werd hij eveneens op de hoogte gesteld van de elementen die aan de evaluatie ten grondslag lagen. Verzoeker had volgens verweerder kennis van alle stukken en werd op geen enkele wijze in zijn belangen geschaad.

Wat betreft de begeleiding van verzoeker doorheen de stage, merkt verweerder vooreerst op dat verzoeker in de periode van 4-22 mei 3 weken les- en stagevrij was. Tijdens deze periode had hij dus de tijd om zich voor te bereiden op zijn door zijn cursus te herhalen, te meer nu verzoeker op dat ogenblik reeds wist dat hij voor dit opleidingsonderdeel een onvoldoende had behaald, alsook door te oefenen in de skills labs. Het is dan de verantwoordelijkheid van verzoeker om op de eerste stagedag zijn leerdoelen met de stagementor te bespreken. Aan de hand van deze bespreking en de observaties tijdens de werkmomenten kan de stagementor/werkbegeleider de begeleiding bepalen/aanpassen. Uit het evaluatieboek blijkt dat de mentoren zich niet beperkt hebben tot een kruisjesverslag, maar *bij ieder kerndoel telkens concrete feedback en adviezen* geformuleerd hebben. Bepaalde werkpunten komen in het evaluatieboek meermaals aan bod. Daarbij dient benadrukt dat in het evaluatieboek enkel de meest markante werkpunten genoteerd werden en verzoeker daarnaast in iedere concrete situatie onmiddellijke begeleiding en ondersteuning moet hebben gekregen van de werkbegeleider en/of stagementor. wordt door de studenten immers steeds opgedaan onder toezicht én verantwoordelijkheid van de stage-eenheid. Binnen de stage-eenheid is een werkbegeleider en/of stagementor aangeduid, die verantwoordelijk is voor de (werk)begeleiding van de student en op zijn/haar beurt werkt onder verantwoordelijkheid van een radioloog. In het geval van verzoeker was de heer [K.D.]

stagementor en waren de heren [M.V.] en [M.Y.] werkbegeleiders, radioloog van dienst was dhr. [A.D].

Waar de student de laatste 2 dagen van zijn stage tenslotte beter gefunctioneerd lijkt te hebben, heeft hij dit zelf verklaard doordat hij, in de laatste week van zijn stage (op 8 juli) een aantal opmerkingen heeft gekregen van de stagebegeleider en hij zijn gedrag daaraan heeft aangepast. In dat verband wijst verweerder erop dat de opmerkingen die op 8 juli door de stagebegeleider geformuleerd werden, sterk overeenkomen met en in grote mate gelijkend zijn aan de opmerkingen, die de student reeds na anderhalve week stage kreeg naar aanleiding van het functioneringsgesprek dat hij op 30 juni had met de stagementor. Deze opmerkingen werden ten andere ook schriftelijk in het evaluatieboek van verzoeker genoteerd, doch hij leek daarmee op dat ogenblik niet akkoord te kunnen gaan, hetgeen mee aantoonde dat verzoeker moeilijk om kan gaan met opbouwende kritiek. Hieruit blijkt volgens verweerder dat de begeleiding op de stageplaats wel degelijk adequaat was en verzoeker onmiddellijk aan de slag had moeten gaan met de concrete opmerkingen, tips en adviezen die verzoeker, minstens vanaf 30/06/2015, zowel mondeling als schriftelijk door de stagementor aangereikt kreeg, in plaats van de wachten totdat deze opmerkingen herhaald werden door de stagebegeleider. Het spreekt voor zich dat wanneer verzoeker enkel de 2 laatste dagen van zijn 3 weken durende stage naar behoren heeft gefunctioneerd, dit niet kan volstaan om hem te laten slagen voor het opleidingsonderdeel. Indien verzoeker werkelijk van mening is geen adequate begeleiding op de stageplaats gekregen te hebben, kan niet ingezien worden waarom hij geen contact heeft opgenomen met de stagebegeleider en/of stagecoördinator, wiens contactgegevens terug te vinden zijn in het stagevademecum.

Wat betreft de mogelijkheid tot oefenen in de skills labs, stelt verweerder dat voor het opleidingsonderdeel de volgende begeleidingsmogelijkheden worden voorzien:

- Monitoraat: in het eerste semester van het academiejaar 2014-2015 werden 3 monitoraten aangeboden. Verzoeker heeft geen gebruik gemaakt van deze monitoraten. Voor het examen vond een laatste monitoraat plaats, hier was verzoeker wel aanwezig maar was hij weinig actief.
- Studievorderingstoets: verzoeker heeft zowel in academiejaar 2013-2014 en 2014-2015 deelgenomen aan de studievorderingstoets. Na afloop kreeg hij onmiddellijke feedback over hoe hij op de toets gepresteerd had en hoe hij zich verder moest voorbereiden voor het examen.

- Zelfstandig oefenen.

Het valt volgens verweerder te betreuren dat verzoeker de mogelijkheid niet te baat heeft genomen om de aangeleerde leerstof radioanatomie en instelkunde tijdens de monitoraten in te oefenen onder begeleiding van docent [P.P] of om nadien verder zelfstandig te oefenen in de skillslabs. Uit het feit dat verzoeker niet weet of er een docent aanwezig is in de skillslabs, blijkt dat hij hiervan geen gebruik heeft gemaakt. Verzoeker wist nochtans dat binnen het kader van zijn de vereiste competenties uit o.a. het opleidingsonderdeel aan de praktijk zouden getoetst worden. Het is verder niet omdat het advies vanuit de opleiding om de cursus te herhalen en de vaardigheden te oefenen in de skillslabs een eerder algemeen advies is dat aan alle studenten gegeven wordt, dat het advies daarom voor verzoeker niet van toepassing of minder van belang zou zijn.

Wat betreft de toewijzing van een examenombuds, stelt verweerder dat met dit argument geen rekening kan worden gehouden, gezien dit voor het eerst in het extern beroepsverzoekschrift wordt opgeworpen. Volledigheidshalve voegt verweerder hieraan toe dat alle studenten van de professionele opleidingen op 06/01/2015 en 18/05/2015 – telkens bij het begin van de examenperiode – een e-mail ontvangen hebben, waarbij hen de examen ombudsdienst in herinnering werd gebracht. In deze mails werden tevens de contactgegevens van de ombudsdienst opgenomen en werd verwezen naar de website www.stuvoplus.be, waar alle ombudsinformatie uitgebreid geraadpleegd kan worden. Ook het studentenportaal van de website van verweerder verwijst de studenten door naar deze website. Verzoeker heeft echter op geen enkel ogenblik contact opgenomen met de ombudsdienst. Het is dan ook niet duidelijk welk punt de student met zijn opmerking wil maken.

Wat betreft de bewering dat het opleidingsonderdeel ‘.....’ niet zou voldoen aan de huidige maatschappelijke eisen, stelt verweerder dat met dit argument geen rekening kan gehouden worden, gezien dit voor het eerst in het extern beroepsverzoekschrift wordt opgeworpen. Daarnaast merkt verweerder op dat het beroep gericht is tegen het resultaat dat door verzoeker behaald werd voor het opleidingsonderdeel ‘.....’ en niet tegen het resultaat dat behaald werd voor het opleidingsonderdeel ‘.....’. Zelfs indien met het argument rekening zou worden gehouden, raakt het volgens verweerder kant noch wal. Het opleidingsonderdeel ‘.....’ bestaat uit een deel theorie en een deel praktijk. Het opleidingsonderdeel wordt grondig geëvalueerd, zodat studenten voorbereid zijn voor hun stages tijdens ‘.....’. Verweerder verwijst ook naar een tabel die de slaagcijfers van het opleidingsonderdeel

‘.....’ van de voorbije twee academiejaren meegeeft. Verweerder maakt zich sterk dat het opleidingsonderdeel voldoet aan de huidige maatschappelijke eisen, zowel wat betreft het gebruikte lesmateriaal, de personeelsomkadering en de groepsgrootte van de praktijkgroepen binnen het opleidingsonderdeel ‘.....’.

Verweerder besluit dat de score van 6/20 die verzoeker behaalde voor het opleidingsonderdeel “.....” door de stagecommissie bepaald werd op basis van vooraf aan verzoeker meegedeeld en objectieve evaluatiecriteria. De beoordeling is op objectieve en rechtmatige wijze tot stand gekomen en is voldoende gemotiveerd, en de interne beroepsinstantie heeft terecht het intern beroep als ongegrond afgewezen.

In haar *wederantwoordnota* stelt verzoeker dat verweerder in zijn besluit geen juridische grondslag heeft aangevoerd op grond waarvan het bestreden besluit tot stand kwam.

Beoordeling

1. De eerste grief van de verzoekende partij betreft de samenstelling en de neutraliteit van de interne beroepscommissie. Verzoekende partij geeft aan dat zij geen neutrale beoordeling heeft gekregen doordat bij het nemen van de interne beroepsbeslissing rekening is gehouden met het onrechtmatig verkregen bewijsmateriaal van de gedagstherapeut, die de hoorzitting heeft geleid. Verzoekende partij was niet op de hoogte van de professionele hoedanigheid van de heer [O.], die optrad als de adviserende ombuds. Verzoekende partij sluit niet uit dat zij zonder daarvan op de hoogte te zijn geweest voorwerp was van een observatie door een psycholoog op grond waarvan de examenbeslissing is genomen.

De Raad is van oordeel dat de samenstelling en werkwijze van de interne beroepsprocedure behoort tot de bevoegdheid van de verwerende partij. Regels die de instelling in dat verband bepaald heeft, moet zij wel naleven en toepassen. Temeer zo het gaat over de samenstelling van de betrokken commissies, die als substantieel kan beschouwd worden, leidt een onregelmatigheid op dit vlak tot de onregelmatigheid van de genomen beslissing.

In casu schrijft het reglement (stuk nr. 10 van de verwerende partij) wat betreft de samenstelling van de beroepscommissie stagebeoordeling voor dat de ombudsman en een jurist als raadgevers de commissie bijwonen. De Raad stelt *in casu* vast dat, zoals ook bevestigd door de verzoekende partij, de heer [O.] aanwezig was als ombudsman, zoals reglementair voorgeschreven.

Voor zover deze grief kan gelezen worden als een niet onpartijdige beoordeling van de interne beroepsinstantie als gevolg van de onregelmatige observatie, moet de Raad vaststellen dat verzoekende partij enkel spreekt van een aanvoelen (het als lastig ervaren), maar verder geen concrete aanwijzingen aanbrengt die de Raad kunnen overtuigen van deze beweerde partijdigheid.

In zoverre verzoekende partij het noodzakelijk acht dat een onafhankelijke derde moet benoemd worden, stelt de Raad vast dat dit niet reglementair is voorzien en ook niet decretaal is verplicht. Verzoekende partij heeft hierom niet verzocht en heeft zich tijdens de hoorzitting laten bijstaan door zijn vader.

De Raad benadrukt dat de samenstelling van het intern beroepsorgaan behoort tot de uitsluitende bevoegdheid van de onderwijsinstelling. De decreetgever heeft in dit verband geen onverenigbaarheden vastgesteld. De interne beroepsinstantie is *in casu* reglementair correct samengesteld en verzoekende partij toont onvoldoende concreet aan dat er sprake is van partijdigheid als gevolg van de aanwezigheid van de heer [O.].

2. Verzoekende partij brengt in het kader van de rechten van verdediging tevens de schending van het inzagerecht aan. Verzoeker stelt dat hij tijdens de hoorzitting met stukken werd geconfronteerd die hij niet heeft kunnen inkijken en waardoor hij zich niet adequaat heeft kunnen verweren.

De Raad is van oordeel dat, opdat de rechten van verdediging zouden zijn gerespecteerd, het vereist is dat de student tijdig inzage heeft in alle relevante stukken vooraleer hij in het kader van het intern beroep een standpunt inneemt. Hoewel problemen die een gebrekkige inzage in bepaalde gegevens in het kader van de interne beroepsprocedure betreffen *in se* geen invloed hebben op de regelmatigheid van de examenbeslissing, kan een gebrek aan de inzage wanneer de student een persoonlijk en actueel belang kan aantonen er wel toe leiden dat de beroepsinstantie ertoe verplicht wordt een nieuwe beslissing te nemen nadat de student in kennis zal zijn gesteld van alle relevante gegevens. Een dergelijk belang is echter niet voorhanden wanneer blijkt dat de student de inzage nooit zelf heeft gevraagd.

In casu stelt de Raad vast dat (1) verzoekende partij de inzage van deze ontbrekende stukken niet heeft gevraagd bij de voorbereiding van de interne procedure of tijdens het verdere verloop, noch tijdens de hoorzitting; (2) verzoekende partij in zijn beroepschrift niet preciseert welke stukken het betreft. Uit het wederantwoordnota blijkt dat het gaat over het stageverslag van de heer [T.]; (3) verzoekende partij niet heeft gevraagd om dit verslag in te kijken tijdens het verhoor, terwijl dit wel aan hem is voorgelegd en (4) verwerende partij er redelijkerwijze kon van uitgaan dat dit verslag voor de verzoekende partij bekend was, gezien zij er zelf uit citeert in haar intern beroepschrift.

De verzoekende partij toont ook niet concreet aan hoe haar belangen ernstig zijn geschaad. Zij stelt enkel dat de stukken van belang zijn omdat ze aandachtspunten, maar ook de vooruitgang betreffen. Ook in haar wederantwoordnota geeft verzoekende partij niet concreet aan welk nadeel het niet tijdig inkijken van dit verslag haar heeft berokkend.

Tot slot stelt de Raad vast dat verzoekende partij wel degelijk kennis heeft kunnen nemen van dit stuk in het extern beroep en op tegenspraak de procedure wat dit betreft heeft kunnen voeren.

Deze middelonderdelen, die de rechten van verdediging betreffen, zijn niet gegrond.

3. De Raad begrijpt uit het dossier dat de hoofdreden van de beroepsprocedure is dat verzoekende partij stelt dat zij onvoldoende begeleid werd door de mentoren ter plaatse en onvoldoende inhoudelijk voorbereid werd door de verwerende partij.

Meer concreet formuleert verzoekende partij samengevat volgende grieven in dit verband:

- Als een student telkens moet om uitleg vragen, toont dit aan dat de mentor als toezichthouder niet voldoende gekwalificeerd is om de materie uit te leggen;
- Gezien verzoekende partij vorig academiejaar geen goede resultaten behaalde, moet verwerende partij hieruit afleiden dat extra begeleiding noodzakelijk was;
- Het is de taak van verwerende partij om een ombudsman als begeleider toe te wijzen, wat niet is gebeurd. Dit is in strijd met de artikelen 56 en 57 van het examenreglement;
- Het kan de student niet verweten worden om zelf geen contact te nemen met de mentoren;
- De mentor moet ervoor zorgen dat door de begeleiding vervolghandelingen foutloos worden verricht;

- De vernietigende weinig opbouwende kritiek in het stageboek;
- Onduidelijkheid wat het oefenen in de skills labs betreft (toezicht door docent).

De grieven van verzoekende partij stellen *in se* dat het niet aan de student is om initiatieven te nemen in het kader van het begeleidingsproces, maar dat het de taak is van de studiebegeleiders om in functie van de specifieke noden van elke student tijdig hierop in te spelen.

De Raad herinnert er aan dat een negatieve evaluatie niet onrechtmatig wordt omwille van een gebrekkige begeleiding en feedback, behoudens uitzonderlijke omstandigheden waarvan de directe impact op de negatieve evaluatie duidelijk is. Zeker in het kader van stages is een georganiseerde opvolging, toezicht en controle van het educatieve leerproces van een student echter essentieel.

In casu bepaalt het vademecum (bijlage vier dossier op intern beroep) dat de werkbegeleiding gebeurt door de stagementor op de stageplaats die de student begeleidt tot het zelfstandig functioneren als beginnend beroepsbeoefenaar en via de werkbegeleider voor het dagelijks werk. De begeleiding vanuit de hogeschool gebeurt via het supervisiegesprek.

Dit begeleidings- en remediëringsproces veronderstelt echter een wisselwerking tussen studiebegeleider en student. Het is niet onredelijk om van een student (temeer gezien het *in casu* reeds een tweede jaarstage betreft) te verwachten dat hij op basis van in een stageboek gesignaleerde tekortkomingen door de mentoren en studiebegeleiders, de gevoerde supervisiegesprekken en de door hem ingevulde SWOT-analyse, zelf stappen moet nemen om dit te verhelpen of zo nodig het initiatief moet nemen om zelf extra hulp of verduidelijking te vragen, *quod non in casu*.

In casu stelt de Raad immers vast op basis van het dossier dat verzoekende partij (1) ondanks de lage score op het voorbereidende theoretisch opleidingsonderdeel geen gebruik heeft gemaakt van het oefenen in de skills labs en slechts één monitoraat heeft gevolgd; (2) zelf geen contact heeft genomen met de begeleiders om hulp te vragen; (3) voldoende duidelijke signalen heeft gekregen tijdens de stage, zoals blijkt uit het stageboek; (4) tijdens het lopende academiejaar geen gebruik heeft gemaakt van de in het onderwijsreglement voorziene algemene procedure om via de ombudsman problemen te signaleren.

De Raad is bijgevolg van oordeel dat de door verwerende partij gesignaleerde problemen niet voldoende ernstig door verzoekende partij zelf zijn aangepakt (enkel op het einde van de stage werd een verbetering vastgesteld) en dat dit niet aan de verwerende partij kan verweten worden.

De argumenten van de verzoekende partij wat de gebrekkige begeleiding betreft, kunnen de Raad niet overtuigen.

Dit middelonderdeel is niet gegrond.

Wat de grief over de ondersteuning door de ombudsman betreft, stelt de Raad vast dat dit argument niet naar voor werd gebracht in het intern beroep. Zoals blijkt uit vaste rechtspraak van de Raad moeten middelen en stukken reeds aangebracht worden in het intern verzoekschrift zelf, zodat de interne beroepsinstantie zich hierover kan buigen. Een volwaardige uitputting van het intern beroep vereist dat een middel niet voor het eerst kan ingeroepen worden in de loop van de externe procedure, tenzij dit middel niet kon gekend zijn bij het opstellen van het intern verzoekschrift of specifiek een verweer betreft tegen de beweringen in de interne beroepsbeslissing. Dit blijkt niet uit voorliggend dossier.

De Raad wijst ten overvloede op wat eerder werd gesteld over de mogelijkheid om problemen te signaleren via de ombudsman tijdens het academiejaar, wat verzoekende partij heeft nagelaten te doen.

Wat het middelonderdeel betreft over de link met het door verzoekende partij onvoldoende maatschappelijk relevant geacht voorbereidend opleidingsonderdeel '.....', stelt de Raad ook vast dat dit een nieuw argument betreft dat in het kader van het middel over de begeleiding niet in de interne beroepsprocedure is aangekaart, terwijl niets verzoekende partij belette om dit te doen.

Deze argumenten zijn bijgevolg niet ontvankelijk.

4. Verzoekende partij grieft dat zij nog steeds onvoldoende inzicht heeft in de redenen waarom een score van 6/20 is toegekend bij de eindvaluatie en haar beroep niet gegrond is verklaard.

Het komt de Raad niet toe om zijn appreciatie over de verdiensten van een student in de plaats te stellen van die van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling. De Raad ziet er wel op toe dat de bestreden beslissingen op regelmatige wijze tot stand zijn gekomen en binnen de grenzen van de redelijkheid liggen.

De Raad is van oordeel dat verwerende partij in haar intern beroepschrift wel degelijk afdoende heeft onderbouwd op basis van het stageboek (stuk 7 van de verwerende partij) waarom verzoekende partij de competenties van het betreffende opleidingsonderdeel niet heeft bereikt.

De Raad leest in het stageboek onder meer volgende steeds over de drie stageweken heen terugkerende aandachtspunten en werkpunten van zowel de stagebegeleiders en de mentoren, die kunnen gelieerd worden aan de te bereiken leerresultaten, zoals vermeld in de ECTS – fiche (stuk 3 van de verwerende partij):

“geen inzicht in workflow (alle te volgen stappen moeten steeds opnieuw worden uitgelegd), onvoldoende kennis [REDACTED]: klein bot is nog steeds niet gekend en dit is toch een probleem na bijna 3 weken stage (vb. bij opname pols staat maar de helft van het gewricht op de opname, idem opname duim), Jonas kan heel moeilijk tegen opbouwende kritiek en treedt altijd in het verweer, te weinig initiatief, gebrek aan inlevingsvermogen en empathie naar patiënt toe (vb. de student vindt het niet nodig met moeilijk aanspreekbare patiënten en kinderen te communiceren), persoonlijke hygiëne (lange vingernagels met vuil eronder, de student werd hier meermaals attent op gemaakt, de reactie van de student dat hij nog maar stagiair is en zich daarom nog niet strikt zou dienen te houden aan deze regel, is een houding die een groot probleem vormt op het gebied van ziekenhuishygiëne).

nog geen voldoende inlevingsvermogen, de student moet aangespoord worden om wat te doen (laatste dagen wel iets beter), de student heeft nog wat begeleiding nodig, begrijpt de aanvragen al beter als in het begin van de stage maar kent nog niet alle anatomische landmarks (=herkenningspunten)! de student kan de toestellen nog niet volledig zelfstandig bedienen!, de student kan zich niet volledig inleven, persoonlijke hygiëne was na aanspreken ok maar na enkele dagen terug hetzelfde nogmaals aangesproken daarna ok, ...”

De Raad stelt ook vast, op basis van de ingevulde sterkte–zwakte analyse ter voorbereiding van het functioneringsgesprek en het eindevaluatiegesprek, dat verzoekende partij kennis had van deze feedback en adviezen van de stagementor. De Raad stelt vast dat de feedback van de

mentoren en het advies en werkpunten van de stagebegeleider in dezelfde lijn liggen en overwegend negatief zijn wat de eindbeoordeling van de competenties betreft.

Verzoekende partij is het niet eens met de toekenning van deze lage score en aanvaardt de redenen van het falen die door verwerende partij worden aangebracht niet.

De Raad acht echter gezien: (1) deze veelvuldige zware tekortkomingen vermeld in het stageboek; (2) de onvoldoende overtuigende en onderbouwde weerleggingen van verzoekende partij (*weinig krediet ondanks motivatie en inzet; steeds stipt op tijd; neerbuigende kritiek; onvoldoende geïnformeerd over deze werkpunten, het ging vaker goed dan fout; geen objectieve en verifieerbare bronnen; regels voor desinfecteren gerespecteerd; geen schriftelijke waarschuwing of verwittiging gekregen wat ziekenhuishygiëne betreft; er werd progressie geboekt en inzet getoond....*) en (3) de beperkte verbetering op het einde van de stage (twee laatste dagen tijdens radiologie), de toekenning van een score van 6/20 niet kennelijk onredelijk. Dit middelonderdeel is niet gegrond.

De Raad is van oordeel binnen de perken van haar beoordelingsbevoegdheid dat deze eindbeoordeling voldoende gemotiveerd is en het niet kennelijk onredelijk is om verzoekende partij niet geslaagd te verklaren met een score van 6/20.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 12 november 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Henri Verhaaren	bijzitter
Jan Geens	bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïntinventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.587 van 12 november 2015 in de zaak 2015/460

In zake: [REDACTED]

Tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 30 september 2015, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 3 september 2015 aan de verzoeker de herinschrijving in de opleiding ‘Bachelor Revalidatiewetenschappen en kinesitherapie’ geweigerd wordt en de beslissing van de interne beroepscommissie van 22 september 2015 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 12 november 2015.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

De heer [REDACTED] en mevrouw [REDACTED] zijn op de zitting verschenen, respectievelijk voor de verzoekende en de verwerende partij.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding “Bachelor in de revalidatiewetenschappen en kinesitherapie”.

Verzoekende partij mag zich niet herinschrijven in deze opleiding.

Verzoekende partij stelde op datum van 9 september 2015 een intern beroep in bij de interne beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepscommissie op datum van 22 september 2015 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat de student in dit verband verwijst naar overmacht door zijn moeilijke thuissituatie. De interne beroepscommissie stelt dat voor overmacht een gebeurtenis is vereist die een onoverkomelijk beletsel uitmaakt tot nakoming van de bindende voorwaarden. Volgens haar is er geen sprake van overmacht wanneer de nakoming van de bindende voorwaarden moeilijker, doch niet onmogelijk wordt gemaakt door bepaalde omstandigheden, en is dit hier het geval.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 30 september 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij stelt dat zij omwille van een moeilijke thuissituatie te weinig tijd heeft gehad om serieus te kunnen studeren. Zo nam ze de zorg op voor haar jongere zus ingevolge de depressie van haar ouders. Verder benadrukt ze dat ze niet met volle overgave in deze situatie met volle gedachte kon studeren, gezien ze voortdurend in de privésfeer moest bijspringen.

Verwerende partij stelt dat verzoeker correct werd geïnformeerd over de hem opgelegde voorwaarden voor het academiejaar 2014-2015 en dat verzoekende partij geen intern beroep instelde tegen het opleggen van deze bindende voorwaarden, noch nam hij in 2013-2014 contact op met de studiebegeleiding van de universiteit of met de faculteit om zijn problemen aan te kaarten. Vervolgens stelt verwerende partij dat vastgesteld werd dat de opgelegde bindende voorwaarden niet waren nageleefd en dat gebruik gemaakt werd van de mogelijkheid die geboden wordt door art. II.246, lid 2 Codex Hoger Onderwijs en het art. 5.3.1 OER om de student te weigeren voor verdere inschrijving. Tot slot stipt verwerende partij aan dat zij over een ruime discretionaire bevoegdheid beschikt in de beoordeling van overmacht. Volgens haar werden de moeilijke thuissituatie van de student en de combinatie van zorgen en studeren allerm minst onderschat door de interne beroepscommissie, hoewel de student naliet enig stavingsstuk aan te brengen voor de interne beroepscommissie, maar werd terecht geoordeeld dat deze situatie het studeren moeilijker, doch niet onmogelijk heeft gemaakt. Verwerende partij benadrukt dat de student bij aanvang van een moeilijke thuissituatie contact dient op te nemen met de faculteit, de ombudspersoon of de dienst studiebegeleiding die hem mogelijk kunnen helpen om zijn traject aan te passen, faciliteiten toe te kennen of andere studiebegeleidingsmaatregelen te nemen, wat verzoekende partij pas op 8 september 2015 gedaan heeft.

In haar wederantwoordnota merkt verzoekende partij op dat zij nog een bewijs van haar vader heeft toegevoegd waaruit blijkt dat zij veelvuldig heeft moeten bijspringen in het gezin. Zij benadrukt dat de situatie bij haar thuis de laatste maanden verbeterd is, zodat ze zich terug kan focussen op school zoals het hoort.

Beoordeling

Verzoekende partij beroept zich op de schending van het redelijkheidsbeginsel bij het nemen van de voorliggende weigeringsbeslissing door de verwerende partij.

De Raad herinnert eraan dat hij zijn beoordeling over de studievoortgang van een student niet in de plaats mag stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling, maar dat hij evenwel nagaat of de bestreden beslissing niet onregelmatig tot stand is gekomen en of deze niet kennelijk onredelijk is. Deze appreciatiebevoegdheid van de Raad is niet anders wat voorliggende studievoortgangsbeslissing betreffende het weigeren van een inschrijving betreft.

Inzake de door het decreet aan de instelling toegekende beoordelingsbevoegdheid om in de concrete gevallen die zich voordoen bindende voorwaarden op te leggen en een inschrijving te weigeren heeft de Raad reeds in eerdere rechtspraak gesteld dat dit impliceert dat elk geval op zijn eigen merites moet worden onderzocht en beoordeeld, rekening houdende met de gegevens eigen aan de zaak. Het gegeven dat instellingen werken met in hun reglementering voorafgaandelijk uitgewerkte richtlijnen en beleidsregels wat de invulling van de bindende voorwaarden en de weigering van inschrijving betreft, doet daaraan geen afbreuk. Een instelling moet voldoende rekening houden met de bijzondere omstandigheden waarin de student zich bevond bij het nemen van de betreffende studievoortgangsbeslissing. De student dient de beroepsinstantie evenwel tijdig en onderbouwd in kennis te stellen van haar bijzondere omstandigheden.

In artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs wordt het opleggen van bindende studievoorwaarden voor diplomastudenten gekoppeld aan een minimaal te leveren relatieve studieprestatie. Ingeval een student niet voldoet aan deze bindende voorwaarde kan het academiejaar nadien een inschrijving worden geweigerd.

In casu stelt de Raad vast dat verzoekende partij in het academiejaar 2013-2014 een laag studierendement behaalde van 10 %. Bijgevolg werd haar bij inschrijving het academiejaar nadien, conform het decreet en de reglementaire bepalingen, bindende voorwaarden (stuk E van de verwerende partij) opgelegd: (1) slagen in het eerste deliberatiepakket; (2) cijfers halen die toelaten om te slagen in het tweede deliberatiepakket; (3) na elk trimester verplichte bespreking van de examenresultaten bij de studieloopbaanbegeleider. Uit het dossier (bijlage E) blijkt dat verzoekende partij op de hoogte was van deze bindende voorwaarden. Zij heeft het opleggen van deze bindende voorwaarden niet betwist, waardoor deze beslissing definitief werd. Bij inschrijving in het academiejaar 2014-2015 nam verzoekende partij 57 studiepunten op in haar curriculum waarvan 3 studiepunten uit de tweede bachelor. Zij behaalde na de tweede zitting credits voor 23 studiepunten, wat een studie-efficiëntie inhoudt van 42 % in het eerste deliberatiepakket. Zij voldeed bijgevolg niet aan de opgelegde bindende voorwaarden en werd bij beslissing van 3 september 2015 van de examencommissie uitgesloten voor een verdere inschrijving in de betreffende opleiding. De interne beroepscommissie was verder van oordeel dat de ingeroepen bijzondere omstandigheden onvoldoende aantoonde dat er sprake

was van een overmachtssituatie. Zij stelde dat de situatie van het combineren van studeren en zorg de studie moeilijker maakt, maar niet onmogelijk.

De Raad stelt dat bij de beoordeling van een vraag tot inschrijving dient rekening te worden gehouden, enerzijds met de door de verzoekende partij geboekte studievoortgang, eventueel met de omstandigheden die een gebrek aan studievoortgang kunnen verklaren, en anderzijds met de informatie over de wijze waarop verzoekende partij in de toekomst meent een voldoende studievoortgang te kunnen boeken.

De Raad merkt vooreerst op dat het geslaagd verklaren van verzoekende partij voor het opleidingsonderdeel '.....' (dat tevens voorwerp uitmaakt van een verzoekschrift van de verzoekende partij) geen impact heeft op het al dan niet voldoen aan de bindende voorwaarden. De Raad stelt vast dat over twee academiejaren heen de studievoortgang van verzoekende partij slechts 29 studiepunten bedraagt. Verzoekende partij dient bijgevolg bij een derde inschrijving in de betreffende opleiding nog ruim de helft van de studiepunten van het eerste bachelorjaar af te werken.

Verzoekende partij roept als bijzondere omstandigheid in dat zij wegens haar moeilijke familiale situatie (zij nam de zorg op voor haar jongere zus wegens ziekte van haar ouders) niet heeft kunnen deelnemen aan een aantal examens in het bijzonder tijdens de derde examenperiode. De Raad stelt op basis van het dossier vast dat hiervan geen bewijzen voorhanden zijn, maar dat verwerende partij deze situatie niet in vraag stelt en de zwaarwichtigheid ervan niet miskent. Verzoekende partij geeft verder echter enkel aan dat het de laatste maanden beter gaat en dat zij haar studies zal kunnen hervatten. Zij reikt verder geen concrete elementen aan om deze bewering te onderbouwen. De Raad wijst er ook op dat de verzoekende partij het advies van de universiteit om studiebegeleiding te volgen niet heeft opgevolgd. Zij heeft ook op geen enkele wijze melding gemaakt van haar familiale problemen tijdens het academiejaar, opdat eventueel tijdig maatregelen konden worden getroffen. Dit blijkt alleszins niet uit het dossier.

De Raad stelt vast dat verzoekende partij gehandeld heeft volgens de reglementaire voorschriften en binnen de contouren van artikel 246 Codex Hoger Onderwijs. De Raad stelt ook vast dat de interne beroepsinstantie de ingeroepen bijzondere familiale omstandigheden heeft onderzocht. De Raad kan enigszins begrip opbrengen voor de persoonlijk moeilijke

familiale situatie van de verzoekende partij, die tot gevolg heeft dat zij onvoldoende studievoortgang heeft gemaakt en aldus niet voldeed aan de haar opgelegde bindende studievoorwaarden. De Raad is echter van oordeel dat de verzoekende partij niet afdoende aantoonst dat haar situatie dermate gewijzigd is dat er meer garanties op succesvolle studievoortgang zijn, zodat het de Raad niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk voorkomt dat verzoekende partij een verdere inschrijving in de opleiding geweigerd wordt, nadat zij slechts een zeer beperkte studievoortgang heeft gerealiseerd en niet aan de haar meegedeelde opgelegde bindende voorwaarden heeft voldaan.

Het middel is ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 12 november 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Henri Verhaaren	bijzitter
Jan Geens	bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs	secretaris
---------------	------------

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.588 van 12 november 2015 in de zaak 2015/460bis

In zake: [REDACTED]

Tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 30 september 2015, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 4 september 2015 waarbij aan de verzoeker een score van 9 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘[REDACTED]’ en de beslissing van de interne beroepscommissie van 22 september 2015 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 12 november 2015.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

De heer [REDACTED] en mevrouw [REDACTED] zijn op de zitting verschenen, respectievelijk voor de verzoekende en de verwerende partij.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding “Bachelor in de revalidatiewetenschappen en kinesitherapie”.

Voor het opleidingsonderdeel “[REDACTED]” bekomt verzoekende partij een examencijfer van 9/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 9 september 2015 een intern beroep in bij de interne beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepscommissie op datum van 22 september 2015 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat de student aanhaalde dat hij, ondanks het feit dat hij voor alle deelevaluaties van het opleidingsonderdeel geslaagd is, toch een onvoldoende behaalde omdat hij ongewettigd afwezig was op één verplichte les, d.d. 12 januari 2015. Volgens hem was hij die dag gewettigd afwezig. De interne beroepscommissie stelt dat de student op 15 januari 2015 een e-mail heeft gestuurd aan de onderwijsinstelling, verwijzend naar een in bijlage gevoegd doktersattest dat zijn afwezigheid om medische redenen wettigt. Ze stipt aan dat het doktersattest niet was bijgevoegd, dat het na tweemaal ernaar te vragen nog niet werd overgemaakt en dat er pas naar aanleiding van het beroep een attest werd bijgebracht. Dit attest d.d. 14 januari 2015 omvatte de vaststelling dat de student zich om medische redenen in de onmogelijkheid bevond om de verplichte les op 12 januari 2015 bij te wonen. De interne beroepscommissie verwijst naar art. 1.3, lid 9 van het examenreglement en benadrukt dat de student het attest niet tijdig heeft meegedeeld en bovendien niet voldoet aan de omschrijving van een geldig attest (post factumattest).

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 30 september 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij stelt vooreerst dat zij wel degelijk gewettigd afwezig was. Zij verwijst hiervoor naar het getuigschrift van werkongeschiktheid (doktersattest) d.d. 14 januari 2015 dat zij per e-mail heeft verstuurd binnen de drie werkdagen na afwezigheid wegens ziekte. Verzoekende partij benadrukt dat zij de mails van 15 en 16 januari 2015 van verwerende partij om haar erop te wijzen dat het doktersattest in bijlage ontbreekt niet onmiddellijk heeft gelezen gezien haar gezondheidstoestand in die periode. Zij stelt verder dat ze op 12 januari 2015 niet naar de dokter kon gaan vermits ze toen zeer ziek was en te bed lag.

Verwerende partij stelt in haar antwoordnota dat verzoekende partij geen medisch attest indiende in januari 2015, zelfs niet na herhaaldelijke vraag vanuit de opleiding, waardoor zij niet voldeed aan de in het OER geformuleerde regeling voor overmacht tijdens examens en de door de coördinerend verantwoordelijke bepaalde afwezigheidsregels bij overmacht voor het betrokken opleidingsonderdeel. Verder verwijst verwerende partij naar de studiegids, die bepaalt dat een ongewettigde afwezigheid gesanctioneerd wordt met 0 voor het deel ‘permanente evaluatie’, hetgeen 30% van het eindcijfer uitmaakt. Verwerende partij merkt vervolgens op dat het medisch attest dat werd voorgelegd, een attest was dat twee dagen na de ziekte van de student werd uitgeschreven. Ze benadrukt dat het OER bepaalt dat dit niet aanvaard wordt als geldig bewijsstuk voor de afwezigheid op een permanente evaluatie.

In haar wederantwoordnota merkt verzoekende partij op dat zij tot tweemaal toe het medisch attest heeft voorgelegd aan de ombudspersoon en eenmaal aan de leerkracht van het opleidingsonderdeel. Verder stelt ze dat ze gevraagd heeft welke vervangingstaak zij diende te maken. Volgens haar kan haar bovendien niet verweten worden dat ze geen geldig bewijsstuk heeft willen binnenbrengen.

Beoordeling

De Raad stelt vooreerst vast dat verzoekende partij, buiten beschouwing gelaten de al dan niet regelmatigheid van de beslissing om haar te weigeren voor een verdere inschrijving in de opleiding waarvan het opleidingsonderdeel dat voorwerp uitmaakt van deze examenbeslissing deel uitmaakt, wel degelijk persoonlijk en actueel belang heeft bij de aanvechting van deze examenbeslissing. Voor elk opleidingsonderdeel waarvoor een student als geslaagd wordt verklaard en derhalve aantoonde de betreffende leerresultaten te hebben verworven, krijgt de student een creditbewijs dat onbeperkt geldig is en mogelijk ook kan gevalideerd worden in

het kader van een andere opleiding via een vrijstellingsprocedure. Ingeval de student de studiepunten verwerft zal ook, los van het al dan niet behalen van het diploma, zijn ingezet leercrediet opnieuw toegevoegd worden aan zijn saldo. Verzoekende partij heeft dus wel degelijk het juridisch vereiste belang.

Het komt de Raad niet toe om zijn appreciatie over de verdiensten van een student in de plaats te stellen van die van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling. De Raad ziet er wel op toe dat de bestreden beslissingen op regelmatige wijze tot stand zijn gekomen en binnen de grenzen van de redelijkheid liggen.

Verzoekende partij stelt de correctheid en de redelijkheid in vraag van de examenbeslissing voor het opleidingsonderdeel ‘.....’ waarop zij een 9/20 behaald heeft. Zij betwist deze examenbeslissing niet inhoudelijk en stelt ook het tot stand komen van het eindresultaat niet in vraag.

Verzoekende partij betwist specifiek het resultaat dat zij behaalde op het gedeelte ‘permanente vorming’, met name een score van 0/6. Deze score behaalde zij omdat zij volgens de verwerende partij ongewettigd afwezig was op de verplichte les van 12 januari 2015. De grief betreft dus meer specifiek het gewettigd karakter van de afwezigheid van de verzoekende partij en de waarde van het medisch attest dat zij heeft ingediend.

De Raad neemt op basis van het voorliggend dossier kennis van volgende elementen:

- Verzoekende partij betwist niet dat zij effectief afwezig was op 12 januari 2015;
- Uit het dossier blijkt dat er discussie bestaat of de mail die zij op 15 januari 2015 heeft verstuurd al dan niet een bijlage (doktersattest) bevatte. Verzoekende partij stelt dat zij ook nadien meerdere malen het attest heeft aangeboden;
- Verzoekende partij heeft in het kader van de beroepsprocedure een medisch attest (bijlage verzoekschrift) bijgebracht dat op 29 september 2015 is opgesteld door een arts waarbij deze verklaard heeft dat:

“.....bevestigt dat [verzoekende partij] wel degelijk op 14.01.2015 op consult is geweest en dat het aanvaardbaar was, gezien zijn medische toestand, dat hij reeds op 12.01.2015 ziek was.”

In het dossier bij het verzoekschrift is ook een getuigschrift van werkongeschiktheid gevoegd gedateerd op 14 januari 2015, waarbij de betreffende arts vaststelt dat verzoekende partij op 12 januari 2015 wegens ziekte de lessen niet kan bijwonen;

- Artikel 1.3.lid 9 van het examenreglement (bijlage J van de verwerende partij) regelt dat ingeval van ziekte uiterlijk een medisch attest ter verantwoording van de afwezigheid moet meegedeeld worden binnen de drie werkdagen na het examen en dat een postfactumattest niet wordt aanvaard.

“Overmacht

9. Indien een student tijdens de examens wegens overmacht verhinderd is aan één of meer examens deel te nemen zoals voorzien in art. 1.3 lid 5, 7 en 8, wordt dit binnen de drie werkdagen na de dag van het eerste gemiste examen aan de studentenadministratie gemeld en gestaafd met een geldig bewijsstuk. Een medisch attest wordt als geldig bewijsstuk aanvaard mits het door een arts uiterlijk is uitgeschreven op de dag van de ziekte of het ongeval. Een attest waarin enkel de verklaring van de student wordt gemeld (dixitattest) of een attest dat na de ziekte werd geschreven (post-factumattest) wordt niet als bewijsstuk aanvaard. De voorzitter van de examencommissie gaat na of de student op een andere datum examen kan afleggen.”

- De studiegidsfiche (bijlage H van de verwerende partij) bepaalt eveneens als volgt:

“Rubriek: Evaluatievorm en bijkomende condities”

“.....De student dient elke afwezigheid te wettigen. Bij gewettigde afwezigheid maakt de student een opdracht in functie van het lesthema. De opdracht wordt ingeleverd binnen een termijn van zeven dagen na het toekennen van de opdracht. Het niet tijdig inleveren van de opdracht wordt verrekend in de permanente evaluatie.”;

- De regels van de coördinerend verantwoordelijke (bijlage K) bepalen aanvullend dat ingeval van afwezigheid op de verplichte lessen de student (1) moet kijken of hij kan aansluiten bij een andere groep; (2) zijn afwezigheid moet wettigen (binnen de drie werkdagen en het bewijs moet posten), (3) een vervangopdracht moet posten binnen de zeven werkdagen als geen aansluiting bij een andere groep mogelijk was;

- het OER bepaalt in artikel 1.2, lid 1 dat onder het woord ‘examen’ ook permanente evaluatie valt;

- De studiegidsfiche (bijlage H van de verwerende partij) bepaalt dat ingeval van ongewettigde afwezigheid de sanctie luidt dat op het gedeelte permanente vorming een 0 score wordt toebedeeld. *In casu* staat het gedeelte permanente vorming op 6 van de 20 punten (30%) en behaalde verzoekende partij 9/14 (zij was geslaagd voor de overige deelevaluaties) met als eindscore een 9/20.

De Raad komt tot volgende overwegingen:

De Raad acht het niet kennelijk onredelijk dat hoger onderwijsinstellingen strikte voorwaarden koppelen aan de verantwoording van de afwezigheid tijdens examens, op voorwaarde dat deze duidelijk aan de studenten worden kenbaar gemaakt zoals *in casu* blijkt. Een vlotte organisatie van eventuele inhaalexamens en de noodzakelijke controle van de verantwoording achteraf maken dat de invoering van duidelijke voorschriften hieromtrent noodzakelijk zijn. In die zin acht de Raad het niet kennelijk onredelijk dat gevraagd wordt van een student om binnen de drie werkdagen na de dag van het eerste gemiste examen aan de studentenadministratie de ziekte te melden. Deze meldingsplicht maakt het mogelijk om zo gewenst een controle uit te voeren en de nodige maatregelen te nemen wat organisatie van een inhaalexamen betreft.

In casu heeft verzoekende partij wel degelijk de ziekte gemeld op 15 januari 2015 zoals blijkt uit het mailverkeer (bijlage I van de verwerende partij). Dit was tijdig binnen de drie werkdagen na de dag van het examen op 12 januari 2015. Ook blijkt dat verzoekende partij op 14 januari 2015 reeds in het bezit was van een medisch getuigschrift met een verantwoording voor haar afwezigheid wegens ziekte op 12 januari 2015 (getuigschrift van werkongeschiktheid gedateerd op 14 januari 2015). De Raad vindt in het dossier geen sluitend bewijs van het feit of al dan niet dit bewijsstuk, waarover verzoekende partij beschikte op 14 januari 2015, op enige wijze tijdig is ingeleverd.

De Raad stelt verder vast op basis van het dossier dat verwerende partij heeft gemeld in een reply mailbericht van 15 januari 2015 aan verzoekende partij dat de bijlage met het attest niet werd toegevoegd en dat verzoekende partij deze mail niet heeft beantwoord. Wel blijkt dat verzoekende partij wel degelijk op 14 januari 2015 beschikte over een medisch bewijsstuk en bijgevolg kan de Raad er redelijkerwijze van uitgaan dat zij ook ten minste de intentie had of minstens een poging heeft ondernomen om dit bewijsstuk aan de mail van 15 januari 2015 toe te voegen. De Raad sluit derhalve niet uit dat het hier een materiële vergissing betrof. De door verwerende partij hieraan verbonden sanctie staat volgens de Raad niet in een redelijke verhouding tot het begaan van een louter materiële fout. In het licht van deze overwegingen neemt de Raad het al dan niet tijdig indienen van dit attest niet verder mee in haar overwegingen om tot een besluit te komen.

De Raad stelt verder vast dat uit het medisch attest van 29 september 2015 blijkt dat de arts bevestigt dat verzoeker op consult is geweest op 14 januari 2015 en dat het aanvaardbaar was, gezien zijn medische toestand, dat hij reeds op 12.01.2015 ziek was. Het examenreglement definieert een geldig bewijsstuk als een attest dat door een arts is uitgeschreven op de dag van de ziekte of het ongeval. Een attest dat na de ziekte werd geschreven (post-factumattest) wordt niet als bewijsstuk aanvaard. *In casu* blijkt uit de verklaring van de arts dat verzoekende partij op 14 januari 2015 wel degelijk nog ziek was en dit ‘reeds’ sinds 12 januari 2015. Het medisch attest van 14 januari 2015 is dus wel degelijk opgesteld op het ogenblik van de ziekte en niet na afloop van de ziekte of nadat de medische gevolgen van het ongeval niet meer constateerbaar zijn. Uit de samenlezing van beide documenten volgt dat dit attest niet post-factum is, zoals gedefinieerd door verwerende partij. Het attest van 14 januari 2015 kan dus als een geldig bewijsstuk beschouwd worden. De Raad is dan ook van oordeel dat verzoekende partij gewettigd afwezig was.

De Raad is van oordeel dat, in het licht van de bovenstaande overwegingen, de score van 0/6 op het deel permanente evaluatie, toegekend als gevolg van de ongewettigde afwezigheid, niet regelmatig is en dat bijgevolg de beslissing, waarbij verzoekende partij niet geslaagd werd verklaard voor het opleidingsonderdeel ‘.....’ met een score van 9/20, wordt vernietigd.

Het middel is gegrond.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepscommissie van 22 september 2015.

2. Het bevoegde orgaan neemt ten aanzien van het intern beroep van verzoeker een nieuwe beslissing, en doet zulks uiterlijk op 23 november 2015.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 12 november 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,

kamervoorzitter

Henri Verhaaren bijzitter

Jan Geens bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Karla Van Lint